

Protos. NICODIM MĂNDIȚĂ

OGLINDA DUHOVNICEASCĂ

vol. 1

**Se tipărește cu binecuvântarea
Prea Sfințitului CALINIC
Episcopul Argeșului**

Editura AGAPIS 1998

Consultant: **P. S. CALINIC** - Episcopul Argeşului

Redactor responsabil: *Pr. Nicolae Tănase*

"OGLINDA DUHOVNICEASCĂ" este o lucrare cuprinsă în şase volume, ce însumează aproximativ 3.000 pagini. Autorul şi-a dorit ca cititorul parcurgând textul acestei lucrări, să-şi privească ca într-o oglindă, adevăratul său chip moral, sufletesc, cu trăsăturile lui bune sau rele, pozitive sau negative, pentru a-şi da seama de adevărata lui stare, să poată alege calea ce şi-o doreşte, şi să ştie ce-l aşteaptă la sfârşitul acestei vieţi.

Editura AGAPIS
Str. Menţiunii nr. 7
Cod. poştal 72457
Sector 2 - Bucureşti
Tel. 01/2410673

Tipografia
Concordia S.R.L.
Şos. Pantelimon nr. 226
Sector 2 - Bucureşti

ISBN 973 - 97218 - 6 - 9

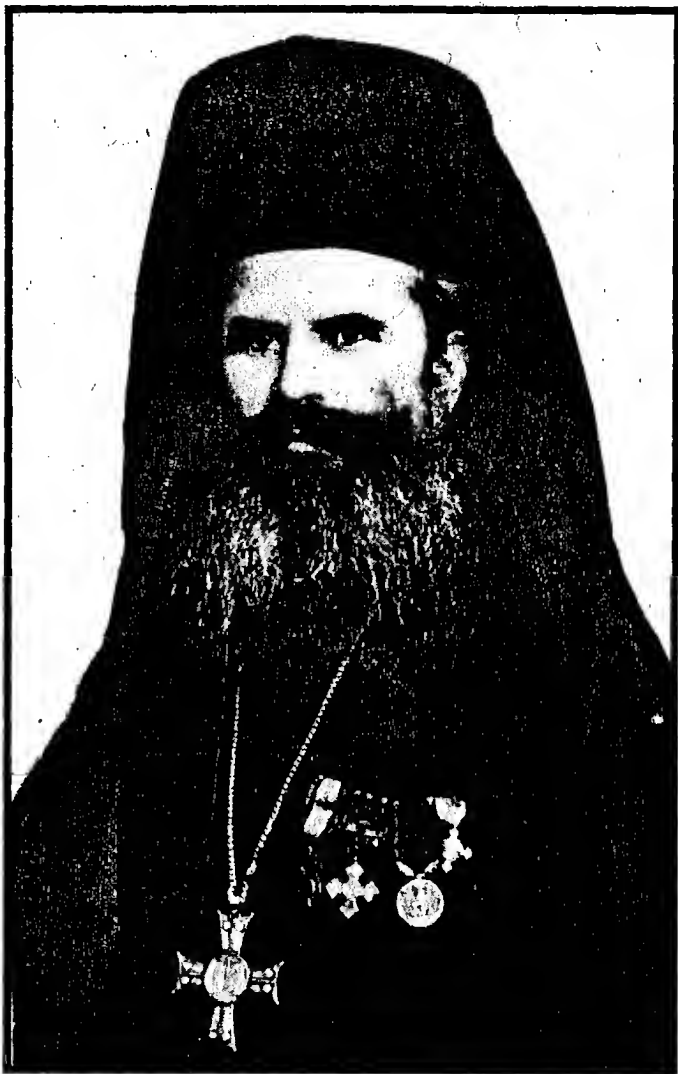
Lă ne uităm în oglindă !

De fel de oglindă ? În oglinda
sufletului nostru, așa cum ne îndeamnă
cu stăruință Părintele Nicodim Mândiță,
această mare trîmbiță a neamului
nostru maramba, în cartea sa numită:
OGLINDA DUHOVNICEASCĂ !

A ne cunoaște pe noi înșine, a ne
vedea inima și sufletul cu toată grija,
este cea dintîi îndatorire a noastră
aici pe pământ.

A fi curăți, a trăi frumos, a stăruia
în rugăciune, a ne spovedi păcatele,
a înceta de a le mai săvârși, a
depune efort și voință tare, a spune
NU ispitelelor de toate felurile,
iată o bucurie a împlinirii !

A citi cărți bune, a îndemna și
pe alții : vecini, prieteni, casnici noștri,
însămună o bucurie a comuniunii
în Hristos ! Sfințenia se câștigă cu
dureri și osteneală. Ajută-ne Doamne !
f. Calinic, episcopul Argeșului

Ori de câte ori simțim și vedem că suntem bolnavi la suflet de rănilile păcatelor, să alergăm grabnic la Doctorii noștri Duhovnicești, adică la iscusiții Părinți Duhovnici. Acolo cu mare smerenie, înfrângerea inimii și prin viu grai, să ne arătăm toate păcatele ce am săvârșit, mărturisindu-le drept așa cum le-am făcut, ca să luăm: ușurare, dezlegare, canonisire și iertare potrivit cu canoanele Sf. Biserici a Răsăritului.

AUTORUL

Cuvânt înainte

Tot lucrul bun își are pe de o parte admiratorii și sprijinatorii săi; iar pe de altă parte și mulți potrivnici și uzurpatori, care din cauza urâciunii și zavistiei, luptă din răzputeri pentru a-l distruge. Printre astfel de potrivnici care în loc de a colabora cu noi la apărarea Ortodoxiei - asediată și subminată de confesiunile eretice, pleiadele sectare, lojele francmasonice și alte tabere infernale - prin cuvânt și scris, văd aievea ridicându-se astfel de creștini, care să protesteze asupra-mi strigând: "De ce a scris și înșirat Călugărul acesta atâta amar de păcate în această carte? Ce a dat în vileag atâtea păcate, care nu se găsesc așa înșirate în nici o carte și cârtică de Spovedanie; ba chiar nici în mai multe la un loc și nici în Molitfelnice, pe care le-am citit până acum?!" Ei vor mai zice că, oamenii și mai ales tinerii care le vor citi (cum au spus și de cuvântul contra vrăjilor din cârtica "Visul Maicii Domnului" pe care am scos-o eu) le vor învăța, le vor face și astfel se vor sminti și vor păcătui. "Cum i se dă voie - vor mai zice ei - a așterne pe hârtie astfel de păcate grele pe care să le învețe lumea și să se smințească?" Acestea și multe altele de felul acesta vor striga asupra-mi oamenii trupești, cărora trâmbița aceasta Duhovnicească le va tulbura liniștea pe care le-a adus-o somnul păcatelor lor. *"Pe voi lumea nu vă urăște, iar pe Mine mă urăște, că Eu mărturisesc că faptele ei sunt rele"* (1 Ioan 7, 7; 13, 19-20). Iată pricina care face pe oamenii trupești a striga împotriva cărților foloșitoare de suflet. Dacă ar fi după gura acestor oameni, ar însemna ca militarii să nu-și cunoască abaterile și pedepsele prevăzute de legile și regulamentele lor; tot așa și civilii, medicii și cei ce grijesc de păstrarea sănătății lor. De asemenea n-ar trebui să cunoaștem nici abaterile și pedepsele prevăzute de legile naturale, ca de pildă să nu știm că focul arde; ci să vedem asta abia după ce vom băga mâna în foc!

Prin lume umblă astfel tot felul de reviste, jurnale și cărți pline de toate îndemnurile spre desfrânări; aceste îndemnuri le vede tinerimea de azi și pe afișele de pe străzi, la teatre, cinematografe; iar în sate chiar la școala primară, unde se dau astfel de reprezentații, uneori chiar și de elevi de școli secundare; apoi orice băiat mic găsește întotdeauna "un prieten" sau "o prietenă", ori

de vârsta lui, ori mai mare, care îi arată păcatul în toată goliciunea lui, zugrăvindu-i-l cu culori cât mai atrăgătoare și îl îndeamnă să-l facă. Multe din aceste lucruri le învață oamenii și copiii la plug, la coasă, la seceră, la păscutul vitelor, la clăci, la șezători de noapte, la priveghiuri păgânești (vezi și "Sus, sus e mântuirea", pg. 97-100 de aut.).

Așa că e de mii de ori mai bine, să afle copiii mai întâi din gura noastră aceste lucruri, (nu spre a le face, ci spre a se feri de ele) pentru că acum când le află de la noi, vor afla și care e păcatul, dar și greutatea pedepsei lui; astfel când va veni ademenitorul va găsi un zid întărit și pregătit pentru luptă.

În anul 1915-1916 eram concentrat ca militar, la granița Căinenii de Argeș și Vâlcea cu divizionul I Artilerie de munte 75 m/m, în vederea apropiatei intrări în războiul cel mare pentru cucerirea ținuturilor române care gemeau sub piciorul străinilor. Ca reangajat am fost delegat a aproviziona divizionul cu alimente din Rîmnicu-Vâlcea. Observând în drumul acesta două Sf. Mănăstiri, "Cozia și Turnu", prinzând vreme, le-am vizitat - prima vizită a mea în Sf. Mănăstiri - și plăcându-mi, m-am hotărât să mă spovedesc. Într-o seară-mergând cu trenul de la Căineni la Rm. Vâlcea, m-am dat jos și m-am dus la Sf. Mănăstire Turnu, unde ajungând am rugat pe Părintele Duhovnic - un venerabil Preot bătrân - ca să mă spovedească și să mă grijească creștinește, în vederea războiului și morții ce bătea la ușă. Preacuviosul Părinte Duhovnic mai înainte de a mă spovedi mi-a dat să citesc "Învățătura pentru Sf. Canoane" unde găsind multe canonisiri care mă priveau și pe mine, mintea mi s-a deschis ca mugurul și floarea primăvara, când are umezeală, căldură și lumină de ajuns. Cunoscându-mi păcatele și canonisirea lor, m-am simțit - cu toată trufia ostășească - îmbrăcat în cernita haină a umilinței vameșului (Lc. 18, 10-13), și așa cum mi-a hotărât duhovnicul canonul, l-am primit bucuros pârându-mi-se mic, față de Sf. Pravilă pe care o citisem în parte.

Acest prilej binefăcător mântuirii sufletului nevredniciei mele, care m-a atras către Prea Sfântul Dumnezeu și m-a pus în slujba Lui, a fost încă un îndemn pentru a lucra la această carte arătătoare feluritelor păcate și canonisirilor lor spre tămăduirea rănilor sufletești. Cititorii vor găsi în această carte întrebările cu ajutorul cărora, ei își vor putea cerceta conștiința în fiecare seară, pentru a descoperi în sufletul lor păcatele cu care s-au îngreuiat în acea zi (Vezi Ceaslovul bogat de Neamț, în rug. de seară). Când ei vor vedea că la o întrebare din acestea și-au descoperit un păcat, să

caute atunci și nota care este pusă pentru ea dedesubtul rândului; în această notă s-a arătat, pe cât s-a putut, ce hotărăște sau ce zice Dumnezeu în Sf. Scriptură și în canoanele bisericești cu privire la cei ce au săvârșit acest păcat. Totuși, pentru ca această carte să nu fie prea mare, (și prin mărimea ei ar fi prea scumpă și ar putea înspăimânta pe cei care nu au dragoste să citească prea multe cuvinte duhovnicești), la unele întrebări nu s-a dat notă și explicare dedesubt. Aceasta nu înseamnă, însă, că Dumnezeu nu ne-a spus nimic în cuvântul Său, cu privire la păcatul despre care vorbește acea întrebare, ci că explicația ei scripturistică și din Sf. Părinți, s-a lăsat la o parte, pentru că este deja pusă aproape în întregime mai sus, sau mai jos, în explicațiile celorlalte întrebări și mai ales în explicațiile titlului sub care stă acea întrebare. Astfel în capitolul poruncii a patra Dumnezeiești, este întrebarea: "Am venit prea târziu la Sf. Biserică?" Această întrebare nu are explicare jos, dar explicarea ei este, atât în întrebările cele dinainte și cele din urmă ei, cât și în explicarea titlului: Porunca IV: "Adu-ți aminte de ziua Domnului, ca să o sfințești pe ea..."

Țin însă să dau aici o explicație. Poate că unii cititori se vor speria văzând că pentru unele păcate ale lor sunt opriți de Sf. Împărtășanie pentru 5, 10, 15 sau chiar 20 de ani, și puși la facerea de 100, 1000 metanii pe zi sau și mai multe, în tot timpul canonisirii sau pocăinței lor; aceștia să nu se deznădăjduiască, căci de vor părăsi păcatul cu desăvârșire și vor face și roade vrednice de Pocăință, Dumnezeu a rânduit prin Sfintele Soboare și prin sfaturile unora din Sfinții Părinți, ca duhovnicii să mai micșoreze canoanele și ca ele să se facă numai în marginile puterii fiecăruia din cei greșiți și numai până la completa vindecare a rănilor sufletești, pricinuite de păcat.

Sf. Vasile cel Mare, privitor la vindecarea acestor răni sufletești zice: "În timpul de boală, doctorii sfătuiesc pe cei bolnavi de a fi mai cu atenție către sine și a nu neglija nimic din ceea ce le-ar servi la vindecare... Pentru aceasta fii cu luareaminte la tratament. Păcatul tău e mare și greu? Atunci ție îți trebuie îndelungată mărturisire (canonisire) lacrimi amare, priveghere puternică, post neîntrerupt. A fost păcatul ușor și suportabil? Fie și Pocăința deopotrivă cu el. Poartă însă grijă de tine, ca să-ți cunoști sănătatea și boala sufletului tău" (Canev, Theol. dogm. V, pg. 36-37). Iar în altă parte, despre scurtarea canonului zice: "Acestea toate, însă, le scriem pentru a se încerca roadele pocăinței. Fiindcă noi judecăm aceasta nu numai după timp, ci privim la felul

Pocăinței" (Can. 84 al Sf. Vasile). Iar în canonul 74 (Compară și can. 73 al Sf. Vasile) hotărăște următoarele: "Dacă cineva din cei căzuți în păcatele arătate mai sus, mărturisindu-se, devine zelos de îndreptare, atunci cel ce a primit de la Dumnezeu puterea de a lega și a dezlega, nu se va face vrednic de osândă, dacă, văzând zeloasa mărturisire a celui păcătos, se va îndura și-i va scurta canonul, căci Sf. Scriptură ne arată că, cei care se mărturisesc și fac și fapte bune, primesc mai curând milostivire de la Dumnezeu". Pentru felul cum se aplică toate canoanele Sfinților Părinți, scurtându-se sau și lungindu-se timpul canonisirii, să se vadă și cele arătate în ("Biblioteca Ortodoxiei" No, 28 și 29, cum și în cuvântul Sf. Ioan Gură de Aur pus la sfârșitul acestei cărți).

Întrebările din această carte s-au alcătuit așa, ca orice credincios și-ar afla un păcat în suflet, cu ajutorul uneia din ele, să-l poată mărturisi ușor, aproape întotdeauna chiar cu cuvintele întrebării, lăsând neobservat numai semnul de întrebare care e pus la capătul ei. Astfel, de pildă, în capitolul Poruncii a patra, în loc de: "Am lăudat pe Domnul de șapte ori în zi după datorie?", am pus, în scopul acesta: "N-am lăudat pe Dumnezeu de șapte ori în zi după datorie"?

Dorind ca aceste cuvinte Dumnezeiești pe care m-am silit să le adun din Comorile mari ale Ortodoxiei, să aducă mântuire și viață veșnică tuturor celor ce le vor citi și împlini, le trimitem în lume, rugând pe Dumnezeu să binecuvinteze pe toți cei ce vor lucra la mântuirea sufletului lor și ale aproapelui lor, după Dreptarul Ortodoxiei (Gal. 6, 16).

Cel mai mic între Iereii-Monahi
Nicodim Măndiță
Preot călugăr

Parohia Leurda-Gârboului
Jud. Someș, Oficiul Dej

Precuvântare la ediția a II-a

Epuizându-se cartea "*Oglinda Duhovnicească*" ediția I-a, acum ne vedem siliți ca să o tipărim din nou cu ajutorul lui Dumnezeu. Mulți creștini dornici de mântuire, care au citit-o, auzind că s-a terminat, ne-au scris din toate părțile, rugându-ne stăruitor să o retipărim din nou și să le-o trimitem, că au mare trebuință de ea. Adeseori ne-au cerut-o și unii din frații preoți, monahi și monahii, spre a o folosi pentru sine și popor. Războiul care ne-a atras și pe noi românii în vârtejul lui vijelios, și în scumpetea această mare, ne-a împiedicat de a o tipări până în prezent.

Anul acesta Dumnezeu ne-a trimis un suflet mare, nobil, pios, plin de râvnă Sfântă pentru această lucrare folositoare Ortodoxiei și mântuitoare de suflete, contribuind cu dărnicie la cumpărarea unei cantități de hârtie pentru retipărirea ei (Mt. 6, 1-4; Mc. 10, 21; Lc. 11, 41; 12, 32-38; 16, 9; 14, 12-14; F. Ap. 20, 53; 2 Cor. 8, 1-15; 9, 1-15). Lângă acest suflet ales, s-au mai adăugat și alte suflete mărișoare și mai mici, care ne-au împrumutat sub felurite forme, spre a putea pași înainte cu retipărirea acestei cărți atât de folositoare sufletelor creștinești.

Milostivul Dumnezeu să răsplătească cu binecuvântare, milă, Har, sănătate, voie bună, mântuire și statornică fericire vremelnică și veșnică, pe toți ajutătorii și ostenitorii buni creștini, care au contribuit cu sufletul și ajutorul lor la completarea și retipărirea acestei lucrări. Din acest loc aducem viile noastre mulțumiri și P.C. părinte Toma Gherasimescu, Doctor în Teologie, care s-a ostenit împreună cu noi la completarea unor locuri ale primei ediții și cu revăzutul ei.

În cartea aceasta am mai adăugat multe învățături, pilde, întâmplări și istorioare din Dumnezeuieștile Scripturi, Viețile Sfinților, Sinaxare, Proloage, Pateric, Istoria Bisericească și din lume, ilustrând-o cu felurite chipuri (clișee) grăitoare, însoțite de textele lor respective, cu gândul bun de a o apropia cât mai mult de completare, spre a se folosi mai cu succes fiii Ortodoxiei, dornici de mântuire. Necazurile, șicanele, piedicile și feluritele lovituri suferite aproape zilnic (Gal. 6, 17; 1, 6-17; 2 Cor. 1, 8-9; Comp. Mt. 12, 30-45; Gal. 5, 10; 1 Tim. 1, 20; 4, 1-2; II Tim. 3, 1-9; 2, 16-17; 2 Petru 2), de la unii prețiși notabili, notorici fii și fiice ai Bisericii lui Hristos, care în realitate sunt sinagoga Satanei (Apc. 2, 9; 3, 9), silindu-mă adeseori a striga îndurerat, ca odinioară Sf. Ap. Pavel: "*Nu voim să nu știți*

voi, fraților, pentru necazul nostru ce ni s-a făcut nouă în Asia, că peste măsură am fost îngreuiți și peste puțină, cât n-aveam noi nădejde nici de viață. Ci singuri în noi judecata morții am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi; ci întru Dumnezeu, Care înviază morții. Care dintr-o moarte ca aceasta ne-a izbăvit pe noi și ne izbăvește, în Care nădăjduim că ne va mai și izbăvi, ajutorând și voi pentru noi cu rugăciunea, ca despre multe fețe, Darul cel către noi, prin mulți să se mulțumească pentru noi.. (2 Cor. 1, 8-17; 4; 1 Cor. 4)". Acestea m-au împiedicat, precum știu care știu... și m-au făcut să dau drumul și acestei ediții cu unele lipsuri, pentru care rog pe bunul Dumnezeu a le completa El cum va ști mai bine, în mintea, inima, ființa și sufletul celor ce se vor folosi cu râvnă de această lucrare.

Cartea aceasta cerută cu multă sete duhovnicească de sufletele pioase, dornice de mântuire, de prin toate părțile, credem că de acum înainte va fi mai bine primită decât cea dintâi și folosită mai cu bun succes, de P. C. Părinți Duhovnici la Scaunul Mărturisirii, de P. C. Preoți în predici, de profesori, studenți, școlari și pioșii creștini în convorbirile lor religioase, în cunoașterea mai profundă a felurilor răni sufletești și puțința tămăduirii lor.

Mulțumind din tot sufletul mult Milostivului Dumnezeu, Preaslăvit în Sfânta Treime: Tatălui și Fiului și Duhului Sfânt, Care ne-a ajutat să pășim și la această completare și retipărire, îl rugăm fierbinte să trimită Harul Său Divin, îmbogățitor și lucrător acestei cărți folositoare sufletelor și tuturor cititorilor și ascultătorilor, care o vor folosi cu credincioșie și hotărâre de a viețui după dreptarul Ortodoxiei Sfinte. Lumina lumii, Mântuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu, să lumineze mintea tuturor, împuternicindu-i a cuprinde și folosi cu succes învățăturile acestea tămăduitoare rănilor sufletești. Duhul Sfânt Dumnezeu să reverse darurile Sale cele bogate și prin această umilă lucrare în ființa întreg neamului nostru creștin-ortodox, celor ce o vor folosi cu drag, credincioșie, pietate și statornicie bine plăcută lui Dumnezeu.

"Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și Împărtășirea Sfântului Duh să fie pururea cu noi toți, binecredincioșii fii: cler și popor, ai Sfinței Biserici creștine Ortodoxe. Amin"

*Praznicul Pogorării
Duhului Sfânt și
Sfânta Treime
13, 14 a IV-a 1943*

*Cel mai mic între Iereii-Monahi
Nicodim Măndiță
Protosinghel*

EPISTOLĂ CĂLĂUZITOARE

la Împărăția Cerească

FOLOSUL ACESTEI CĂRȚI

Nemuritor, îndestulat, frumos, plăcut, vesel și fericit a creat și înzestrat Dumnezeu pe primul om - Adam și Eva - dar el prin călcarea poruncii s-a prăbușit din aceste înzestrări bogate, în lipsuri, suferințe, tulburări, primejdii, nefericiri și în moarte. Din îndestulările și bucuriile Raiului pământesc, păcatul neascultării, prin călcarea poruncii lui Dumnezeu, i-a prăbușit în pământul acesta, blestemat ca să producă spini și pălămidă, supranumit și "Valea plângerii". Protopărinții noștri Adam și Eva, prin neascultarea lor de Dumnezeu, au atras în mulțimea nefericirilor, ba chiar și în îndoită pierzare, în moarte vremelnică și veșnică, pe toți urmașii lor, adică pe întreg neamul omenesc.

La plinirea vremurilor, Dumnezeu milostivindu-Se spre neamul omenesc, l-a readus la viața și fericirea statornică și veșnică prin trimiterea, întruparea, activitatea Mesianică, Crucificarea, Jertfirea și Proslăvirea Fiului Său, Dumnezeu-Cuvântul. *"Printr-un om (Eva și Adam) a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, și așa, la toți oamenii moartea a trecut, într-o aceea prin care toți au păcătuit... Și precum prin greșala unuia în toți oamenii a intrat osândirea, așa și prin îndreptarea vieții. Deci, precum prin neascultarea unui om - (Eva și Adam) - păcătoși s-au făcut cei mulți; așa și prin ascultarea Unuia (a P. S. Pururea Fecioarei Maria și desăvârșit a Fiului Ei, Iisus Hristos Omul-Dumnezeu Cuvântul) drepti se vor face cei mulți"* (Rom. 5, 10-19), curățindu-se de păcate, după rânduielile Divine existente în Sf. Biserică Ortodoxă, prin Baia Botezului și a Spovedaniei adevărate...

Fiecare din noi, învăluit de grijile lumești și de existența zilnică, am venit la Scaunul Sf. Spovedanii cu mintea îmbrobodită,

în așa fel, încât n-am fost în stare a ne mărturisi poate, nici a zecea parte din păcatele cu care sufletul nostru a fost și este împovărat.

Dacă o femeie merge cu niște cămăși murdare, cum sunt și sufletele păcătoase, la spălat, și spală numai o parte din cămăși, iar cea mai mare parte rămân murdare, punându-le pe frânghie la soare să se usuce, apoi îmbrăcându-le și mergând cu dânsele în lume, oare nu va ajunge de batjocura celor ce o vor vedea?

Dacă în timpul verii gospodinele se duc la straturile cu legume și văzându-le pline de buruieni netrebnice ar începe să le plivească, smulgând o buruienă și lăsând 10, 20, ori 50 de buruieni rele, când s-ar uita în urmă cineva, ar putea zice că stratul e plivit? Oare n-ar roși ele în fața celui ce ar privi acest fel de lucrare de mântuială, amestecată cu multă lenevire?

Tot așa, ca femeia care nu spală rufele cum se cade, și ca cele care nu plivesc bine straturile, facem și noi când venim la Sf. Mărturisire și mărturisim doar șapte, opt, zece păcate dintr-o sută.

Mărturisind a zecea parte ori și mai puține din păcate, cu încheierea, "toate le-am făcut", și primind dezlegarea Duhovnicului, am socotit că într-adevăr suntem iertați și deci vrednici de împărtășirea cu Prea Sf. Trup și Sânge al Domnului Iisus Hristos. Aceasta însă a fost o amăgire grozavă a diavolului. Dovadă vie că sufletele noastre au rămas îngreuiate și rănite de mulțimea păcatelor nemărturisite și necanonisite, este musturarea conștiinței noastre, și unele pedepse Dumnezeiești care vin asupra noastră.

Pentru ca în viitor să nu mai facem niciodată astfel de spovedanii nepregătiți și pentru ca să avem totdeauna în fața ochilor minții noastre mărimea și greutatea păcatelor, Sfinții Părinți ne-au întocmit și rugăciuni, în care, atât dimineața cât și seara, atât acasă, cât și la Sf. Biserică, și chiar după ce ne-am spovedit și mergem la Sf. Împărtășanie, se pomenesc foarte multe păcate pe care noi le-am săvârșit adesea în viața noastră. Pentru aceiași pricină, de folos ne este nouă tuturor, ca, după ce vom citi această carte și vom însemna fiecare păcat pe care l-am făcut, în fiecare dimineață și seară să mărturisim toate aceste păcate cu lacrimi fierbinți și cu duh umilit, inimă înfrântă și smerită. Așa au făcut: Sf. Prooroc David, Sf. Apostol Petru (Mt. 26, 75; Mc. 14, 72; Lc. 22, 29), Sf. Ap. Pavel (Rom. 8, 14-25; I Tim. 1, 5; I Cor. 15, 9), Sf. Efreim Sirul (Vezi "Plânsurile", Sf. Efreim Sirul).

Adame, de ce-ai gustat? Așa am auzit adeseori pe mulți oameni cârtind, măcar că și ei fac zilnic ce a făcut odată Adam și Eva în Rai, adică păcătuiesc zilnic, mereu, împotriva lui Dumnezeu.

Un om sărac își făcuse datină, de câte ori lucra ceva greu, ofta

zicând: "Adame, de ce-ai gustat".

Odată tăind lemne la un boier, acesta îl auzi grăind și-l întrebă: "Ce vrei să spui, omule, cu vorba asta?" "Păi, dacă Adam - răspunse omul - n-ar fi mușcat, pe când era în Rai, din fructul oprit, ne-ar fi mers mai bine și nouă oamenilor necăjiți și săraci. N-ar fi trebuit să ne chinuim atât de mult pentru ca să câștigăm o bucățică de pâine. Ce-i trebuia lui Adam să guste din fructul oprit și să calce porunca Dumnezeielască, atunci când avea totul după pofta inimii și când trăia fără vreo supărare și fără nevoia de a munci într-o grădină așa de frumoasă cum era Raiul?"

Boierul îi zise: "Din cuvintele tale înțeleg că ești un om înțelept și cinstit. De aceea vreau să te am pe lângă mine și să-ți fac o soartă mai bună. Așadar, cu începere de mâine să te muți cu nevasta dumitale la conac la mine, unde veți trăi ca-n rai."

Așa s-a și întâmplat. Tăietorul de lemne și femeia lui fură primiți la curtea boierului, unde li se dăde o casă foarte frumoasă și aveau toate din belșug. Când veni vremea mâncării, sosiră îndată servitorii cu fel de fel de mâncăruri scumpe. Odată cu mâncărurile, servitorii aduseră și un castron (vas mare) de argint, acoperit cu un capac. "Boierul ne-a spus - ziseră servitorii - că puteți mânca din toate bunătățile ce vi le aducem, dar din castronul acela să nu vă atingeți și să nu-l deschideți".

"Păi, ce avem noi cu vasul acela - răspunse omul - dacă avem pe masă atâtea bunătăți și mâncare", fără să se gândească la castron.

A doua zi servitorii aduseră din nou castronul și cei doi așijderea nu se atinseră de el. Însă a treia zi, femeia începu a întreba: "Oare ce să fi pus boierul în castronul cel de argint, de ne dă poruncă să nu-l deschidem?"

În ziua următoare, femeia iar începu: "Ce ar fi dacă ne-am uita puțin înăuntru, mai ales că nu e nimeni ca să ne vadă? Ridicăm puțin capacul, aruncăm o privire în castron și apoi îl acoperim din nou". La început, bărbatul dădea într-una din cap și zicea: "Nu, și iar, nu!" Femeia însă se porni cu gura pe bărbat, că ei nu-i face niciodată hatârul, că bărbatu-său nu ține deloc seamă de cuvintele și de rugămințile ei, câte și mai câte altele.

Bietul bărbat, ce era să facă? Se sculă, se uită de jur-împrejur, deschise ușa, ca să vadă nu cumva îl pândește cineva, și zise apoi oftând: "E, la naiba, ridică și dă-mi pace!"

Femeia ridică capacul și... ce să vezi? În castronul de argint nu era altceva, decât un șoricel, care sări și se ascunse...

Bărbatul și femeia se uitau acum unul la altul, zăpăciți și în-

groziți. Și pe când stăteau așa, iată că intră boierul care îi întrebă ce li s-a întâmplat? "Nimic!" răspunse femeia tremurând.

Boierul însă înțelese ce se întâmplase și de aceea luă de pe castronul de argint capacul și le zise: "Așadar, ați călcat porunca mea!". "Ea a stărui!" grăi supărat tăietorul de lemne, arătând spre nevastă-sa. "Nevastă-ta, zise din nou boierul, este o Evă, iar tu ești un Adam. Lăcomia a fost și pentru voi șarpele primilor noștri strămoși. Ea v-a dus în ispită și n-ați fost stare să vă împotriviți. De aceea, trebuie să primiți îndată pedeapsa greșelii ce ați făcut și să vă câștigați din nou pâinea în sudoarea frunții voastre".

Și a trebuit ca omul și femeia să se dezbrace de hainele cele scumpe, să părăsească locuința cea frumoasă și să se ducă iar la coliba lor și la vechea lor treabă. De atunci tăietorul de lemne nu se mai supăra pe moș Adam, și în toată viața n-a mai spus o singură dată cuvintele: "Adame, de ce ai gustat?" (Pr. I. Trifa).

"Ca de fața șarpelui să fugi de păcat, că de te vei apropia de el te va mușca. Dinți de leu sunt dinții lui, care omoară sufletele oamenilor. Ca sabia cea de amândouă părțile ascuțită este toată fărădelegea; rana ei n-are vindecare..."

"Unde a împărățit păcatul, acolo a prisosit Darul. . Ca precum a împărățit păcatul spre moarte, așa și Darul să împărățească prin dreptate spre viață veșnică, prin Iisus Hristos Domnul nostru" (Rom. 5, 20-21).

SFAT BUN CELOR CE VOR A SE SPOVEDI

nima creștinului: drept, curat, virtuos și rodnic duhovnicește, este Biserica Dumnezeului celui viu: *"Voi sunteți Biserica lui Dumnezeu Celui viu și Duhul lui Dumnezeu locuiește întru voi"* (1 Cor. 3, 16; 6, 19; 2 Cor. 6, 16; Efs. 2, 21-22; Evr. 3, 6; 1 Petru 2, 5). Inima omului păcătos însă pustiindu-se, prin săvârșirea feluritelor păcate, de bogățiile Darurilor cu care Dumnezeu l-a înzestrat pe om, devine treptat, atelierul sau sinagoga Satanei. *"Când spiritul cel necurat va ieși din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă și nu află. Atunci zice: Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit. Și venind o află: deșertată, măturată și împodobită. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte spirite mai rele decât sine, și intrând, locuiesc acolo, și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia, mai rele decât cele dintâi. Așa va fi și acestui neam viclean..."* (Mt. 12, 43-45; Lc. 11, 25-26; Comp. Evr. 6, 4-8; 10, 26-31; 2 Petru 2, 20-22; Apc. 2, 9; 3, 9).

Noi, toți oamenii, din toate vârstele și din toate ramurile societății, care ne-am botezat și îmbrăcat în Hristos (Gal. 3, 27; Rom. 6; Ioan 3, 3-8), ne numim creștini. Prin Botez ne-am spălat de păcatul și blestemul strămoșesc, și ne-am făcut fii după Dar ai lui Dumnezeu Tatăl, prin Jertfa și Proslăvirea Fiului Său, Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul (Ioan 1, 12-13; Comp. Is. 56, 5; Rom. 8, 14-39; Gal. 3, 26; 2 Petru 1, 4; 1 Iosn 3, 1).

Ne-am lepădat de Satana și de toate: lucrurile, îngerii, slujbele și trufia lui, și mărturisind prin nașii noștri, că, credem într-Unul Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt... Într-una sobornicească și apostolească Biserică... ne-am împreunat prin Tăinele Sf. Botez, Mir-Ungerii și a Împărtășirii, cu Domnul nostru Iisus Hristos Dumnezeu, pentru totdeauna. Cu timpul, prin contactul cu lumea robită patimilor, păcatelor și Satanei, focul credinței și dragostei noastre de Dumnezeu s-a răcit, și noi moleșindu-ne, ne-am lăsat robiți de aceleași neputințe, patimi, pasiuni, păcate și slugăriri ale Satanei, ca și lumea amăgită și amăgitoare, cu care suntem în contact.

Am alunecat în felurite păcate și fărădelegi, și mulți stăruim în ele, chiar cu pasiune. Astfel toți cei botezați în Hristos, bărbați și femei, bătrâni și tineri, mireni și călugări, cler și popor, bogați și săraci, împărați, voievozi, domni, stăpânitori și supuși; vedem, recunoaștem și știm bine că, mai puțin sau mai mult, suntem bolnavi la suflete, suntem plini de bubele păcatelor în întreaga noastră ființă, așa cum era plin de lepră peste tot corpul, Neeman Sirianul.

Precum Neeman Sirianul s-a dus - după cuvântul lui Elisei, omul lui Dumnezeu - și s-a afundat de șapte ori în apele Iordanului și așa s-a curățit (4 Împ. 5; Comp. Lc. 4, 27), așa și noi, să ne cufundăm de șapte ori în apele cercetării păcatelor săvârșite de noi, a greutăților lor și a canonisirii lor, spre a ne folosi și noi ca Neeman. Precum bolnavul slăbănog de la scaldătoarea oilor se tânguia Mântuitorului, zicând: "*Doamne, om nu am*", și a fost vindecat, așa și noi, ori de câte ori simțim și vedem că suntem bolnavi la suflet de rănilor păcatelor, să alergăm grabnic la Doctorii noștri Duhovnicești, adică la P. C. Părinți Duhovnici iscusiți. Acolo cu mare smerenie, înfrângerea inimii și prin viu grai, să ne arătăm toate păcatele ce am săvârșit, mărturisindu-le drept așa cum le-am făcut, ca să luăm: ușurare, dezlegare, canonisire și iertare, potrivit cu canoanele Sf. Biserici a Răsăritului.

Așa de vom face, ne vom folosi și curăți de lepra păcatelor noastre.

Bunul sfat al Duhovnicului îmbogățește casa creștinului. O femeie creștină avea felurite necazuri în casa ei. Pe lângă acestea, averea îi scădea din zi în zi, văzând cu ochii. Îngrijorată de acestea, se duse la un bătrân pustnic din pădurea apropiată. Ajungând îi destăinui toate necazurile, zicând: "Cuvioase Părinte! La mine în casă nu-i a bine. Tare multe și grele necazuri mă mai bântuie. Pe lângă acestea, văd cu durere că nu mai pot da înaintea. N-am spor la toate celea. Averea îmi scade zilnic. Dau tot înapoi ca racul. Nu cumva știi sfinția ta vreun sfat, prin care să scap de atâtea necazuri și pagube"?

Pustnicul, un duhovnic bătrân și iscusit, ascultă mărturisirea femeii cu față veselă. Apoi zicându-i să aștepte puțin, s-a dus într-o chilie și peste puțin s-a întors cu o cutie bine sigilată. Dându-i femeii acea cutie, i-a zis: "Ia cutia aceasta și în cursul anului acestuia să o porți de trei ori pe zi, și de trei ori pe noapte: prin bucătărie, prin pivniță, prin grajduri și prin toate camerele și ungherele casei, și așa, necazurile acelea ce mi le-ai mărturisit te vor părăsi. După un an de întrebuințare să-mi aduci cutia înapoi".

Femeia luă bucuroasă cutia din mâna pustnicului și s-a dus cu ea acasă. Încercându-se foarte mult în puterea ei, o purta ziua și noaptea cu mare sârguință prin tot locul, așa cum o canonisise duhovnicul. Odată, pe când se cobora în pivniță, tocmai umbla o slugă a ei să fure o damigeană plină cu vin. Altă dată intrând noaptea în bucătărie, a aflat servitoarele benchetuind, cu prăjituri făcute pe furiș. Într-una din zile ducându-se în grajduri, găsi vitele cufundate în necurățire, caii n-aveau ovăz deloc; ci numai puțin fân și erau neșesălați. Altă dată află niște grăjdari mulgând laptele de la vaci și dosindu-l.

Așa umblând femeia, ziua și noaptea, cu cutia pustnicului prin casă, bucătărie, grajduri, magazii, grădini, afla mereu câte ceva de îndreptat, și îndrepta. Toate treburile mergeau din ce în ce mai bine. După încheierea anului de umblat cu cutia, femeia s-a dus la pustie și i-a mulțumit pustnicului, zicând: "Cuvioase Părinte, vă mulțumesc foarte mult pentru binele ce mi-ați făcut! Necazurile s-au depărtat din casa mea. Toate s-au îndreptat. Dar rogu-te, mai lasă-mi cutia asta încă un an de zile, căci este într-însa un foarte minunat leac pentru mine și casa mea.

Pustnicul privind-o și zâmbind, îi zise: "Cutia nu ți-o pot da, dar leacul din ea o să ți-l dau!" El deschise cutia în fața ei și iată că într-însa nu era nimic altceva, decât o bucatică de hârtie albă pe care era scris: "Unde-i ochiul stăpânei și pe alții nu-i lasă să

facă tot ce le place, răul nu dă-n casă". Deci sfatul și canonul duhovnicului îmbogățește sufletul credinciosului.

PREGĂTIREA CELOR CE VOR A SE SPOVEDI

reștine ortodox și iubit frate ale meu, păcătos, când vrei a te pocăi și mărturisi, trebuie mai întâi să ai pregătirea aceasta făcută din vreme, cât se poate mai bine.

Mai întâi de toate să știi că pocăința - precum zice și Dumnezeuiescul Ioan Damaschin - (Cartea II-a cap. 47) este o întoarcere de la viața nefirească la cea firească, de la viciu la virtute, de la diavolul către Dumnezeu. Această

întoarcere se face cu multă osteneală și cu grea nevoință. Deci și tu, o iubitul meu, de voiești să te pocăiești așa cum se cuvine, ca să te folosești vremelnic și veșnic, ești dator să părăsești desăvârșit pe diavolul împreună cu toate: lucrurile, îngerii, slujbele, trufia și slugăriile acelea satanicești ale lui, și desăvârșit să te întorci cu trup și suflet la Dumnezeu și la petrecerea cea după plăcerea Lui. Să părăsești păcatul care-i afară de fire și să te întorci la fapta cea bună care este firească. Să urăști răutatea atât de mult, încât să poți zice și tu ca David: *"Nedreptate am văzut și m-am scârbit"*. Dimpotrivă să iubești binele și poruncile Domnului așa de mult, încât să poți zice cu Psalmistul: *"Iar Legea Ta am iubit... Cât sunt de dulci gâtlejului meu Cuvintele Tale! Mai mult de cât mierea sunt gurii mele... Bună este mie Legea gurii Tale, mai vârtos decât mii de aur și de argint... Pentru aceasta am iubit poruncile Tale mai mult decât aurul și topazul"* (Ps. 118, 163 Comp. 3 Împ. 21; Ps. 118, 72, 127; 18, 8-12; Pr. Sol. 8, 10-21).

În scurte cuvinte te sfătuiește Duhul Sfânt, prin înțeleptul Isus Sirah, care-i adevărata pocăință, zicând: *"Întoarce-te către Domnul și părăsește păcatele. Roagă-te (pentru iertarea păcatelor tale) înaintea Feței lui Dumnezeu și leapădă de la sineți sminteala ta. Sârguiește-te către Cel Prea Înalt, fugi de la nedreptate și urăște forte, lucrarea cea rea"* (Is. Sirah 17, 19-20).

Pregătește-te de spovedanie cu rugăciuni și smerenie. Când vrei să mergi ca să-ți descoperi gândurile și cugetele Tale unui Părinte Duhovnicesc și să-l întrebi ca să-ți spună cele pentru folosul sufletului tău, după obiceiul călugăresc și creștinesc, atunci îți se cade ție să te rogi zicând: *"Doamne, Dumnezeuul meu, cele ce vrei Tu să le știi că sunt spre folosul sufletului meu, acelea le dă*

în gura părintelui meu duhovnic ca să mi le zică, și eu să primesc ca din gura Ta cuvintele lui și să mă folosesc de dânsle". Întărește-te bine în cuvintele acestea, de vreme ce osteneala, tăcerea, sărăcia și pătîmirea nasc omului smerenia, iar smerenia iartă toate păcatele.

Precum șarpele dacă iese din vizuina sa îndată fuge, așa și gândurile rele descoperindu-se, îndată pier. Precum cariul strică și mănâncă lemnul, așa și gândurile cele rele și spurcate strică și mănâncă inima omului. Cel ce își descoperă și-și arată gândurile sale Duhovnicului iscusit, îndată se tămăduiește, iar cel ce își acoperă sau își tănuiește gândurile sale, acela are mândrie. Că de nu vrei să te încredințezi nimănui ca să-ți descoperi și să-ți arăți gândurile tale, apoi este semn că nu ai smerenie; fiindcă smerenia toate bunătățile le are.

Ne aducem aminte că Sfinții se socoteau și se vedeau pe dânsii mai greșiți și mai păcătoși decât toți oamenii. De va chema omul din tot sufletul său pe Dumnezeu și atunci va merge și va întreba pe vreun om, cerând sfat pentru gândurile sale; îi va răspunde lui acel om și mai vârtos Dumnezeu Care a deschis gura asinei lui Valaam. Acela va deschide și gura acelui om, pe care-l vei întreba spre folosul tău, măcar de va fi păcătos omul acela (Pateric, o. c. pg. 200-258).

Chipul de față ne arată pe fiul risipitor, după ce și-a luat și s-a depărtat cu partea lui de avere, pe care a risipit-o viețuind în dezmierdări; lipsit, sărac, zdrențuros, argat la un boier, pascându-i porcii. Acolo în neagra mizerie, flămând, a început a-și plânge starea cea bună dintâi. Hotărându-se a o curma cu slugărirea și

pașterea porcilor, pocăindu-se, a zis: "Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine; iar eu pier de foame aici! Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu, și-l voi ruga, zicând: Tată! Păcătuit-am la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic a mă numi fiul tău; ci mă fă ca pe unul din argații tăi!" Zis și făcut. Tatăl său văzându-l astfel hotărât, l-a primit iarăși în cinstea de fiu, de mai înainte (Lc. 15, 11-32). Mântuitorul ne învață prin această pildă, că Dumnezeu primește întotdeauna cu dragoste pe păcătoșii care se pocăiesc, se hotărăsc și viețuiesc după voia Lui. Acestora le arată El mila Sa cea mare. Neștiind ziua și ceasul morții, fiecare din noi trebuie să ne pocăim, îndreptându-ne credința și viețuirea după Dreptarul Ortodoxiei până se zice azi. Măine poate să fie prea târziu.

CELE PATRU PĂRȚI ALE POCĂINȚEI

ricare creștin ortodox e bine a cunoaște, cât se poate mai mult cele patru părți ale pocăinței, spre a se folosi de ele în viața sa și a folosi și pe semenii săi.

În acest scop arătăm aici că cele patru părți ale pocăinței sunt acestea: înfrânarea (zdrobirea) inimii, mărturisirea, facerea canonului și dezlegarea păcatului, care se face cu Darul Duhului Sfânt, prin Preotul Duhovnic, care se numește și cheie și cu dinadinsul ține această Taină a Pocăinței.

Pentru îndeplinirea adevăratei pocăințe, avem trebuință de patru stâlpi, adică de cele patru fapte bune sobornicești:

1) Bărbăția. *"Nu vă temeți de cei ce omoară trupul; iar sufletul nu-l pot omori"* (Mt. 10, 28).

2) Înțelegerea *"Fiți înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbeii"* (Mt. 10, 16).

3) Dreptatea. *"Ceea ce voiți să vă facă vouă oamenii; faceți și voi lor asemenea"* (Lc. 6, 21).

4) Întreaga înțelepciune. Când Mântuitorul ne hotărăște a dezrădăcina chiar și gândurile păcătoase din mintea și inimile noastre, zicând: *"Cel ce caută la femeie spre a o pofti pe ea, a preacurvit cu dânsa în inima sa"* (Mt. 5, 28; Iov. 30).

Să ne folosim de aceste patru părți ale pocăinței până se zice azi, ca să ne bucurăm vremelnic și veșnic.

Pocăința: Tertulian zice: "Cerbul rănit cunoaște iarba care poate să-i vindece rana. Rândunica cunoaște planta, care să redea vederea puilor orbiți în cuib. Tu, păcătosule, având cunoștință că numai prin taina pocăinței poți să te vindec, nu întrebuințezi această taină?

Proorocul Iona căuta scăpare, când iată că Dumnezeu dă furtună. "Unde este păcat - zice Sf. Ioan Gură de Aur - totdeauna este și furtună. Corabia era amenințată cu scufundarea pentru păcatele Proorocului. Îndată ce Iona a fost aruncat în mare, furtuna s-a liniștit. Să aruncăm deci și noi păcatele în marea pocăinței. Dacă te plângi că ai pierdut bani, prin aceasta nu-i redobândești. Dacă te plângi că ești bolnav, îți mărești durerea. Dar dacă te întristezi de păcatele tale, te liberezi de dânsle și vei avea o mare bucurie" (350 Pilde o. c. pg. 272-273).

ÎNFRÂNGEREA INIMII

umnezeu când a creat pe om a pus într-însul un simț bine pronunțat, încât la orice lovitură și rănire trupească și sufletească, să simtă o durere vie, care-l umple de îngrijorare. Îngrijorarea aceasta a creștinului nemortificat de păcatele săvârșite, cu care s-a rănit și îndurerat, se mai numește și înfrângere a inimii.

Înfrângerea este o durere desăvârșită a inimii, care se face, pentru că omul cu păcatele sale a întristat pe Dumnezeu prin călcarea poruncilor și legilor Lui Divine. Această durere nu stă numai în simțirea omului, în suspinuri și în lacrimi; ci mai cu dinadinsul stă în a urî păcatul, voința cea dinăuntru, și a nu voi să-l mai facă niciodată.

Durerea și înfrângerea inimii, după Coresie, făurește pocăința. Câtă vreme aceasta se află în inimă, este și omul în pocăință; iar când aceasta va lipsi din inimă, lipsește și omul din pocăință. De aici vedem că durerea și înfrângerea trebuie să se afle totdeauna în inima celui ce se pocăiește, căci numai așa pocăința lui este adevărată. Înfrângerea inimii însă este numai a celor ce sunt desăvârșiți și fii, pentru că aceasta se pricinuieste din însăși dragostea cea către Dumnezeu, adică se pocăiește un fiu pentru că a mâhnit pe tatăl său; iar nu numai pentru că a amărât pe tatăl său, iar nu numai pentru că va să se lipsească de moștenirea părintească, sau va să se izgonească din casa tatălui său.

Pocăința trebuie să fie însoțită de durere și înfrângerea inimii. Împăratul Iosia aflând de la marele preot Helechia că a fost găsită Cartea Legii Divine sub banii din lada vistieriei împărătești, s-a mâhnit groaznic, și îndurerat și-a rupt hainele. Dumnezeu văzând pocăința lui, însoțită de durere și înfrângerea inimii, l-a iertat (4 Împ. 22; 2 Paral. 34).

Sf. Ioan Gură de Aur în Omilia a cincea despre pocăință, arată că, mare Dar este pocăința aceasta însoțită de durere și înfrângerea inimii cu părere de rău pentru păcatele săvârșite. Dumnezeu adeseori ne dă pedepse pentru mântuirea noastră. Păcatul a născut durerea și durerea mistuie păcatul. Precum viermele crește în copac, roade lemnul lui, astfel și durerea produsă de păcat, mistuie pe însăși păcatul care a făcut-o, cu ajutorul pocăinței.

Sf. Ioan Scărarul, fost monah în Muntele Athos, în "Scara" sa,

grăiește despre pocăința unor călugări din Alexandria, de pe la sfârșitul secolului VI. După căderea în vreun păcat mai mare, ei se adunau într-o chilie rece, întunecoasă. Acolo, ziua și noaptea își plângeau păcatul și, îmbrăcați în zdrențe, zăceau jos pe pământul gol, suspinând și oftând adânc. Lacrimile lor ce curgeau pâraie din ochi, udau cenușa de jos pe care zăceau. În clipele libere ce le mai rămâneau peste orele de rugăciuni fierbinți, împleteau coșuri. Uneori ieșeau noaptea din acea cameră întunecoasă și se rugau stând în picioare toată noaptea. Alții se legau cu mâinele la spate, și cu capetele plecate își plângeau păcatele toată noaptea, așa de mult, încât parte din ei își pierdeau vederea din cauza prea multului plâns. Ah! Doamne Dumnezeule! - strigau ei la cer plângându-și păcatele cu amar - unde este frumusețea de mai înainte a sufletului nostru? Unde mai este raza înflăcărată a râvnii noastre de la început? Unde sunt acele fericite zile de curățire sufletască la care ne gândim acum cu durere și cu inimile zdrobite...?"

Și în asemenea cazuri, ei nu se încredeau în bunătatea lui Dumnezeu așa ușor, ca apoi să scadă pocăința lor lucrătoare; ci îmbărbătându-se unii pe alții ziceau: *"Continuăm înfrânarea trupului, să răstignim fără milă corpul nostru necurat, care a pricinuit moartea sufletului nostru"*.

"Cei care sunt ai lui Hristos, și-au răstignit trupul cu patimile și cu poftete" (Gal. 4, 4. Comp. 1 Cor. 15, 23-28; Rom. 6, 6-13).

David cedând ispitei a căzut în păcatul preacurviei și al uciderii. După ce a fost muștrat de proorocul Natan, fiul său, David privind la păcătuirea sa cu Versavia și uciderea soțului ei, viteazul ostaș israelitean Urie, vede balanța dreptății Dumnezeiești arătând nedreptatea strigătoare la cer, pe care o săvârșise el, amenințată cu pedeapsă prin sabia de foc a îngerului.

Atunci căzând în genunchi, s-a umilit mult și cu inima înfrântă se ruga lui Dumnezeu plângând:

"Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale șterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea" (Ps. 50). Prin adevărata pocăință cu umilință și inimă înfrântă, el s-a curățit de păcatele sale, acum se bucură pururea în ceruri, împreună cu toți Sfinții cei mai mari și cu mulțimea Îngerilor, înaintea Scaunului Dumnezeirii.

MĂRTURISIREA SE CUVINE SĂ SE FACĂ LA DUHOVNICII ISCUSIȚI

arăși vă sfătuiesc, fratele meu și sora mea, în Domnul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu, ca mai înainte de mărturisire, să cercetezi și să te înștiințezi, care este cel mai iscusit Duhovnic, decât toți, și la acela să mergi. Aceasta ne-o arată și Sf. Vasile cel Mare zicând: "Precum patimile și rănilor trupului nu le arată oamenii la oricine, ci numai la doctorii cei iscusii, care știu să le vindece; așa și păcatele se cuvine să se arate nu oricui s-ar întâmpla, ci la (acei Duhovnici iscusii) care pot să le tămăduiască" (Hot. pe scurt 229).

"Cu adevărat - zice Sf. Anastasie, egumenul Sinaiului - bine și folositor este a ne mărturisi păcatele, însă la Duhovnici iscusii; iar nu la simpli și neiscusiți și la cei ce nu pot socoti pentru aceasta. Ca nu cu dragostea lor cea nefolositoare și cu așezarea cea netămăduită, și cu porunca cea fără iscusință, să asuprească cu canonul și nefolosit și leneș să facă pe penitent. Deci, de vei afla un părinte duhovniceasc iscusit, care să poată a te doctori pe tine, să nu te rușinezi a te mărturisi la el ca la Dumnezeu; iar nu ca la om. Aceasta a zis-o unul din sfinți: "Cel înțelept în sufletul său nu se rușinează de căderea sa, și nu se sfințește nici se smintește a-și mărturisi păcatele sale. La aceasta ne îndeamnă și Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, zicând: "*Dacă ne vom mărturisi păcatele noastre, credincios și drept este Domnul a ne ierta nouă păcatele, și ne va curăți pe noi de toată nedreptatea*".

Însă pentru că mulți preoți fățarnici din prostime, fiindcă fac lucruri de rușine, nu numai ei înșiși umblând prin noroiul faptelor rele; ci încă și învățători se fac la rău, care nu vor să vină la lumină, dar nici pe cei ce vor să vină nu-i lasă. Despre aceștia zice Mântuitorul: "*Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că închideți Împărăția Cerurilor înaintea oamenilor, că voi nu intrați, nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați. Vai vouă cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că înconjurați marea și uscatul ca să faceți un nemernic, (prozelit) și dacă se face, îl faceți pe el fiu gheenei îndoit decât pe voi...*" (Mt. 23, 14-15). Și iarăși: "*Voi sunteți lumina lumii... și sarea pământului*" (Mt. 5, 13-16). Și oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer" (Mt. 18, 18). Drept aceea, ca un om ce ești, la om (Duhovnic iscusit) te mărturisești; iar Dumnezeu printr-însul, întorcându-te și învățându-te te va ierta, ca și pe David prin Natan Proorocul (2

Împ. 12, 13). Pentru aceasta David adeseori zicea: "Să mă întorcă pe mine cei care se tem de Tine Doamne, și cei ce cunosc mărturiile Tale... Certe-mă-va dreptul cu milă și mă va mustra; iară untdelemnul al păcătosului, să nu ungă capul meu..." Preoții lucrează la mântuirea sufletelor, pentru că preoții sunt slugile lui Dumnezeu, împreună-viețuitori cu Îngerii și tocmitori ai mântuirii oamenilor. Aceasta o arată și Apostolul, zicând: "Așa să ne socotiți pe noi, oamenilor, ca pe niște slugi ale lui Hristos și ispravnici ai Tainelor lui Dumnezeu". (1 Cor. 4, 1).

Așa dar, știut este că om (duhovnicul iscusit) la om (penitent) ajută prin învățătură, muștrându-l spre pocăință, iar Dumnezeu curățește păcatele celor ce se pocăiesc (cu adevărat) și nu le mai pomenește încă. Deci precum a zis: "Spuneți tu mai întâi păcatele tale, ca să te îndreptezi" (a).

Preot mărturisit și împărtășit, osândit în iad. În Paris (Franța) era un preot la o Biserică a Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, bogat foarte, pentru că avea Biserica venituri, care petrecea în lenevire și necurătenie la cele sufletești, iar către cele trupești osârdnic și nelenevos, împlinindu-și toate voile trupului, ticălosul. În sfârșit s-a îmbolnăvit de moarte, și temându-se să nu moară, și-a mărturisit toate păcatele, și s-a împărtășit cu fața veselă, încă și cu lacrimi la arătare, și așa a murit, îngropându-se cu mare pompă. Pentru care lucru mulți s-au minunat, pentru că era vreme de iarnă, și plouase mai înainte multe zile, iar atunci era vreme frumoasă, care mai mult i-a înfrumusețat înmormântarea lui cea cu multă ceremonie și cheltuială mare, petrecându-l mult popor la groapă.

Deci ziceau unii că este fericit, că petrecându-și viața în voile sale, l-a învrednicit Dumnezeu la sfârșit de s-a mântuit prin pocăință. Dar pentru că judecățile oamenilor greșesc și nu cunosc adevărul, a voit prea bunul Dumnezeu să descopere, spre învățătura noastră a celor vii, că s-a osândit, și că nu mai este pentru dânsul nădejde de mântuire.

Deci s-a arătat mortul peste puține zile Preotului celui de rând la aceeași Biserică, prieten al lui și urmaș, spunându-i că s-a osândit în munca veșnică, fără a mai nădăjdui vreo milă. Iar prietenul lui înspăimântat, a răspuns: "Cum este cu puțință a te osândi, deoarece te-ai pocăit pentru păcatele tale. Te-ai mărturisit

(a) Vezi Prolog 20 a IV; vezi și Prol. 2 a IV; 23 a IV; min. IV; 6 a V Varvar tâlharul; Cuvânt din Pateric; Prol. 21. VI; Cuv. p. un Stareț duhovnicesc 29 II; Cuv. la Duminica brânzei de Mitrop. Antim Ivireanu.

cu lacrimi de-ajuns și te-ai împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos?" Și a zis mortul: "Cu nevrednicie m-am împărtășit, că pocăința mea n-a fost cum se cuvenea, ci de nevoie, pentru frica morții și a muncii celei așteptate am făcut-o. Că am făgăduit pe de o parte duhovnicului, că mă voi abate de la rău, dacă voi mai trăi, dar cugetul meu și reaua obișnuință îmi ziceau: nu vei putea face pocăință prin înfrânare, și mă plecam acestui gând și cuget necuvios.

Prin urmare, murind în aceste cugetări ce hrăneam în inima mea, adică, dacă aș fi mai trăit, m-aș fi întors iarăși la împătimirile și desfătările cele trupești, pentru aceasta cu dreptate m-am osândit în muncile cele veșnice, fiindcă cel ce se mărturisește fără gând și cuget statornic, că nu va mai păcătui pe viitor, nici cum nu se folosește". Acestea zicând, s-a făcut nevăzut. Iar preotul cel viu a rămas cuprins de frică, părăsind lumea, s-a dus într-o mănăstire, unde s-a săvârșit în petrecere plăcută lui Dumnezeu (Din "Livada înflorită" după "Mânt. Păc." o. c. pg. 517-518).

CUM TREBUIE A SE MĂRTURISI PĂCĂTOSUL?

ai întâi de toate, fratele meu păcătos și sora mea, îngreuiată de felurite păcate, trebuie, mai înainte de a merge la Scaunul Mărturisirii, a-ți socoti bine păcatele tale, a te pregăti bine prin adevărata zdrobire a inimii, cântă și părere de rău. După aceea aleargă la Duhovnicul cel mai iscusit, care vezi că te poate tămădui, precum am mai zis.

De știi carte, înseamnă păcatele tale pe hârtie, ca să nu le uiți; iar de nu știi carte, pune pe cineva să ți le scrie cu cerneală, cât se poate mai citeț (afară de câteva păcate mai grele ori rușinoase, pe care le vei ține bine în minte, ca să le mărturisești) și cu așa pregătire să vii la Duhovnic. De va fi departe locuința Duhovnicului, nu te lenevi, așa cum nu te lenevești să mergi la un doctor iscusit pentru boala trupească, când este departe. Zi și tu ca fiul cel pierdut: "Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu..." (Lc. 15).

Mergi la dânsul, și când acela îți va zice să-ți mărturisești toate păcatele înaintea Stăpânului, Hristos Dumnezeu, atunci, tu ingenunchind înaintea Sfintei Icoane a Mântuitorului Hristos, zi: "Părinte, greșit-am la cer și înaintea Ta și nu sunt vrednic să mă mai numesc fiul Tău!... Iată, astăzi, Părinte, prin Duhovnicul meu acesta, mă voi mărturisi Ție întru dreptatea inimii". Și să începi

a te mărturisi bine. Se cuvine să știi tu și aceasta, că de nu vei face cuviincioasa cercetare a păcatelor tale mai-nainte de a te mărturisi, câte păcate vei uita și nu le vei mărturisi, rămân neiertate, pentru că uitarea aceasta s-a făcut de voie, de la sineți, putând să-ți aduci aminte de ele cu cercetarea, și nu ai făcut-o.

Dar de vei face cuviincioasa cercetare și se va întâmpla să uiți vreun păcat, că un om ce ești uitător, acest fel de păcat, zic oarecare, că se iartă împreună cu celelalte păcate, pe care le-ai mărturisit, pentru că uitarea aceasta nu este de voie, ci fără de voie. Dacă după mărturisire îți vei mai aduce aminte, trebuie să mergi la duhovnic și să-ți mărturisești și acel păcat, de care ți-ai adus aminte (Carte f. f. de suflet, o. c. pg. 139-140, ed. Sf. Sinod).

Fiiilor! Îndată ce ați ajuns înaintea Duhovnicului, mărturisiți-vă toate păcatele voastre, luați-vă și vă faceți canonul cuvenit, transformați-vă în oameni noi, faceți roade vrednice de pocăință, și așa veți deveni curați ca din baia Sf. Botez. Preoții Duhovnici au primit aici o putere mai mare și decât Îngerii. "Tatăl, scrie Sf. Ioan Gură de Aur, toată judecata a dat-o Fiului (Ioan 5, 22)... și Fiul toată judecata a dat-o Preoților.

Preoții iudeilor aveau puterea de a curăți corpul de lepră, sau mai bine zis, nu de a curăți, ci numai de a fi martori la curățirea celor leproși (Lev. 14)... Iar Preoții N. Testament au primit puterea nu de a fi martori ai celor care se curăță, ci de a curăța, și încă nu de lepra corpului, ci de îninăciunea sufletului. Ei au primit așa putere, ce Dumnezeu n-a dat nici Îngerilor, nici Arhanghelilor, fiindcă nu Îngerilor a zis: "Ori câte veți lega pe pământ..." Puterea de a lega o au și căpeteniile pământestii, dar ele pot lega numai corpurile; puterea Preoților însă, se atinge de sufletul omului și se înalță până la cer, fiindcă aceea ce Preoții hotărăsc pe pământ, Dumnezeu confirmă în cer și Stăpânul este de acord cu părerea robilor Săi". Și iarăși: "Părinții trupești nu pot da nici un ajutor copiilor lor, când aceștia offensează pe vreun om însemnat și puternic; Preoții însă împacă pe fiii lor spirituali nu cu împărații, nu cu puternicii pământului, ci cu Dumnezeu" (Vezi pe larg Teol. Dog. Ort. de Macarie, Silvestru Ep. de Canev, etc.).

Spovedania adevărată ușurează sufletul. Acum vreo 26 de ani, un ostaș credincios s-a dus la un preot din apropierea regimentului său, jeluindu-se că se simte tare nemulțumit de starea suflotească. Din vorbă în vorbă, Preotul îl întreabă: "Te-ai mărturisit vreodată la Preot?" "Nu m-am mărturisit de mult - răspunse ostașul - fiindcă feluritele împrejurări și gura lumii, a camarazilor mei, m-a împiedicat spunând că spovedania n-aduce nici o ușurare". "Vă înșelați amarnic, dragii mei, - a zis înțeleptul Preot - căci depărtarea aceasta de Sf. Spovedanie, aduce mare greutate sufletelor păcătoase ce se tot lasă de pe un an pe altul, ba încă și mai mult!"

Apoi punându-și îndată epitrahilul, îi zise cu glas blând și poruncă blajină: "Fiule! ia îngenunchează aici și-ți mărturisește toate păcatele tale". Ostașul cu voie sau peste voie, a îngenuncheat. Preotul i-a citit molitfele Spovedaniei, și cuvântul indicat acolo în molitfelnic păcătosului, pentru a-și mărturisi toate păcatele înaintea Domnului Iisus Hristos și a Duhovnicului. În timpul acestor molitfe și a cuvântului sfătuitor, inima cu întreaga ființă a ostașului țării, s-a simțit cuprinsă de o putere nevăzută, s-a pregătit, și deschizându-și gura și-a mărturisit toate păcatele sale care le-a știut. În acel timp el simțea că odată cu păcatele ce le mărturisea, sufletul său se ușura.

După canonisirea potrivită și dezlegarea păcatelor, ostașul mulțumind lui Dumnezeu și Preotului Duhovnic ostenitor, s-a dus la datoria sa, simțindu-se ușurat suflotește (de păcatele ce și le mărturisise) ca o pană.

"Dacă ne mărturisim păcatele, Iisus Hristos e drept să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nedreptate" (1 Ioan 1, 9).

MĂRTURISIREA PĂCATELOR SĂ SE FACĂ CU UMILINȚĂ

ărturisește-ți, frate și soro, păcatele tale înaintea Duhovnicului iscusit, cu umilință și zdrobirea inimii, așa precum își mărturisea desfrânata păcatele sale (Lc. 7, 37-50), precum Hananeianca se ruga pentru fiica ei ce se îndrăcea (Mt. 16, 22-28), tatăl pentru fiul său lunatic care se muncea (Mt. 17, 14-18), vameșul pentru iertarea sa (Lc. 18, 13); așa roagă-te și tu pentru ca să primească Dumnezeu mărturisirea și osteneala ta pentru mântuire, și să-ți ierte păcatele tale. Astfel de te vei mărturisi, îndrepta și te vei ruga după facerea canonului rânduit de Duhovnicul iscusit, după Sf. Pravile, vei primi de la Dumnezeu: dezlegarea și iertarea păcatelor tale,

fiindcă: "*Inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi*".

Această umilință se cuvine să o arăți încă și când te mustră preotul Duhovnic pentru vreun păcat al tău, trecând și nemăniindu-te, nici batjocorind cuvintele lui; ci primind mustrarea cu bucurie, ca și când ți-ar fi făcut aceasta însuși Dumnezeu. Ce zic: Să o primești cu bucurie? - De este cu puțință, se cuvine, ca un osândit, să te pleci la pământ și să uzi picioarele lui cu lacrimile tale, precum te sfătuiește Sf. Ioan Scărarul, zicând: "Fă-te cu năraul și cu gândul, ca un osândit la mărturisirea ta, în pământ căutând, și de e cu puțință și picioarele Duhovnicului, ca pe ale lui Hristos, cu lacrimi udându-le".

Lacrimile pocăinței spală păcatele. Doi frați după trup s-au lepădat de lume și au mers împreună amândoi la muntele Nitriei. Acolo (după cuvântul starețului și duhovnicului lor) trăind împreună în sihăstrie și ascultare, Dumnezeu le-a dat amândurora, (pentru ostenele și ardoarea pentru mântuire), darul umilinței și lacrimi în rugăciunile lor. Odată, bătrânul sihăstriei a văzut în vis pe acești doi frați stând la rugăciune, ținând fiecare câte o hârtie scrisă în mâna lui, și udând hârtia cu lacrimile sale, se spălau slovele scrisorii de pe hârtie. Scrisoarea unuia se spăla lesne; iar a celuilalt se spăla mai anevoie, că deși se spăla, iarăși tot se cunoșteau slovele.

Bătrânul nedumerindu-se, s-a rugat lui Dumnezeu ca să-i arate descoperit acea vedenie pentru cei doi frați. Atunci Dumnezeu trimițând pe Îngerul Său, i-a spus bătrânului, zicându-i: "Slovele și scrisoarea care este scrisă pe acele hârtii, ce le-ai văzut ținându-le ei în mâinile lor, acelea sunt păcatele lor. Unul din ei a păcătuit firește, adică după fire și pentru aceea, prea lesne i se spală slovele; iar celălalt a căzut în necurății și spurcăciuni peste fire și pentru aceea, mai multă osteneală îi trebuie în pocăința lui".

Acestea descoperindu-i-se bătrânului, de atunci el totdeauna îi zicea acelui frate mai îngreuiat de păcate și care se spălau mai greu: "Silește-te, frate! Silește-te, frate! Că se cunosc slovele!" Și nu i-a arătat bătrânul, nici i-a spus aceasta până la moartea lui, ca nu cumva mândrindu-se să-și smintească silința sa, fără numai decât, totdeauna îi zicea: "Silește-te, frate, căci cu multă osteneală se spală slovele zapisului" (Pateric).

"*Fericiți cei ce plâng (păcatele lor aici pe pământ) că aceia se vor mângâia (aici și dincolo de mormânt)*" (Mt. 5, 4; Lc. 6, 21; Is. 61, 2-3; Ioan 16, 20; 2 Cor. 1, 7; Apc. 21, 4).

MĂRTURISIREA SĂ NU FIE PRIHĂNITOARE

cum, fratele meu păcătos, trebuie să mai știi și aceasta, ca să te poți folosi la Dumnezeu-scul Scaun al Mărturisirii. Pentru greutatea sau mulțimea păcatelor tale, să nu acuzi pe nimeni ca părtaș sau seducător; ci numai pe tine însuși să te acuzi, învinuindu-te, pentru că tu le-ai făcut.

Când te mărturisești, nu pârl, nu învinui pe unul sau pe altul, punând înainte că aceștia s-au făcut pricină ca să păcătuiești, precum în Rai, Adam a aruncat vina pe Eva și Eva pe șarpe, încărcându-se cu mai mare păcat (Fac 3). Să nu faci aceasta; ci numai și numai pe sineși să te prihănești și pe viața ta cea rea. "De voiești să prihănești, pe sineși te prihănește (zice Dumnezeu-scul Ioan Gură de Aur în Omilia 51 la Matei): *"Dreptul luiși este prihănitor"* (Pildele lui Sol. 18, 17). Luiși, zice, și nu altora, pentru că nu căutând să împruținezi cu mărturisirea păcatelor tale, să le înmulțești cu osândirea. Iar ce să zici la duhovnic, te sfătuiește Sf. Ioan Scărarul, astfel: "Spune și nu te rușina: a mea este umflătura, părinte, a mea este rana; din a mea lenevire s-a făcut, iar nu din a altuia. Nimeni nu este pricinuator al acesteia: nici om, nici duh, nici trup, nici altul careva; ci numai lenevirea mea (Cuv. 4).

Prihănind pe alții ne păgubim; iar când ne prihănim pe noi căștigăm. Noi și frații noștri, două icoane suntem, fii creați după Chipul și Asemănarea lui Dumnezeu. Deci în orice vreme va lua omul aminte de sine și se va prihăni, se află fratele lui cinstit înaintea sa, iar când i se pare luiși că el este mai bun, atunci află pe fratele său rău și urâcios înaintea sa. Cei ce iau aminte de sineși, neprihănind pe alții, mănâncă din Pomul Vieții, și viețuiesc în Hristos Dumnezeu; iar cei ce iubesc iscodirea, cercarea greșelilor altora și osândirea lór, mănâncă din Pomul cunoștinței binelui și al răului, cad în pedeapsa morții îndoite și devin antihriști.

"Șezând eu - povestește un sihastu bătrân - odinioară într-o pustie prea adâncă, a venit la mine un frate de la chinovie pentru cercetare. Eu l-am întrebat pe el: "Cum se află părinții?" Fratele mi-a răspuns: "Bine cu rugăciunile tale"? Apoi l-am întrebat și pentru un frate care avea un nume rău și mi-a răspuns: "Crede, părinte, că încă nu s-a izbăvit de acel nume!" Atunci eu cum am auzit, am zis: "Uf!" Și îndată ce am zis aceasta mi-a venit somn,

și făcându-mă în o uimire, m-am văzut pe mine că stăteam înaintea Sfântului loc al Căpățânii. Acolo sus am văzut pe Domnul nostru Iisus Hristos răstignit între doi tâlhari și m-am pornit să mă închin. Când am mers aproape, a poruncit Sfinților Îngeri care stăteau lângă El, cu mare glas, zicând: "*Scoateți-l afară, că Anti-hrist îmi este, fiindcă mai-nainte de a judeca Eu, el a judecat pe fratele său*". Deci gonit fiind eu, am venit să ies, și mi s-a apucat haina mea, ce se numește palion, în ușa ce s-a închis degrabă și lăsând-o acolo, am ieșit și îndată m-am deșteptat. Socotind eu cele văzute, am zis fratelui celui ce venise: "Rea este ziua aceasta pentru minel!" El mi-a zis: "Pentru ce, părinte?" Atunci i-am povestit cele ce văzusem. Și am zis: "Haina aceea a mea, era Acoperământul lui Dumnezeu, care era peste mine, și m-am lipsit de el". După aceea am făcut șapte ani, rătăcind prin pustii, nici pâine gustând, nici sub acoperământ intrând, nici cu om vorbind, până ce iarăși am văzut pe Domnul meu asemenea la locul Căpățânii, poruncind să mi se dea haina".

Fericitul Zosima a șezut odată puțină vreme în lavra lui Avva Gherasim, unde avea pe unul iubit. "Într-o zi - povestea el - șezând noi și grăind pentru folos, a venit vorba de cuvântul lui Avva Pimen, că tot cel ce se prihănește pe sine, în tot locul află odihnă.

Chipul de față ne arată pe Dumnezeu certând pe Adam și Eva în Rai, după căderea lor în păcat. Creștine, când stai înaintea Duhovnicului la mărturisit, n-arunca pe alții vina păcatelor săvârșite de tine, ca să nu-ți îngreuezi și mai mult sufletul în loc de a fi-l ușura. În acel timp să te socotești gol, despuiat, înaintea ochilor lui Dumnezeu, de care nu se poate ascunde nimic. Privește la Adam și Eva în Rai, după căderea în păcat, care la glasul

lui Dumnezeu: "Adame, unde ești? Evo, de ce ai făcut așa?" Au aruncat vina: Adam asupra Evei, Eva asupra șarpelui... și deci, toți asupra lui Dumnezeu, Care-i crease! Privește cum s-au prăbușit la pământ incovoiați de greutatea păcatului și a învinuirii, prin care s-au atras asupra-le un mai greu blestem. Să ne învinuim pe noi, deci, la Scaunul Mărturisirii și nu pe alții, ca să nu ne îngreuiem și mai mult sarcina păcatelor ca și dânzii, în loc de a scăpa de ea. Să lucrăm înțelepțește după Dreptărul Ortodoxiei, ca să ne folosim sufletește, statornic, vremelnic și veșnic.

Asemenea și de cuvântul care a zis Avva muntelui Nitriei. Că întrebat fiind: "Ce ai aflat mai mult în calea aceasta, Părinte?" El a răspuns: "*A se prihăni și a se defăima omul pe sine totdeauna*". Pe acest cuvânt l-a și adevărit cel ce l-a întrebat, zicând: "*Altă cale nu este, fără numai aceasta*". Deci pomenind noi de acestea, ziceam între noi minunându-ne: "Câtă putere au cuvintele Sfinților! Cu adevărat, orice au grăit, din lucru și din adevăr au grăit, precum a zis Marele Antonie. Și pentru aceasta sunt puternice, pentru că s-au grăit de cei ce petreceau în fapte, precum poruncește un înțelept, zicând: "*Pe cuvintele tale să le adevereze viața ta*". Acestea vorbind noi între noi, a zis acela: "Și eu am încercat cu lucrul aceste cuvinte și odihna care se face prin lucrarea lor.

Odată aveam în lavra aceasta, iubit cu adevărat, pe un diacon, care nu știu de unde a luat prepus asupra mea, pentru un lucru care-i aducea lui scârbă. Deci a început a se purta către mine cu posomorâre. Eu văzându-l pe el posomorât asupra mea, l-am întrebat ca să știu pricina scârbei. El mi-a zis: "Lucrul acesta l-ai făcut și pentru aceasta sunt mâhrit asupra ta". Eu neștiind în sinemi un lucru ca acela, precum zicea el că am făcut, îl încredințam că n-am nicidecum știre de lucru acela. El însă neplecându-se, mi-a zis: "Iartă-mă, nu cred". Deci ducându-mă la chilie, mă cercetam pe mine cu dinadinsul, de am făcut un lucru ca acela și nu aflam. După aceea l-am văzut pe el ținând Sfântul Potir și împărțășind pe frați, și l-am încredințat pe el cu dinadinsul zicând: "Nu mă știu să fi făcut ceea ce zici". Și nici așa nu s-a plecat. Deci, iar venindu-mi întru sine-mi și aducându-mi aminte de cuvintele acestea ale Sfinților Părinți și crezându-le cu adevărat, am întors puțin gândul și am zis în sinemi: Diaconul cu adevărat mă iubește și din dragoste pornindu-se mi-a arătat ceea ce avea în inima lui pentru mine, ca să mă trezesc și să nu mai fac acest lucru. Acum, suflete ticălos, de vreme ce zici că n-ai făcut acest lucru, adu-ți aminte de celelalte rele pe care le-ai făcut și nu le ții minte, și socotește că precum cele ce ai făcut ieri și alaltăieri le-ai uitat, așa și acest lucru, l-ai făcut și l-ai uitat.

Deci din gândul acesta mi-am plecat inima așa, cum că l-am făcut cu adevărat și l-am uitat, ca și pe cele mai dinainte. Apoi am început să mulțumesc lui Dumnezeu și Diaconului, căci printr-însul m-am învrednicit să-mi cunosc greșeala și să mă pocăiesc pentru dânsa. Deci, sculându-mă cu acest fel de gânduri, m-am dus la chilia diaconului, ca să-i fac lui metanie și să-i cer iertare, precum și să-i mulțumesc. Și stând lângă ușă am bătut într-însa.

Acela deschizând și văzându-mă, mi-a pus îndată întâi el metanie, zicându-mi: "Iartă-mă că am fost batjocorit de draci, având prepus asupra ta, pentru lucrul acela. Căci cu adevărat m-a încredințat Dumnezeu, că tu cu nimic nu ești părtaș la acest lucru, nici nu știi câtuși de puțin pentru el". Atunci începând și eu să răspund pentru aceasta și să-l încredințez, acela mi-a tăiat cuvântul, zicând: "Nu este trebuință". Deci a adăugat fericitul Zosima, zicând: "Tată smerenia cea adevărată, cum a arătat-o pe ea inima celui ce o iubește! Căci nu numai că s-a smerit înaintea Diaconului, una, că a prepus pentru dânsul ceea ce nu știa și fără de cuvânt s-a scârbit asupra lui; iar alta, că nu a primit încredințările lui, care în așa fel erau, cât să plece și pe un vrăjmaș, cu atât mai vârtos pe un prieten adevărat. Nu numai că pentru aceasta nu s-a smintit, pecum am zis; ci și asupra sa și-a luat greșeala care n-a făcut-o, socotind cuvântul Diaconului mai vrednic de credință decât inima sa! Dar nu numai atât, ci s-a ispitit a se pocăi înaintea lui, și-i mulțumea, că printr-însul s-a izbăvit de păcatul pe care nicidecum nu-l știa (Pateric).

Mărturisește-ți păcatele și acoperă-ți faptele bune. "Egiptenii - zicea Avva Zinon - își ascund faptele bune care le au; iar neajunsurile care nu le au, pe aceste pururea le prihănesc. Sirienii și grecii însă, faptele bune care nu le au, zic că le au; iar neajunsurile care le au, le ascund".

"Cade-se nouă cu toată osârdia - zice un alt bătrân sihastru - pururea să ne silim, ca să ne câștigăm smerenia, care este acoperământul faptelor celor bune. De vom face cândva vreo faptă bună, îndată să o acoperim cu smerenia, ca să nu o vedem și să începem a ne ferici pe noi înșine. Că, pentru acea fericire, pierde călugărul (și creștinul) plata ostenețelor sale, și sloboade Dumnezeu pe diavolul de ne aduce ispite, și gânduri spurcate. Deci, nouă ni se cuvine să ne smerim și să ne osândim pururea pe noi înșine; știind noi nu numai că nu facem nici un bine (desăvârșit), dar nici datoria noastră ce suntem datori, niciodată nu o împlinim" (Pateric).

"Când veți face toate câte vi s-a poruncit vouă, ziceți: *"Slugi netrebnice suntem, că ce am fost datori a face, am făcut"* (Lc. 17, 10).

Cugetări scripturistice

Dumnezeu cere oamenilor a-și mărturisi păcatele: Dumnezeu a creat pe om să fie fericit prin ascultarea de El, dar omul lăsându-se amăgit de diavolul-șarpe, prin neascultare și călcarea poruncii, s-a prăbușit în păcat, în nefericire și-n moarte, ascunzându-se printre pomii Raiului pământesc. Atunci Dumnezeu l-a strigat pe Adam spre a-și mă-

turisi păcatul său, zicând: "Adame, unde ești?" Adam i-a răspuns din asunzișul său: "Am auzit glasul Tău în Rai, și m-am temut căci sunt gol, și m-am ascuns", Dumnezeu provocându-l ă-și mărturisi păcatul, i-a zis: "Cine ți-a spus că ești gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care ți-am poruncit; să nu mănânci?" Atunci Adam aruncând vina pe femeie și femeia pe șarpe, au căzut în mare greutate, (canon) și în blestem" (Fac. 3).

De asemenea, după ce Cain a atras cu minciună și viclenie pe fratele său Abel în cursă, scoțându-l din casa părintească afară la câmp, unde l-a omorât, Dumnezeu îl provoacă a-și mărturisi păcatul său, zicând: "Unde-i Abel, fratele tău?" Cain mințind cu viclenie, a răspuns: "Nu știu! Au doară, eu sunt păzitorul fratelui meu?" Această tăgăduire a păcatului cu viclenie și minciună, a atras asupra lui blestem greu și înfricoșată osândă (Fac. 4; Hronograf, o. c. pg. 79-92).

Domnul a grăit lui Moisi, zicând: "De se va face cineva vinovat de călcarea poruncii, și-și va mărturisi păcatul său, atunci să aducă Domnului jertfă... și Preotul îl va curăți de păcatul lui" (Levit. 5, 1-13).

Spune fiilor lui Israel: "Dacă un bărbat sau vreo femeia va face vreun păcat față de un om, și prin aceasta va păcătui împotriva Domnului și va fi vinovat sufletul acesta; să-și mărturisească păcatul ce a făcut, și să întoarcă deplin aceia prin care a păcătuțit, și să mai adauge la aceia a cincea parte, și să dea aceluia, față de care a păcătuțit". (Num. 6, 6-7; comp. 2 Împ. 12, 1-13; Lc. 19, 2-10).

Domnul a zis lui Ieremia: "Văzut-ai ce a făcut apostata astu, fiica lui Israel? A umblat pe toți munții înalți și pe sub tot copacul umbros și s-a desfrânat pe acolo... Și necredincioasa ei soră, Iuda, nu s-a temut; ci s-a dus și ea să se desfrâneze. Și prin văditele ei desfrânări a pângărit țara, desfrânându-se cu pitrele și cu lemnele (idolii neamurilor cu care veneau în contact, adoptând apucăturile lor idolatre)... Întoarce-te apostato, fiica lui Israel - zice Domnul - ca să nu vărs asupra-vă mânia Mea. Recunoaște-ți toată vinovăția ta, căci te-ai abătut de la Domnul Dumnezeuul tău și te-ai desfrânat cu dumnezei străini sub tot arborele umbros și glasul Meu nu l-ai ascultat. Întorceți-vă copii apostafi... și vă voi aduce pe voi în Sion. Apoi vă voi da păstori (buni, luminați, zeloși) după inima Mea, care vă vor păstori cu știință și cu pricepere. În vremea aceea, Mă veți numi Tată al vostru și nu vă veți mai depărta de la Mine..." (Ier. 3, 12-19; comp. 2 Cor. 6, 14-18).

SFATURI DUHOVNICEȘTI

PĂCĂTOSULE, NU TE RUȘINA A-ȚI MĂRTURISI PĂCATELE TALE

imeni în lumea aceasta nu este fără de păcate. Această știind-o destul de bine, frate creștine, se cuvine să-ți mărturisești toate păcatele cu de-amănuntul, biruind rușinea care te silește a-ți ascunde unele dintr-însele.

Rușinea aceasta care te muncește și te arde, când îți mărturisești păcatele ce le-ai făcut, îți pricinuieste slavă și Dar de la Dumnezeu. *"Este rușine care aduce păcat, și este*

rușine care aduce slavă și Dar" (Is. Sirah 4, 23). Rușinarea aceasta te face să scapi de rușinarea ce va să fie la înfricoșata zi a Judecării: *"Nu este cu putință - zice Sf. Ioan Scărarul - fără de rușine, a te scăpa de rușine"* (Cuv. 4); iar Sf. Grigore Teologul zice: *"Să-nu te rușinezi mărturisindu-ți păcatele, pentru ca prin această rușine vremelnică, să scapi de groaznică rușine veșnică"*.

Ce te rușinezi, păcătosule? Când ai făcut păcatul nu te rușinai, și acum când cauți să te ușurezi, te rușinezi? Ah, nebunule! Au nu știi că rușinea acesta este (o uneltă) a diavolului? Căci diavolul, când faci păcatul, îți dă îndrăzneală și nerușinare; iar când (vii la Scaunul Mărturisirii ca să) îl mărturisești, îți dă frică și rușinare. Așa mărturisește Sf. Ioan Gură de Aur, zicând: *"Păcatului îi dă îndrăzneală; iar mărturisirii rușine"*. Pentru aceasta citim în Pateric, că un Părinte îmbunătățit, a văzut arătat pe diavolul mergând adeseori la mărturisirile duhovnicilor, ca să dea rușinare la păcătoșii cei ce se mărturisesc.

O frate, Dumnezeu nu ți-a dat vreun Înger, sau vreun Arhanghel, ca să te rușinezi, ci un om, un pătimăș asemenea ție, ca să nu te rușinezi. Și pentru ce să te rușinezi? Dacă pentru ca să zicem așa, te-ai înștiințat de alții, sau tu ai bănuiala, că duhovnicul tău arată la alții păcatele, aceasta, fratele meu, să nu te

împiedice de la mărturisire, căci este înșelarea diavolului, cu care caută să piardă sufletul tău. Deci, mergi (hotărât) fără de frică, și mărturisește-ți păcatele.

Dacă el le va arăta (care lucru e foarte cu anevoie, ca să zic că este cu neputință să se facă) acela are să dea seama înaintea lui Dumnezeu pentru răul acesta ce face; iar tu cel ce te-ai mărturisit, ești cu totul nevinovat și iertat de păcatele tale. Așa te încredințează Sf. Meletie Mărturisitorul zicând: *"Dacă cineva din Duhovnici va arăta mărturisirea și o va defăima, acesta va da cuvânt în ziua judecății; iar cel ce s-a mărturisit, cu totul nevinovat este, și cu desăvârșire iertat"* (Treapta 171).

Cei ce se pocăiau în vremea cea de demult, stăteau la ușa Bisericii și își mărturiseau păcatele lor la toată mulțimea care intra în Sf. Biserică, precum spune și Sozomen: *"Dintru început așa s-a socotit de preoți, să-și arate păcatele cel ce se mărturisește, ca într-o privesc de față la toată Biserica"* (Cartea VII-a, Cap. 16).

Dreptul Iov nu se rușina să se mărturisească de față la toată mulțimea, precum singur spunea acestea: *"Că nu m-am întors de marea mulțime a gloatei, ca să nu mă mărturisesc înaintea lor"* (Iov 31, 34). Și tu, fratele meu, păcătos fiind, și numai înaintea unui om mărturisindu-te, pentru ce să te rușinezi? (Carte f. folositoare de suflet, o. c. pag. 143-145).

Diavolul fură și dă înapoi rușinea oamenilor. Un Preot - spunea un orator în predica sa - într-o Duminică a Postului Mare, după săvârșirea Dumnezeieștii Liturgii, a spus parohienilor săi să vină după masă în Sf. Biserică pentru a le citi molitfa de mărturisire și a spovedi pe câți va putea dintr-înșii până seara; iar pe cei rămași îi va mărturisi în cursul săptămânii.

După amiază, preotul venind înapoi găsește Biserica plină de creștini și creștine, de toate vârstele, veniți la mărturisire. În mijlocul lumii adunate vede o namilă de uriaș, groaznic de negru, urât și plin de duhoare nesuferită. "Ce cauți tu, urâtule, acolo în mijlocul parohienilor mei, și tocmai aici în Biserica lui Dumnezeu?" a strigat preotul cu glas tare. Namila infernală i-a răspuns: "Am venit să dau înapoi ce am furat creștinilor". "Da ce ai furat tu creștinilor și ai venit să dai acum înapoi?" i-a zis Preotul. "Rușinea, rușinea le-am furat-o și rușinea aceea furată cândva am venit acum să le-o dau înapoi. Rușinea ce le-am furat-o atunci, când i-am făcut să păcătuiască, am venit să o dau înapoi fiecărui creștin care acum vine la mărturisit, pentru a se rușina cât mai mult a și mărturisi păcatele săvârșite, și astfel să rămână păcatele lor

neșterse din catastifele noastre. Am venit în mijlocul parohienilor tăi și iată le dau înapoi aceea ce le-am furat, ca să nu-i scăpăm din ghearele noastre, spre a ne păgubi..."

Acestea zicând diavolul s-a făcut nevăzut, iar preotul a arătat parohienilor săi meșteșugurile diavolești și i-a sfătuit să-și mărturisească păcatele lor. După aceea le-a citi molitfele Sfintei Mărturisiri și s-a apucat de mărturisit.

Oare se vor fi mărturisit creștinii aceia așa cum i-a sfătuit duhovnicul lor iscusit? Oare vor fi ținut ei seamă mai mult de sfătuirea duhovnicului lor iscusit, decât de îndemnul și de rușinea ce le-a dat-o înapoi diavolul? Dar creștinii de azi, oare se mărturisesc ei toți după sfatul duhovnicului iscusit, ori cei mai mulți se lasă ademeniți de sfaturile și rușinea ce le-o dă diavolul înapoi? Să luăm aminte.

Spovediți-vă bine, nu faceți ca ariciul. Ariciul se strecoară pe sub copaci și rostogolindu-se, prinde în vârful țepilor lui deosebite fructe. Pe urmă se trage în culcușul lui, se scutură de acele fructe, și se pune să le mănânce. Când cineva vine spre el ca să-l prindă, se strânge de nu i se mai văd decât țepii. Zadarnic îi vei căuta picioarele cu care a mers spre prada lui, cum și gura care a mâncat-o. Nimic nu se vede, că însuși el pare mort. Și totuși, el rămâne un hoț, cu toate că-și ascunde uneltele cu care a săvârșit hoția.

Tot asemenea este și cu acei creștini, care cred că nu li se văd faptele, dacă ei le ascund în suflet, nevoind a le mărturisi duhovnicului lor.

Faptele lor rămân (în suflet); iar pedeapsa lor nu întârzie.

Domnul a zis: "*Deschide-ți gura, căci dacă vă împotriviți a vorbi, (a vă mărturisi păcatele) vă osândiți*".

De aceea, nu se cade a fi asemănători ariciului; ci deschizând poarta sufletului, care este gura, să lăsăm să iasă afară dușmanul nostru, prin lucrarea Spovedaniei..." (Cartea cu pilde de Al. Lascarov-Moldovanu).

"Mărturișiți-vă unul altuia păcatele (creștinii căzuți în păcate Preotului duhovnic) și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. Că mult poate rugăciunea dreptului cea fierbinte, care se face" (Iac. 5, 16).

PĂCATELE SE ARATĂ ORI AICI, LA SCAUNUL MĂRTURISIRII, ORI DINCOLO, LA SCAUNUL ÎNFRICOȘATEI JUDECĂȚI

umnezeu, în nemărginita Sa milă și dreptate, a așezat două scaune pentru: cercetarea, mărturisirea, judecarea și canonisirea păcatelor omenești. Unul aici jos, pe pământ: "*Scaunul Milei Divine*" și altul sus, în cer: "*Scaunul Dreptății Divine*".

Frate creștine, una din două: sau aici jos, Duhovnicului trebuie să arăți păcatele tale, sau acolo la Înfricoșatul Judecător. Dacă aici le vei ascunde, să știi că acolo, înaintea tuturor Îngerilor și a tuturor oamenilor se vor vădi negreșit, de Înfricoșatul Judecător, cu mare mustrare asupra ta: "*Mustra-te-voi și voi pune înaintea feței tale, păcatele tale*" (Ps. 49, 22). Și ce zic: Judecătorul? Însăși acele păcate ale tale nemărturisite, te vor mustra atunci și te vei vădi la Divanul cel de a toată lumea: "*Pedepsi-te-va pe tine depărtarea (viclenia) ta și răutatea ta te va mustra pe tine*" (Ier. 2, 19). Această o adevărește și Dumnezeuiescul Ioan Gură de Aur, zicând: "*Acolo vom vedea greșelile noastre înaintea ochilor noștri, goale și descoperite, și vom plânge în zadar*". Marele Vasile zice "*că vom vedea atunci păcatele noastre fiecare, precum s-au făcut*" (Cap. VIII al "Învățăturii către Duhovnic").

Dacă va rămâne numai un păcat nemărturisit, rămân neiertate și celelalte. Dacă nu vei mărturisi toate păcatele tale, și vei ascunde, de rușine, numai unul, să știi că nu numai păcatele pe care le-ai mărturisit rămân neiertate; ci adaugi mai mult la sineți și alt păcat, adică furtișagul de cele sfinte, prin această ascundere sau tănuire a păcatului săvârșit. Aceasta o adevărește și Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, în "*Cartea cea pentru mărturisire*".

Se povestește încă și la Mântuirea Păcătoșilor, că o femeie fiindcă și-a mărturisit toate celelalte păcate ale sale la un Cuvios Duhovnic; iar un păcat mare al ei nu l-a mărturisit, vedea ucenicul Duhovnicului că ieșea din gura ei câte un șarpe la mărturisirea fiecărui păcat ce-l mărturisea. Mai pe urmă a văzut un șarpe mare, care a scos de trei ori capul său afară din gura femeii, după aceea iarăși s-a tras înăuntru și n-a mai ieșit. Pentru aceea și toți șerpii ceilalți, care au ieșit mai înainte, s-au întors iarăși și au intrat în gura ei. După moartea ei s-a arătat ticăloasa aceea șezând desupra

pe un balaur înfricoșat, și alți doi șerpi împleticiți împrejurul corpului ei, o mușcau și torturau groaznic. Atunci a zis: ea către Duhovnicul ei și către ucenicul Duhovnicului, că s-a muncit și se muncește așa de cumplit, pentru că n-a mărturisit păcatul acela.

Pentru acesta și un alt Dascăl te sfătuiește cu înțelepciune, că de voiești să biruiști pe diavolul care îți aduce rușine, spune mai-nainte de toate păcatul acela de care te rușinezi mai mult și apoi pe toate celelalte.

Italianul și viperile. Un țăran din Italia era iscusit în prinderea viperelor, pe care apoi le vindea la o farmacie. Într-o zi prinse nu mai puțin de 150 de vipere. Seara, înainte de culcare, puse vasul cu viperele în dormitor. Pe când dormea, viperele învârtindu-se mereu, au ridicat acoperământul vasului și ieșind s-au tras la căldura din pat. Deșteptându-se omul cu groază, văzu viperele lângă sine și le simți pe trup. Orice mișcare putea să-i aducă moartea. Un fiu al său chemat fiind, puse lângă pat un vas cu lapte cald. Viperele începură atunci pe rând să vină la vasul cu lapte. Astfel țăranul s-a putut ridica din groaznica preimejdie mortală și le putu omori.

Ce deștepatare groaznică trebuie să aibă și omul plin de păcate! Dar să umblăm cu pază, nu ca cei neînțelepți, ci ca cei înțelepți..." (Efs. 5,15) și să nu ne lăsăm copleșiți de păcate, care ne pot omori ca viperele veninoase (350 Pilde o. c. pag. 293); iar păcatele ce le avem, să le depărtăm de la noi prin îndreptarea credinței și viețuirii după Dreptarul Ortodoxiei, și să le omorâm prin mărturisire, împlinirea canonului și facerea roadelor vrednice de pocăință (Mt. 3, 8-12).

Precum țăranul acela a scăpat de moartea ce-l amenința din clipă în clipă, prin viperele ce le prinsese și închisese în vas, prin chemarea fiului său, care a adus laptele cald și a omorât moartea ce-l amenința, precum David a scăpat de moartea celor doi balauri (păcatul preacurviei cu Versavia și uciderea soțului ei, viteazul Urie) prin fiul său, Proorocul Natan (2 Imp. 11; 12, 1-14), tot astfel și fiecare creștin (cleric sau mirean) de va chema ori va merge la duhovnic iscusit și-și va mărturisi păcatele (viperele infernale) ale sale, făcându-și canonul convenit și roadele vrednice de pocăință, va scăpa de moartea îndoită și nu va muri! Aceasta-i voia lui Dumnezeu și aceasta trebuie să fie și vrerea noastră. Orice întârziere, din clipă-n clipă, cauzează moartea vremelnică și veșnică.

Locuri de scăpare. În Australia și în nordul Americii, erau mai-nainte - și mai sunt și acum - stepe și câmpii nesfârșite de pășuni și iarbă, un fel de iarbă ce creștea foarte mare. Dar când

vin căldurile de vară, iarba începe a se usca, și se ivește și o mare primejdie. Dacă se întâmplă să se aprindă undeva iarba, apoi focul se duce ca fulgerul, ajutat fiind și de vânturile ce suflă pe acolo. Un astfel de foc, e o grozăvie cumplită. Închipuți-vă un teritoriu de câteva județe, cuprins într-o mare de flăcări. Orice încercare de stingere a focului este zadarnică. Turme întregi de vite și animale sălbatice au pierit în astfel de valuri de foc...

Mai târziu, europenii au iscodit un mijloc de apărare contra acestui prăpăd. Prin nesfârșitele câmpii de iarbă, ei fac ici și colo, la anumite depărtări, niște cercuri, niște ocoluri mari, în care nimicesc iarba cu totul și pe margini sapă pământ. Acestea sunt așa numitele prarii (sau) locuri de scăpare. Când ierburile și câmpiile au foc, păstorii și fermierii aleargă cu vitele lor în aceste locuri mântuitoare. Valuri de foc îi înconjoară de toate părțile, dar în ocolul lor, focul nu poate străbate.

Ce icoană minunată este și aceasta (a pocăinței, a spovedaniei, canonisirii și îndreptării creștinilor, prin) Darul Jertfei de pe Crucea Golgotei. Dreptatea și sfîntenia lui Dumnezeu, nu poate suferi păcatul. Urgia și mânia cerului de sus, urmărește ca un foc aprins păcatul și pe cei ce face păcatul. *"Iată Numele Domnului vine din depărtare. Mânia lui este aprinsă ca un pârjol puternic.*

Chipul de față ne arată "Prarii-le" adică locurile de scăpare, în care oamenii de prin nordul Americii și din Australia, scapă de pârjolurile îngrozitoare care cuprind județe întregi. Păcatele noastre cele multe aprind asupra-ne focul vremelnic și veșnic. Dacă noi scoatem din ființa noastră sau ardem păcatele prin adevărata pocăință, scăpăm de pedeapsă; iar cei care neglijează, se cuprind de flăcările iadului: "Fie-

care din noi să socotească bine, după Dreptarul Ortodoxiei, cum zidește. Că altă temelie nimeni nu poate să pună, afară de ceea ce este pusă, care este Iisus Hristos. Iar de zidește cineva pe această temelie: aur, argint, pietre scumpe, lemne, fân, trestie, al fiecărui lucru (faptă și pocăință, împlinire a legământului de la botez, spovedanie) arătat va fi. Ziua Dreptății Divine îl va arăta, pentru că cu foc se va descoperi. "Lucrul fiecăruia în ce chip va fi, focul îl va lămuri. Aceia al căror lucru va rămâne după trecerea prin foc, plată vor lua; iar aceia al căror lucru se va arde, se vor păgubi... Și înfricoșat lucru e a cădea în mâinile Dumnezeului celui Viu" (1 Cor. 3, 10-15; Evr. 10, 26-31; 6, 8; Mt. 25).

Buzele Lui sunt pline de urgie și limba Lui este foc mistuitor... (Is. 30, 27). Toți suntem păcătoși. Pe toți ne așteaptă acest foc al urgiei cerești. Ce foc grozav este acesta! El neînconjoară din toate părțile. Avem însă și noi un loc de scăpare și de apărare contra lui. Acest loc minunat (este: pocăința adevărată cu Sfânta Spovedanie, canonică, îndreptarea credinței și vieții după Dreptarul Ortodoxiei și facerea roadelor pocăinței), este Golgota, este Jertfa Divină a Scumpului nostru Mântuitor, Care S-a jertfit și a murit pentru fărădelegile noastre. Acest loc ne apără și pe noi contra focului urgiilor cerești. Acest loc este un fel de "prarie" sufletească. Fără acest loc am fi pierduți. Acest loc ne apără și de focul ispitelor și patimilor lumesti. Acest loc ne apără de focul cel veșnic al iadului (Pr. I. Trifa).

În acest loc pregătit anume pentru scăparea și mântuirea noastră, să alergăm și să ne salvăm și noi de înfricoșatul scaun al judecății particulare și universale, unde în loc de milă toate se judecă și se răsplătesc numai după dreptate. Acest loc de mântuire sufletească să ni-l facem și să ni-l dobândim și noi, prin pocăință, mărturisirea tuturor păcatelor, împlinirea canonului după pravilele bisericești și sfatul Duhovnicului iscusit, îndreptarea credinței și viețuirii după Mântuitorul nostru Iisus Hristos Cel Crucificat, Jertfit pe Golgota și proslăvit, universal și etern în cer și pe pământ.

Acestea zice Domnul Dumnezeu: *"Pocăiți-vă și vă întoarceți de la toate nelegiuirile voastre, ca necredința să nu vă fie piedică. Lepădați de la voi toate păcatele voastre, cu care ați greșit, vă faceți o inimă nouă și un Duh nou. De ce să muriți voi, casa lui Israel? Căci eu nu voiesc moartea celui ce moare (în păcatele sale), deci întorceți-vă (de la păcat la sfințenie, de la viciu la virtute) și trăiți"* (Iez. 18, 30-32).

MĂRTURISIREA SĂ FIE HOTĂRĂTOARE

arăși țin să-ți adevăresc și aici, frate creștine, că mai apoi de toate se cuvine să te mărturisești cu hotărâre, adică să faci înaintea Duhovnicului o întărită și adevărată hotărâre, că voiești de mii de ori mai bine să mori, decât să mai păcătuiești de acum înainte cu voința ta, ajutându-ți Dumnezeiescul Dar. De nu vei lua această hotărâre în inima ta, puțin te va folosi pe tine zdrobirea, puțin mărturisirea și pocăința ta, precum zic deobște toți Dascălii Bisericii. Pentru aceasta, câți nu iau o așa hotărâre, un picior îl au la duhovnic și altul la păcat. Se mărturisesc cu gura; iar cu inima cugetă iarăși să facă păcatul, asemănându-se la aceasta cu

câinele care după ce și-a îmbuibat pânțelele cu lăcomie mare, varsă și se întoarce iarăși la vărsătura lui. Aceștia se mai aseamănă încă și cu porcul, care după ce se spală, se tăvăleşte iarăși în noroiul cel dintâi. Aceștia, după cum zice Sfințitul Augustin, nu taie păcatul, ci îl urnesc la altă vreme, și numai pentru obicei se mărturisesc, pentru că vin, să zicem: Paștele sau Nașterea Domnului Hristos, sau pentru că se primejduiesc de moarte; iar nu cu adevărat.

Citim la Pateric, că un Părinte vedea sufletele că se pogorau la iad, precum se pogoară fulgii de zăpadă pe pământ în vremea iernii, când ninge învârtit. Și aceasta cu adevărat, nu pentru că nu se mărturisesc creștinii, (căci rar se întâmplă să moară cineva nemărturisit), ci pentru că nu se mărturisesc bine, cu hotărâre, că mai mult nu vor mai păcătui, că nu rup inima lor cu o adevărată durere a unei îndreptări hotărâtoare; ci rup numai hainele lor cu o amăgitoare și fățarnică imitație de durere. Aceasta o adevărește și Proorocul, zicând: "*Rupeți inimile voastre și nu hainele voastre*" (Ioil 2, 13).

Și ce te va folosi pe tine, fratele meu, de vei zice numai acestea: "Greșit-am, mă pocăiesc?" Acest cuvânt, adică greșit-am, l-a zis și Saul (1 Împ. 15, 24), l-a zis și Iuda, dar nu i-au folosit. Pentru aceasta și Marele Vasile zice: "Că nu se folosește de mărturisire și nu se mărturisește nicidecum acela ce zice numai că a greșit, însă rămâne iarăși în păcat și nu-l urăște; nu are nici un folos de nedreptățile ce i-a iertat Duhovnicul, dacă iarăși nedreptățește. Nu cel ce a zis: greșit-am, apoi petrecând în păcat, se mărturisește, ci cel ce - după cum zice Psalmistul - a aflat păcatul lui și l-a urât. După cum nu poate folosi bolnavului îngrijirea cea oferită de doctor, când el face cele ce sunt stricătoare vieții, în același chip, nici un folos nu are, pentru păcatele ce se iartă, cel ce încă nedreptățește" (Tâlc. Ps. 35).

Toată pocăința ta stă într-aceasta, adică să hotărâști ca să-ți schimbi viețuirea (păcătoasă). Să nu zici: "De voi putea, am de gând să mă îndrept; sau: ași fi voit să nu mai păcătuiesc". Nu așa, ci să zici: "Hotărâsc să mă îndrept, voiesc de acum să nu mai greșesc, nici să mai păcătuiesc în viitor, așa precum nu voiesc vreodată ca să beau un pahar plin cu otravă, precum nu voiesc vreodată să mă prăpădesc în vreo prăpastie, precum nu voiesc niciodată să mă omor, sau cum nu voiesc niciodată să mă arunc în niște murdării scârnavе".

De vreme ce voința omului nu poate să rămână fără Dumnezeu-

iescul ajutor, noi ți-am însemnat și anumite rugăciuni cum să ceri de la Dumnezeu ajutorul acesta, când mergi la duhovnic pentru a te mărturisi (vezi la începutul cărții cu mărturisirea păcatelor).

Se cuvine să însemnăm aici, că se face și a doua mărturisire a păcatelor sale, pentru trei pricini: 1) Dacă nu și-a mărturisit cineva păcatele sale, cu întâmplările lor, cu cuviincioasa mai înainte pregătire, cu umilință hotărâtoare și cu păzirea canonului. 2) De nu s-a îndreptat și nu s-a canonisit bine de Duhovnic, precum zice oarecare. 3) După cum zice Simeon Tesaloniceanul: "Dacă cumva a căzut iarăși în aceleași păcate sau într-alte ramuri ale celor mai dinaintă, spune împreună cu cele de a doua și pe cele dintâi, ca pe niște rădăcini și pricini ale celor de a doua; sau și pentru mai multă zdrobire a inimii tale și smerenie" (Întreb. 24. list.80).

Se scrie încă și la cartea ce se numește "*Îndreptarea Păcătoșilor*," că prea folositor lucru este să faci cineva și o cuprinzătoare și generală mărturisire, (precum fac și câți vor să se preotească, și câți se primejduiesc de moarte), măcar odată într-un an și mai vârtos când se va întâmpla să mergă la alt duhovnic nou. Cu acest fel de mărturisire cuprinzătoare, se adună împreună toate păcatele lui ca niște râuri și fac un noian mare, sau ca niște munți deasupra altor munți, încât se par că ajung până la cer, precum zice Ezdra: "*Greșelile noastre s-au mărit până la cer*" (9, 6).

Cel ce se mărturisește văzându-le pe acestea, așa multe adunate, simte mai mare rușine, mai mare durere, mai mare smerenie și ca urmare, se teme mai mult de Dumnezeiasca Dreptate, pe care atât de mult a mâniat-o. Cu acestea, primește pace mai multă în conștiința sa și încredințare pentru iertarea păcatelor sale. În scurt, din toate acestea o mare înfrânare și oprire, spre a nu mai cădea de aici înainte.

Hotărârea bună duce pe om la desăvârșire. Marele mijloc de educație, acela care cuprinde pe celelalte, constă în a lua hotărâre tare și solemnă, de a trage cel mai bun și cel mai mare folos din însușirile pe care ni le-a dat Dumnezeu. Fără această hotărâre, cele mai bune mijloace sunt de puțină însemnatate: dar, cu ea, cele mai mici devin folositoare. Veți vedea mii de oameni, care având toate ajutoarele pe care le poate da bogăția: profesori, biblioteci, instrumente, nu fac nimic bun, în timp ce alții cu slabe mijloace, fac minuni, numai pentru că aceștia sunt singurii care lucrează serios. Omul care se apucă serios de lucru, găsește mijloacele necesare, sau dacă nu le găsește le crează. O voință hotărâtă face mult din puțin, dă putere instrumentelor slabe, în-

lătură dificultatea și adesea face din ea un ajutor. Fiecare stare oferă mijloace de progres, dacă cineva are destulă ardoare ca să se servească de ele... O mare idee... dacă o prinzi limpede și cu putere, te arde în suflet ca un cărbune aprins. Acela care-și propune cu hotărâre un scop mare, l-a și atins pe jumătate, a trecut bariera principală, care-l desparte pe el de reușită (Channing d. E. M. L. o. c. pg. 60-61).

Hotărârea Sfântă a așezat pe Eleazar și pe Macabei cu mama lor, în numărul Sfinților. După spovedanii, adeseori Satana cu ostirea lui infernală, din iad și de pe pământ, tâbărăște din nou asupra penitentului, întrebuițând toate mijloacele satanice, pentru a-l arunca iarăși în aceleași păcate pe care le-a mărturisit, ba chiar și în altele mai grele. Dumnezeu însuși slobozește aceasta asupra-ne, ca să ne cerce credința, speranța și iubirea ce le avem noi față de El, ori să vadă dacă acestea nu-s foc de paie, forme goale. Pentru a rezista ispitelor, trebuie a ne lua o hotărâre tare, și să luptăm bine după lege (2 Tim. 2, 5), pentru a sta neclintiti pe piatra mărturisirii sfinte spre a nu fi înghițiți de ispită, de ziua cea rea și de lumea care zace în cel rău (1 Petru 5, 7-8; Lc. 21, 34-36; Efs. 5, 17; 1 Ioan 5, 19; 2 Petru 2; Apc. 2; 3; 17; 18; 2 Cor. 6, 6, 14-18).

Știind că exemplele edifică mult sufletele, dăm aici o pildă vie de urmare a hotărârii statornice în credință și dragostea de Dumnezeu, pe Eleazar și Macabei cu mama lor.

Chipul de față ne arată mucenicia celor șapte Macabei, cu mama lor Solomon, înaintea lui Antioh Epifanie, împăratul Siriei, vrăjmaș înverșunat al iudeilor. Acești șapte fii cu mama și dascălul lor Eleazar, au suferit moarte martirică în anul 168 înainte de Hristos. Și pe noi ne silește diavolul, împăratul întunericului, cu demonii și lumea robită lui, ca să trecem de la Dumnezeu la el, de la lumină la întuneric, de la virtute la vicii, de la Biserică la cărciumă și pe teri-

toriile satanei, cu prăznuirile anticreștinești, etc. În acest scop prințul acesta infernal cu oastea lui din iad și de pe pământ, a tras și trage sumedenii de suflete prin ademeniri și înfricoșări grele, din calea vieții în calea pierzării, la iad.

Toți cei ce voim mântuirea, să luptăm după lege până la sacrificiu, pentru a rămâne statornici în dreapta-credință și viețuire creștinească. Cei șapte fii Macabei cu mama și dascălul lor, ne sunt pilde vii de devotament, spre a urma și sluji Domnului cu trup și suflet în toată viața noastră.

Cu aproape două secole înainte de de venirea Mântuitorului, au ieșit din israeliți, niște fii nelegiuți, care au îndemnat pe mulți a se uni cu păgânii zicând: "Să facem legătură cu neamurile din jurul nostru, că de când ne-am despărțit de ei, ne-au aflat multe răutăți", așa cum zic și azi mulți falși creștini: "Fă-te preiten cu dracul până treci puntea (viața pământească)". Ei s-au dus la Antioh Epifane, păgânul rege al Siriei, care le-a dat putere și le-a zidit școală în Ierusalim. Astfel, mulți israeliți s-au depărtat de legea sfântă, s-au împreunat cu neamurile păgâne, au părăsit Legea Sfântă, au jertfit idolilor, au spurcat Sâmbăta și au ars cărțile sfinte.

Atunci păgânii au adus înaintea lor, pe marele învățat al poporului evreu, pe Eleazar, silindu-l a mânca carne de porc. Tăbărând asupra lui îi căscau (descleștau) gura și-i băgau cu sila carne de porc în gură, dar el o scuipa afară din gură. El s-a împotrivit din răspuțeri, hotărându-se mai bine să moară, decât să păcătuiască. Oamenii rânduiți la acea nelegiuire, pentru cunoștința de mulți ani a lui Eleazar, care era bărbat chipeș, foarte frumos la față, îl rugau deosebi ca să mănânce din carnea vreunui animal curat și să se prefacă înaintea mulțimii că mănâncă carne de porc, ca să scape cu viață. El însă aducându-și aminte de cei 90 de ani trăiți în Sfânta Lege a lui Dumnezeu, de viață nepătată din frageda-i copilărie până la adânci bătrânețe, a răspuns hotărât: "Mai bucuros voi intra în pământ, decât să mă fac exemplu rău de prefăcătorie tineretului neamului meu, care cu drept cuvânt mi-ar riposta: Iată, bătrânul Eleazar la vârsta de 90 de ani a trecut la păgânism. Nu voiesc să fiu pildă rea tinerilor și prin aceasta să-ngrămădesc: murdărie și netrebnicie asupra bătrânețelor mele". Atunci păgânii au legat pe bătrân cu mâinile la spate, i-au vârat pe nări niște zămuri iuți și puturoase și l-au băgat în foc. Suferind torturile grele cu bărbăție, pe când era să moară de răni, Eleazar suspinând a zis: "*Domnul are știință, că putând eu să scap de moarte, grele dureri rabd cu trupul, bătându-mă, iar cu sufletul, primesc bucuros acestea*". Așa a murit el hotărât în împlinirea Legii Sfinte, lăsând urmașilor săi pildă vie de vitejie și pomenire de faptă bună.

Statornica hotărâre în credință a fraților Macabei și a mamei lor, e încă o pildă vie, care ne poate folosi și pe noi în lupta zilnică cu păcatele, cu lumea rea, și cu Satana. După uciderea bătrânului Eleazar, regele Antioh a prins șapte fii și pe mama lor, silindu-i să mănânce carne de porc, care nu era slobod evreilor a mânca.

Împotrivindu-se cu toții, au fost bătuți groaznic cu bice și cu vene de bou. Cel mai mare stăruind în credință a zis: *"Mai bucuroși suntem a muri, decât a călca legile părintești"*. Regele umplându-se de mânie a poruncit să-i taie limba și jupuindu-l să-i taie mâinile și picioarele în fața celorlalți frați și a mamei lor. După ce l-a ciuntit așa, a poruncit să-l ducă la foc și să-l frigă de viu.

Pe când ieșea mare sfârâială din țigaie, ceilalți frați cu mama lor, se îndemneau a muri vitejește, zicând: *"Domnul Dumnezeu vede și eu adevărat mângâiere are dintre noi, precum chiar a arătat prin cuvântarea cu care ne-a mărturisit nouă Moise zicând: "Și întru robii Săi, Se va mângâia"*.

După săvârșirea celui dintâi, au adus pe al doilea, care necedând l-au torturat groaznic, smulgându-i toată pielea capului. Acesta pe când murea, i-a zis lui Antioh: *"Tu, nelegiuite, ne scoți pe noi din această viață, iar Împăratul lumii iarăși ne va învia cu înviere de viață veșnică, pe noi care murim pentru Legile Lui"*.

Asemenea al treilea fiind torturat de păgâni și-a întins mâinile zicând: *"Din cer le-am dobândit acestea și pentru Legile Lui nu țin seamă de ele, fiindcă El iarăși mi le vă dăruie"*.

Pe al patrulea muncindu-l și chinuindu-l, pe când era să moară a zis lui Antioh: *"Bine este a ne muta nădejdiile de la oameni și a aștepta cele de la Dumnezeu, că noi iar vom învia prin El; iar ție nu-ți va fi învierea spre viață"*.

După aceea muncind pe al cincilea, a zis: *"Putere între oameni având, muritor fiind, faci ce vrei, însă să nu socotești că Dumnezeu a părăsit neamul nostru. Vei vedea în curând puterea Lui cea mare, care și pe Tine și pe neamul tău vă va chinui"*.

Supunând la groaznice torturi pe al șaselea, pe când murea, a zis: *"Rege! Nu te înșela zadarnic, că noi pentru noi înșine pătimim acestea, pentru că am păcătuit împotriva Dumnezeului nostru și pentru aceasta s-au făcut nouă aceste lucruri vrednice de mirare. Deci tu să nu socotești că vei fi negertat pentru că dai război asupra lui Dumnezeu"*.

Mama lor, foarte minunată și vrednică de pomenire fiind, cu suflet bun a răbdat vitejește pentru nădejdiile ce le avea în Dumnezeu. Rămânând fiul cel mai mic, l-a chemat Antioh, măgulindu-l că-l va îmbogăți și ferici, dacă se va mută de la obiceiurile părintești. Atunci mama îngrijorată și-a sfătuit copilul, zicând: *"Nu te teme de ucigătorul; ci te fă vrednic de frații tăi"*. Tinerelul împotrivindu-se regelui păgân, a zis: *"N-ascult de porunca ta, o rege; ci de porunca Legii care s-a dat părinților noștri prin Moise. Frații mei au ajuns*

la făgăduința vieții celei veșnice a lui Dumnezeu; iar tu vei suferi dreaptă pedeapsă de la Dânsul". Regele mâniindu-se groaznic, l-a chinuit mai mult decât pe frații lui. Astfel și acesta curat și-a sacrificat viața pentru Legea Sfântă. Mai pe urmă, după fii, s-a săvârșit și Solomon, mama lor. (Vezi pe larg, II Mac. 6; 7).

Ca și bătrânul Eleazar cu frații Macabei și mama lor contra lui Antioh și a păgânilor, avem și noi creștinii a lupta zilnic contra păcatelor, credințelor deșarte, păgânismelor, contra lumii care zace în cel rău și contra satanei, stăpânitorul întinericului. Și aici ne trebuie o hotărâre statornică, ca și lor, pentru a putea ieși biruitori, spre dobândirea cununei strălucite și veșnice.

PENITENTUL SĂ PRIMEASCĂ BUCUROS A-ȘI ÎMPLINI CANONUL SĂU.

inta Tainei Sfintei Mărturisiri, este de a smulge pe om din prăpastia păcatelor și de a-i curăți cât se poate mai desăvârșit de păcatul lui. În acest scop, după mărturisire, urmează a treia parte a pocăinței, adică: darea, primirea și facerea canonului. După ce creștinul și-a mărturisit toate păcatele sale, Preotul Duhovnic totalizând greutatea păcatelor mărturisite și privind în Sfintele

Pravile Bisericești, și puterea sau slăbiciunea celui mărturisit, îi dă canonul care-l socotește sau crede că ar fi mai folositor pentru curățirea și salvarea penitentului.

Deci tu, o păcătoșule sau păcatoaso, ai datorie să primești cu mare bucurie canonul ce ți-l va da Duhovnicul: ori post de va fi, ori metanii, ori milostenie, sau orice alt canon îți va da el după Sf. Pravile, folositor sufletului tău. Mai-nainte de toate, să primești cu toată inima depărtarea de Dumnezeiasca Împărtășire, într-atâția ani, câți va orândui, pentru că prin această puțină certare, împlânzești urgia cea mare pe care o are Dumnezeu asupra ta. Cu acest vremelnice canon, scapi de canonul cel veșnic al muncii.

Pilda celor canonisiți pentru păcatele lor. Dacă sora lui Moisi nu s-ar fi izgonit afară din tabără șapte zile, nu s-ar fi curățit de lepră (Num. 12). Dacă cel ce a curvit în Corint nu s-ar fi dat Satanei, nu s-ar fi mântuit sufletul lui (I Cor. 5). Așa și tu, o frate, de nu vei lua această puțină certare a canonului, nici de lepra păcatului nu te curățești desăvârșit, nici sufletul tău nu se mântuiește.

Negutătorie este aceasta, o iubitule, mult câștigătoare și foarte

mare la cei înțelepți: una dai, și scapi de milioane; iei vremelnice și scapi de veșnice. Împăratul Daviđ pentru facerea canonului păcatelor sale, a fost izgonit din împărăția sa de însuși fiul său Avesalom. El, împăratul cel viteaz, vestit și strălucit, umbla fugăr prin munți și prin văi, cu picioarele goale; era ocărât și împröscat cu pietre de Semei; era defăimat de toți (2 Împ. 11-18; 3 Împ. 2, 8-9; 36-46). Și tu cauți să îmblânzești pe Dumnezeu fără de nici-un canon? Foarte nebun ești.

ab Împăratul Teodosie cel Mare a săvârșit facere de canon în Mediolan, precum i s-a rânduit de Sf. Ambrosie. Alt împărat, pentru o ucidere ce a făcut, a fost canonisit să meargă deasupra unui munte înalt, cu picioarele goale. Acolo deasupra muntelui, dezbrăcat fiind de podoaba împărătească a petrecut patruzeci de zile întregi, numai cu pânje și cu apă, cu rugăciune neîncetată și cu tăcere, dormind pe pământul gol. Și alți mulți împărați au făcut grele împliniri de canoane pentru păcatele lor. Și tu, o păcătösule, oare ești mai mare decât aceia? Sau de neam mai bun și ai trup mai gingaș, ca să nu primești un canon atât de mic al Duhovnicului tău, pentru păcatele tale?

Să nu te înșele gândul, că dai bani să răscumperi canonul tău. Împărații aceștia aveau mai mulți bani decât tine și puteau să dea milioane de galbeni, numai să nu ia acest fel de canoane; dar aceasta nu este cu putință să se facă, măcar de ar da cineva și o întreagă împărăție, fiindcă dreptatea cea fără de mită a lui Dumnezeu, într-alt chip nu se mulțumește, fără decât: trupul cel ce a păcătuit, acela însuși să se și pedepsească.

De se va și afla vreun Duhovnic iubitor de câștig, și-ți va zice ca să-i dai bani și el te va ierta, ia aminte să nu-l crezi, că nu poate cu acest chip să te ierte; ci numai îți pierzi banii și rămâi tot neiertat. Sfântul Isidor Pilusiotul, scrie către un Duhovnic ca acesta, că duhovnicii nu pot să ierte pe cei bogați, prin darea banilor; că ei nu sunt stăpâni și domni ai iertării; sau moștenitori ai Dumnezeiescului Jertfelnic, precum (nici) necredincioșii aceia care ziceau: "Veniți să moștenim Jertfelnicul lui Dumnezeu"; că cei ce pentru ale lor păcate aduc jertfe, precum a zis Apostolul: "Nu vor putea într-adevăr cu stăpânire a ierta păcatele celor nepocăiți, măcar că bogați vor fi aceia" (Epistola 260 către Zosima. Vezi și la "Învățătura cea către Duhovnic"; Carte f. f. de suflet).

Rețeta doctorului pentru pătimaș. Nae Ciocan, un gospodar tânăr, zăcea greu bolnav în urma băuturii de rachiu, care i se prefăcu într-o urâtă și stricăcioasă patimă. Medicul chemat îi zise:

"Dacă nu te lași de rachiul cu desăvârșire, ai să orbești de tot, ai să-ți agravezi boala tot mai rău și trebuie să mori, căci rachiul este venin (otrăvă ucigătoare), mai ales pentru oamenii tineri". Bolnavul auzindu-l s-a întristat și a început a bodegăni în sine: "I-auzi minte de-nvățat prost! El vrea să fiu om fără rost. Îmi poruncește să nu beau, ba și doctorii să iau...". Apoi înăcrit de ciudă, privind la doctor cu amărăciune îi răspunse: "Nu pot, domnule doctor. Eu nu pot face așa... prea m-am dedat cu el. Vezi glăjuța asta? Trebuie s-o golesc în fiecare zi odată... Mai bine mă lipsesc de ochi de sănătate, de viață... de acum, adio ochilor! Adio lumina zilei! Adio sănătate! Adio viață... că eu nu mă pot lăsa de drăguță mea băutură...!!!". Medicul văzând pe pătimaș astfel încleștat în ghearele blestematei patimi ucigătoare de oameni, frământându-și mintea ce modalitate să întrebuințeze pentru a salva pe nefericitul om, îi zise: "Ei, atunci trebuie să mă gândesc mult, să caut și să află vreun leac pentru tămăduirea ta de boala aceasta primejdioasă și aducătoare de moarte".

Ziua următoare medicul aduse pasionatului bețiv o cutie plină cu pietricele curate în ea și-i zise: "În fiecare zi să pui câte o pietricică de aici în glăjuța ta... dar să o lași întotdeauna în glajă, și vei vedea că rachiul n-o să-ți mai strice". Bolnavul socoti că pietricelele acelea au puterea de a drege rachiul, și el puse zi de zi câte o pietricică în glăjuță. În chipul acesta bău din zi în zi, fără ca să bage de seamă, tot mai puțin rachiul; iar când se umplu glăjuța cu pietricele până la gură, omul nostru era vindecăt de beția cea primejdioasă. Așa pot scăpa de patimi oamenii pătimași, făcându-și canoanele potrivite după sfaturile Sfintei Biserici. Dacă te îndrepti din zi în zi, cu vremea, om cinstit și curat vei deveni.

"...Urâciune îmi sunt darurile voastre. Sărbătorile voastre nu le pot suferi. Postul și sărbătorile sunt pentru Mine o povară, când veți întinde mâinile voastre către Mine, întoarce-voi ochii Mei de către voi, și de veți înmulți rugăciunea voastră, nu vă voi asculta pe voi, că mâinile voastre sunt pline de sânge. Spălați-vă, curățiți-vă, ștergeți răutățile din sufletele voastre, dinaintea ochilor Mei, părăsiți-vă de răutățile voastre. Învățați-vă a face bine; căutați judecata, mântuiți pe cel năpăstuit, judecați săracului și faceți dreptate văduvei. Și veniți să ne întrebăm, zice Domnul: și de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voi albi; iar de vor fi ca roșeala, ca lâna le voi albi. De veți vrea și Mă veți asculta, bunătățile pământului veți mânca, iar de nu veți vrea și nu mă veți asculta, sabia vă va mânca, că gura Domnului grăiește acestea" (Is. 1, 2-20).

Canonisirea unui pustnic. Un pustnic se jeluia odată unui bătrân stareț evlavios, că lui nu-i rămâne nimic în cap din toate predicile, învățăturile creștinești, și nici din citirile bisericești. "Eu nu știu ce rost mai au atâtea predici, atâtea învățături! Nu mă mai pricep de ce atâta citire? La Biserică citire! La masă citire! La chilie citire! Ba Ceaslov, ba Psaltire, ba Sf. Scriptură, ba Viețile Sfinților! Prea multă citire! Ce mă folosește pe mine atâta citire, dacă nu-mi intră în cap?!"

Bătrânul stareț vrând să-l folosească pe pustnicul nedumerit, i-a dat un canon. "Pentru că nici acum nu mai ești lămurit de folosul predicilor, învățăturilor și citirilor, ai să faci canonul acesta: Să iei una din aceste coșnițe, murdară și să cari apă cu ea de la pârâu, până diseară, ca să uzi răsadul acela de varză. Odată cu împlinirea canonului, vei avea și răspunsul dorit și folositor de suflet".

Pustnicul necăjit, pleacă făcându-și cruce... și bodogănind. "Ce-ai căutat aceea ai găsit! Acum fă-ți pedeapsa! Cară apă cu ciurul, adică cu coșnița!... De, parcă nu-i tot una?" Ce să mai facă? Trebuia să îplinească canonul și pace. Toată ziua până seara și-a făcut canonul ăsta cărând apă de la pârâu cu coșnița. De la pârâu până la răsadniță curgea toată apa din coșnița, ne mai putând duce pe răsadul de varză nici măcar un strop. Seara, sătul de atâta muncă zadarnică, socoti că-i bine să meargă la bătrânul stareț pentru iertare și blagoslovenie. Gândit și făcut. Pune coșnița lângă celelalte, de unde o luase, și-și cere blagoslovenie și iertare de la stareț, care venise iarăși acolo, sărutându-i mâna. "Blagoslovește, Preacuvioase Părinte, și mă iertați pe mine păcătosul..." "Domnul, îi răspunse starețul, binecuvântându-l cu dragoste părintească. Oare ce voiai să știi? Întrebai ce rost are atâta citire? Și că degeaba mai stai să ascuți predicile și învățăturile, dacă nu-ți intră în cap?... Eu nu te-am pedepsit cum mă tot bodogăneai când îți făceai canonul; ci ți-am dat răspunsul să te folosească. Ia privește acum la coșnița cu care ai cărat apă. Cum era atunci când m-ai întrebat și cum este acum? Ce schimbare vezi tu acum la coșnița aceasta? Și ce deosebire vezi între aceste două coșnițe?"

"De, Preacuvioase Părinte - a zis pustnicul - acum văd o mare deosebire la coșnița cu care am cărat apă. Azi dimineată era murdară, plină de noroi și de bălegar; iar acum după ce zadarnic am cărat apă de la pârâu, fără a putea uda răsadul de varză, coșnița e curată. Nu mai e murdară ca azi dimineată, înainte de a căra apă cu ea. Deasemeni, cealaltă coșniță care a rămas aici, și n-am cărat apă cu ea, e murdară, plină de noroi și de bălegar".

Atunci bătrânul stareț i-a zis înțelepțește cu blândețe: "Iată, fiule, sufletul tău e ca și coșnița aceasta. Precum coșnița aceasta n-a putut ține apa ce ai luat-o din pârau, dar prin turnarea apei în ea și trecerea apei printr-însa s-a curățit, așa te curățești și tu prin ascultarea cuvântului Dumnezeuiesc și prin citiri, de noroiul păcatelor, cu toate că ți se pare că nu mai rămâne nimic în sufletul tău. Acest canon potrivit, să-ți slujească în tot restul vieții, spre învățătură, mângâiere și încurajare, ca să-ți speli sufletul zilnic cu apa ce curge cu îmbelșugare din vistieria adevărilor veșnice".

Cuviosul lămurit, s-a dus mângâiat la chilia sa, rugându-se fierbinte pentru înțeleptul stareț, Duhovnic iscusit, ascultând în toată viața sa cu drag și atenție cuvântul lui Dumnezeu și citind Sf. Scriptură, Viețile Sfinților, Istoria Bisericii, etc.

Iată cât de mult folosește canonul.

PENITENTUL CE-ȘI ÎMPLINEȘTE CANONUL CUVENIT, DEVINE IARĂȘI FIU AL LUI DUMNEZEU

ici vreau să-ți arăt, frate creștine, după datoria mea preotească, cum că, ori de câte ori te vei mărturisi la Duhovnic iscusit, înțelept, luminat și luminător sufletului tău, după nestrămutabilele adevăruri ale Dumnezeuieștilor Scripturi, ale Sfințelor Tradiții și Pravile Bisericești, să ții seamă de canonul dat, cuvenit, și să-l împlinești, păzindu-l cu toată sfințenia.

De vei păzi canonul Duhovnicului tău, vei arăta prin aceasta că te pocăiești cu adevărat și ești cu adevărat fiu al lui Dumnezeu și al Bisericii Lui, care a rânduit certarea sau canonul acesta. Dacă însă, dimpotrivă, vei lepăda canonul dat de Duhovnicul tău, e semn că pocăința ta nu este adevărată; ci mincinoasă. Aceasta e un semn rău, că nu ești fiu adevărat al lui Dumnezeu și al Bisericii.

Acestea zice Domnul: *"Păziți Pravilele și faceți lucruri drepte, căci curând va veni mântuirea Mea și dreptatea Mea se va descoperi. Fericit este omul care săvârșește acestea și se ține de acestea. Celor care păzesc (cu sfințenie) zilele de odihnă (sărbătorile) și aleg (a face numai) ceea ce Îmi este plăcut Mie, și stăruiesc în legământul Meu, le voi da în Casa Mea și înăuntrul zidurilor Mele un nume și un loc de pomenire mai de preț decât feciori și fete, pomenire veșnică și nepieritoare..."* (Is. 56, 1-7). "Câți L-au primit pe El (pe Dumnezeu Cuvântul), le-a dat lor putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred în Numele Lui. Care nu din sânge, nici

din voie trupească, nici din poftă bărbătească; ci de la Dumnezeu s-au născut (Prin Sf. Botez) (Ioan 1, 12-13).

Prin pocăință purtându-ne cu Duhul, redevenim fii ai lui Dumnezeu. Ce este născut din trup, trup este, și ce este născut din Duhul lui Dumnezeu, Duh este. Acest Duh însoțit de înfierea lui Dumnezeu l-am primit fiecare din noi creștinii la Sf. Botez, Mir-Ungere și Împărtășire. Cu timpul cedând patimilor lăuntrice, ispitelor și amăgirilor lumii înșelătoare, am căzut în păcate, în întunericul depărtării, nescultării, despărțirii și învrăjbirii cu Dumnezeu. Aceasta-i moartea. Pentru a scăpa de această groaznică primejdie trebuie să ne pocăim, adică să ne căim de păcatele săvârșite, să le părăsim desăvârșit, să ne îndreptăm viața după voia lui Dumnezeu, să ne purtăm cu Duhul lui Dumnezeu, spre a redobândi înfierea pierdută. ***"Oricâți cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu"***.

Sf. Ap. Pavel după ce arată, că după ce vom omorî faptele trupului (prin adevărata pocăință, îndreptarea vieții și înlocuirea viciilor cu strălucitele virtuți creștinești), vom reînvia, vom fi vii, ne arată apoi o mai mare cunună și răsplată pentru lupta cea bună cu ostenelile ei grele până la sacrificiu: Dumnezeiasca înfiere. Pentru aceasta el n-a zis: "Câți viază cu Duhul lui Dumnezeu aceștia sunt fii lui Dumnezeu; ci câți se poartă, adică se ocârmuiesc, se lasă hărțuiți și călăuziți de Duhul lui Dumnezeu, făcându-l pe El ocârmuitor și Domn al sufletului și al trupului lor, aceștia redevin fii ai lui Dumnezeu și ai Bisericii Lui care-i Trupul lui Hristos (Efs. 1, 23; 5, 30; Cols. 1, 24; Rom. 12; 1 Cor. 12). Precum vapoarele, automobilele, trenurile, avioanele, în scurte cuvinte toate mașinăriile care se mișcă prin aer; pe pământ și în ape, se ocârmuiesc de conducătorii lor; precum calul se lasă condus de călărețul său și caii trăsurilor de vizitii lor; așa și creștinii, trebuie să se lase a fi stăpâniți și ocârmuiți de Duhul lui Dumnezeu, căci numai așa redevin fii ai lui Dumnezeu.

Creștine, deși ai luat Sf. Botez, de te-ai și numit prin Sf. Botez fiu al lui Dumnezeu, de nu te vei ocârmi de Duhul lui Dumnezeu, ai pierdut Darul și Harul înfierii, și nu mai ești al lui Dumnezeu (Rom. 8, 7-9). "Cel ce slujește păcatului, rob al păcatului este și robul nu rămâne în Casă în veac" (Ioan 8, 34-35; 1 Ioan 3, 8). Cu adevărat, toți creștinii luăm Duh Sfânt după singur Darul lui Dumnezeu prin Taina Sf. Botez; dar ni se cere ca îndatorire, ca lucru al alegerii noastre, să ne ocârmuim de Duhul Sfânt în toată viața noastră. Vedeți că Apostolul nu a zis: "Câți au luat Duhul lui Dumnezeu,

aceștia sunt fiii lui Dumnezeu; ci "Câți cu Duhul lui Dumnezeu se poartă (se ocârmuiesc totdeauna, adică și în toată viața lor), aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu".

Demnitatea această fusese dată israeliților: "Eu am zis: dumnezei sunteți voi și fii ai Celui Prea Înalt..." (Ps. 81, 6). "Fii am născut și am crescut... (Is. 1, 7). Cel întâi al meu, Israel... a cărora este punerea de fii (înfierea)" (Ieș. 4, 22; Rom. 9, 4). Apostolul arătând marea deosebire dintre înfierea Israelului vechi (a evreilor) și a

Corabia aceasta plutind pe valuri, spre închiupie Universală Biserica Creștină Ortodoxă a Mântuitorului Hristos Dumnezeu, a cărei temelie e Credința în Prea Sfânta Treime. Scândurile și grinzile-s dogmele credinței și Tradițiile Sfinte. Catargul e Crucea, vântrelele: Nădejdea și dragostea, Cărmuitorul ei e Dumnezeu Cuvântul Iisus Hristos și Duhul Sfânt, prin Sf. Părinți adunați în Sinoade ecumenice și locale. Prorarii (conducătorii) și marinarii sunt Apostolii și urmașii lor: Ierarhi, preoți, Clerici, Dascăli, scriitori și învățători, luminători ai creștinilor din cursul vremurilor. Călătorii sunt toți ortodocșii creștini care se suie în această viață creștinească de pe pământ și trec în veșnicie. Marea e viața aceasta vremelnică și des schimbăcioasă. Suflarea lină, zefirul, sunt suflările și Harurile Duhului Sfânt. Vânturile cu valurile sunt ispitele cele potrivnice; iar cârma prin care înaintează pe marea vieții acesteia, sunt Dumnezeieștile Scripturi cu Cartea Canoanelor Sfințelor Sinoade: Apostolice, ecumenice, locale și particulare (Sf. Ioan Gură de Aur, ș. a).

invățători, luminători ai creștinilor din cursul vremurilor. Călătorii sunt toți ortodocșii creștini care se suie în această viață creștinească de pe pământ și trec în veșnicie. Marea e viața aceasta vremelnică și des schimbăcioasă. Suflarea lină, zefirul, sunt suflările și Harurile Duhului Sfânt. Vânturile cu valurile sunt ispitele cele potrivnice; iar cârma prin care înaintează pe marea vieții acesteia, sunt Dumnezeieștile Scripturi cu Cartea Canoanelor Sfințelor Sinoade: Apostolice, ecumenice, locale și particulare (Sf. Ioan Gură de Aur, ș. a).

Mulțimea lumii acesteia ce o războiesc, sunt o parte din vrăjmașii cei mai înverșunați ai Bisericii; ereticii și schismaticii, răscolnicii din cursul vremurilor trecute: 1) Închinătorii la idoli; 2) Mahomed; 3) Evreii; 4) Volteristi; 5) Răzurătorii; 6) Ateistul; 7) Arianismul; 8) Iulian Paravatul; 9) Nestorie; 10) Savelie; 11) Ambrozie; 12) Macedonie; 13) Lipovenii de la Fântâna Albă; 14) Lazarismul; 15) Avacum; 16) Beznopov; 17) Popa Nichita pseudo-sfântul; 18) Scopiții; 19) Molocanii; 20) Calvinii; 21) Socinianii; 22) Renan, Luterani; 23) Neron; 24) Dioclețian; 25) Maximian; 26) Necinstitorii celor Sfinte.

Biserica Domnului Hristos ca o corabie în mijlocul mării se bântuiește, se împinge de valuri, dar nu se primejduiește, având cărmuitor pe însuși Stăpânul ei Hristos Dumnezeu; iar dregători și vâslași pe Sfinții Apostoli și Păstori Bisericii. Năvălitorii cu înverșunată vrăjmășie de la început, în cursul vremurilor

Israelului nou (a creștinismului) și desăvârșirea acestuia prin viețuirea după voia Duhului lui Dumnezeu, zice: "*Că n-ai luat Duh de robie spre temere; ci Duhul punerii de fii, întru care strigăm: Avva Părinte*". *Că însuși Duhul Acesta* (când ne lăsăm ocârmuiți de El) *mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu*" (Rom. 8, 15-16). Sf. Ioan Hrisostom tâlcuind: "Avva Părinte", zice: "Însuși Duhul o mărturisește cu duhul nostru" care a zis-o și a sfințit-o. Teofilact arată, că: "Nu numai glasul este al Darului; ci și dăruirea este a Mângâietorului care o dă"... Coresie zice, că mărturia cu care mărturisim noi că suntem fii ai lui Dumnezeu, după Origen, este conștiința cea bună, iar după Ambrosie, este urmarea lui Dumnezeu.

Sf. Vasile cel Mare, zice că: Precum cuvântul se află în suflet, așa se află și Duhul Sfânt în suflet: uneori ca un înțeles adânc în inimă și alte ori ca prin limbă grăindu-se; așa și Duhul Sfânt, acum mărturisește cu duhul nostru, și când strigă în inimile noastre "Avva Părinte", și acum când grăiește pentru noi precum adeverește Domnul: "Că nu voi veți fi care veți grăi; ci Duhul Tatălui vostru este, Care grăiește întru voi" (Mt. 10, 20; Cuv. VII despre Duhul Sfânt).

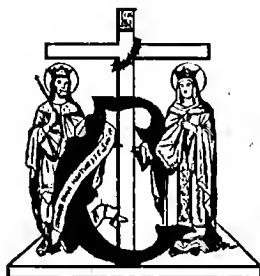
Apostolul mai departe, arată lămurit că noi creștinii devenim fii și moștenitori veritabili ai lui Dumnezeu și ai Hristosului Lui, prin viețuirea după voia Sa și pătimirea împreună cu Fiul Lui. Acestea ne împodobesc cu adevărata slavă strălucită și eternă. "*Iar de suntem fii, suntem doar și moștenitori adică ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu Dânsul, ca să ne și proslăvim împreună cu Dânsul. Că socotesc, că pătimirile veacului acestuia, nu sunt vrednice de slava celor viitoare, care va să se descopere întru noi*" (Rom. 8, 17-18). Și de aici putem vedea că prin împăcarea cu Dumnezeu (Fac. 19),

au fost și sunt: prigonitorii, hulitorii, păgânii, închinătorii de idoli, evreii, mahomedanii, ereticii și pleiada sectarilor. Aceștia tainic și la iveală, particular și public, au prigonit Biserica lui Dumnezeu cu felurile cleветiri, așupriri, persecuții, torturări și ucideri (Apc. 12; 13). Au prigonit-o, o prigonesc și o vor prigoni în cursul vremurilor, până la sfârșitul lumii, după cuvântul lui Dumnezeu. Biserica fiind întemeiată pe Piatră, nu o vor putea birui nici porțile iadului (Mt. 16, 18). Ea conducându-se în Duhul Domnului, totdeauna petrecând în curăția învățăturilor Divine, duce pe credincioși drept peste marea vieții la Limanul cel lin al Împărăției lui Dumnezeu în ceruri, prin nădejdea în viitoarele bunătăți și fericiri, pe care Dumnezeu le-a pregătit în ceruri celor ce-L iubesc pe Dânsul, ascultându-l și slujindu-l cu tot devotamentul (1 Cor. 2, 9-16; Apc. 21; 22).

împlinirea canonului, îndreptarea vieții, ocârmuirea sufletului și a trupului de Duhul Sfânt pe căile vieții și pătimirea cu Mântuitorul Hristos; ne reface pe noi păcătoșii, fii ai lui Dumnezeu, fii ai Bisericii Lui și moștenitori ai Împărăției și bunătăților Lui veșnice, pe care le-a gătit plăcuților Săi.

Acestea știindu-le, să ne ridicăm din groapa păcatelor, după mărturisirea lor să ne împlinim canonul. După aceasta să părăsim desăvârșit toate păcatele și prilejurile lor, așa cum a părăsit Lot Sodomă și Gomora, evitând din răputeri reunirea cu necredincioșii, idolatrii și potrivnicii lui Dumnezeu și ai sfințelor rânduiei puse de El în Biserica Sa (Mt. 7, 15-23; 18, 17). Astfel făcând, vom redeveni fii ai lui Dumnezeu și Bisericii lui Dumnezeu. La aceasta ne îndeamnă adeseori și Apostolul Pavel, zicând: *"Nu vă înjuगाți în alt jug cu cei necredincioși; că ce împărțășire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împreunare are Lumina cu întunericul? Sau ce unire are Hristos cu Veliar. Sau ce parte este credinciosului cu cel necredincios? Sau ce însoțire este Bisericii lui Dumnezeu cu idolii? Că voi sunteți Biserica lui Dumnezeu Celui viu, precum a zis Dumnezeu: Voi locui întru ei și voi umbla între ei, și voi fi lor Dumnezeu și ei îmi vor fi Mie popor. Pentru aceea ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți, zice Domnul și de necurăție să nu vă atingeți; și Eu vă voi primi pe voi. Și voi fi vouă Tată, și voi veți fi Mie fii și fiice, zice Domnul Atotțiitorul"* (2 Cor. 6, 14-18; Comp. Rom. 8, 14-39; Gal. 3, 26-27; 2 Petru 1, 4; 1 Ioan 3, 1).

PENITENTUL ÎNSUȘI SE CUVINE A-ȘI CERE MAI MULT CANON

reștine, dragostea părintescă și Duhovnicească, mă silește să-ți dau și acest sfat, pe care de-l vei împlini, mult te vei folosi: trupește și sufletește, vremelnice și veșnic.

Poate că Duhovnicul vrea să-ți dea un canon mai mic... Atunci, tu singur se cuvine să-l rogi, ca să-ți dea canon mai mult, spre a te folosi mai bine. Așa fac mulți creștini care se pocăiesc cu fierbințeală sfântă. Deci, pen-

tru a îmblânzi cu primirea și împlinirea canonului cuvenit, Dumnezeuiască Dreptate, e bine să faci așa cum fac creștinii adevărați. Astfel, să știi că prin cererea, primirea și împlinirea unui canon mai mare, te vei folosi mai mult, te vei curăți mai bine de multele păcate, și te vei încredința mai bine că Dumnezeu îți iartă păcatele și te scapă de muncile iadului, în care aveai să te prăbușești și

muncești în veci, pentru păcatele tale (C. f. f. de suflet).

Zacheu primind pe Mântuitorul în casa sa, și-a cerut, a luat și împlinit singur canonul cel mai mare, zicând: "*Doamne! Iată jumătate din averea mea o dau săracilor și de am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit*". Atunci Domnul a zis către el: "*Astăzi s-a făcut mântuirea casei acesteia, pentru că și acesta fiu al lui Avraam este, că Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut*". (Lc. 19, 1-10; comp. 2 Împ. 24).

Creștinul prin canon a scăpat de draci; iar vrăjitoarea a scăpat de iad. Puterea Prea Sfântului Dumnezeu (a) scoate afară din omul căzut în păcate grele, - îndată ce se pocăiește și își spovedește păcatele cu hotărârea de a le părăsi și a-și face canon, adică roade vrednice de pocăință - pe toate duhurile necurate ce s-au încuibat într-însul (Lc. 11, 24-26), așa cum a scos Mântuitorul pe cei șapte draci din Maria Magdalena (Lc. 8, 2; Mc. 16, 9). Diavolul nu are nici o putere asupra creștinilor luminați și sfințiți cu Sf. Botez, care-și împlinesc făgăduința dată la nașterea lor din apă (Aghiazmă sau apă sfințită) și din Duh Sfânt (Mt. 3, 11-12; Is. 4, 4, 44, 3; Mat. 3, 2-9; Ioan 3, 3-8. Mc. 16, 10; F. Ap. 2, 3). Dar nici asupra păcătoșilor care s-au spovedit și care-și împlinesc canonul dat după greutatea păcatelor și după prescrierea Sfințelor Pravile. Aceasta se poate vedea destul de lămurit din istorisirea de mai jos, luată dintr-o carte bisericească (Prolog 25 Martie).

Un Preot oarecare, ce venise din ostrovul Ciprului, ne-a spus un lucru în acest fel, zicând: "Cum că o femeie oarecare se îndeletnicea cu descântece și vrăji și o rugase oarecine să-i facă lui meșteșug (vrajă) pentru altul, ca să-l tragă pe acela în a lui voie. Deci femeia aceea care se îndeletnicea la răutăți, îndată a trimis la dânsul doi demoni, vrând să-i întunece mintea pentru a face voia celui ce ceruse ajutorul vrăjitoarei. Acei spurcați demoni (draci) ducându-se, s-au întors înapoi fără de nici o ispravă.

Atunci întrebându-i vrăjitoarea aceea care-i trimise spre acea răutate, i-au spus ei pricina, zicând: "Mergând și ajungând noi la creștinul care ne-ai trimis, l-am aflat pe el că este sub poruncă (canon dat la Sf. Spovedanie). Astfel aflându-l, n-am îndrăznit nici a ne apropia de el. Și aceasta s-a făcut pentru că s-a mărturisit acela la preot, și de la dânsul poruncă de canon a luat, împlinindu-l precum Dumnezeuieștile canoane poruncesc". După aceea i-au în-

(a) Mt. 8, 28-34; Mc. 5, 1-19; Lc. 8, 26-39; Mt. 4, 24; 12, 28; Lc. 13, 32; F. Ap. 10, 38; Puterea aceasta a dat-o Mântuitorul nostru Iisus Hristos Sfinților Apostoli și urmașilor lor: episcopi și preoți: Mt. 10, 1-8; Mc. 3, 15; 16, 17; Lc. 9, 1; 10, 17-19.

trebat pe dânsii femeia (vrăjitoarea): "Oare la toți cei ce au poruncă (canon) așa vi se întâmplă vouă?" Iar ei au zis către dânsa: Ba nu; ci numai la aceia cărora le dă porunci acel preot care din Legea lui Dumnezeu învață și din Scripturi, și dintr-însele le dă porunci. Și pentru aceasta nu îndrăznim să ne apropiem acolo, fiindcă ne temem de Legea lui Dumnezeu. Iar câți (de la preoți duhovnici care) de la sineși învață sau dau porunci, de unii ca aceia nu ne temem, nici fugim nicidecum".

Deci, acestea auzindu-le femeia de la dracii ce-i necurați și nădăjduindu-se la învățătura Preotului, degrab alergând, s-a apropiat de dânsul, și pe toate ale sale (păcate) mărturisindu-le, și-a cerut poruncă (canon).

Însă Preotul cruțând-o pe ea nu puneă asupra-i poruncile (canonul) ce i se cădea după Pravilă. Dar ea se ruga, zicând: "*Nu mă cruța pe mine nicidecum, ci după Legea lui Dumnezeu și cu Dumnezeieștile Scripturi să mă judeci pe mine, pentru că de acestea au mărturisit dracii că se tem*". Deci i-a dat ei preotul poruncă și canon; și de atunci ea s-a înțeleptit cu Darul lui Dumnezeu, Iisus Hristos. Acestea le-a spus acel preot, care s-a iscusit singur la unele ca acestea. Iar de atunci Preotul nădăjduindu-se și adevărindu-se, încă împreună și mai mult temându-se, mai cu pază încă învața și porunca din Dumnezeieștile Scripturi; iar nu după a sa voie".

Idolatrul împărat al Ierusalimului, Manase, care idolatrizase poporul lui Dumnezeu, făcuse jertfelnice idolești în Curțile casei Domnului și a așezat idol cioplit în Biserica Domnului, văzându-se rob în Babilon, s-a pocăit. Acolo în strâmtorarea sa, a început el să roage Fața Domnului Dumnezeului său și s-a smerit foarte înaintea Dumnezeului părinților săi (adică s-a canonisit mai mult, și-a făcut un canon mai mare). Atunci Dumnezeu l-a auzit, i-a ascultat rugăciunea și l-a adus înapoi pe scaunul împărăției sale. Și a cunoscut Manase că Domnul este Dumnezeul cel adevărat (2 Paral. 33 comp. 4 Împ. 21).

"*De se va ridica în mijlocul tău prooroc sau visător de vise (ghicitor, descântător, vrăjitor, fermecător...) și va face înaintea semne și minuni, și se va împlini semnul sau minunea aceea de care ți-a grăit el, și-ți va zice atunci: "Să mergem după alți dumnezei, pe care tu nu-i știi, și să-le slujim aceluia", să nu ascuți cuvintele proorocului aceluia sau ale celui visător de visuri, că prin aceasta vă ispitește Domnul Dumnezeul vostru, ca să afle de iubiți voi pe Domnul Dumnezeul vostru, din toată inima voastră și din tot su-*

fletul vostru. Domnului Dumnezeuului vostru să-I urmați și de El să vă temeți; să păziți poruncile Lui și glasul Lui să-L ascultați. Lui să-I slujiți și de El să vă lipiți. Iar pe proorocul acela, sau pe visătorul acela de visuri, să-l dați morții (blestemului, afurisaniei, 20 de ani oprire de Sfânta Împărtășanie) (a), pentru că v-a sfătuit să vă abateți de la Domnul Dumnezeuului vostru" (2 Lege 13).

**PENITENTUL E DATOR A-ȘI FACE CANONUL CUVENIT;
ORI AICI VREMELNIC; ORI DINCOLO VEȘNIC**

na din două trebuie să-ți alegi o, frate creștine păcătos, și soră creștină păcătoasă: Să-ți îplinești canonul tău vremelnic ori veșnic. Ori aici pe pământ să te canonisești vremelnic pentru păcatele tale, prin împlinirea canonului dat de Duhovnicul iscusit, sau prin primirea feluritelor canonisiri Divine, pe care ți le trimite Dumnezeu spre curățirea ta prin răbdarea lor cu mulțumită; ori dincolo de mormânt în cealaltă viață, în canonisirea eternă sau osândirea în munca veșnică.

De-ți vei lua canonul cuvenit, după greutatea păcatelor tale, potrivit puterii tale, și-l vei împlini cu sfințenie aici, scapi de canonul veșnic, adică de osândirea din muncile iadului. Însă, de nu-ți vei lua canonul cuvenit după păcatele tale și nu-l vei face aici, negreșit urmează să-l iei dincolo în veșnicie. "Cei care nu s-au supus canoanelor sfinte - zice Gavriil al Filadelfiei în cartea sa cea "Pentru Taine" - de nevoie este să se trimită la judecățile cele de acolo, și cuvânt vor da pentru răutățile ce au făcut, că cei ce au călcat legile Bisericii".

Un păcătos s-a canonisit vremelnic și altul veșnic. Într-o carte veche, "Grădina pildelor" ni se istorisește că a murit un om care avea soție și copii... A doua zi, după rânduiala lui Dumnezeu, a înviat mortul și alergând îndată la Sf. Biserică, a dat lui Dumnezeu mulțumită precum se cuvenea. După aceasta a gătit casa sa, împărțind săracilor averea sa, dând și soției sale și copiilor puțină parte, pe cât le ajungea ca să trăiască sărăcăcios. Hotărât a-și curăți păcatele sale aici pe pământ, unde le făcuse, s-a dus

(a) Meșterii descântători, vrăjitori sau ghicitori și fermecători, împreună cu cei ce se dau pe sineși lor, cad sub afurisanie ca ucigașii, pe timp de 20 ani; iar dacă nu se lasă, sunt lepădați de la Sf. Biserică pentru totdeauna (can. 61, sin. 6 ec.; 7, 65 și 72 Sf. Vasile, cu tâlcul și subînsemnările lor).

într-o pustietate depărtată. Acolo a zidit o colibă mică lângă un râu și viețuia în prea aspră petrecere. În vremea iernii intra îmbrăcat în râu și ședea în apă până ce înghețau de ger hainele lui, apoi după ce se făcea peste tot ca o bucată de gheață, ieșea din râu aproape jumătate mort, și având pregătit un vas cu apă fiartă, intra într-însul și sta până ce se topea gheața. După aceea iarăși intra în râu, ca și mai înainte, apoi iarăși intra în vas. Așa își făcea el canonul său toată iarna.

Niște pustnici care erau aproape de el, îl sfătuiau să înceteze de la o așa aspră petrecere, ca să nu se omoare înainte de vreme cu acest canon torturător și neobișnuite munci. El ascultându-i cu umilință le răspundea acestea: *"De-ați fi văzut, fraților și părinții mei, câte am văzut eu în muncile iadului în ziua în care am murit, mai mare canon decât acesta v-ați face"*.

Cuv. Părinți rugându-l pe el să le povestească acestea pentru Domnul, el le-a răspuns: "Când a ieșit sufletul meu din acest ticălos trup, m-a însoțit un tânăr foarte frumos și strălucit și m-a dus într-o pădure mare unde erau două bălți, una plină de foc, foc scăpărând; iar alta de gheață și zăpadă foarte rece. Aceste bălți erau pline de suflete omenști pe care le munceau dracii. Acei draci răi, urâți, scârboși și înfiorători, scoteau sufletele oamenilor acelora păcătoși dintr-o baltă și le aruncau în cealaltă, apoi iarăși în cea dintâi. Și așa le tortura pururea fără de nici o încetare. După aceasta m-a dus într-un loc întunecat și împăclat, de unde ieșeau glasuri, plângeri și țipete nenumărate; însă n-am putut ca să văd pe cineva. Am văzut numai atâta că ieșeau în sus, din fundul iadului, niște oameni peste tot întunecați ca scânteiele aprinse. Dintr-înșii ieșea o putoare nepovestită, insuportabilă.

Pe când priveam eu acestea au alergat spre mine mulțime de draci cu cângi înfocate ca să mă răpească. Eu văzându-i am fost cuprins de o mare groază, care m-a înfiorat cumplit. Atunci s-a aratat o lumină ca o stea care nu i-a lăsat, ci le-a zis: *"Stăpânul a poruncit ca să se întoarcă sufletul lui în trup și să se pocăiască"*, și așa m-a înviat.

Pentru aceasta, iubiților, am ales mai bine a mă munci puțin aici, decât în iad veșnic". Așa a făcut minunatul cel ca diamantul până la moartea sa, după care s-a întors în veșnicile locașuri, prin această muncă trecătoare (Din "Grădina pildelor" după "Mântuirea păcătoșilor", pg. 182).

PENITENȚII SĂ NU SE ÎMPĂRTĂȘEASCĂ CÂND SUNT OPRIȚI DE DUHOVNIC

area îndatorire duhovnicească pentru mântuirea tuturor fiilor și fiicelor Sf. Biserici Ortodoxe Creștine, ne silește să-ți grăim ție, frate și soră în Hristos Dumnezeu, că se cuvine să păzești cu dinadinsul, depărtarea de Împărtășire, câți ani îți va rândui Duhovnicul tău.

Depărtarea acesta este o împlinire de canon a tuturor canoanelor, trebuincios și întemeietor al pocăinței tale celei adevărate. De vei îndrăzni să te împărtășești în acei ani, păcătuiești greu, te faci al doilea Iudă. De vei sili pe Duhovnic să te ierte, nu te mai afli pocăindu-te, ci ești ca un silnic, ca un tiran, care siluește legile Dumnezeiești, canoanele Sfintelor Sinoade, ale Părinților, și astfel ți se va face Dumnezeiasca Împărtășire, nu spre iertare, ci spre osândă și multă muncă.

Pentru ca să înțelegi aceasta mai bine, primește această pildă: Precum un om ce are răni la trup merge și le arată la doctor și ia de la dânsul hotărâre, rețetă-canon, să pună pe acea rană cutare doctorii, și oșebit de aceasta, să nu bea vin, nici să mănânce cutare bucate, căci altfel rănilile, boala lui nu se vindecă, așa-i și cu canonul dat de Duhovnic. Ca bolnavul cu răni externe ori interne și tu, fratele meu, ai avut răni în sufletul tău, păcatele. Ai mers și le-ai arătat la Duhovnic. După ce le-a văzut, el ți-a rânduit să pui doctorii tămăduitoare pe dânsule: canonul postirii, al mâncării uscate, al metaniilor mari și mici, al milosteniilor, al citirii Dumnezeieștilor Scripturi, al Vieților Sfinților, etc. și al rugăciunilor. Oșebit de aceasta ți-a poruncit să nu bei vin nici cutare bucate, adică: să nu te împărtășești cu Dumnezeieștile Taine. Deci, dacă nu vei asculta, ci vei mânca, ce se face? Rănilile și păcatele tale nu se vindecă; ci încă mai cumplete și mai mari se fac. Dar, nu numai că nu se vindecă; ci și moarte sufletească și trupească îți urmează.

Aceasta o arată și Sf. Ap. Pavel, zicând: *"Oricare va mânca Pâinea Această (Trupul Domnului), sau va bea Paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi Trupului și Sângelui Domnului. Deci, să se ispitească omul pe sine, și așa din Pâine să mănânce și din Pahar să bea. Cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, judecată luiși mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului. Pentru aceea între voi mulți sunt neputincioși și bolnavi și dorm mulți. Că de ne-am fi judecat pe*

noi înșine, nu ne-am fi osândit. Iar judecându-ne, de la Domnul ne certăm (pentru a ne recunoaște păcatele și a ne canonisi după legile Divine), ca nu cu lumea să ne osândim" (1 Cor. 11, 27, 32).

Și de aici se vede clar că oricare nevrednici se împărtășesc, se fac bolnavi, neputincioși, dorm în necunoștință de Dumnezeu și de mântuirea lor, și mor mulți cu moarte îndoită.

Dacă cineva-i nedumerit, și zice: "De vreme ce prin rugăciunea cea de iertare a Duhovnicului se iartă păcatele celui ce se pocăiește, pentru ce acesta să nu fie slobod a se împărtăși cu Sfintele Taine, ca cel ce s-a iertat și s-a îndreptat? La aceasta răspundem în trei feluri:

a) Adevărat se iartă păcatul păcătosului, însă nu deodată; ci mai înainte punând început ca să păzească el și canonul și îndepărtarea de Împărtășire (pentru că și păcatul lui David s-a iertat cu adevărat de Dumnezeu, când Natan i-a zis: "*Domnul a ridicat păcatul său*", însă nu s-a iertat și certarea păcatului său, că după iertarea aceasta s-a izgonit din împărăția sa de fiul său Avesalom, și sabia nu a lipsit din casa lui; și alte mii de răutăți a pățimit, precum însuși Natan i le-a proorocit (2 Împ. 11-18; 24...).

c) Adevărat, se iartă păcatul păcătosului, însă este trebuință ca să se și încerce aceasta și să se întemeieze cu multă vreme în Darul lui Dumnezeu.

Mai pe urmă de toate acestea, îți arătăm, frate și soră, canonul ce îți va da Duhovnicul, se cuvine să-l faci cât poți mai degrab, cât te afli în Darul lui Dumnezeu și să nu amâni vremea, pentru că nu știi ce va naște (aduce) la tine ziua cea viitoare (Cap. acestei broș. sunt spic. și prel. după Cartea f. f. de suflet, o. c. pg. 139-155).

Doi călugări cu eres, opriți de la Sf. Împărtășanie. În dealul unde a zidit împărăteasa Evdochia un turn, în pustia dinspre răsărit, viețuiau doi monahi care se țineu de eresul lui Nestorie; pentru care se mâhni foarte mult Sfântul Părinte, starețul lor, care rătăciseră din calea cea dreaptă. În acea vreme, Sfântului i s-a întâmplat vedenia aceasta: Se părea a fi în Biserică, săvârșindu-se slujba, în mijlocul fraților a văzut pe acei Nestorieni. Apoi când a venit vremea Sfintei Împărtășiri toți frații se apropiau de Dumnezeieștile Taine și se împărtășeau; iar cei doi eretici vrând a se apropia de împărtășire, îndată i-au oprit niște ostași înfricoșați, respingându-i de la împărtășire și izgonindu-i din Biserică. Dar fericitul ruga pe ostași să lase și pe cei doi monahi, să fie împreună cu frații în Biserică, și să nu-i oprească a se împărtăși. Însă ostașii au răspuns zicând: "Nu se cuvine a lăsa să se împărtășească cu Dumnezeieștile Taine, aceștia care sunt iudei;

că nici pe Hristos nu-L mărturisesc a fi Dumnezeu, nici pe Preacurata Fecioara Maria, a fi Născătoare de Dumnezeu.

Din această vedenie, fericitul mai mult se mânia, fiindu-i jale de pierzarea sufletelor lor. Deci multă, multă nevoie a suferit, postind și rugându-se lui Dumnezeu pentru dânșii, ca să-i lumineze cu lumina cunoștinței adevărului. Apoi adeseori se ducea la dânșii, învățându-i, muștrându-i, rugându-i și sfătuindu-i; până ce în sfârșit, cu Darul lui Dumnezeu i-a câștigat la credința Bisericii lui Hristos. Astfel se îngrijea cuviosul pentru mântuirea sufletelor omenesci. După aceea i-a pogorât din dealul acela și i-a dat în Mănăstirea lui Teodosie; iar în locul lor, a încredințat dealul acela unuia din ucenicii săi, cu numele Ioan Vizanteanul; unde după puțină vreme, cu sporirea ajutorului lui Dumnezeu s-a zidit și Mănăstirea (V. Sf. 5 a XII-a, o. c. pg. 239-241).

Pedepsirea celor ce s-au împărtășit cu nevrednicie. Se vede în istoria Arhiereilor Romani, că s-au împărtășit unii cu nevrednicie în ziua Sfințelor Paști. După aceea iarăși s-au apucat de beții și mahmurii și de felurite desfrânări, fără vreo evlavie către acele Dumnezeiești și Sfinte Taine cu care se împărtășiseră, nevrednicii. Pentru această pricină s-au urgisit foarte de Dumnezeu, pe Care-L necinstiseră. El le-a dat cuviincioasa pedeapsă, încât le curgea atâta sânge din spurcatele și necuratele lor guri, că-i îneca și desăvârșit îi omora. Sângele intra până în cele mai dinăuntru ale lor și strămtorându-li-se inima de mulțimea sângelui, sufletele lor spurcate și prea necurate ieșeau din trupurile lor păcătoase. Dar nu numai această pedeapsă le-au dat Dumnezeu; ci le-a trimis ploaie atâta de repede și nemăsurată, încât le-a stricat desăvârșit toate semănăturile lor: grâul, orzul și altele asemenea. Pe lângă aceste pedepse le-au mai trimis mulți șerpi și balauri, care ieșind prin multe locuri, mâncau ticăloasele lor trupuri, și omorând pe mulți alți oameni ai orașului. (Num. 21).

Adunându-se Preoții, au făcut litie de obște către Domnul, ca să le arate pricina acestei întâmplări. Rugându-se ei pentru aceasta, s-a arătat Îngerul Domnului unui om îmbunătățit, zicându-i: "De ar fi defăimat cineva pe fiul împăratului pământesc, și l-ar fi aruncat într-o temniță întunecoasă și în noroi imputit, câtă pedeapsă i-ar fi trebuit?" Omul a răspuns zicând: "Unul ca acela este vrednic să-l sfărâme în mii de bucăți". Îngerul a zis iarăși: "Dar cel ce va defăima pe Fiul lui Dumnezeu, pe Cerescul Împărat, și-L va primi în spurcata sa gură fără de vreo pregătire prin pocăință și mărturisire, și apoi mai pe urmă după ce-L va lua,

iarăși să cadă în necurăția trupului, câtă pedeapsă i se cuvine?..." Omul a zis: "Să se ardă de viu și să se anatematisească ca un eretic și rău credincios". Iarăși a zis Îngerul: "O asemenea fărădelege au făcut acești necredincioși și nerușinați, care s-au împărtășit cu nevrednicie la Sfintele Paști, și pe urmă iarăși au jucat, s-au îmbătat și au curvit. Pentru aceasta Atotputernicul v-a trimis aceste pedepse".

Acestea auzindu-le acel îmbunătățit bărbat, a spus celorlalți vedenia și săvârșind toți preoții Dumnezeiasca Slujbă, au lăudat pe Dumnezeu și așa a încetat furtuna și balaurii au pierit. Altul iarăși nevrednic fiind, adică a curvit, nepriceputul, pe urmă nu s-a înfrânat, ci a mers pentru plăcerea oamenilor și s-a împărtășit cu ceilalți creștini. Atunci îndată ce a primit Mărgăritarul în spurcata sa gură, s-a spart gâtulejul lui și ieșind P.S. Trup al Stăpânului, a zburat iarăși în Sf. Potir, iar cel rău credincios a căzut la pământ și a murit.

O femeie era evlavioasă la arătare, îndeletnicindu-se în postiri și rugăciuni. Însă pe dinăuntru era cu totul mândră, cugetând în sine că este bună și sfântă. Această atât de mult ținea minte răul încât, dacă s-ar fi supărat pe cineva vreodată, nu-l mai ierta, nici nu mai putea să-l mai vadă; ci rămânea neîmpăcându-se niciodată cu acela. După câțva timp femeia s-a îmbolnăvit și a chemat pe Duhovnic. Mărturisindu-se, n-a spus desăvârșit, toate păcatele ei precum trebuia, ci s-a mărturisit de formă goală, de ochii lumii, cu știință spurcata, precum fac de multe ori acele femei nebune și neglijente, care lasă păcatele cele mari și spun pe cele mici, trecând cu vederea păcatele grele, pentru nepriceperea și vicleșugul lor, ca să nu se rușineze. Pentru aceasta, ticăloasele se muncesc, după cum a mărturisit și un îndrăcit: Un Duhovnic jurând pe duhul cel necurat să iasă din acel bolnav îndrăcit, l-a întrebat să-i spună care sunt mai mulți cei ce se muncesc în iad: bărbații sau femeile? Dracul atunci i-a răspuns: "Femeile". Atunci Duhovnicul i-a zis: "Nu te cred pentru că femeile nu fac nici o negustorie sau speculă, nici vând sau cumpără, sau altele asemenea pe care bărbații le întrebuițează, înșelându-se unii pe alții și nedreptățindu-se". Iar dracul a răspuns zicând: "Pentru patru păcate pe care le fac femeile se muncesc mai mult: 1) Fiindcă se împodobesc și înfrumusețează trupul cu înfățișare străină chipului lor (prin sulimeniri, grimarea ochilor, smulgerea ori raderea sprâncenelor și încondeierea altora artificiale, spoirea feței, festirea buzelor cu ruj, vopsirea și încărlionțarea părului, facerea unghiilor de la mâini și picioare) ca să se arate mai frumoase decât fireasca lor bună-cuviință a chipului pe care Ziditorul le-au dat-o. 2) Pentru vrăjile, descântecele și ghiciturile lor, dau cu bobii pentru

felurite pricini, nu împrumută în zilele cele dintâi ale lunii, nu dau foc în unele zile, cred în țipetele păsărilor și altele multe asemenea fac. 3) Pentru bârfirea și clevetirile care fac nu numai acasă, ci și în Biserică, în loc de a lua-aminte la cele ce se citesc. 4) Și cel mai rău decât toate e că femeile nu se mărturisesc bine, nici spun toate păcatele la Duhovnic, ci numai puține din ele, de obicei, că adică s-au mărturisit, și așa se împărtășesc cu nevrednicie și li se face întru osândă, muncindu-se ca niște femei nebune și nepricepute". Așa a fost și cea mai sus-pomenită, al căreia văzându-i și sfârșitul să vă îndreptați viața ca să nu vă duceți ca dânsa în pierzare. În sfârșit, după ce a mărturisit-o Duhovnicul, a adus și Sfintele Taine ca să o împărtășească. Atunci ea și-a întors fața către perete, neputând nici a privi la acel Mărgăritar. Din Dumnezeiasca slobozire, pentru ca să cunoască toți dreapta Judecată a lui Dumnezeu, osândită fiind în veșnica muncă, femeia a strigat cu glas mare: "Precum eu pentru mândria mea nu iertam pe cei ce-mi greșeau, nevrând a mă împăca cu dânșii, și le întorceam spatele; tot așa acum, Domnul își întoarce Fața Sa de către mine și nu voiește să-mi primească nevrednicul meu suflet. De acum nu voi mai putea să intru vreodată în Împărăția Sa; ci mă voi arde în focul cel veșnic". Acestea zicând, cu ticăloșie și-a dat sufletul său (Din "Mânt. păcătoșilor", o. c. pag. 405-408).

SĂ NE CERCETĂM DIN VREME TOATE PĂCATELE

ubiți creștini dornici de mântuire! Cu câteva săptămâni, mai înainte de mărturisire, să ne cercetăm bine rănila păcatelor ce le avem pe suflet și apoi să venim și să le arătăm la Sf. Spovedanie.

"Precum șezi și socotești - ne învață un Părinte bisericesc - câtă pagubă au făcut banii tăi, după multe zile, în negustoria ce ai avut, într-acest chip adună-te și tu, fratele meu, într-o parte, și mai înainte de a merge la un Duhovnic ca acesta, două sau trei săptămâni, mai ales la începutul celor patru posturi ale anului, șezi cu liniște multă și plecându-ți capul, fă cercetare conștiinței tale, pe care Filon o numește divan al conștiinței și fă-te nu apărător, ci judecător al păcatelor tale, - socotindu-te și tu ca și Ezechia, - de toată vremea vieții tale, cu necaz și amărăciunea sufletului tău: "Socoti-voi toți anii mei în amărăciunea sufletului meu" (Is. 38, 15), Sau măcar socotește după ce te-ai mărturisit, câte păcate ai făcut cu lucrul, cu cuvântul, și

cu învoiala gândurilor. Numără lunile. De la luni treci la săptămâni și de la săptămâni la zile. Adu-ți aminte de oamenii cu care ai păcătuit și de locurile în care ai păcătuit. Socotește cu multă silință pentru ca să afli fiecare păcat al tău.

Deoarece oamenii se îngreuiază în vremea aceasta să facă o cercetare amănunțită a conștiinței lor, sau uită și nu pot să-și aducă aminte de păcatele lor; iată, frate, că ți-am descoperit în învățătura - cartea aceasta - ce va urma, păcatele cele de moarte, cele vrednice de iertare, și cele ale lipsirii iertării. Ți-am descoperit și pe cele 10 porunci. Ți-am descoperit și cine este cel care greșește la fiecare dintre acestea, ca să-ți ușurăm greutatea aceasta și să te facem să-ți aduci aminte cu înlesnire de păcatele tale. Deci vezi acolo, și făcând cercetare - și sus și jos - adu-ți aminte: care păcate din cele care se află acolo, ai făcut, ca să le mărturisești.

Dar precum vânătorii nu se mulțumesc numai să afle fiara înăuntrul în pădure, ci se sânguiesc în tot chipul ca să o și omoare, așa și tu, frate al meu păcătosule, să nu te mulțumești numai în a cerceta conștiința ta și a afla păcatele tale, - pentru că aceasta singură puțin te va folosi pe tine; - ci luptă-te în tot chipul ca să omori păcatele tale cu durerea inimii tale, adică cu zdrobirea și părerea de rău. Și pentru ca să câștigi zdrobirea, socotește paguba cea mare, ce ți-au pricinuit păcatele tale la Dumnezeu. Iar pentru ca să câștigi și părerea de rău, socotește vătămarea cea prea mare, ce ți-au pricinuit păcatele tale".

Socotește și gândește-te bine ca să nu rămână nespuse și nemărturisite vreunul din păcatele tale. Drept aceea socotește-le foarte bine și cu de-amănuntul, cu frică și cu cutremur și, scrie-le pe hârtie, pe toate câte le-ai făcut, pentru ca să nu le uiți. Cel care nu știe carte, să pună pe altul ca să scrie, nerușinându-se nicidecum de a-i mărturisi astfel și lui păcatele sale, măcar pe cele mai mici, pe care nu le ține minte (Is. Sir. 4, 28).

Și când merge la Duhovnic, să-l roage ca să-i îngăduie să le citească singur acolo, pentru ca astfel cu gura sa să le mărturisească (iar de nu știe să le citească bine, să le citească de multe ori înainte de Sf. Mărturisire, așa ca să le știe, de se poate ca pe de rost); iar de nu știe carte să-l roage pe Preot să i le citească; dar pentru ca Preotul să poată face aceasta fără a pierde timpul trebuincios pentru lucrarea mântuirii celorlalte suflete, păcatele trebuie să fie scrise cu cerneală, de cei care scriu mai bine (Carte f. folos. de suflet. Înv. p. Duhovnic pag. 130-132, 47; vezi și Mitrofanovici, Liturgica, pag. 705 și 722; Preg. creșt. de Sf. Mărt. de Pr. T. Gherasimescu).

Călugăr urmărit de pedeapsă pentru desfrânare, și salvarea lui. Un oarecare frate-călugăr, tânăr, trimițându-se din Mănăstire la ascultare, a intrat într-o cârciumă și s-a îmbătat de vin, apoi a căzut în păcatul necurăției trupesti. Și a fost într-ună din zile, făcând păcatul cel obișnuit, apoi întorcându-se prin pustie la Mănăstire, a intrat într-o pădure, și iată un balaur mare s-a repezit asupra lui, vrând să-l înghită, iar monahul fugea și se abătea încoace și încolo, vrând a se scăpa de balaur, dar acela îl gonea. Deci strămtorându-se fratele de prătutindeni, și nemaiputând să fugă undeva, l-a ajuns balaurul să-l mănânce. Și aducându-și aminte de fericitul împărat Elesvoiu, s-a întors și a zis către balaur: "Te jur cu rugăciunile prea sfințitului și dreptului Elesvoiu, depărtează-te de la mine". Iar balaurul, ca și cum s-ar fi rușinat de numele celui pomenit, al Sfântului-Elesvoiu, a stat și prin porunca lui Dumnezeu luând glas omenesc, a zis către monah: "Cum te voi cruța pe tine? Pentru că Îngerul lui Dumnezeu venind mi-a poruncit să te mănânc pentru necurățiile tale; fiindcă

Diavolul în Rai, băgându-se în șarpe a înșelat pe Eva a mânca din pomul oprit, apoi intrând în Eva, prin ea a înșelat și pe Adam. De atunci diavolul, balaurul cel vechi, draconul, șarpele, Satana, urmărește pe creștini de când ies curățiți din

baia Sfântului Botez sau de la Sf Spovedanie, urmărindu-i pas cu pas, ca să-i prindă și înghită. "Eu - zice Mântuitorul - am venit în Numele Tatălui Meu și nu Mă primiți pe Mine, de va veni altul (șarpele- Satana, antihrist) în numele lui, pe acela îl veți primi" (Ioan 5, 43, 42). "Mă tem - strigă Sf. Ap. Pavel - ca nu cumva precum șarpele a amăgit pe Eva cu vicleșugul său, așa să se strice și înțelegerile voastre de la adevărul cea întru Hristos. Că de ar propovădui cel ce vine pe alt Isus, pe care n-am propovăduit, sau de ați luat alt duh, care n-ați luat, sau altă evanghelie, care n-ați primit, bine l-ați suferi" (2 Cor. 11, 3-4).

"Fiți treji, privegheați - ne îndeamnă Sf. Ap. Petru - pentru că potrivnicul vostru, diavolul, ca un leu răcnind, umblă, căutând pe cine să înghită; Căruia stați împotriva, întăriți fiind în credință, știind că aceleași patimi se întâmplă frățimii voastre celei din lume. Iar Dumnezeu a tot Harul, Care ne-a chemat la Slava Sa cea veșnică, prin Hristos Iisus; Acela pe voi, care ați pățit puțin, să vă facă desăvârșiți; să vă întărească, să vă facă puternici, să vă întemeieze. Aceluia slava și stăpânirea în vecii vecilor, Amin". (1 Petru 5, 8-11). "Balaurul - arată Sf. Ap. Ioan - a gonit pe femeie (pe fiii și ficele Bisericii), a slobozit apă ca un râu (clevetiri, batjocori, invinuiuri osânditoare) ca să o înece... și a pornit război cu seminția ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Iisus Hristos (Apc. 12; 13).

te-ai făgăduit a sluji Domnului în curăție, iar acum petreci spurcând trupul tău și mâniind pe Sfântul Duh". Iar monahul auzind pe balaur grăind omeneste și vădindu-i faptele lui, a rămas fără răspuns și tremurând, ruga cu jurământ pe balaur, ca să-l cruțe. Iar balaurul i-a zis: "Ce mă juri pe mine așa? Tu singur mai întâi te juri mie, că de acum nu vei mai săvârși necurata faptă trupească și atunci te voi lăsa pe tine". Iar fratele se jura zicând: "Mă jur pe Dumnezeu ce locuiește în ceruri, și pe rugăciunile cinstitului împărat Elesvoiu, că de acum nu voi mai mânia pe Dumnezeu meu, pe Care acum rău L-am mâniat cu necurăția trupească". Acestea zicând monahul, îndată s-a pogorât foc din cer și a miștuit pe balaur înaintea lui. Iar el fiind cuprins de frică și de cutremur, s-a dus în Mănăstirea sa, și după aceea n-a mai greșit înaintea Domnului, cu păcatul desfrânării, și s-a săvârșit în bună pocăință (V. Sf. 19. XII, o. c. pg. 995-997).

Îngerul păzitor plânge pe desfrânat că merge în pierzare.

Fericitul Arhiereu Nifon, atât de luminați își avea ochii minții, încât cunoștea tainele inimii omenesti și cu Îngerii vorbea ca și cu niște prieteni ai săi, și vedea pe diavoli cu ochii. Odată venind de la Biserica Sfintei Anastasia, către coliba sa, a văzut lângă porțile casei niște femei desfrânate, și un Înger în chip de tânăr plângând foarte mult; iar sfântul l-a întrebat pentru pricina plângerii lui. El a răspuns: "Eu sunt trimis de la Dumnezeu aici, spre păzirea unui om, care acum se odihnește în casa aceasta cu o desfrănată; și cu aceasta mă mâhnește foarte mult, pentru că nu voiesc a vedea fărădelegea ce el o face; deci cum nu voi plânge, văzând în ce fel de întuneric a căzut chipul lui Dumnezeu?" Iar fericitul a zis către dânsul: "Pentru ce nu-l cerți pe el, ca să înceteze de a mai păcătui?" Și Îngerul a răspuns: "Nu am loc, ca să mă pot apropia către dânsul, că de când a început a păcătui, este rob al diavolilor, și eu nu mai am acum stăpânire asupra lui; pentru că Dumnezeu a făcut pe om stăpân pe sine, arătându-i calea cea strâmtă și cea largă, ca să umble ori pe care va voi".

Atunci Sfântul Nifon zise către ucenicul său: "Nimic nu este mai înrăutățit, decât păcatul desfrânării; însă desfrânatul de se va pocăi, îl primește Dumnezeu mai degrab decât pe alți nelegiuți; de vreme ce păcatul acesta este din fire, prin îndemnarea diavolească, și se gonește această patimă cu rugăciunea cea cu sânguință și cu mult post, cum și cu alte chinuri ale trupului (V. Sf. 23-XII, o. c. pg. 1169-1171).

MĂRTURISIREA SĂ FIE DE BUNĂVOIE

umina e Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, luminată de Dumnezeu e întreaga Biserică triumfătoare din cer și Biserica luptătoare de pe pământ, și luminați trebuie să fie toți fiii Bisericii lui Dumnezeu. Creștinii care stăruiesc în multe păcate din cele peste 365 de feluri, pierd mai puțin, ori mai mult, (după felul cufundării lor în păcate) din lumina Divină cu care au fost înzestrați de Dumnezeu. Aceștia se acoperă și pătrund, mai puțin ori mai mult, în întunericul păcatelor săvârșite. Pentru a scăpa de întunericul păcatelor și a se lumina din nou spre a redeveni fiu adevărat al Bisericii, al Luminii, al zilei, al lui Dumnezeu, fiecare creștin căzut în păcate, e dator a merge la Duhovnic și a se mărturisi nesilit, cu toată convingerea și buna-voință.

Deci și tu, frate, se cuvine să mărturisești cu însăși gura ta, toate lucrurile, vorbele și gândurile tale cele rele. Cu însăși gura ta să spui păcatele tale, pentru că măcar de leai și scrise, ca să nu le uiți, însă ai datoria tu singur să le citești la Duhovnic. Pentru această cei ce scriind păcatele și dându-le prin scrisoare Duhovnicului, se duc rău și cu greșeală fac aceasta, și mărturisirea lor nu este desăvârșită.

Să înceteze de acum înainte de la acest lucru fără de cale și să citească ei singuri zapisul păcatelor lor, nu de vreo silă sau nevoie; ci de voie și de la sineși, zicând cu David: "Și din voia mea, mă voi mărturisi Lui". Să nu aștepti să te întrebe Duhovnicul; ci tu întâi să le mărturisești. Să nu te asemeni și tu la aceasta cu împăratul Nabuhodonosor, care nu spunea el la înțelepții (vrăjitorii, magii) Babilonului, visul ce l-a avut, ca pe urmă vrăjitorii să-l dezlege; ci cerea ca să-i spună aceia și visul și tâlcuirea lui: "Însă visul și asemănarea lui, spuneți-mi mie" (Daniel 2, 6). Tu, creștine, să nu faci ca păgânul împărat al Babilonului; ci tu spune întâi visul tău, adică păcatele tale, și atunci să audă Duhovnicul ca să le îndrepteze.." (C. f. f. de suflet, o. c. pg. 140-141).

365 tabere drăcești luptă pe creștini și mulțimi de Îngeri îi apără. Odată Sf. Nifon după rugăciune, în vedenie, a văzut un câmp mare deopotrivă în lung și-n lat, în care stăteau mulțime de diavoli despărțiți în cete, așa că erau toți 365 de cete, după numărul păcatelor celor grele; iar un arap prea întunecat, număra

oștile, rânduind cetele ca la război și zicând: privind spre mine, nu vă temeți de nimic, pentru că puterea mea va fi cu voi. Unul dintre diavoli a adus mulțime de arme de diferite feluri, și le împărțea la cete; apoi dând diavolul fiecărei cete, descântece și farmece, le-a trimis peste tot pământul, asupra Bisericii lui Hristos. Văzând acestea fericitul Nifon, îndată s-a auzit gas către dânsul: Întoarce-te, Nifone, către răsărit și privește. Iar el întorcându-se, a văzut un câmp curat și frumos, unde erau mulțime fără de

Sfântul Ioan Teologul în Apocalips ne înfațișează Biserica lui Dumnezeu, în figura unei femei îmbrăcată cu soarele, luna sub picioarele ei, încununată cu 12 stele, care avea în pânțele și se chinuia să nască. El ne arată apoi puterile diavolului, sub figura unui balaur mare,

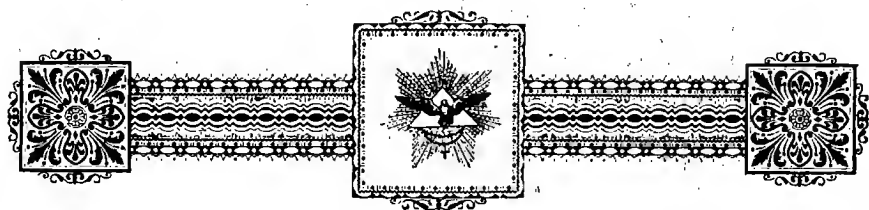
roșu, cu șapte capete încununate și zece coarne, trăgând cu coada lui a treia parte din stelele cerului, aruncându-le pe pământ. Balaurul pândește pe femeie să nască, ca îndată să-i mănânce copilul ei. Copilul născut a fost răpit la cer; iar femeia a fugit în pustie, unde i s-a gătit ei loc de la Dumnezeu. După uriașul război din cer, balaurul aruncat pe pământ a gonit Biserica, aruncând râuri de apă după ea ca s-o înece, dar n-a reușit.

Balaurul văzând că n-a putut înghiți pe Unicul Născut Fiu al Fecioarei, și pe Femeia (Biserica creștină) luminată n-a putut-o pierde, s-a mâniat asupra ei groaznic și s-a dus să facă război cu ceilalți din seminția ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Iisus Hristos (Apc. 12). Chipul de față ne arată pe balaurul-dracon venind dinspre casa lui "cârciuma cu blestemățiile ei", trăgând cu coada a treia parte din stelele cerului și aruncându-le la pământ (creștinii de la cârciumi și de pe alte teritorii diavolești, aruncați în felurite păcate: beții, jocuri, bătaii, vărsări de sânge, ucideri, lux, desfrânări) năvălind asupra Bisericii vii, spirituale, a Domnului Hristos. Adunarea creștinilor în frunte cu: Ierarhii, Preoții, Diaconii și dascălii Ei, războiesc cu armele Duhului pe balaurul-dracon, rănindu-l grav. Lupta începută în cer înainte de crearea lumii văzute, dată de Sf. Arhanghel Mihail și Îngerii cei luminați cu balaurul-dracon și îngerii lui, e în continuare aici pe pământ, cât va fi lumea aceasta. Iubiților! Să luptăm lupta cea bună a credinței, grijindu-ne sufletește după Dreptarul Ortodoxiei, și așa nădăjduim a redobândi cu Darul lui Dumnezeu statornica fericire vremelnică și veșnică

număr, din cei cu haine albe, îndoită decât a arapilor, cu mii de mii, pregătiți toți ca de război; apoi a venit un bărbat oarecare mai luminat decât soarele, și a zis: "Așa vă poruncește Domnul Savaot, să vă duceți în tot pământul, ca să ajutați creștinilor, și să păziți viața lor". Cuviosul văzând acestea, a preamărit pe Dumnezeu, care ajută Bisericii sale (V. Sf. 23. XII, o. c. 1195-6).

Dracii luptă pe călugări și Îngerii îi salvează. Odată Avva Moisi a fost foarte luptat spre curvie. Și nemaiputând să șadă în chilie, s-a dus și a vestit lui Avva Isidor. Și l-a rugat pe el bătrânul ca să se întoarcă la chilia sa, dar nu a primit, zicând: "Nu pot, Avvo". Și luându-l cu sine, l-a suit pe casă și i-a zis: "Ia aminte la apus". Și luând aminte, a văzut mulțime nenumărată de diavoli, tulburându-se și gâlcevindu-se ca să bată război. Zis-a lui iarăși, Avva Isidor: "Caută și spre răsărit și ia aminte". Și a căutat și a văzut mulțime nenumărată de Sfinți Îngeri slăviți. Și a zis Avva Isidor: "Iată, aceștia sunt cei trimiși spre ajutor Sfinților, de la Domnul, iar cei de la apus, sunt cei ce bat război cu noi. Deci mai mulți sunt cei cu noi". Și așa mulțumind lui Dumnezeu, Avva Moisi a luat îndrăzneală și s-a întors la chilia sa (Pateric).

PĂCATELE ÎMPOTRIVA DUHULUI SFÂNT

CERCETAREA CONȘTIINȚEI

ici e locul și timpul, iubiților frați creștini, ca să ne arătăm cât mai grabnic rănila sufletului lui Dumnezeu, înaintea iscusitului Preot Duhovnic, spre a primi doctoria tămăduitoare (canonul cuvenit) și a ne vindeca Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre (Ieg. 15, 26; comp. Lev 5, 5, 6; 26, 40, 44; Num. 5, 6, 7; Ier. 3, 13, 19; comp. 1 Ioan 1, 5, 10; Iac. 5; 10; Ioan 20, 22, 23; Mt. 16, 17-19; 18, 18, 19.) de toate aceste

răni mortificatoare și ucigătoare de suflete.

Mai înainte de a merge la Dumnezeuiescul Scaun al Spovedaniei, șapte-opt zile, sau mai bine șapte-opt săptămâni, să ne cercetăm fiecare din noi, cu mare luare-aminte, nu numai de formă goală (Iac. 1, 23-26, 5-8, 21-22; 2, 14-26), cugetând adânc asupra tuturor pasiunilor și păcatelor săvârșite în viață, și mai ales asupra celor de care încă suntem robiți și în prezent. În dorința de a ușura pe fiii și ficele Sfintei Biserici Ortodoxe - penitenți și Duhovnici - am pus aici păcatele omenești, unele după altele, arătând pe de o parte greutatea și cano-nisirea lor; iar pe de altă parte felurite învățături folositoare de suflet, spre a se depărta fiecare de rău (de păcate) și a face binele, devenind astfel un virtuos creștin și vrednic fiu al lui Dumnezeu

Fraților și suzorilor în Hristos Domnul! Toți și toate, care voiți a vă curăți sufletele de fărădelegi, aici pe pământ unde le-am și făcut, spre a nu intra negri de păcate în mormânt și în veșnicie, astăzi (Evr. 3, 7; 4, 7) să ne hotărâm desăvârșit a trece din întuneric la lumină și din viețuirea vicioasă, păcătoasă, idolatrizată, la viețuirea cât mai curat creștinească. Citiți cu luare-aminte cartea

aceasta, cu păcatele, greutatea și canonicizarea lor, însoțite de sfaturile pentru combaterea și părăsirea desăvârșită de ele. Apoi după o hotărâre statornică și neclintită, pentru a trece la viețuirea în omul cel nou (Efs. 4, 24; Cols. 3, 10), mergeți la Duhovnic iscusit și luminat, mărturisindu-vă toate păcatele voastre, (notate din vreme) primind și îndeplinind canonul cuvenit. Altfel nu vă curățiți desăvârșit. Graba strică treaba, și primejduirea pierzării vremelnice și veșnice, urmărește pas cu pas, pe cei ce se grijesc sufletește numai de formă goală sau de mântuială.

"Recunoaște-ți vinovăția ta, că te-ai abătut de la Domnul Dumnezeuul tău... Întoarceți-vă copii apostati - zice Domnul - căci M-am unit cu voi... (la Botez) și vă voi pune pe voi în numărul fiilor..." vă voi da moștenirea cea mai frumoasă și Mă veți numi Tată al vostru și Eu voi fi Dumnezeuul vostru" (Ier. 5, 13-19; comp. 2 Cor. 6, 14-18; Is. 56, 5; Ioan 1, 12, 13; Rom. 8, 14-39; Gal. 3, 26, 27; 2 Petru 1, 4; 1 Ioan 3, 1, 2; Evr. 8, 10; Apc 3, 12; 21, 7.).

CUM PĂCĂTUIM ÎMPOTRIVA

DUHULUI SFÂNT

coala divină a Sfintei Biserici Creștine Ortodoxe, ne-a învățat și învață pe toți creștinii, că Duhul Sfânt este a treia Față a Dumnezeirii. Prima Față a Dumnezeirii este Dumnezeu Tatăl, a doua Față este Dumnezeu Fiul și a treia Față este Dumnezeu Duhul Sfânt. În cartea Facerii (1, 2), citim că mai-nainte de crearea lumii acesteia văzută, pământul era fără formă, deșert, și "Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor". Tot în cartea Facerii (8, 3-11) aflăm că: "Noe a trimis din Corabie un porumbel, care s-a întors la el spre seară, având în ciocul său o ramură verde de măslin" (simbolul păcii eterne). Aici aflăm puterea Duhului Sfânt și forma Lui, în care s-a arătat în Noul Testament și pictat mai târziu în creștinism.

Dacă deschidem Noul Testament (Mt. 3, 16; Mc. 1, 9-11; Lc. 3, 21-22.) citim următoarele: "Botezându-se Iisus, îndată a ieșit din apă, și iată I S-au deschis Lui cerurile, și au văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se ca un Porumbel și venind peste Dânsul". Aici la Iordan vedem arătarea Prea Sfintei Treimi. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul botezându-Se de la Ioan în apele Iordanului, Dumnezeu Duhul pogorându-Se din cerurile deschise, în chip de Porumbel, rămânând peste Dânsul, și Dumnezeu Tatăl

din ceruri mărtirisind cu glas puternic pe Fiul Său, zicând: "Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care bine am voit".

Dumnezeu Duhul Sfânt S-a mai pictat din vechime și până azi, și în chip de limbi de foc, stând deasupra capetelor: Prea Sfintei Fecioarei Maria, Maica Domnului, și a Sf. Apostoli. *"Iar sosind ziua Cincizecimei, erau toți Apostolii adunați la un loc... și li s-au arătat limbi împărțite, ca de foc, și au stat pe fiecare din ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt, și au început a grăi în alte limbi, precum le da lor Duhul a grăi..."* (F. Ap. 2, 1-4).

În iconografia Bisericii Creștine a rămas stabilit că după arătările Dumnezeieștilor Scripturi, Duhul Sfânt să se picteze la Botezul Domnului în chip de Porumbel, cu lumină și raze împrejur, la Icona Sfintei Treimi pictat tot în chip de Porumbel plutind în aer, cu aripile întinse, deasupra lui Dumnezeu Tatăl și a lui Dumnezeu Fiul; iar în Icoana Cincizecimii, Duhul Sfânt este pictat în chip de limbi de foc stând deasupra Preacuratei Maici și a Sfinților Apostoli.

Duhul Sfânt este Făcătorul Dumnezeieștilor Scripturi ale Vechiului și Noului Testament și izvorătorul abundent al celor șapte Daruri ale Sale, văzute de Sf. Ioan Evanghelistul în chipul maiestuos a *"Șapte făclii de foc, arzând înaintea Tronului Dumnezeirii, care sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu"* (Ap. 4, 5). Aceste șapte Daruri ale Duhului, dar mai bine zis însuși Duhul Sfânt Dumnezeu, erau în Hristos Dumnezeu, mai bogat și desăvârșit în Corpul Său Omnesc curat și Divin, precum adeverește și Proorocul: *"Și se va odihni peste Dânsul: Duhul Domnului, Duhul Înțelepciunii și al Înțelegerii, Duhul Sfatului și al Tăriei, Duhul Cunoștinței și al Bunei Credințe, Duhul Temerii de Dumnezeu"* (Is. 11, 2). Aceste șapte Duhuri le vedem lucrând bogat în Sf. Biserică Ortodoxă Creștină, care-i Trupul Domnului Hristos, sub forma și rânduielile celor șapte Taine, în Sf. Botez, Mir-Ungerea, Pocăința, Dumnezeiasca Împărtășire cu Cuvântul și P.S. Trup și Sânge al Domnului nostru Iisus Hristos, Preoția, Nunta și Maslul (Vezi într. 69-119; p. I Mărt. Ort.).

Noi greșim în trei feluri împotriva lui Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt: ori din neputință, ori din neștiință, ori din îndărătnicie sau din firea cea rea. Păcatul din neputință este socotit împotriva lui Dumnezeu Tatăl, căci El Se cheamă "Atotputernic". Păcatul din neștiință este împotriva Fiului, căci Fiul lui Dumnezeu Se cheamă "Înțelepciune". Păcatul din firea cea rea, este împotriva Duhului Sfânt, căci Duhul Sfânt Se cheamă "Bun, Duhul Adevărului".

Deci, oricare om va greși din neputință sau din neștiință, se va

ierta lui, de se va pocăi cum se cade, căci zice psalmistul: *"Păcatele tinerețelor mele și ale neștiinței mele, nu le pomeni"* (Ps. 24, 8) iar celor ce greșesc împotriva Duhului Sfânt, nu li se va ierta lesne păcatul lor, căci zice Mântuitorul: *"Tot păcatul și hula se va ierta oamenilor; iar hula care este împotriva Duhului Sfânt, nu se va ierta oamenilor... nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie... Sau faceți pomul bun și roada lui bună, sau faceți pomul putred și roada lui putredă, că din roade se cunoaște pomul"* (Mt. 12, 30-33).

Exemple de groaznice pedepsiri a păcătuirii contra Duhului Sfânt. O parte din îngeri, în frunte cu Lucifer, trufindu-se și răzvrătindu-se contra bunătății lui Dumnezeu, au căzut din dar și din cer pentru totdeauna (Is. 14, Apc. 12). Eva și Adam au căzut din Rai cu toți urmașii lor (Fac 3). Cain ucigând pe fratele său a căzut în tortură vremelnică și veșnică (Fac 4). Fiii lui Aaron: Nabad și Abiud, aducând foc străin cu cădelnițele lor înaintea lui Dumnezeu, a ieșit foc dinaintea Domnului și i-a mistuit, și au murit înaintea Domnului (Levit 10, 1-7) (a). Poporul israelit, eliberat de bunătatea lui Dumnezeu din robia amară a Egiptului, cârtind, a pierit în pustiu, nemaiputând ajunge în pământul făgăduinței (Num. 14; 2 Lege 1, 34-37). Iuda Iscariotul (Mt. 26, 14-25, 46-50; 27, 3-16; F. Ap. 1, 16-20). Anania și SăpŃira (F. Ap. 5, 1-11).

Creștine! Aici la păcatele împotriva Sfântului Duh, pe care le-ai săvârșit în viață, mărturisești numai pe acelea care le-ai făcut și notat după o cercetare amănunțită și serioasă.

Am păcătuit împotriva Duhului Sfânt?

"Amin grăiesc vouă, toate păcatele se vor ierta fiilor oamenilor și hulele ori câte vor huli; iar cine va huli împotriva Sfântului Duh, n-are iertare în veac, ci este vinovat Judecării de veci" (a).

Mântuitorul zice că aceste păcate nu se iartă, pentru că ele dezrădăcinează din suflet orice aplecare la pocăință și îndreptare, iar nu pentru că ele ar covârși bunătatea și iubirea de oameni a lui Dumnezeu, Care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și să vină la cunoștința adevărului (1 Tim. 2, 4; Iez. 18, 23; Ioan 3, 16-17.).

(a) *Și în vremurile noastre am văzut, și încă vedem, creștini și creștine după nume, care susțin că sunt fiii și fiicele Bisericii lui Dumnezeu, aducând foc străin înaintea lui Dumnezeu, dimineața, peste zi și seara: în casele lor, pe drum, prin țărini, ba chiar și în Curțile Domnului, adică în loc de a aduce foc sfânt, "Dragoste sfântă și tămăduire", ei umblă cu dragoste drăcească, aducând foc stăin, fum de tutun și duhoarea iadului, dar precum pe acei fii ai Arhiereului Aaron i-a ars, așa și pe aceștia, îi arde și-i va arde, focul vremelnic și veșnic".*

Cel ce săvârșește astfel de păcate, nu află iertare tocmai pentru că nu voiește să fie iertat, să-și îndrepte viața conform învățăturilor și poruncilor lui Dumnezeu, ci se împietrește și viețuiește după gusturile sale (comp. Ioan 3, 18). Pe când prin virtutea desăvârșită, omul ajunge la unirea cea mai deplină cu Dumnezeu în Iisus Hristos, și prin păcatele de acest fel omul ajunge la înstrăinarea totală de Dumnezeu, bunul suprem al său; ajunge la moartea sufletească, ce atrage după sine mai totdeauna, curând și moartea trupească. Aceasta este și urmarea cea mai de aproape a dezgustării. Totuși, cum sfaturile lui Dumnezeu nu mai sunt pătrunse de mintea omenească, chiar și omul cel mai căzut este îndemnat a se ruga lui Dumnezeu cu Psalmistul: *"Nu mă lepăda de la Fața Ta, și Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de la mine"* (Ps. 50, 13). El trebuie să-și dea silința a se curăți de toate păcatele prin botezul unei adevărate Pocăințe, cu zdrobirea inimii și cu lacrimi, prin rugăciuni și fapte bune, potrivnice păcatelor în care omul s-a tăvălit, prin ascultarea Sfințelor Slujbe ale Bisericii și împărțășirea cu Sfintele Taine (b).

1. Am păcătuît cu încrederea prea mare și nesocotită în Dumnezeu, zicând că El e milostiv și mă va ierta, și că pentru aceea pot păcătui mereu?

"Știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele (păcate) ca acestea. Și oare socotești acestea o, omule, cel ce judeci pe cei ce fac unele (păcate) ca acestea, și tu însuți aceleași (păcate) faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu? Sau nu bagi seamă de bogățiile bunătății Lui, și de îngăduința, și de îndelungă-răbdarea Lui: necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la Pocăință? Ci, după împietrirea ta și nepocăita inimă, îți aduni ție mânia în ziua mâniei, și a descoperirii dreptei Judecăți a lui Dumnezeu" (Rom. 2, 2-5; comp. F. Ap. 7, 51; II Lege 32, 28-36; Apc. 21, 8; 22, 15).

Departea-i iadul? Un necredincios îngâmfat a ieșit la plimbare călare pe calul său cel mai bun. În cale, se întâlnește cu Preotul Bisericii, pe care-l întrebă în batjocură: "Domnule Părinte, și cin-

(a) Mc. 3, 28-29; comp. Mt. 12, 31-32; Lc. 12, 8-10; Evr. 6, 4-6; 10, 26-29; 1 Ioan 5, 16; F. Ap. 7, 51; Vezi și Mărt. Ort. part. III, Într. 38-41; și part. I, într. 69-81. "Cazania II-a la Nașterea Domnului", "Cazania" ed. Sf. Sinod, pg. 366-368; "Căl. Pred.", pag. 216; Ier. 7, 15-19; 11, 14; 14, 10-16. (b) Arhi. Dr. Athanasie Miromescu. Teol. morală, Buc. 1895. pg. 317-318; comp. și Mărt. ort. p. III; S. de Canev. Theol. Dogm. V. pg. 33-42; Is. 1, 18; Iez. 18, 21-23, 27-28.

stit Păstor sufletesc, am înțeles, că dumneata pe acolo, pe la Biserica, te ocupi mult între altele și cu iadul...Spune-mi te rog, cât e de departe acel iad, de care tot vorbești, că vreau să zbor cu calul meu voinic și sprinten până acolo".

"Dumnezeu să te păzească de un astfel de drum, zise Preotul Domnului, trecând pe lângă hula necredinciosului, care trăia trupește, viețuind în felurite păcate grele, fără a se mai căi, ca și cum n-ar mai muri.

După amiază, calul sosi înapoi acasă fără stăpân. Ce se întâmplase? La cotitura unui drum, calul se împiedică izbindu-și stăpânul cu capul de niște bolovani, unde a rămas mort în drum. Ajunsese unde grăise: în iad (Pr. I Trifa).

"Dumnezeu nu Se batjocorește; ci, ceea ce va semăna omul, aceea va și

secera" (Gal. 6, 7-8; Apc. 21, 8).

2. Mi-am pus în minte ca să păcătuiesc cât voi putea, fără a mă înfrâna, zicând că am să mă pocăiesc la anul, la bătrânețe, pe patul morții?

"Oamenii tari la cerbice și netăiați împrejur la inimă și la urechi, pururea împotriva Duhului Sfânt stați; precum părinții voștri așa și voi" (F. Ap. 7, 51; comp. Ieș. 32, 1-10; 33, 3-6; Is. 48, 4; Lev. 26, 40-41; 2 Lege. 10, 16; Ier. 44, 9, 23; Iez. 44, 6-9.). "De nu vă veți pocăi - zice Domnul - toți așa veți pieri..." (a).

Fiecare din noi să ne aducem aminte de pășania bogatului la com, a bogatului nemilostiv și a altora (b).

Yokohama. În anul 1923 puterea Dumnezeirii, pedepsitoare lumii ce stăruia cu îndărătnicie în păcate, printr-un cutremur puternic a distrus complet orașul Yokohama din Japonia. Pământul deschizându-se a înghițit pe toți care chefuiau; iar cei îngroziți de cutremur, încercând a fugi de moarte, au fost măturați ca niște muște și gunoaie netrebnice, de firoasele valuri ale Mării spumegânde.

"Mă aflu în Yokohama - istorisește un american - când deodată se auziră bubuituri puternice, și apoi foc, fum, strigăte și moarte în toate părțile. Multe grozăvii am văzut acolo, dar pe una n-am s-o pot uita niciodată: în fața casei unde ședeam eu, era tocmai

(a) Lc. 13, 1-9; Mărt. Ort. p. III. într. 39. (b) Lc. 12, 16-20; 16, 19-31; Din "Neamul Românesc pentru popor".

în toi un chef și joc mare la cârciumă, când deodată am văzut că pământul și-a deschis gura și a înghițit petrecerea aceea. Din adâncul pământului se auzeau ca dintr-un iad, strigătele oamenilor, dar acum nu mai erau strigăte și chiuituri de petreceri; ci de moarte. Pe urmă pământul iarăși și-a închis gura și s-a lipit la loc... Și de atunci - încheie americanul - de câte ori aud cum răsună cârciumele de beții, joc și chiuituri drăcești, sudalme spurcate și înjurături de cele Sfinte, mă gândesc la cârciuma din Yokohama.

E sigur că petrecăreții de la cârciuma din Yokohama, dacă le-ar fi prevestit cineva pierzarea ce-i urmărea, ar fi crezut că acela glumește ori aiurește, ca și ginerii și cetățenii Sodomei și Gomorei pe dreptul Lot (Fac. 19, 1-29; comp. Lc. 17, 28-37; 2 Petru 2, 6-9; Apc. 17; 18).

De moarte nu poți fugi. În privința aceasta am citit undeva o mult grăitoare întâmplare. Un om a visat într-o noapte că venise moartea la el. Când la văzut dormind în pat, s-a umplut de mirare, și întrebând: "Cum? Aici te afli?" - a dispărut. Dimineața următoare omul s-a trezit cu un fel de spaimă. Toată ziua a stat sub frica acestui vis; iar când a venit seara și-a zis: "Hai, să merg la cumătru în satul vecin, să scap de acest vis urât".

A încălecat pe cal și a plecat. Pe drum zorea calul să meargă tot mai iute. Dar pe la jumătatea drumului, calul s-a prăbușit cu el într-un șanț. Atunci iată că se ivește și moartea, zicând: "A, da! iată aici trebuia să te afli" (Ist. 469; Pr. 1. Trifa).

Pregățiți-vă de moarte. În vremurile vechi, când se încorona împăratul, în momentul când i se punea coroana imperială pe cap și i se da sceptrul împărătesc în mână, arhitectul mormintelor aducea înaintea împăratului trei pietre: una de alabastru, una de ipsos și una roșie, întrebând pe împărat în auzul tuturor: "Alege, Cezare una din aceste pietre, ca să-ți zidesc de pe acum mormântul".

Regele Egiptului, Ptolomeu, când ședea la masă, un servitor îi aducea craniul unui mort și-l puneă pe masă, spunându-i: "Adu-ți aminte, Măria-Ta, că în curând vei fi și tu ca acesta". Numai cu astfel de gânduri, mai prevăzătoare în viitor la cele mai de pe urmă ale noastre, nu vom mai fi creștini fățarnici sau morminte vărute, cum înfiera Mântuitorul odinioară pe iudei (Mt. 23; O mie pilde o.c.).

Moartea surprinde fără de veste. De se naște credința dogmelor celor cerești mai mult din auzite decât din vedere, credința lucrurilor pământești se naște mai mult din vedere de cât din auzire. "Vino și vezi". Îndestul este să vii și să vezi, pentru ca să crezi. Însă între

toate celelalte lucruri, care cu atât mai vârtos le credem, cu cât mai cu amănuntul le vedem, totuși, este unul pe care îl vedem adesea și îl credem cu anevoie. Noi suntem în această zadarnică lume ca într-o privesc vrednică de plângere, în care vedem în toate zilele acele triste tânguiri ale acestei vieți vremelnice, și tirania cea groaznică a celei atotstricătoare și omorătore moarte.

Vedem pe moarte pururea pretutindenea, o vedem în fiecare vreme, în toate zilele anului, în toate ceasurile zilelor, o vedem în toată vârsta: la bătrânețe, la tinerețe, la însuși începuturile vieții, o vedem în fiecare loc, pe pământ, pe mare, în casele cele tupilate ale săracilor, în palatele cele luxoase ale bogaților, pe tronurile cele înalte ale împăraților și ale boierilor pământului. Lumea aceasta toată, care este locuință de puțini vii, este mormânt de nenumărați morți! Lucrul nostru de toate zilele este, o parte să murim și altă parte să îngropăm pe cei morți. Și, sau alții să ne plângă pe noi, sau noi să plângem pe alții. Nici un lucru nu vedem mai adesea decât moartea, și nici un lucru nu credem mai anevoie decât moartea. Vedem că mor alții, însă nu vedem că vom muri și noi, mărturisim că suntem muritori, însă facem în așa fel ca și când am fi nemuritori. Într-atât ne amăgim îndoit, căci nădăjduind că nu vom muri, viețuim păcătoși, și că viețuind păcătoși, murim osândiți; din care urmează pagubă îndoită, și a nădejdei pe care o pierdem și a mântuirii pe care nu o câștigăm.

Dar o, omule, gânditor de deșertăciune! cine este acela care trăește și nu va muri? Că cine a trăit și nu a murit? "Cine este omul care să vieze și să nu vadă moartea?" Tu te-ai născut pentru ca să mori; un lucru, numai, putea să te mântuiască de moarte, numai de nu te-ai fi născut niciodată. De nu crezi trupurilor moarte pe care le vezi; de nu crezi atâtor morminte pe care calci în cale; crede la acelea ce vreau să-ți spun astăzi. Vino și vezi. Vino și vezi două înfricoșate adevăruri: Unul, că nici un lucru nu este atât de adevărat, cum este moartea, tu ai să mori într-o vreme; altul, că nici un lucru nu este atât de amăgitor ca moartea, căci tu nu știi vremea în care ai să mori. Amar mie, eu am să mor. O ce lucru înfricoșat! Dar neștiind când, aceasta este încă și mai înfricoșat. Aceste două vreau să socotești bine, creștine, și urmând cuvântului meu cu luare-aminte, vino și vezi.

Cel dintâi adevăr, pe care-l mărturisește fără de minciună ispita de toate zilele, este că noi toți cu adevărat murim. O vedem, o mărturisim, dar nu o credem; pricina este că dorim a trăi pururea. Aceasta dorind-o, o și nădăjduim. Nu dorim să murim niciodată,

și aceasta ce nu dorim, nici nu o așteptăm. Aceasta zic, este o mare amăgire, prin care iubirea de viața cea necumpătată șterge de tot aducerea-aminte de moarte, dar vino și vezi. Eu nu vreau să vii la cimitirul celor morți, ca să vezi înăuntru în întunecoasele morminte oasele cele goale, căpățânile cele fără de frumusețe, împuțita țărână, și dintr-acestea să te încredințezi, că, cu adevărat este moarte, și să cunoști că se vestejește floare acestei vremelnice vieți. Ba, nu este trebuință a deschide morminte, să vedem trupurile celor morți, ci mai vârtos să deschidem Raiul, și acolo vino să vezi, ca să înțelegi rătăcirea aceea în care te afli.

A zidit Dumnezeu pe Adam și Eva, i-a pus înăuntru în Raiul bucuriei, ca să se bucure de frumusețile lui, și să mănânce din roadele lui. Întru ispitirea ascultării numai din una i-a oprit, să nu mănânce din pomul cunoștinței, întru care a însemnat osânda morții. "Toți ceilalți pomi (le-a zis) să fie în stăpânirea voastră, numai din acesta însă vreau să nu mâncați, și fiți cu luare-aminte, că în ce ceas veți întinde mâna și vă veți atinge de el, în acel ceas veți muri. Din pomul acela, dintru care veți cunoaște binele și răul, să nu mâncați din el, că în ce ceas veți mânca dintr-însul cu moarte veți muri". Însă întâi Eva a întins mâna, a luat rodul, a mâncat, apoi a dat și lui Adam, bărbatul ei. Stăi, Evo, ce faci! Adame! N-ai auzit ce a poruncit Dumnezeu? Nu vedeți aici lângă pom moartea! Și au auzit, și văd, dar cu toate acestea, au mâncat.

Și oare până într-atata s-au fost înnebunit? I-au fost ademenit vicleanul șarpe: "Poruncească Dumnezeu, voi nu băgați seamă. Fie acolo moartea, nu vă temeți nicidecum de dânsa. Mâncați și nu veți muri. "Nu veți muri cu moarte". Mare lucru este acesta! Un Dumnezeu zice: "Veți muri", și nu o cred. Un diavol zice: "Nu veți muri" și cred. Este înaintea ochilor lor moartea, și nu se tem de dânsa, și aceasta ce este? Este cu adevărat o amăgire diavolească, amăgire, care li s-a făcut pricină de o primejdie desăvârșită. Rătăciții, care au socotit că nu vor muri, au murit, și au pierdut îndată Raiul, darul, mărirea, nemurierea și pe Dumnezeu! Această amăgire o ai și tu, creștine, și într-această primejdie cazî. Tu vezi în toate zilele moartea, o vezi afară pe ulițe, o vezi înăuntru în casa ta, o vezi pe la străini, o vezi pe la rudele tale, o vezi la cei mari și la cei mici, o vezi la bătrâni și la tineri. Tu ai îngropat sau pe tatăl tău; sau pe fiul tău. Tu ai închis ochii femeii tale, tu plângi pe fratele tău, sau pe prietenul tău.

Vezi, dar, cum mor cu toții și nu crezi că ai să mori și tu? Cine te amăgește? Acela care a amăgit pe Adam și Eva, diavolul care

îți zice ție în taină în inimă: "Nu vei muri cu moarte, nu mori!" Fie, răbdare de-ai fi tânăr, de te-ai afla în floarea vârstei, de-ai fi bărbat ca să te afli în fierbințeala puterii, de-ai fi sănătos cu toate mădularele întărite, parcă ai avea puțină dreptate. Dar tu ești bolnav, îngreunat de mii de patimi! Tu ești bătrân, cu un picior înăuntru, în groapă, și cu altul pe pământ! Tu ești un leș viu cu moartea la gât! Și nu te temi de moarte? Cine te amăgește? Diavolul, care-ți zice: "Nu vei muri cu moarte! nu mori".

Adam s-a zidit ca să fie nemuritor, și avea oarecare dreptate ca să nu se teamă de moarte. Adam nu mai văzuse înainte de el pe nimeni mort. Și nu era mare lucru de socotea că nu va muri nici el. Dar tu ești muritor, tu ai văzut și pe alții care au murit, și totuși, tu ai nădejde de nemurire? Cine te amăgește? Diavolul, acela ce zice ție: "Nu vei muri cu moarte, nu mori!" Cu gura și tu o zici că vei muri, dar cu inima crezi și te nădăduiești că nu vei muri niciodată. Această credință îți tulbură mintea și nu vezi primejdia ta cea mare. Această nădejde petrece pururea în tine, și te face a te amăgi cu credința deșartă, că precum ai trăit astăzi, așa vei trăi și mâine. Acestea de față te adevereză pentru cele viitoare. Calea vieții tale se arată ție foarte lungă și nu-i vezi capătul, lungimea zilelor tale se arată multă, și nu vezi ziua cea de pe urmă, și cum trăiești acum, și se nălucește că vei trăi pururea. Cine te amăgește? Diavolul, care zice ție: "Nu vei muri cu moarte, nu mori".

Și cred că sunt de așa fel și cugetările tale, căci de socoteai că ai să mori, tu părăseai lăcomia, strâmbătatea, răpirea, tu iertai vrăjmașilor tăi, tu încetai de clevetire, tu ai fi făcut milostenie, tu n-ai vorbi mai adeseori cu alt om fără numai cu Duhovnicul, tu n-ai mai ține ochii tăi pe pământ, ci în cer, tu n-ai gândi alta, fără numai de suflet, de Dumnezeu și de Rai. Dar foarte puțin socotești pe acestea, tu acela ce ești la sfârșitul vieții, și încă mai puțin tu acela ce ești la mijlocul vieții, și prea puțin, sau nicidecum, tu acela ce ești la începutul vieții. Toți au moștenit de la strămoși vechea rătăcire, a vedea pe moarte și a nu se teme de dânsa. "Nu veți muri cu moarte. Cu adevărat, trăiți, bucurați-vă, odihniți-vă fără nici o temere, nu veți muri ca ceilalți oameni", căci voi aveți altă fire, aveți trupul plăsmuit din altă țărână, aveți luat un hrisov iscălit de dreapta lui Dumnezeu, care dă vouă nemurire în dar. "Voi, precum zice Isaia (Is. 28) v-ați învoit cu moartea, să nu vină vreodinioară să vă ia".

Ziceți, am făcut așezământ cu iadul și cu moartea tocmeală. Nu veți muri cu moarte!

Orbilor! Acestea ce ziceți sunt minciuni! Rătăciților! Acestea ce nădăduiți sunt deșarte! Ați făcut mincinoasă nădejdea voastră! Voi sunteți oameni și veți muri. "Iar voi ca niște oameni muriți și ca unul din boieri cădeți" (Ps. 81, 7). Voi ați făcut atâta tulburare în lume pentru ca să câștigați un nume nemuritor. Dar, vestea voastră se stinge ca un fulger. Voi v-ați osândit sufletul pentru ca să vă îmbogățiți, dar voi vă veți pogori goi în pământ, și averea voastră va ajunge în mâinile străinilor. Voi ați zidit palate înalte, și un mormânt întunecos va să fie locașul vostru. Voi ați năpăstuit pe săraci pentru ca să întindeți întru nemărginire moșiile voastre, și nu vă rămâne alta, fără numai patru palme de pământ, în care să se facă mormântul vostru. Dar mărirea? Dar stăpânirea? Dar mândria? Dar dezmierdarea și dulceața acelei trecute vieți? Toate sunt umbre care au trecut!

Văzut-ați pasăre zburătoare prin aer, după care să rămână vreun semn din calea ei? Văzut-ați corabie înotând pe mare, după care să rămână vreo urmă a trecerii ei? Văzut-ați floare care înflorește pe pământ, după care să rămână vreo foaie din ale ei? Văzut-ați vis de noapte, după care să rămână dimineața ceva? Într-acest chip este și viața acesta, după spunerea Teologului. Vis nestătător, nălucire care nu se prinde, zburare de pasăre ce trece, corabie pe mare care nu are urmă, floare ce se veștejește în vreme și se strică în vreme. Numai un lucru rămâne, numele, și prea rareori nume bun, iar de cele mai multe ori, rău nume pe care îl blestemă săracii pe care i-ați nedreptățit, prietenii pe care i-ați amăgit, însuși moștenitorii, pentru care v-ați osândit în muncă.

Lasă să zică șarpele cel diavolesc: "Nu veți muri cu moarte!" Voi însă, vedeți bine căci, ca niște oameni muriți și ca unul din boieri cădeți.

Nici un lucru nu este așa de sigur ca moartea oamenilor. Toate celelalte sunt nesigure. Vrei să călătorești? Este nesigur de ai să te primejduiești, sau ai să călătorești cu bine. Vrei să faci neguțătorie? Este nesigur de ai să păgubești sau ai să dobândești. Vrei să te îmbogățești? Este nesigur, și poate să fii pururea sărac. Vrei să dobândești cinste? Este nesigur, poate că n-o să izbutești. Asemenea ieftinătatea sau scumpetea, sunt neadevărate, războiul și pacea sunt nesigure, fiece bine și fiece rău, sunt nesigure, toate câte vezi, câte ai, la câte nădăduiești, toate sunt nesigure! Un lucru numai este sigur, moartea. De vei sau nu, ai să mori negreșit, ești pământ și iarăși în pământ vei merge: "Pământ ești și în pământ te vei întoarce". Aceasta-i

porunca lui Dumnezeu neschimbată, este nefericirea firii noastre nestrămutată. Hotărât este oamenilor odată să moară (Evr. 9, 27). O, moarte! moarte! Și cât ești de amară!

S-a biruit la război și a căzut în mâinile israilitenilor, Agag, împăratul lui Amalic, și i s-a făcut judecată, să plătescă cu sângele lui stricăciunea cea mare pe care a făcut-o la poporul lui Dumnezeu. Și așa târându-se cu sila spre junghiere, l-a cuprins un mare cutremur de frică. Când și-a ridicat el ochii și a văzut deasupra lui sabia goală, a suspinat din adâncul inimii, zicând: "Așa este moartea de amară!? (1 Împ. 15). Ah, amară cu adevărat!" Vai mie când va veni ceasul acela! Părinților, fraților și prietenilor, eu acum vă las; soția mea, copilașii mei, eu nu vă mai văd; casele mele, moșiile mele, avuțiile mele, zadarnice ostenele mele, eu acum vă pierd. Dregătorie, cinste, procopseală, dulceață lumească, eu acum mă lipsesc de voi. Lume, tu acum pieri dinaintea ochilor mei. Viață, și cât ești tu de dulce; moarte, și cât ești tu de amară, până ce voi muri! Dar ce socotesc? Nu sunt țărănă? De ce dar mă mai mândresc? Pentru ce mă trudesesc să adun atâta? De vreme ce am să le părăsesc odată? Ce potesc atât de multe în lume, dacă nu sunt în lume veșnic? Ce mă grijesc atâta pentru viața mea, care se sfârșește, și nu port grijă de sufletul meu, care este nemuritor!

Eu am să mor, deci, să mă grijesc ca să mor bine. Dumnezeu! Arată-mi sfârșitul. Dumnezeu! spune-mi câtă vreme am să mai trăiesc, pentru ca să mă pregătesc. "Spune-mi mie, Doamne, sfârșitul meu și numărul zilelor mele care este?" (Ps. 38, 5-6). O! aceasta este foarte nesigură! Eu știu că am să mor, dar nu știu când, și nici eu nu știu, dar nici Dumnezeu care mi-a arătat atâtea alte taine, nu mi-a arătat ceasul morții mele, ci mai vârtos mi l-a ascuns foarte, iconomisind cu aceasta mântuirea mea, pentru că neștiind eu ceasul, în fiecare vreme să fiu gata.

La Ecclesiastul îmi zice: "Omul nu știe vremea lui, dar precum se vânează peștele cu mreaja și păsările cu cursa, într-acest chip se prind și oamenii de ceasul cel rău, când va veni moartea cea grabnică." La Evanghelie îmi spune: Ceasul acela vine ca furul, adică în vremea în care n-o așteptăm, și pentru aceea se cade să priveghem. "Pentru aceea dar, privegheați și fiți gata" (Mt. 24; Lc. 12). Și această nesiguranță a morții, cât este de înfricoșată, creștine, vino de vezi. Întâi dar să dezlegăm o îndoială, care ne-o face Marele Vasile, întemeiată pe Sfânta Scriptură.

În cuvântul, că Dumnezeu nu este pricină relelor, zice: "Moartea sosește după ce se vor împlini hotarele vieții, pe care

le-a înfîpt judecata cea dreaptă a lui Dumnezeu la fiecare, văzând mai înainte de departe, folosul fiecăruia dintre noi. Care va să zică, Dumnezeu a făcut viața omului cu măsură, și i-a dat atîția ani să trăiască, punând hotar pe care nu poate nimeni să-l treacă, și să trăiască sau mai puțin sau mai mult. Dar în acest chip, moartea nu ar fi fost neadeverită, căci nu putea să vie, fără numai în vremea aceea ce a rînduit Dumnezeu. Însă cuvintele lui Vasile au altă înțelegere, deci vino și vezi pentru ca să înțelegi.

Cât untdelemn vom pune în candelă, trebuie și candela atîta vreme să ardă, nici mai puțin, nici mai mult. Atunci numai, se stinge candela, când se isprăvește untdelemnul. Dar, sau de se va răsturna candela și se va vărsa untdelemnul, sau de va sufla un vînt, sau de se va întîmpla vreo altă suflare, candela se stinge și fără de vreme. Păzește-mi candela binișor de orice potrivnic și atunci va arde până se va sfîrși cea de pe urmă picătură de untdelemn. Asemenea, câți ani de viață ne-a dat Dumnezeu, firește că atîta se cade să trăim, nici mai mult nici mai puțin. Și cu adevărat, că urmînd noi pe cale cea firească, atunci vine moartea când se vor împlini ani aceia pe care ni i-a dat nouă Dumnezeu". Și până aici este adevărat ceea ce zice Dascălul arătător de cele cerești. "Moartea sosește când se împlinește hotarul vieții." Dar câte lucruri potrivnice nu bat război cu viața!? Dumnezeu te-a făcut dintr-o alcătuire sănătoasă, și după firea tă poți să trăești o sută de ani, dar desfătarea, lăcomia, beția, dezmiardarea poftelor, truda și grija, scârba și melancolia, atâtea boli și patimi, ne strică pe jumătate anii vieții. După firea ta poți trăi multă vreme, deoarece nu se poate în silă și fără de vreme să mori! Vino și vezi.

Pentru păcatul lui Adam a împărățit moartea în lume, a împărățit ca un tiran, și stricînd toate hotarele firii, a început îndată cu sila. Și de vreme ce Dumnezeu primi cu bucurie jertfa lui Abel celui bun, și lepădă jertfa vicleanului Cain, "a căutat Dumnezeu spre Abel și spre darurile lui; dar spre Cain n-a luat aminte" (Fac. 4). Pizma diavolului a aprins zavistie între frați. Cain a pizmuit asupra lui Abel și l-a ucis. Într-acest chip, mai-nainte a murit fiul decât tatăl, mai-nainte cel tânăr decât cel bătrîn! Care va să zică, așa, mai-nainte decât moartea cea firească, a început în lume cea silnică. O! de ce mare răutate s-a făcut pricină zavistia diavolului. "Auzind diavolul (sunt cuvintele lui Hrisostom) că are să meargă omul în pămînt, se nevoi să vadă una mai vîrtos, adică pe fiul murind înaintea părintelui, și frate pe frate omorînd fără de vreme, prin silnica junghiere (Jud, 9).

Se cădea firește, pe Adam să-l îngroape Abel, fiul pe tatăl, cel tânăr pe cel bătrân, dar moartea nu urmează după fire, ci se apucă de silă, și vine fără de vreme. Cu moarte firească se cădea să moară mulți la adânci bătrânețe, dar moartea cea silnică pe câți a răpit la tinerețe?! Pe câți i-a înecat marea, pe câți i-a ars trăznetul! Pe câți i-a împresurat cutremurul! Pe câți i-a secerat moartea cea grabnică și fără de vreme! Păzește viața ta de toate aceste primejdii și atunci nu te teme că vei muri, fără numai când se vor împlini hotarele vieții. Dar oare cum să o păzești? Căci vremea cea viitoare este ascunsă și nu o vede ochiul tău.

Un cerb (este o pildă foarte potrivită la pricina aceasta) orb de un ochi, păștea pe lângă niște țarmuri, și pentru ca să nu se teamă de vreo întâmplare rea, a pus ochiul cel orb către mare, și cel sănătos către uscat. De pe uscat (socotea el) mă tem și din partea asta se cade să văd bine, că dinspre mare nu este nici o primejdie. Foarte bine, dar ce a urmat? Acolo după întâmplare trece o corăbioară. Corăbierii îl văd, îl săgetează, și-l omoară. Nefericitul cerb, el se păzea de vânători și s-a omorât de corăbieri. Se temea din partea uscatului, și i-a venit răul din partea mării. Dincotro nu aștepta, de acolo i-a venit moartea.

Ticălosule om! Tu te păzești de vrășmași și mori de prieteni. Te păzești de mare și te îneci în liman. Te păzești despre cer, și te găsește răul de pe pământ. Te păzești de cele de față, ce vezi, dar de cele ascunse pe care nu le vezi, cum să te păzești? Lesne este a te păzi de arme, sau de vicleșugul celor potrivnici, căci auzi înfricoșările și vezi pizma, dar oare cum poți să te păzești de veninul cu care te adapă pe ascuns, ori femeia ta necredincioasă, ca să ia alt bărbat, ori nemilostivul tău fiu, ca să-ți răpească cât mai curând moștenirea, ori sluga ta cea vânzătoare, cumpărându-se cu mită de vrăjmași? O cât de multe sunt vicleșugurile oamenilor! O cât de mari sunt răutățile! Norocul este fără de credință, năprăznicia ne nădăjduită, și primejdiile foarte adesea! Păzește-te cât vrei, dar dincotro nu te păzești și dincotro nu te temi, dintr-acolo vine moartea.

Vino și vezi. Abimeleh, fiul lui Ghedeon, după moartea tatălui său, pentru ca să ia împărăția lui Israil, a înjunghiat într-o zi, sus pe o piatră, 70 de frați ce avea, (zice Sf. Scriptură. Jud. 9), numai singur cel de pe urmă decât toți frații, Ioatam a scăpat de moarte, căci s-a ascuns. Abimeleh a adunat oști, a bătut războaie, a biruit, s-a suit pe scaun, s-a întărit, dar se temea pururea tiranul, ucigașul de frați, se temea de cel tânăr, Ioatam, care căuta cu fiece

mijloace să facă răsplătire de sângele celor 70 de frați ai lui. Se temea de tot poporul cetății care fugea de el ca de o fiară sălbatică, pentru tirania lui. Dintr-o parte stă cu ochii deschiși, dincoace se păzește cu arme, dincoace așteaptă moartea, și este gata să scape de dânsa, dar moartea a venit din altă parte și n-a putut scăpa de aceasta. De unde? Dincotro nici se temea, nici se păzea, căci acolo unde vrea să dea foc să ardă un turn, o femeie aruncă o piatră de rășniță și-i zdrobește capul, cade pe pământ cu sufletul în buze, cu mânia în inimă, cheamă pe sluga lui, și-i zice: "Scoate curând sabia ta și taie capul meu, ca să nu mor cu rușine, să se zică cum că o femeie a ucis pe un viteaz." Într-acest chip a murit Abimeleah și s-a îngropat, iar eu fac pe mormântul lui acest titlu, pe care l-a scris Duhul Sfânt în *Eclesiastul*: "N-a cunoscut omul vremea lui. Nu știe omul nici când, nici unde, nici cum are să moară".

Deci, iată ce lucru necredincios este moartea, și pentru aceasta cât este ea de înfricoșată! Ticălosule păcătos, și oare de va veni moartea într-un ceas în care nu o aștepti, de va veni dincotro nu o nădăjduiești, de va veni și te va găsi cu curva în pat, cu femeia cea străină în brațe; te va găsi cu mâinile pline de sângele săracilor, cu cugetul îngreunat de atâtea nedreptăți, cu inima otrăvită de vrăjmășie, de te va afla moartea în grabă și nu vei avea vreme să chemi pe Duhovnic ca să te mărturisești, nici pe Preot să te împărtășești, de te va afla de tot negrijit; ticălosule păcătos, oare atunci ce vrei să faci? Ca să-ți pierzi viața nu este atâta pagubă, că tot trebuie să mori odată; să pierzi avuția, nu este atâta lipsă, căci nu în avuția ta îți stă mântuirea, dar să pierzi deodată și pe suflet și pe mântuire?! Unde sunt lacrimi ca să plângă cineva o primejdie ca aceasta? Și la atâta primejdie în care te afli, oare cum dormi fără de grijă? Cum umbli fără grijă? Cum viețuiești fără de pocăință? Cum de nu ți-ai dat seama vreodată?

Sedea Domnul nostru Iisus Hristos la Cina cea de Taină, și întorcându-Se către ucenicii lui, le-a zis: "Cu adevărat, unul din voi vrea să Mă vândă". Aud ucenicii un cuvânt ca acesta, se tulbură, se socotesc, și se uită unul la altul, și fiecare întreabă: "Doamne, nu cumva să fiu eu vânzătorul?" Eu vreau să zic cum că voi toți care sunteți aici și mă ascultați, sunteți nemuritori, dar de s-ar pogori un Înger din cer să zică, unul din voi are să moară, trebuia cu toții să vă tulburați, să vă îngrijiți, să se uite unul la altul și să întrebe: "Doamne, oare nu cumva să fiu eu acela?"

Dar lucrul acesta este într-alt chip, căci între toți școlarii lui Hristos numai unul avea să-L vândă și ei toți se socotesc, și voi

aveți să muriți toți, și măcar unul din voi nu socotește și să zică așa: "Doamne! oare nu cumva voi fi eu acela?" Ei, creștinilor păcătoși! De veți avea minte în cap și credință în inimă, se cade ca fiecare să se socotească așa și să zică: "Este cu adevărat că eu am să mor odată, așadar, se cade să port grijă ca să mor îndreptat, cu Darul lui Dumnezeu. Este nesigur când am să mor, și deci, de nu știu vremea, în care să mă pocăiesc și să fiu gata pururea". Într-acest chip, creștinilor, moartea și sigură și nesigură, nu este înfricoșată. Vrei să o vezi, vino și vezi, dar dă-mi libertate ca să 'iau întâi puțin repaus.

Înfricoșată este moartea la cei care nu-și aduc aminte de dânsa. Sunt unii cărora le pare că sunt în lumea aceasta ca niște copaci mari, copaci care sunt cu rădăcinile înfipite adânc, sunt întăriți bine în pământ, țin strâns și în depărtare au inima lor împletită în cele pământești, în avuție, în moșii, în stăpânire; copaci, care își ridică vârful foarte înalt, se înalță întru mândrie, în zadarnică mărire și întru deșertăciune; copaci care aruncă multă umbră, sunt vestiți, au stimă bună și renume între oameni; și copacii aceștia nu se tem de iuțimea vânturilor.

De asemenea și acești oameni nu se gândesc nimic de moarte: "Eu am zis întru îndestularea mea: nu mă voi clăti în veac". Dar când odată de năprăsnă va sufla un crivăț iute și va surpa copacul, când se vor smulge rădăcinile lui și se va atinge vârful lui de pământ, se vor scutura frunzele lui, se va pierde umbra lui, se vor usca ramurile lui și se va tăia în multe despicături ca să se ardă în foc; unde ajunge copacul acela mare? În cenușă.

Adică, atunci când va veni moartea, dincotro nu o așteaptă și când nu nădăjduiește zadarnicul acela, când va veni să dezrădăcineze un suflet care se ține cu atâta strânsoare de lumea aceasta, care este atât de vartos lipit într-această viață, și pe o mare mândrie ca acesta o va arunca înăuntrul, în mormânt. O! ce silă, o ce durere, o ce lucru înfricoșat!

Însă cel ce socotește că are odată să moară, și încă socotește că nu știe când va muri, puțin câte puțin se dezrădăcinează din lume, puțin câte puțin dezleagă legăturile ce-l țin legat cu viață, se gătește, se grijește, așteptând voia Domnului, vie moartea. Ce alta poate să-i facă? Fără numai cât îi închide ochii, pentru ca să nu mai vadă deșertăciunea lumii, și pentru ca să nu mai plângă ticăloșiile lumii. Ce alta poate să-i facă, fără numai cât îl ridică dintr-această vale a plângerii, pentru ca să-l așeze în sânul lui Avraam. Această moarte nu este înfricoșată; ci este moarte prea

dulce, este un somn de odihnă (preçum o numește Sf. Scriptură) și o fericită călătorie dintr-această scârbelnică viață în Împărăția cea Cerească.

Aici stă toată pricina, creștine: Să-ți aduci aminte pururea de moarte, ca să viețuiești bine, creștinește, și să mori încă și mai bine. Și vrei să-ți spun cum să faci? Vino și vezi. Demostene Atenianul, a poftit să se facă ritor, dar firea nu urma după vrerea lui, căci când vorbea făcea niște gesturi atât de urâte, încât pe ascultători îi provoca a râde. Și oare ce a făcut omul înțelept? A socotit că osteneala și nevoința biruiesc pe fire, deci a ras pe jumătate perii capului său, ca să aibă pricină a nu ieși afară în piață și a se arăta oamenilor. S-a încuiat singur într-o căscioară din cele mai din lături, și acolo făcea în meșteșugul ritorului nevoință și îndeletnicire. Deci a pus înaintea lui o oglindă, și acolo își lua seama binișor la gesturile ce făcea. A spânzurat deasupra lui o sabie goală, pentru ca să-i împungă umerii, pe care obișnuia ai ridica în sus adeseori, cu o mișcare foarte de râs. Și cu o astfel de mijlocire de câțava vreme și-a tocmit slujimăa firii, și s-a făcut ritorul acela atât de vestit, încât a ajuns să fie mărirea ritorilor și lauda Eladei.

Un lucru asemenea te sfătuiesc să faci și tu, creștine. Pe tine, sau firea cea rea, sau năravul cel rău, sau obiceiul cel rău, te trage în calea pierzării. Dar oare vrei să te îndreptezi de cel rău? Tunde pe jumătate părul capului, adică de nu se vor putea toate, aruncă cel puțin jumătate din grijile cele multe ale lumii și ale vieții, și un ceas în fiecare zi închide-te înăuntru, în camera ta, singur, roagă-te lui Dumnezeu, și după rugăciune vorbește însuți cu tine și zi: "Eu am să mor odată și este prea adevărat". Aceasta este oglinda aceea întru care te vezi că ești pământ și în pământ iarăși ai să ajungi. Cu unele ca acestea vei smeri gândul cel înalt al trupului. "Aproape îți este (zice Marele Vasile) aducerea aminte a smereniei tale, pleacă-ți jos vederea și să înceteze mânia". Eu am să mor, dar nu știu când, căci aceasta este adevărită, poate să fie astăzi, poate mâine, poate și întru acest ceas, aceasta este sabia cea goală care stă spânzurată deasupra umerilor tăi, te ține în frica lui Dumnezeu, și nu te lasă să greșești. În acest chip, tu te îndreptezi, și în viața aceasta ești drept; iar la vremea morții te afli sfânt. O! ce mare tămăduire a vieții este, aducerea aminte de moarte! (Nie Miniati o. c. pg. 182-191).

"Întru toate cuvintele tale adu-ți aminte de cele mai de pe urmă ale tale, și în veac nu vei păcătui" (Is. Sir. 7, 38).

3. Am zis: Dacă va vrea Dumnezeu mă va mântui; iar dacă n-o vrea, voi pieri?

Dumnezeu nu vrea să piară nici un om ; ci vrea ca toți să părăsească păcatul și să vină la El, ca să fie vii (Lc. 9, 56).

"Veniți către Mine toți cei osteniți și însărcinați (cu greutatea mulțimii păcatelor) și Eu vă voi odihni pe voi" (Mt. 11, 28). "Pentru ce muriți casa lui Israel? - zice Domnul - că nu voiesc moartea păcătosului; ci să vă întoarceți și veți fi vii" (Iez. 18, 31-32). "De veți vrea și mă veți asculta bunătățile pământului veți mânca, iar de nu veți vrea... sabia vă va mânca" (Is. 1, 19-20; Lev. 26, 3-41; 2 Lege, 28; comp. Mt. 18, 11-14; Iez. 18; 33; 1 Tim. 2, 4; 2 Petru 3, 9; 2 Lege 30, 15; 11, 28; Ps 94, 8; Is. Sir. 15, 11-19; 37, 21; Mt. 19, 17-21; 1 Tes. 5, 21). Cu acest păcat a înșelat Satana pe strămoșii noștri Adam și Eva în Rai (Fac. 3), și s-a obrăznicit căutând să înșele și pe Domnul nostru Iisus Hristos în pustiu (Mt. 4, 6).

Sufletul tău e viu sau mort? Odinioară un om viclean și amăgitor, a mers în orașul Delfi la vrăjitorul ce răspundea dintr-o ascunzătoare a capiştei în numele idolului Apolon, la felurite întrebări ce i se puneau. Având în mâinile sale o pasăre vie, acoperită cu haina sa, a întrebat pe Apolon dacă pasărea ce o ține în mână este vie sau moartă? Omul acela voia să păcălească pe vrăjitorul Apolon, cugetând că de va zice că pasărea e vie, să o sugrume și să i-o arate moartă; iar de va zice că e moartă să i-o arate vie. Vrăjitorul cunoscând vicleșugul, i-a răspuns: "În voia ta stă, omule, să arăți pasărea aceea de la tine, cum vei vrea: ori moartă, ori vie".

O pasăre minunată, ascunsă sub hainele noastre, purtăm și noi în vasul (corpul) acesta de lut. E sufletul nostru. În voia fiecăruia din noi stă, ca această pasăre cerească să o avem vie sau moartă, să avem un suflet viu sau mort. Dumnezeu ne ajută pururea să păstrăm viu sufletul nostru omenesc, creat de El după chipul și asemănarea Sa, însă pe de altă parte omul are voie liberă să-și omoare sufletul său. Dar cei care și-au omorât sufletul lor cu păcate grele vor fi trași la răspundere în ziua cea mare și înfricoșată a judecății, de unde vor cădea în groaznicele munci ale iadului.

Când mergem înaintea unei oglinzi, ea ne arată drept așa cum suntem: frumoși sau urâți; curați ori mânjiți pe față. Dene murdărim fața, oglinda ne arată murdari pe față; iar dacă ne spălăm și ne curățim bine, oglinda ne arată curați. Așa e și cu sufletul nostru înaintea lui Dumnezeu. El vrea ca să fim vii și fericiți, dar a fi vii și fericiți atârână și de alegerea, vrerea și ostenelile noastre chibzuite (Is. 1, 19, 26; Mt. 16, 24; Mc. 8, 34; Lc. 14, 26-35; Apc. 2, 3, 7; 21, 7-8).

"Pus-am înaintea ta: binele și răul, viața și moartea, binecuvântarea și blestemul, alege viața ca să trăiești tu și urmașii tăi..."
(2 Lege 30, 19, 20, 15, 28; Lev. 26).

4. M-am deznădăjduit de mila lui Dumnezeu, zicând că pot păcătui înaintea, că tot nu mă mai iartă Dumnezeu, și tot în iad voi merge?

"Cel fărădelege de se va întoarce de la toate fărădelegile sale care a făcut, și va păzi toate poruncile Mele, și va face dreptate și milă, cu viață va trăi, și nu va muri. Toate nedreptățile lui câte a făcut nu se vor pomeni, ci întru dreptatea sa, care a făcut, va fi viu. Au cu vrere voiesc moartea celui fărădelege, zice Domnul, și nu mai vârtos să se abată el de la calea lui cea rea și să fie viu?... Și oricând se va întorce cel fărădelege de la fărădelegea sa, care a făcut, și va face judecată și dreptate, acesta sufletul său a păzit, și s-a întors de la toate păgânătățile sale care a făcut, cu viață va fi viu și nu va muri" (Iez. 18, 21-24, 27-28.). Adeseori Dumnezeu sloboade peste credincioși a fi luptați de ispitele deznădăjduirii, pentru a nu se înălța și a deveni astfel urâciune înaintea Lui (Lc. 16, 15; 18, 9-14.). De pildă: Ilie: (3 Împ. 19, 1-4); Iov (Iov 3, 11-16; 7, 15-21; 10) David (Ps. 76; 41, 3-17), Ieremia (Ier. 20; Pl. Ier. 3, 18.), Iona (Iona 4) Sf. Ap. (2 Cor. 4, 8-12). Pilde vii de ridicarea din prăpastia deznădăjduirii prin adevărata Pocăință : David (2 Împ. 12; Ps. 50, ș.a.); Manase (2 Paral. 32, 1-12); fiul risipitor (Lc. 15); femeia păcătoasă (Lc. 7, 37-50); Zacheu (Lc. 19, 1-10); Samarineanca (Ioan 4); tâlharul din dreapta (Lc. 23, 40-43); Petru (Lc. 22, 55-62; ș.c. 1 Mt. 18, 22); Ioil (Ioil 2, 12-17);

Deznădăjduirea pentru necredincioși este pierzare vremelnică și veșnică; d.p.: Cain (Fac. 4, 13-14); israilitenii (Num. 17, 12-13; 2 Lege 28, 34-67); Saul (1 Împ. 28, 20; 31, 4-3); Ahitofel (2 Împ. 17, 23); locuitorii Ierusalimului (Is. 22, 12-14; Inț. Sol.2); Iuda Iscariotenul (Mt. 27, 5; F.Ap. 1, 18; Mărt. Ort. p. III-a într. 41. Rom. 1, 18; Mt. 10, 32; Ieș. 5-14).

Salvarea de la sinucidere a unei femei disperate. Cei ce salvează pe deznădăjduiți din prăpastia pierzării, unde se prăbușesc, fac o strălucită faptă bună. Un Preot din Elveția a zidit o casă mare în care aduna pe cei deznădăjduiți și bolnavi cu sufletul. Acolo îi vindeca de boala lor, citindu-le și lămurindu-le Dumnezeiasca Scriptură.

Într-o zi, când își făcea el plimbarea lui obișnuită, într-un colț de pădure dă de o femeie, care sta gata să se împuște. Apropierea pe neașteptate a pașilor acelui Preot, a tulburat-o și n-a cutezat să sloboadă armă. Preotul s-a apropiat de ea, și a început cu

blândețe să o ispitească, că de ce a vrut să săvârșească un păcat atât de groaznic și negru... Femeia plângând a început să spună: "Am fost măritată și mi-au murit copiii, și acum mi s-a stins și bărbatul din viață. Nu mai am pentru ce trăi. Mi s-a urât de viață, dacă n-am pentru cine mai trăi. Preotul a aflat că avusese avere și a părăsit-o, fiindcă n-o mulțumea nici aceasta... Preotul i-a vorbit cu blândețe pentru greutatea păcatului mare pe care era să-l facă, și despre atotputernicia și măreția lui Dumnezeu și bunătatea Lui, care iartă totul când omul se căiește și hotărându-se viețuiește după voia și plăcerea Lui. Apoi a rugat-o să vină în casă la dânsul. Ajungând cu ea la el acasă, Preotul i-a pus în mână Dumnezeiasca Scriptură a Vechiul și Noul Testament, și i-a arătat cât să citească în toată ziua. Mergând l-a plimbare, îi vorbea lămurindu-i cele ce le-a citit. Inima ei se întărea zilnic (Ps. 1, 2-3; Lc. 11, 28) bucuria ei creștea și tot mai lămurit vedea, că Dumnezeu i-a dat fiecărui om să aibă pentru ce trăi. "Tu ai pe ai tăi, de nu, te lupți pe seama tuturor. Câți sunt lipsiți! Câți au lipsă de mângâiere, de ajutorul nostru! Câți n-au lipsă de iubirea noastră", și-a zis femeia și așa, a înțeles, că acesta este rostul vieții. La urmă i-a mulțumit Preotului, spunându-i, că de acum înainte are pentru cine trăi, că Dumnezeiasca Scriptură i-a dat tărie și țință călăuzitoare vieții (Pravila Govora pg. 150-151).

Este cineva prăbușit în prăpăstiile deznădăjduirii? Cine poate să-l ridice și salveze? Cuvântul lui Dumnezeu. E cineva mort în păgânătate sau în păcate? Cine poate să-l învieze? Cuvântul lui Dumnezeu, care este izvor de viață. E cineva rătăcit în întunericul eresurilor sau în căile stricăciunilor sufletești, în viață stricată, în vicii? Cine poate să-l lumineze sau să-l întoarcă la calea mântuirii? Cuvântul lui Dumnezeu care e lumină și adevăr. E cineva bolnav la suflet? Cine poate să-l mai tămăduiască? Cuvântul lui Dumnezeu. Este cineva împietrit la inimă? Cine poate să-l înmoaie? Cuvântul lui Dumnezeu. E cineva păcătos, îndărătnic, nepocăit? Cine mai poate a-l trage l-a pocăință și mântuire? Cuvântul lui Dumnezeu. "*Cuvintele pe care le grăiesc Eu - zice Mântuitorul - Duh sunt și viață sunt...*" (Ioan 6, 63; Comp. 2 Cor. 3, 6; Rom. 8). Cuvântul lui Dumnezeu e viu și lucrător (Evr. 4, 12; comp. Is. 49; Ier. 23, 19; Rom. 10, 4-5; 1 Petru 1, 23).

"*Amin, amin grăiesc vouă; că vine ceasul și acum este, când morții (păcătoșii sinuciși sufletește) vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și care vor auzi vor învia... Cel ce ascultă cuvintele Mele și crede celui ce M-a trimis pe Mine, are viață veșnică și la judecată nu va veni; ci s-a mutat din moarte în viață... Fericii cei ce ascultă Cuvântul lui*

Dumnezeu și-l păzesc pe dânsul..." (Ioan 5, 25, 24; Lc. 11, 28).

5. Am stat împotriva adevărului învederat, arătat și dovedit?

"După cum Ianis și Iamuris s-au împotrivit lui Moisi, așa și aceștia stau împotriva adevărului, oameni stricați fiind la minte și nelămuriți în credință" (2 Tim. 3, 8; Ieș. 7, 10-25; 8, 1-19; 1 Tim. 1, 20; comp. Rom. 2, 8-9, 12; Zah. 7, 12-14; Is. 1, 2-6; Ier. 6, 10-19, 29-30; 18, 10-12). De pildă: Ap. Petru (Mt. 16, 21-23); Vrajmașii Sfântului Arhidiacon Ștefan (F. Ap. 6; 7); Elima vrăjitorul (F. Ap. 13, 6-11) etc.

Cei care stau împotriva adevărului învederat, se primejduiesc groaznic vremelnice, chiar și veșnic, de nu se vor îndrepta.

Nu sta împotriva adevărului că te păgubești. Odinioară doi zidari făceau un zid. Când era să așeze o cărămidă, unul din ei observă că e mai groasă într-o parte ca-n cealaltă. Tovarășul lui, Petre, îl sfătuiește să o arunce și să pună alta în locul ei. "Dacă nu faci așa, Ioane, are să iasă rău lucrul tău". "Ei aș!- îi răspunde Ioan- cum are să-mi strice zidul un lucru așa de mic, care aproape nici nu se observă. Tu Petre, prea o iei în serios cu toate!" Acestea zicând, a lucrat înainte la zid toată ziua, până seara.

A doua zi, când venise iarăși la lucru, ce le-a fost dat să vadă?! Din pricina acelei cărămizi rele, deformată puțin, zidul n-a mai mers drept; ci cu cât se înălța cu atât se înclina mai mult într-o parte. Astfel zidul acela, înclinat din cauza acelei cărămizi, peste noapte s-a prăbușit la pământ. Și Ioan tocmai atunci și-a văzut greșeala... și a trebuit să înceapă a face zidul din nou.

Tot astfel e și cu orice neadevăr în inimile noastre. Minciuna, care la început este așa de mică, crește, crește și iar crește, până ce în sfârșit aduce peste noi rușine și ocară. Pentru aceea și Cuvântul lui Dumnezeu ne învață: "Lepădați minciuna și graiți adevărul"... Câștigă-ți adevărul și nu-l vindeți (O mică pilde o. c.).

Nu vă împotriviți tămăduirii sufletești. Toma Eschia, povestește cum o ceată de cerșetori se abătu asupra orașului Augusta. Un locuitor bogat și milostiv al orașului acestuia, s-a obligat cu toată dragostea creștinească a întreține cu medicamente și a îngriji cu doctor pe cei nefericiți. Cerșetorii când au auzit acest plan al milostivului bogat, au părăsit cu mare grabă orașul. Nu voiau să fie vindecați, temându-se că devenind odată sănătoși, trebuiau să se întoarcă la lucru. Le convenea mai bine să le-nevească și să cerșească, decât să muncească. Așa se întâmplă și cu mulți păcătoși: nu voiesc cu nici un chip să fie vindecați de bolile lor sufletești și de aceea se împotrivesc lucrării Duhului Sfânt. Cu

aceasta ei supără groaznic pe Sfântul Duh (a).

Neprimirea adevărului aduce urgie divină. Rudolf, regele Herulilor, se afla în război cu longobarzii. El porunci unui soldat să se urce în pomul ce se afla lângă cortul său și să observe de acolo cele două armate și mișcările lor. La poruncă mai adăugă: "Ferește-te de a-mi spune că herulii mei fug, altcum, îți va sta capul unde îți stai picioarele". Herulii s-au purtat vitejește, dar copleșiți de numărul covârșitor al longobarzilor, au fost învinși. Soldatul din vârful copacului a observat dezastrul, dar aducându-și aminte de porunca regelui său, a tăcut. Dușmanii se apropiau. Strigătul de învingători al longobarzilor a străbătut însă până la urechile lui Rudolf, care ieșind afară din cort strigă la soldat: "Oare herulii mei fug?" Soldatul răspunse: "Tu ai spus-o rege, nu eu". În zadar și-a luat Rudolf armele sale, luptând însuși contra longobarzilor, căci lupta a fost pierdută.

Întocmai așa fac păcătoșii, care își închid inimile la îndemnurile sănătoase și nu vor să audă de apropierea morții. Însă nici ei nu vor avea o soartă mai bună ca aceea a regelui herulilor (b).

6. Am întristat pe Duhul Sfânt?

"...Să nu întristați pe Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru care v-ați pecetluit spre ziua răscumpărării. Toată amărăciunea și mânia și iușimea și strigarea și hula, să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea. Și fiți unul către altul buni, milostivi, iertând unul altuia, precum și Dumnezeu v-a iertat vouă întru Hristos" (Efs. 4, 30-32; comp. Iez. 16, 43-47; 1 Tes. 5, 19).

Duhul Sfânt, Mângâietorul, e a treia Față, Personă, a Dumnezeirii Sfintei Treimi. Precum știm, credem și măturisim: Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, purcede de la Tatăl și împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit, Care a grăit prin Prooroci (b).

Întristăm și noi creștinii pe Duhul Sfânt? Da. Atunci când stăm împotiva Lui... Precum israelitenii odinioară prin neascultare s-au împietrit, îndărătnicit, răzvrătit și s-au făcut vrăjmași Duhului Sfânt, agonisindu-și pierzare vremelnică și veșnică (Ies. 32; 33, 1-6; Num. 14; 16; Lev. 10, 1-7; 2 Lege 32: Evr. 3; 4), așa fac și majoritatea creștinilor de nume.

"El (Dumnezeu Tatăl) le-a fost mântuitor în toate strâmtorările lor... El i-a răscumpărat, ridicat și purtat în toată vremea de demult. Dar ei s-au răzvrătit și au amărât Duhul Lui cel Sfânt, din

(a) O mie pilde o. c. (b) Vezi expl. pe larg în Mărt. Ort. răsp. LXIX-LXXXI; Bibl. Ort. Nr. 15 pg. 357-362 de aut. ș.a.

care pricină El S-a făcut dușman și S-a războit împotriva lor" (Is. 63, 9-19; comp. Num. 14, 10-23; Ps. 7, 57-64; Iac. 4, 4; Apc. 13).

Poporul (societate, familie ori om al) lui Dumnezeu, întristează pe Duhul Sfânt atunci când stă împotriva Dumnezeieștilor învățături, a rânduielilor Sfinte, a adevărului învederat și a dreptei credințe care e lucrarea Lui. Această întristare grea făcută Duhului Sfânt, se întoarce înapoi, răzbunându-se asupra acelor care L-au întristat. Aceasta o simțim și noi creștinii, când cădem în neascultare de Dumnezeu și umblăm rătăcind pe de lături de calea vieții. Acestea zice Domnul: *"De nu Mă veți asculta, de nu veți păzi poruncile Mele, de veți disprețui așezămintele Mele, de se va îngreșoa sufletul vostru de legile Mele, ca să nu împliniți poruncile Mele și să călcați legământul Meu, atunci vă voi pedepsi și Eu pe voi cu: lipsă, groază, lingoare, friguri, răie, gălbenare, întunecarea vederii, foamete și secătuirea sufletului... Și de veți veni la Mine tot rătăcind pe de lături de calea vieții, lucrând și purtându-vă împotriva Mea, voi veni și eu la voi cu mânie mare și vă voi pedepsi de câte șapte ori mai mult pentru păcatele voastre... până vă voi pustii ținuturile voastre..."* (Lev. 26; II Lege 28).

Astfel, când un om, familie, societate sau popor, n-ascultă de Dumnezeu și se împotrivește Duhului Sfânt, umblând pe de lături (Lev. 26; 14; 15; 18; 23; 27), Dumnezeu mâniat pe acea lume îndărătnică, cerbicoasă, tare la urechi, învârtoșată la inimi, neascultătoare legilor și poruncilor Divine, date prin Duhul Său cel Sfânt, zice: *"Voi stârpi cu desăvârșire pe conducătorii aceștia potrivnici Mie, că Duhul Meu nu-i mai rabdă, și sufletele lor nu mă mai pot suferi pe Mihe. Și am grăit: "Nu vă mai pasc pe voi! Ci, cei care sunt de murit, să moară, cei care sunt de pierit, piară; iar cei care rămân, să se sfâșie între ei"* (Zah. 7, 9-14; 11, 8-9).

Cei care s-au împotrivit Duhului Sfânt, s-au prăbușit în pierzare vremelnică și veșnică. Aceasta trebuie să ne atragă atenția spre îndreptare statornică, tuturor celor ce dorim să ne mântuim.

Cain după ce a ucis pe fratele său Abel, când Dumnezeu îl întrebă: *"Unde este Abel, fratele tău?"* el împotrivindu-se Duhului adevărului, a răspuns: *"Au doară eu sunt păzitorul fratelui meu?"* Această împotrivire a atras blestemul înșeptit asupra lui și groaznica deznădăjduire, care l-a urmărit și pisat până la moarte (Fac. 4, 9-24; comp. Ioan 8, 44; Hronograf).

Faraon cu egiptenii lui care s-au împotrivit adevărului și hotărârii divine, oprind pe israeliți de a merge în pustiu să jertfească și să se roage lui Dumnezeu, au fost pedepsiți cu zece plăgi

și înecați în apele Mării Roșii (Ieș. 5-14).

Israelitii prin împotriviri și cărtiri au supărat Duhul lui Dumnezeu, au căzut în pustiu, și n-au putut să intre în pământul făgăduinței și în odihna Domnului (Num. 14; 16; comp. Evr. 3, 7-19; 4).

Ahitofel, care a învățat pe Avesalom la revoltă contra tatălui său David și a necinosti femeile lui, deci a călca legea Divină (Ieș. 20, 12; Lev. 18, 2-8; 20, 11; 2 Lege 22, 30; 27, 20), a supărat Duhul lui Dumnezeu, și-a atras asupra sa și a lui Avesalom groaznică urgie, și amândoi au murit spânzurați (2 Împ. 17; 18).

Omul lui Dumnezeu care a făcut minuni în Betel: uscând mâna împ. Ieroboam, despicând jertfelnicul de pe care s-a vărsat cenușa; pentru că a supărat Duhul lui Dumnezeu, ascultând mai mult de cuvântul Proorocului bătrân ce-l mințise, decât al Domnului Dumnezeu, a fost pedepsit și omorât de leu în cale (3 Împ. 13 comp. 1 Cor. 5, 11; 2 Cor. 6, 14-18; Apc. 18, 4-5).

Împăratul Sedechia împotrivindu-se Cuvântului lui Dumnezeu, nesocotind sfaturile Proorocului Ieremia și batjocorind pe ceilalți Prooroci ai Domnului, a supărat pe Duhul lui Dumnezeu. Acest păcat groaznic a dezlănțuit asupra lui, asupra casei și a supușilor lui, o înfricoșată urgie Dumnezeiască. Bătut de asirieni, a căzut în mâinile lor, care i-au ucis toți copiii sub privirile lui, apoi scoțându-i ochii și legându-l cu lanțuri grele, l-au dus de la Ierusalim în Babilon și l-au aruncat în temniță, unde a și murit (4 Împ. 24, 18-20; 25, 1-7; 2 Par. 36, 11-21; Ier. 52, 1-11).

Creștinii, ca și iudeii, care se împotrivesc și hulesc contra Adeverului Divin, supără pe Duhul Sfânt și acest păcat nu li se iartă nici în veacul acesta nici în cel viitor. *"Cel ce nu este cu Mine, împotriva Mea este și cel ce n-adună cu Mine risipește... păcatul, hula și cuvântul zis împotriva Duhului Sfânt, nu se va ierta oamenilor nici în veacul de acum nici în cel viitor..."* (Mt. 12, 30-37; Mc. 3, 39, 22, 30; Lc. 12, 10; Evr. 6, 4-8; 10, 26-31; 1 Ioan 5, 16).

"Voi cei tari la cerbice și netăiați împrejur la inimă și la urechi, pururea împotriva Duhului Sfânt stați. Precum părinții voștri, așa și voi..." (F.Ap. 7, 51).

"Iuda Iscarioteanul a întristat pe Duhul Sfânt, umblând cu minciună și viclenie în ceata Apostolilor, până ce a vândut, a trădat, pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos în mâinile vrăjmașilor Săi și apoi s-a spânzurat, sinucigându-se astfel sufletește și trupește, vremelnice și veșnic (Ioan 6, 70-71; 13, 18-30; Mt. 26, 14-25, 47-56; 27, 3-10; F. Ap. 1, 16-20). Creștinii apostolici, Anania și Sapia, prin minciună au supărat pe Duhul Sfânt, atrăgându-și năpraznică pierzare vre-

melnică și veșnică (F. Ap. 5, 1-10). Simon vrăjitorul creștinându-se, a supărat pe Duhul Sfânt, vrând să cumpere Darul Preoției cu bani, pentru care a căzut în grea pedeapsă (F. Ap. 8, 9-24).

Proorocul mincinos, Variisus, sau Elima vrăjitorul, a supărat pe Duhul Sfânt, fiindcă intenționa să întoarcă pe dregătorul Serghie Pavel de la ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu și venirea lui la Hristos, înapoi la legea umbrei, de la adevăr la minciună, de la lumină la întuneric. Dumnezeu atunci la pedepsit cu orbire (F. Ap. 13, 6-11).

Întristarea alungă pe Duhul Sfânt, dar cel ce se căiește se mântuiește. "Gonește de la tine întristarea, căci e soră a înđoielii și a mâniei".

"Cum, Doamne, este soră a acestora? Mie altceva mi se pare a fi mânia, altceva, înđoiala și altceva întristarea".

Nepriceput ești, omule! tu nu înțelegi, că întristarea este mai rea decât toate duhurile și foarte primejdioasă pentru servii lui Dumnezeu, și că strică omului mai mult decât toate duhurile (rele) și alungă (comp. 2 Cor. 7, 10) pe Duhul Sfânt și iarăși izbăvește". "Doamne, sunt nepriceput și nu înțeleg pildele acestea, căci nu pricep, cum poate să alunge pe Duhul Sfânt și iarăși să-l izbăvescă". "Ascultă. Cei care niciodată nu s-au silit a afla adevărul, nici n-au făcut cercetări cu privire la Dumnezeu, ci numai au crezut, dar s-au amestecat în treburi lumești, în bogăție, în prietenii cu păgânii și în alte multe afaceri ale lumii acesteia, - toți câți se înđeletnicesc cu astfel de lucruri, nu înțeleg pildele despre Dumnezeu, căci se întunecă la minte din cauza acestor afaceri, se strică și se sălbătesc. Precum viile bine cultivate, când sunt lăsate în neîngrijire se părăginesc din pricina măracinilor și a tot felul de buruieni, tot așa și oamenii care au crezut dar s-au dedat la aceste multe afaceri pomenite mai sus, sunt scoși din minte și nu mai înțeleg bine absolut nimic despre Dumnezeu, și chiar când aud vorbindu-se despre Dumnezeu, mintea li se coboară la afacerea lor și nu înțeleg absolut nimic. Cei care au însă frică de Dumnezeu și cercetează despre Dumnezeu și adevăr, și au inima îndreptată spre Domnul, înțeleg și pricep mai repede toate cele spuse lor, pentru că au frica Domnului în ei, căci unde locuiește Domnul, acolo este și multă pricepere. Lipește-te deci de Domnul și toate le vei pricepe și le vei înțelege.

Acum, nepriceputule, ascultă cum întristarea stinge Duhul Sfânt și iarăși îl izbăvește. Când cel înđoielnic întreprinde vreo treabă și nu izbutește din pricina înđoielii lui, atunci intră întris-

tarea în om și întristează pe Duhul Sfânt și-L alungă. Apoi iarăși, când mânia se leagă de om pentru vreo treabă și el se necăjește foarte mult, atunci întristarea intră iarăși în inima omului necăjit și el se întristează pentru fapta pe care a săvârșit-o, și se căiește că a făcut rău. Această întristare însă pare a avea ca urmare mântuirea, deoarece el s-a căit după ce a făcut rău. Amândouă faptele deci întristează Duhul: îndoiala, pentru că nu i-a mers bine treaba, iar mânia întristează Duhul pentru că (împins de ea) a săvârșit răul. Amândouă prin urmare sunt aducătoare de întristare pentru Duhul Sfânt, și îndoiala și mânia. Gonește așadar de la tine întristarea și nu măhni pe Duhul Sfânt care locuiește în tine, ca nu cumva să se plângă lui Dumnezeu împotriva ta și să te părăsească, căci Duhul lui Dumnezeu, care este dat acestui trup, nu suferă întristare nici strâmtorare.

Îmbracă-te deci cu veselia, care pururea are har la Dumnezeu și-I este bine plăcută; desfătează-te în ea, căci orice om vesel, săvârșește cele bune, cugetă cele bune și disprețuiește întristarea, pe când cel trist face rău în toată vremea. Face rău mai întâi prin aceea că întristează pe Duhul Sfânt, Care a fost dat vesel omului. Al doilea, întristându-se, săvârșește o nelegiuire prin faptul, că nu se mai roagă nici nu se mărturisește lui Dumnezeu, căci rugăciunea unui om trist nu are niciodată puterea de a se sui la Jertfelnicul lui Dumnezeu. "Pentru ce " întrerupse-i eu, nu se suie la Jertfelnic rugăciunea celui întristat?" - "Pentru că întristarea șade în inima lui". Dacă se amestecă deci întristarea cu rugăciunea, nu o lasă pe aceasta să se suie curată la Jertfelnic, căci precum oțetul și vinul, amestecate la un loc, nu au același gust, tot astfel dacă se amestecă întristarea cu Duhul Sfânt nu mai are aceasta (inima) aceeași rugăciune. Curățește-te deci de această întristare rea, și vei trăi pentru Dumnezeu; și vor trăi pentru Dumnezeu toți câți vor lepăda de la ei întristarea și se vor îmbrăca în toată veselia duhovnicească (Scrierile Părinților Apostolici vol. I pg. 243-245).

Creștine, nu întrista pe Duhul Sfânt. După ce Apostolul sfătuiește pe creștini să nu grăiască deșertăciuni, zicând: "Tot cuvântul putred să nu iasă din gura voastră, ci numai ce este bun, spre zidire, ca să dea Har celor ce aud", hotărăște: "Să nu întristați pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, întru Care v-ați pecetluit spre ziua izbăvirii". Prin aceste cuvinte, Apostolul arată că, creștinii care grăiesc vorbe putrede, puturoase, porcoase, murdare și nevrednice de creștinească gură, întristează pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, Care prin Tainele și Harurile Sale a sfințit gurile lor.

Întristarea aceasta, ce o pricinuiesc creștinii Duhului Sfânt, e un păcat foarte înfricoșat și groaznic, pentru că aceștia defăimează nu pe om; ci Sfîntenia, pe Dumnezeu, Care a dat Duhul Său Cel Sfânt întru noi (1 Tes. 4, 8; comp. Lc. 10, 16). Duhul Sfânt ne-a pecetluit cu Darul Său ca și cu o pecete împărătească, Divină, arătându-ne pe noi, oi ale Dumnezeieștii turme (Ioan 10, 1-29; Lc. 15; 1 Petru 2). Duhul Sfânt Mângâietorul, nu ne-a lăsat pe noi să rămânem vinovați și osândiți urgiei Divine; ci ne-a slobozit de ea, prin Sf. Botez, Mir-Ungere și Împărtășire cu Dumnezeiescul Trup și Sânge al Mântuitorului Hristos Dumnezeu.

În fața atâtor bogății de binefaceri, cu care te-a înzestrat Făcătorul tău de bine, oare nu te rușinezi, creștine, a-L întrista? Gura ta, creștine, s-a pecetluit și s-a îngrădit de Duhul Sfânt, spre a nu grăi tu nici un cuvânt deșert, nevrednic de Darul și Sfîntenia Lui. Reamintește-ți aceasta pururea și nu strica pecetea, nici Dumnezeiasca îngrădire; ci, când vezi că ispita te copleşește, cere ajutorul divin ca David, strigând: "*Pune, Doamne, pază gurii mele și ușa de îngrădire împrejurul buzelor mele*" (Ps. 140, 3; 37, 13-14; 38, 2-12; comp. Mt. 26, 63; 27, 12-14; Ioan 19, 9, 10).

De asemenea întristeză pe Duhul Sfânt și cei care rănesc cu vorbe mușcătoare și ocări pe fratele lor, pentru care Apostolul tinzând a smulge păcatul acesta din rădăcini, strigă: "*Toată amărăciunea și mânia și iușimea și urgia și strigarea, sau răcnirea, și hula să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea*" (a).

Prin judecată înrăutățită alungi pe Duhul Sfânt. "De vei vedea cu ochi tăi pe cineva căzând - zice un bătrân Sihastru - îndată zi: "Anatema ție, Satano, că acesta vină nu are". Astfel întărește-ți inima ta și să nu judeci pe fratele tău, că se duce Duhul Sfânt de la tine. Apoi zi iarăși către sineți: "Precum acesta s-a biruit, așa și eu". Și plângi, și cere ajutorul lui Dumnezeu și pătimizește împreună cu cel ce a pățimit fără de voie, că nimeni nu voiește să greșescă lui Dumnezeu; ci toți ne amăgim"...

"Douăzeci de ani - zice un alt Sf. Părinte - am petrecut luptându-mă cu un gând și rugându-mă lui Dumnezeu, ca pe toți oamenii să-i văd ca unul" (b).

7. Mi-am împietrit inima neprimind sau nepăzind Cuvântul lui Dumnezeu?

"S-a îngroșat inima poporului acestuia, și cu urechile greu a auzit și ochii lor și i-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și cu

(a) Vezi Tâlc. Teofilact la Efs. 4, 29-32. (b) "Scr. Păr. ap." vol. I pg. 243-245.

urechile să audă și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă și să-i vindec pe ei" (Mt. 13, 15); d. p. Adam și Eva (Fac. 3, 6); Cain (Fac. 4, 3-8); Faraon (Ieș. 7, 22-23; 8, 19; 9, 12); Israelitenii (Ieș. 32, 9-14; 34, 9-14; Num. 14, 41-45; 2 Lege 9, 6-29; 39, 27-29; 32, 5-42); David (1 Paral 21); Manase (2 Paral 31, 1-11); Iosia (2 Paral. 35, 20-24); Sedechia (4 Împ. 24, 18; 25, 1-21; 2 Paral. 36, 11-21; Ier. 37; 38; 39; 52); Evreicile din Egipt (Ier. 44, 15-30); Iudeii (Ier. 6, 9-10; Mt. 23, 37; F. Ap. 7, 51); Iudeii hulitori ai adevărului (Mt. 12, 24; Mc. 3, 22).

Momâile. Toți fiii și fiicele Bisericii, din toate ramurile societății omenesti, care își împietresc inimile neprimind și nepăzind Cuvântul lui Dumnezeu, își pierd puterea sufletească, cerească, Divină, dintr-însii. Aceștia devin un fel de momâi. Poartă nume de creștini și de Sfinți biruitori, dar ei sunt biruiți de pasiuni, de patimi josnice și păcate grele. Aceștia formează un creștinism al numelor de botez, creștini de forme goale, secătuiți de bogățiile duhovnicești cu care au fost înzestrați la Sf. Botez, creștini fără putere, fără viață, creștini morți de vii. "*Știu că ai nume, că trăești,*

dar mort ești..." (Apc. 3; 1; comp. Efs. 2, 1-5; 1 Tim. 5, 6; Iez. 2; 3; 18; 33; Mt. 8, 22; Ioan 5, 24-25; Efs. 5, 14). Creștinii aceștia se aseamănă cu sperietorile de păsări (momâile). Păsările observându-le de departe se sperie câțva timp, dar văzând că nu au viață și putere, acele momâi, se apropie și se așează pe umerii și pe capetele lor, și le murdăresc ca și cum și-ar bate joc de ele. Așa fac și păsările iadului cu creștinii care zilnic lipsindu-se de Cuvântul lui Dumnezeu slăbesc, se mortifică,

mor de vii. Năvălind asupra lor, se îngrozesc de Botezul creștin și de Semnul Crucii, dar văzând că n-au viață, har și putere divină în ei, se așează pe dânșii, îi murdăresc și-și bat joc de ființa lor.

Creștinii aceștia, îmbrăcați în frumoasele forme creștinești, care nu primesc cuvântul lui Dumnezeu, sunt pământul bătătorit de lângă cale, unde "sămânța" e călcată cu picioarele, adică neprimată, unde și diavolul vine și ia Cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască, și astfel rămân nerodnici și pustii (Lc. 8, 5, 12; comp. Is. 1; Iez. 2; 3; 18; 33; Lc. 13, 35; Mt. 23).

Suflet amăgit de draci. Un călugăr temător de Dumnezeu, dar nepregătit pentru lupta cea bună, a rugat pe starețul său, să-i dea blagoslovenie să locuiască într-o peșteră din preajma Mănăstirii. Starețul i-a spus să mai stea în Mănăstire și să slu-

jească lui Dumnezeu și Părinților, cu ale căror rugăciuni se va forma și mântui, deoarece nu-i pregătit pentru viața pustnicească. El îi mai arată din Dumnezeieștile Scripturi, că: *"E greu și vai de cel ce petrece singur, fiindcă de va cădea în trândăvie, lenevire și alte ispite, nu are cine să-l ridice; iar acolo unde sunt adunați doi sau trei în Numele Meu - zice Domnul - acolo sunt și Eu în mijlocul lor"* (Eccl. 22, 23; Mt. 18, 20; Lc. 24, 15).

Văzându-l neînduplecat, stărețul la slobozit, și călugărul s-a dus la peșteră, unde a petrecut așa cum s-a priceput. Acolo îi aducea un frate din Mănăstire mâncare, pe care o puneă într-o coșniță slobozită jos cu o funie lungă, cu care o ridica apoi acolo sus, și se hrănea cu ceea ce i se dădea.

Diavolul, care pururea umblă ca un leu răcnind căutând pe cine să înghită (1 Petru 5, 8) și luptă pururea pe cei ce se ostenesc a vieții duhovnicește, s-a apropiat de bietul călugăr, tulburându-l ziua și noaptea cu gânduri rele. După câteva zile apoi, diavolul s-a arătat în chip de înger luminat, ispitindu-l: *"Să știi că pentru curăția ta, pentru viața ta cu bune obiceiuri, pentru că ai lăsat lumea cu frumusețile și plăcerile ei, făcându-te călugăr, pentru postul, rugăciunile și privegherile de toată noaptea, în care te-ai ostent, pentru că ai lăsat Mănăstirea și te-ai sălășluit în peștera aceasta, unde cu multă osârdie te ostenești pustnicește, m-a trimis Domnul ca să-ți slujesc."* Cu aceste mângăiri, șarpele-diavol l-a amăgit pe pustnicul nepregătit pentru lupta cu ispitele, făcându-l să se încreadă în arătările și sfaturile lui viclene. Pentru a-i câștiga inima și sufletul lui, diavolul îi arăta mai înainte multe întâmplări, care se realizau.

Într-o zi, un om jefuit de tâlhari, a plecat la acest pustnic pentru sfat. Vicleanul diavol prefăcându-se în chip de înger luminat, i s-a arătat pustnicului mai-nainte, zicându-i: *"Iată, un om jefuit de tâlhari, vine azi la tine pentru sfat. Lucrurile furate de tâlhari, vezi că sunt în cutare loc ascunse. Spune-i omului jefuit să se ducă să și le ia de acolo"*. După aceste descoperiri, diavolul s-a făcut nevăzut.

Venind omul jefuit, jos la poalele muntelui, s-a închinat la peșteră, cerând blagoslovenie și sfat de la pustnic. Acesta arătându-se sus, la înălțime, în gura peșterii, i-a zis: *"Bine ai venit, frate! Știu că o scârbă mare a dat peste tine, fiindcă tâlharii au venit și ți-au furat cutare și cutare lucruri. Dar nu te mai tulbura; ci mergi în cutare și cutare loc, unde sunt ascunse de ei, și le vei afla pe toate, și roagă-te pentru mine"*. Omul auzind acestea s-a mirat, și ducându-se în acele locuri unde-i spusese și-a aflat toate

lucrurile furate. Luându-le de acolo, s-a dus cu ele la casa s-a, și l-a proslăvit pe pustnic în toată țara, zicând: "Călugărul ce a intrat de curând în peștera cutare, este probroc". Atunci mulțime de oameni veneau acolo din toate părțile și auzind de la dânsul ce le spunea, se mirau, fiindcă cele ce arăta el, din diavoleasca descoperire, se împlineau în viitor. Astfel la înșelat pe ticălosul acela, vicleanul diavol, așa cum înșeală și azi pe mulți a ghici cu: planeta, cu zodia, cu psaltirea, cu cărțile, în cafea, etc.

A doua zi a săptămânii a doua, după Înălțarea Domnului, i s-a arătat iarăși spurcatul drac, zicându-i: "Părinte, vei ști că pentru viața ta pustnicească, asemenea Îngerilor, au să vină la tine și alți îngeri, și așa cu trup te vor ridica la ceruri, unde vei vedea negrăita frumusețe a stăpânului, împreună cu toți îngerii lui". Dumnezeu, Care nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu, a pus în mintea pustnicului să vestească aceasta starețului său.

Venind fratele din Mănăstire cu mâncare, pustnicul la rugat să-i spună starețului să vină la dânsul. Starețul auzind, a venit degrabă și suindu-se pe o scară, a intrat în peșteră și i-a zis: "Pentru ce m-ai chemat, fiule, așa grabnic aici?" "Te-am chemat aici, Părinte Sfinte, - a zis pustnicul - fiindcă nu știu cum și cu ce să-ți mulțumesc, pentru multele binefaceri ce mi-ai făcut". "Ce bine ți-am făcut?" i-a zis starețul. Acela i-a răspuns: "Așa, Părinte, de multe și mari bunătăți m-am învrednicit de la tine. Prin tine m-am învrednicit a mă îmbrăca cu chipul îngeresc, prin tine m-am învrednicit a vedea îngeri și a vorbi cu ei. Prin tine am luat Darul proorociei". Starețul mirându-se de cele ce auzea, a zis: "Ticălo-sule! Au doară tu vezi Îngeri? Tu te-ai învrednicit de Darul Proorociei? Vai ție, lipsitule de minte! Nu ți-am spus eu ție să nu mergi în peșteră, că-ai să te amăgești de draci?" Pustnicul i-a răspuns: "Să nu zici așa, Cinstite Părinte, că eu pentru sfintele tale rugăciuni, văd îngeri, grăiesc cu ei și proorocesc. Iată, dimineață, am să mă înalț de dânsii cu trupul meu la ceruri și după ce mă voi sui acolo sus, voi cere de la Domnul Dumnezeuul nostru ca și pe tine să te ia îngerii, ca împreună cu mine să fii în slava aceea".

Acestea auzindu-le starețul, la lovit peste obraz, zicându-i: "Te-ai îndrăcit, ticălo-sule! Dar fiindcă am venit aici, nu mă voi duce până ce nu voi vedea ce ți se va întâmpla. Îngerii aceia, adică spurcații draci, care zici că ți se arată, eu nu-i voi vedea venid, dar când ți se vor arăta, tu să-mi spui mie". Luând apoi scara, a rămas în peșteră, a postit cu cel înșelat, cântând Psaltirea neîncetat...

Apropiindu-se vremea în care pustnicul cel înșelat nădăjduia

a se înălța la ceruri, a văzut pe dracii ce veniseră, și a zis: "Au venit, Părinte". Atunci starețul cuprinzându-și pe fiul său duhovnicesc în brațe, a strigat zicând: "Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, ajută robului Tău acestuia, care s-a înșelat, și nu-l lăsa pe el să fie stăpânit de dracii cei vicleni, înrăutățiți și întunecați". Așa rugându-se starețul, dracii trăgeau pe cel înșelat, vrând să-l răpească din brațele lui. Starețul ținându-și bine în brațe ucenicul, se sfădea cu dracii. Aceia trăgând mantia de pe cel înșelat de ei, s-au făcut nevăzuți. Și vedeau ei mantia înălțându-se sus la cer în înălțimile văzduhului, zărindu-se din ce în ce mai puțin, până ce n-au mai putut-o zări deloc. După o îndelungată vreme, au văzut apoi amândoi mantia căzând din înălțime în jos, prin văzduh, până ce a ajuns pe pământ.

Atunci starețul a zis ucenicului său amăgit: "Vezi, lipsitule de minte, ce au făcut dracii mantiei tale?! Iată, așa aveau să-ți faciție. Ei te-ar fi ridicat în înălțime, ca pe Simon vrăjitorul, și de acolo aruncându-te jos, ca și pe acela, te-ar fi sfărâmat și rău ți-ai fi dat ticălosul tău suflet". Apoi poruncind fraților Mănăstirii să pună scara, a ieșt din peșteră și s-a pogorât cu cel înșelat, pe care la adus teafăr în mijlocul soborului". Acolo a poruncit celui înșelat să slujească obștei, la: bucătărie, brutărie și la celelalte ascultări abștești; pentru a smeri și a curăți gândurile lui (Prolog 9 a-I-a).

Iată, în astfel de ispite și în multe altele, cad cei care își împietresc inimile a nu primi nici a păzi cuvântul lui Dumnezeu pentru care Duhul Sfânt îi părăsește și dracii îi ispitesc și-i înșeală.

8. Scripturile Dumnezeiești, le-am socotit mincinoase?

"Dacă Scripturilor nu credeți, cum veți crede cuvintelor Mele" (Ioan 5, 47; Fac. 3, 1-5; Is. 8, 20; Ioan 5, 39-47; 6, 36-64; 8, 47; 10, 25-26; 1 Ioan 4, 6; Lc, 10, 16; 16, 29-31; comp. cu Is. 34, 16; F. Ap. 7, 11; 2 Tim. 3, 15-16).

Scripturile Dumnezeiești sunt un izvor de apă vie, adevăr Divin, care pururea au conservat și conservă viața și fericirea oamenilor. Ce se folosesc cu credincioșie de ele. Cei ce nu cunosc Scripturile, se rătăcesc (Mc. 12, 24; Mt. 22, 29; Ioan 20, 9; 5, 43; 2 Cor. 11, 3-4) și în pierzare vremelnică și veșnică se prăbușesc (Is. 1 comp. Apc. 13; 17; 18).

Divinele Scripturi salvează viața oamenilor. În părțile îndepărtate ale Oceaniei, un călător englez, de neam mare (nobil), dar vrăjmaș și batjocoritor al Legii Creștine, întâlnește odată un șef al băștinașilor de acolo, care se făcuse creștin.

- Ești un mare șef, îi zice călătorul englez, dar păcat, că ți-ai plecat urechea la cele spuse de misionari (Preoți), care hotărât,

n-o fac decât spre a se îmbogăți pe spinarea voastră. Nimeni nu mai crede astăzi în acea carte învechită, a Bibliei, și nici cele ce se povestesc despre Iisus Hristos. Oamenii cunosc azi altceva mai bun decât aceasta. Te plâng c-ai fost așa de lesne-crezător.

La auzul acestor cuvinte, ochii bătrânului șef fulgerară de-o lumină vie, și după câteva clipe îi răspunde:

- Vezi acolo piatra aceea mare? Pe ea sfărâmam capetele celor uciși de noi. Vezi alături cuptorul acela? În el frigeam carnea ome-nească pentru oșpețele noastre cele mari. Și dacă nu erau acești misionari, care să ne fi învățat cele cuprinse în cartea de care vorbești; și dacă nu era dragostea mare a lui Iisus Hristos, care să ne fi învățat să iubim pe aproapele nostru, și care ne-a schimbat pe noi sălbaticii, făcându-ne fii ai lui Dumnezeu... nici tu nu te-ai mai fi întors de aici. Mulțumește lui Dumnezeu pentru Evanghelia Sa, căci fără această Evanghelie ai fi fost ucis și fript în acest cuptor, pe care îl vezi, și de mult ne-am fi ospătat din trupul tău (Ier. Nifon Criveanu o. c.).

9. Am fost semet și am purtat grijă a păcătui?

"Isav a zis în cugetul său: zilele de jale pentru tatăl meu sunt aproape, și apoi am să ucid pe fratele meu Iacob" (Fac. 27, 42); compară cu: Cain (Fac. 4, 8); Amon (2 Împ. 13, 1-17); Avesalom (2 Împ. 13, 22-38; 15-18; 2 Mc. 3); Iuda Iscarioteanul (Mt. 26, 16); Anania și Sapia (F. Ap. 5, 1-10); Elima vrăjitorul, etc (F. Ap. 13, 6-11).

Păcatul mortal. Păcatul mortifică și ucide sufletul. Omul păcătoșit e ca și o casă cu mortul în ea. O! de ar cunoaște oamenii aceasta, s-ar feri mai mult de păcat... În timpul revoluției franceze, unii dintre cei condamnați la moarte pentru credință, erau legați cot la cot, gură la gură, nas la nas, cu cadavre omenești intrate în putrefacție, aproape descompuse. Era cumplit și groaznic de grețos pentru fiecare biet osândit a sta legat strâns lipit lângă acel cadavru putred... Această cumplită soartă o au toți cei plini de păcate de moarte. Fiecare dinei sunt osândiți din propria lor voință a trăi până la moarte lângă sufletul lor înnegrit de răutăți, descompus și putrezit de mulțimea păcatelor grele.

La vederea jalnică a majorității acestor creștini de nume, adunați în Duminici și Sărbători cu duiumul în cârciumi, la che-furi, oștețe păgânești, cu jocuri, cântece curvești, chiuituri idola-tre, baluri, serate, șezători nocturne și felurite petreceri anti-creștinești cu cortegiul lor de blestemății, datoria, dragostea și devotamentul săcrei dregătorii Preotești, mă silește a striga cu

vrednicul Mitropolit Antim Ivirenul, la urechea fiecărui creștin ce putrezește în păcate: "Unde ți-ai pus, păcătosule, Sufletul tău: cel iscusit, cel frumos, cel minunat, cel vrednic! Unde ți-ai îngropat partea cea mai aleasă a sinelui tău? Zidirea cea mai iscusită, aleasă și prețioasă a Dumnezeieștii Puteri, soția cea iubită a Îngerilor!? Unde este frumusețea închipuirii celei Dumnezeiești? Unde este podoaba Darului celui Dumnezeiesc? Unde este slava? Unde sunt frumusețile lui cele minunate, care îl arată mai luminat decât soarele?... Așa fără de socoteală ai lăsat să-l piardă păcatul și să-l vânture, cum spulberă vântul pulberea de pe drumuri! Dar cum nu te milostivești asupra-ți? Cum nu-ți plângi nefericirea ta!? Plânge pentru tine Biserica, plâng dreptii, plânge Îngerul păzitorul Sufletului tău, pentru că vede aieva pierzarea ta! Și tu, nu te întristezi? Tu nu verși nici măcar o lacrimă? Tu nu mai vii la căință, o fiule, care ești mort!!!"

În această vreme aud și glasul Milostivului Dumnezeu strigând din ceruri: "Pentru ce mori, casa lui Israil (adunare a creștinilor), căci eu nu voiesc moartea păcătosului, ci ca să se întoarcă și să fie viu... Faceți-vă inimă nouă și Duh nou, că nu voiesc moartea celui ce moare; ci vă întoarceți și veți fi vii..." (Iez. 18, 23, 31, 32; 2; 3; 33).

10. Am hulit faptele bune ale aproapelui?

În fața minunilor săvârșite de Mântuitorul, s-au ridicat vrăjmașii Lui, cărturarii și fariseii, hulindu-L și zicând: "*Cum că Beelzebul are și cu domnul dracilor scoate pe draci*" (Mc. 3, 22; Mt. 10, 25; 12, 24; Lc. 11, 15; Ioan 7, 7; comp. Mt. 9, 27-34; 12, 15-36; Lc. 11, 45; Ioan 8, 48-52; F. Ap. 6, 7-15; 13, 6-11; Apc. 13, 5-6).

Hulirea aproapelui este lucrul diavolului. Diavolul în Rai a hulit, a ponegrit cu violenție și minciună pe Dumnezeu înaintea protopărinților noștri, Adam și Eva, zicând: "*Nu veți muri. Dar Dumnezeu știe, că în ziua în care veți mânca dintr-însul, se vor deschide ochii voștri și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul*" (Fac. 3, 1-5). Altă dată a hulit și ponegrit pe om înaintea lui Dumnezeu, zicând: "*Au doar în zadar se teme Iov de Dumnezeu? Au n-ai ocrotit toate ale casei lui? Dar i-a trimite mâna Ta și Te atinge de toate câte are, și nici în față nu te va binecuvânta... Întinde-Ți mâna Ta și atinge-Te de carnea lui și de osul lui! Să vedem dacă nu Te va blestema în Față-Ți!*" (Iov 1, 6-11; 2, 1-5). Aceasta o face diavolul pururea prin lumea care se robește și se închină lui... Șarpele-diavol, balaurul, a dat fiarei (lumii robită lui) gură care grăia mari și hule, și stăpânire, să facă război cu sfinții

(creștinii aleși, buni, drept-credincioși). Și și-a deschis fiara (lumea robită diavolului) gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească Numele Luiși Cortul (Biserica) Lui, și pe cei ce locuiesc în cer (în Biserica triumfătoare și în Biserica luptătoare)... (Apc. 13, 4-7; 12).

Diavolul prin gura îndrăcitului, hulește pe preotul lui Dumnezeu. Avva Marcu Egipteanul a petrecut în pustiu treizeci de ani, neieșind din chilia lui. Un Preot avea obicei de venea la Cuviosul Pustnic și făcea Sfânta Liturghie. Diavolul văzând îmbunătățita răbdare a bătrânului, a meșteșugit să-l ispitească cu osândirea. În acest scop diavolul a făcut pe un om care era îndrăcit, să meargă la bătrân pentru blagoslovenie. Ajungând, îndrăcitul, mai-nainte de tot cuvântul, striga către bătrân: "Preotul tău are miros de păcat, nu-l lăsa să mai intre la tine". Bătrânul, insuflat de Dumnezeu, a zis către el: "Fiule, toți leapadă necurăția afară,... iar tu ai adus-o la mine? Scris este: *"Nu judecați, ca să nu fiți judecați"* (Mt. 7, 1). Dar deși este păcătos, Domnul îl va mântui pe el, că iarăși scris este: "Rugați-vă unul pentru altul ca să vă vindecați". După aceste cuvinte înțelepte, bătrânul făcând rugăciune, a izgonit pe dracul din om, și l-a slobozit sănătos... Mai pe urmă, venind Preotul după obicei, l-a primit bătrânul cu bucurie... Bunul Dumnezeu văzând nerăutatea bătrânului, i-a arătat lui semn. Atunci când Preotul vrea să stea înaintea Sfintei Mese, (precum însuși bătrânul a povestit), a văzut pe Îngerul lui Dumnezeu pogorându-se din cer și punând mâna lui pe capul Preotului, și Preotul s-a făcut ca un stâlp de foc.

Atunci bătrânul mirându-se pentru acea vedere, a auzit glas, zicând către el: "Omule, ce te-ai mirat pentru lucrul acesta? Dacă împăratul pământesc nu lasă pe boierii săi să stea întinați, sau murdari înaintea lui, decât numai cu slavă multă; cu cât mai mult Dumnezeiasca Putere, nu va curăți pe slujitorii Sfințelor Taine, când stau înaintea slavei celei cerești?" Viteazul Avvă și străduitorul lui Hristos, Marcu Egipteanul, mare făcându-se, s-a învrednicit Darului acestuia, pentru că n-a osândit pe cleric. El a propovăduit tuturor, să nu osândească pe Preoți de orice păcat, de vreme ce sunt înaintea stătători ai lui Dumnezeu și cu Îngerii împreună petrecători (Prolog 10 Martie după Pateric). "*Cei răi ponegresc pe aproapele lor* (Dan. 3, 8-13; 6, 11-16; Mt. 27, 12-25; F. Ap. 16, 19-22; 17, 5-8; Rom. 3, 10-18); *iar cei care au într-înșii dragoste Divină, acoperă mulțime de păcate* (1 Petru 4, 8), *și mila se laudă în ziua judecății*" (Iac. 2, 13; comp. Lc. 10, 30-37).

11. Am zavistuit pe aproapele totdeauna pentru darul pe care i l-a dat Dumnezeu?

"Au doară zavistnic (viclean) este ochiul tău pentru că Eu sunt bun?" (Mt. 20, 15; 6, 23; 2 Lege 15, 9; Prov. Sol. 23, 6); d. p. Cain (Fac. 4, 3-16); Isav (Fac. 27, 41); Core, Datan și Aviron (Num. 16); Saul pe David (1 Împ. 19-31); Ianis și Iamvris (Ieș. 7, 11-25; 8, 1-19); Imeneu și Alexandru Arămarul (1 Tim. 1, 20; 2 Tim. 4, 14-15).

Acest păcat a făcut pe voievozi și pe oamenii neamurilor să se urască, să se prigonească și distrugă unii pe alții. Această în cursul vremurilor a distrus și în neamul nostru pe cei mai buni români și Creștini. Istoriile ne arată acest crud adevăr. Nici năvălirile hoardelor barbare, nici viclenia și lașitatea unora din vecinii noștri, nici sabia turcilor; nici săgețile tătarilor, n-au decimat, zdrobit și robit neamul nostru, cât a stricat zavistia noastră. Unii pe alții grăind de rău, unii pe alții zavistuind. "Și atunci când noi înșine ne înarmăm unii contra altora ca să ne stricăm, nu mai trebuie alți vrăjmași, ba chiar nici diavolul, la pierzarea noastră", zice și Sf. Ioan Hristostom (Om. 8, c. Romani). Deci pentru a nu mai bucura pe cei străini de neam, pe văzuții și nevăzuții vrăjmași, să întrebuițăm: tăcerea, milostivirea, mila și dragostea sfântă, ca să scăpăm din păcate și pierzarea vremelnică și veșnică.

12. Din răutate n-am dat învățătură despre articolele credinței, celor neștiutori?

Precum noi Preoții avem datoria Sfântă de a învăța pe credincioșii încredințați de Dumnezeu păstoriei noastre, adevărata credință și viețuire creștinească (Is. 6, 8-10; Iez. 2, 3-10; 18, 33; Mt. 28, 19-20; II Tim. 4, 2-9; Apc. 3, 2-4), tot astfel are și fiecare creștin datoria aceasta pe care trebuie să și-o îndeplinească în legătură cu Preoții și sub ascultarea lor (Vezi datoria faptelor milosteniei sufletești și trupești în Mărt. Ort. p. II, Într. 48-51 și p. III, într. 41; Ps. 50, 14; Col. 3, 16; 2 Tim. 2, 2; Iac. 5, 19-20; Osie 3, 6). Mai ales părinții au datoria de a învăța dreapta-credință și viețuire creștinească pe fiii și ficele lor, nașii pe finii și finele lor, învățătorii pe școlarii lor, stăpânii pe slugile lor, etc. (Vezi și 2 Lege 6, 6-9; 4, 9).

13. M-am lepădat de dreapta-credință ortodoxă creștinească și am dezertat la alte credințe eretice sau la rătăcirii sectare?

"Cel ce se leapădă de voi (adunarea Bisericii Ortodoxe), de Mine se leapădă - zice Domnul - și cel ce se leapădă de Mine, se leapădă de Cel ce M-a trimis pe mine (Lc. 10, 16, comp. Mt. 18, 17; F. Ap. 20, 29-31;

Rom 16, 17-18; 2 Petru 2). *Eu am venit în Numele Tatălui Meu și voi nu Mă primiți pe Mine; de va veni altul în numele său (trimișii diavolului, proorocii mincinoși: eretici, sectari, ateii, Antihrist), pe acela îl veți primi"* (Ioan 5, 43). "*Mă tem - zice Apostolul - ca nu cumva precum șarpele a amăgit pe Eva cu vicleșugul său, așa și înțelegerile voastre să se strice de la adevărînța (adevărata credință curată) cea întru Hristos. Că de ar propovădui cel ce vine pe alt Iisus, pe care n-am propovăduit, sau de ați luat alt Duh care n-ați luat, sau altă Evangheliă care n-ați primit, bine l-ați suferi. Unii ca aceia sunt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, închipuindu-se întru apostolii lui Hristos. Și nu este de mirat că însuși Satana se prefacă în înger de lumină. Nu este deci de mirare lucru, dacă și slujitorii lui se prefac (mincinos, amăgitor) în slujitori ai dreptății, al căror sfârșit va fi după faptele lor"* (2 Cor. 11, 3-4, 13, 15). "*Mă mir că așa de curând vă mutați de la cel ce va chemat pe voi prin Darul lui Hristos, la altă evangheliă. Nu doar că este altă Evangheliă; ci sunt unii care vă tulbură pe voi, și voiesc să strămute (răstoarne, schimbe cu alte învățături întortocheate, amăgitoare și potrivnice) Evangheliia lui Hristos. Dar chiar dacă noi (careva din Apostoli) sau îngeri din cer de vă va binevesti vouă afară de ceea ce am binevestit vouă, anatema să fie. Precum am zis și mai-nainte, și acumă zic din nou, oricine vă va binevesti vouă afară de ceea ce ați luat - să fie anatema!..." (Gal. 1, 6-9). *Duhul arătat grăiește, că în vremurile cele de apoi, se vor depărta unii de la credință, luînd aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile cele drăcești"* (1 Tim. 4, 1; comp. 1 Tim. 1, 18-20; 2 Petru 2, 1-3; 2 Tim. 3, 1-9; 1 Ioan 2, 18-19; Mt. 10, 32, 33; 12, 30-37; 7, 15-23; 24, 11, 24; Apc. 13, 19, 19-21).*

Cei ce părăsesc credința ortodoxă cad sub anatema (Can. 1 Sin. II ec. comp. cu 7, Sin. 2 ec. 1, 75 Trul.; 21 Gang.; 7; 8 Laod.; 2 Cart.; 1 Sf. Vasile c. M.). Lepădarea dreptei-credințe se face mai cu seamă din aceste vreo cinci cauze principale:

1. Mândria cu cele douăsprezece fiice ale ei și raționamentele trufașe și false despre tainele religiei ortodoxe. "*Mărturisescu-Mă Ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de la cei înțelepți și pricepuți (trufași) și le-ai descoperit pe ele pruncilor..."* "Cuvântul Crucii, celor pieritori nebunie este; iar nouă celor ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu este..." Că scris este: "*Pierde-voi înțelepciunea înțelepților și știința celor știutori o voi lepăda... Pentru că cele bune ale lumii le-a ales Dumnezeu, ca pe cei înțelepți să-i rușineze; și cele slabe ale lumii le-a ales Dumnezeu, ca să rușineze pe cele tari; și cele de neam prost și*

cele nebăgate în seamă ale lumii le-a ales Dumnezeu și pe cele ce nu sunt, ca pe cele ce sunt să le strice; Ca să nu se laude nici un trup înaintea Lui... Ci, cel ce se laudă, întru Domnul să se laude" (1 Cor. 1, 18-19, 27-31).

2. Lenevirea de a se ruga lui Dumnezeu și de a-și îndeplini făgăduința dată la Sf. Botez și celelalte datorii religioase. "Pentru aceea zic vouă că se va lua de la voi Împărăția lui Dumnezeu și se va da neamului care va face rodurile ei... Adevăr grăiesc vouă: "Că mulți de la Răsărit și de la Apus vor veni și se vor odihni cu Avraam și cu Isaac și cu Iacob, întru Împărăția Cerurilor; iar fii Împărăției vor fi gonțiți întru întunericul cel mai dinafară: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților" (Mt. 21, 43; 8, 11-12). "Nu vă știu pe voi... Slugă vicleană și leneșă... Luați de la el talantul... și pe sluga cea netrebnică, aruncați-o întru întunericul cel mai dinafară; acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților" (Mt. 25, 1-12, 14-30).

3. Viețuirea în duhul modelor lumești și în desfrânări, în felurite și rele apucături și risipe păgubitoare mântuirii și fericirii sufletului: "Fiule Timotee... această poruncă îți încredințez ție, să te lupți lupta cea bună. Având credință și bună știință, pe care unii lepădând-o, din credință au căzut. Dacă cineva nu poartă grijă de ai săi și mai vârtos de ai casei sale, de credință s-a lepădat și mai rău este decât cel necredincios. Cei ce vor să se îmbogățescă, cad în ispite și în curse și în poște multe fără de socoteală și vătămătoare, care cufundă pe oameni în pieire și în pierzare... În ce chip Ianis și Iamvis s-au împotrivit lui Moisi, așa și aceștia stau împotriva adevărului, oameni stricați fiind de minte și nelămuriți în credință" (1 Tim. 1, 18-19; 5, 8; 6, 9; 2 Tim. 3, 1-8).

4. Citirea cărților, revistelor și jurnalelor rele, care atacă, defaimă și batjocoresc religia, Sf. Biserică Ortodoxă, Preoția sau celelalte Sf. Taine ale Bisericii. Astfel de cărți și jurnale sunt ca focul, ca otrava, ca glonțul, etc. Precum focul mistuie treptat materia; precum otrava ucide pe viețuitoarele ce o mănâncă și precum glonțul sau sabia rănesc corpul oamenesc sau al viețuitoarelor, provocându-le boală sau moarte; tot astfel și cărțile, revistele și jurnalele contrare religiei Creștine Ortodoxe, nimicesc credința, otrăvesc, revoltează și întunecă mintea și produc boală și moarte sufletească. "Au doară se poate ca să ascundă cineva foc în sân și să nu i se ardă hainele? Sau poate cineva să calce pe cărbuni aprinși și să nu-și ardă tălpile picioarelor sale?" (Prov. Sol. 6, 26-28; Iov 31, 12). Tot astfel pătimesc și cei care citesc, ascultă, și-și bagă în cap învățături contrare dreptei-credinței creștinești; cad în osândă vre-

melnică și veșnică. Pe toate aceste cărți omul e dator să le ardă, îndată ce a văzut că sunt vătămătoare (F. Ap. 19, 18-19, can. 9 sin. 7 ec. 60 al Sf. Apostoli; 2 și 63 Sin. 6; 51 Laod.).

5. Căsătoriile credincioșilor cu cei de altă lege, contrară Ortodoxiei; prietenia cu schismaticii, ereticii, sectarii, cu păgânii, cu necredincioșii, mai cu seamă cu aceia care își bat joc de credința noastră străbună. *"Să nu ascultați voi de cuvintele proorocilor mincinoși... că vă ispitește pe voi Domnul Dumnezeuul vostru, ca să știe de iubiți voi pe Domnul Dumnezeuul vostru din toată inima voastră și din tot sufletul vostru... Păziți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi îmbrăcați în piei de oi; iar înăuntru sunt lupi răpitori"* (2 Lege 13, 1-3; Ier. 23, 16, 24; Mt. 7, 15-20; Mc. 13, 22; Rom. 16, 17-18; Efs. 5, 6; 2 Petru 2, 1-3; F. Ap. 20, 29-30).

Lepădarea de credința creștinească a Împ. Iulian Paravatul. Iulian, nepotul de frate al primului împărat creștin, Constantin cel Mare, după moartea vărului său, împ. Constanțiu, fiul unchiului său, se urcă pe tron la vârsta de 30 de ani. Atunci aruncă voios masca de creștin, lepădându-se de Legea Creștinească. În acest scop infernal săpă o groapă adâncă, intră acolo și lasă să curgă asupra sa sângele unui animal de jertfă, pentru a spăla, adică a șterge de pe sine, Botezul Creștin Ortodox. Așa au făcut și fac, dezbotezându-se prin apele pâraielor, gârlelor, râurilor și lacurilor, unii creștini prăbușiți în rătăcirile sectarilor: adventiști, baptiști, etc. În ziua următoare, împăratul își sărbătorește cu o strălucită pompă primirea sa în păgânism. Atunci, pe intestinele unui animal jertfit, apărură Semnul Sfintei Cruci, împrejmuț de un cerc. Zadarnic căuta împăratul să scape de Hristos și de făgăduința depusă la Botez, căci iată apărură Simbolul Lui, Crucea de la Botezul Creștin...

După lepădarea de Hristos și de Botez, Iulian se declară restaurator al păgânismului și adversar al Creștinismului. El a luptat să extermină creștinismul sistematic, mai mult indirect, draconic, decât fățiș. În acest scop satanic, a înlăturat pe creștini din dregătoriile împărătești, publice punând în locul lor păgâni. A interzis creștinilor cariera de învățători ai literaturii și filozofiei clasice, zicându-le: Pavel al vostru spune că: "Înțelepciunea lumii acesteia e nebunie la Dumnezeu". El abrogă toate privilegiile acordate dinainte bisericilor Creștine, a dezbrăcat Bisericele de ornamentele lor, în favoarea templelor păgâne, pe care le mai și persifla, zicând că: "Bogații nu vor intra în împărăția lui Dumnezeu". Respingea pe creștinii nedreptățiți sau jefuiți de autorități sau de populația păgână, zicându-le: "Voi înșivă învățați că veți

fi fericiți când veți suferi prigoniri..." În același timp ordonă ca toate alimentele din piețele orașelor să le stropească cu vin, băuturi sau cu sângele animalelor jertfite idolilor.

Pentru nimicirea creștinismului, el chemă pe toți Episcopii Ortodocși și pe pseudo-episcopii eretici, exilați sub împărății precedente, pentru dispute religioase, ca să se combată, contulbure, agite violent, zăpăcească, și să se încurce spre a se distruge reciproc. Pe Sf. Atanasie cel Mare, care lucra pentru pacificare, l-a exilat; iar pe iudei i-a atras în luptă contra creștinilor, și i-a încurajat a reedifica templul din Ierusalim, în scop de a face mincinoasă Proorocia Mântuitorului... După doi ani de astfel de atacuri infernale pentru nimicirea creștinismului, într-un război contra perșilor, a căzut rănit de o săgeată. Atunci în agonia morții, plin de furie contra Domnului Hristos, aruncă sângele său cu mâna spre cer, strigând: "Ai învins, în sfârșit, Galileene!" și așa a murit împreună cu reacția lui contra Creștinismului, după prezicerea Sf. Atanasie cel Mare: "Acesta este numai un nouraș care se va șterge curând." Pentru dezertarea lui din Biserica Creștină, el a fost supranumit: Apostatul, Renegatul!" (Vezi pe larg Ist. Bis. V. Sfinților. etc).

14. Am luptat împreună cu potrivnicii ortodoxiei la discreditarea și distrugerea Preoților zeloși, a învățăturilor Divine și a Bisericii lui Dumnezeu?

Lupta aceasta demonică e roada necredinței și a pasiunii după felurite patimi josnice. Cei ce luptă contra Preoților și a Bisericii lui Dumnezeu, se prăbușesc în muncile iadului vremelnic și veșnic. Aceasta am văzut-o și în lumea bolșevicilor. Plata păcatului e moartea vremelnică și veșnică.

O, vremuri vitregi! O oameni decăzuți din Darul lui Dumnezeu! Dacă nu mai încetați a lucra înaintea pentru a scoate pe Dumnezeu din inima poporului, apoi să știți că voi sunteți ucigașii omenirii. Această luptă demonică a distrugerii dreptei credințe, silește pe binevoitorii țărilor, a lua armele din mâini și dreptul de vot, ca să nu ajungem la prăpăstuirea neamului, căci în locul unei Biserici surpate sau închise, va trebui o temniță, în locul fiecărui Preot zelos, conștient și bun lucrător în popor, va fi trebuință de zece jandarmi, și în locul fiecărui Altar dăruit, va trebui să ridicați câteva spânzurători. Asta o urmăresc vrăjmașii credinței noastre străbune, care ne atacă din umbră și din întuneric; deci fiecare român, Creștin Ortodox să se ferească de a se înhăita cu ei, spre a nu deveni coade de topor ai trădătorilor și moștenitori ai muncilor iadului.

15. N-am vrut să aud vorbindu-se despre Dumnezeu și religie?

Cei care păcătuiesc astfel, arată clar că sufletele lor sunt stăpânite de: mânia, ură și dispreț față de Dumnezeu, față de dreapta-credință și de Sfânta Religie: Aceștia, din fii ai lui Dumnezeu se transformă în fii ai diavolului. Îndărătnicia aceasta e străveche de tot, ca și căderea lui Lucifer cu îngerii lui din cer. Aceasta este însușirea potrivnicilor lui Dumnezeu din trecut, din prezent și din viitor, cât va fi lumea. Multă lume, stăpânită de diavolul, o auzim adeseori zicând: *"Nu vrem să auzim de religie, nici de dreapta-credință, nici de Dumnezeu, nici de Hristos, nici de Sfinți, nici de Biserică, nici de Ierarhii și Preoții ei, nici de spovedanie și împărtășanie, nici de predici și sfaturi popești, ori călugărești... Nu vrem ca Acesta (Hristos) să domnească peste noi; ci să se răstignească. Noi avem împărat pe Cezarul... Liberează pe Barabă; iar Acesta să Se răstignească..."* și multe altele (Mt. 27; Ioan 18, etc). *"Eu Am venit în Numele Tatălui Meu și nu Mă primiți pe Mine; de va veni altul (Antihrist) în numele său, pe acela îl veți primi"* (Ioan 5, 43; comp. 1 Ioan 2, 18-19). Vrajmașii lui Dumnezeu și ai Religiei Lui, rămânând cu mânia, ura și disprețul, se prăbușesc cu ele în groaznică osândă torturătoare, vremelnică și veșnică.

Necredință și Credință. Era după un prânz bogat. Voltaire înveselise toată curtea regelui Frederic al-II-lea, cu tot felul de glume despre religie. Și sculându-se de la masă, adăugă: "Iată! Eu mi-aș vinde locul din Rai, pentru un pol de aur.

Un ofițer bătrân, cu părul alb, care până atunci nu scosese grai, nu mai putu să tacă: "Domnule, în cuprinsul Țării Maiestății Sale, regele Prusiei, este oprit de a pune în vânzare ceva, pe care nu-l stăpânești cu adevărat. Dovediți-mi că aveți un loc în Rai și vi-l cumpăr eu îndată". Nimeni nu mai râse. Iar regele îngândurat zise: "Colonelul are dreptate, domnilor. Cea mai mare din biruințele mele m-ar bucura mai puțin decât faptul, să știu, că poporul meu a rămas tot așa de credincios, cum era când m-am suit eu pe tron (Trad. Ierom. Nifon Criveanu).

16. Nu vreau să aud grăindu-se despre credință, religie și Dumnezeu?

Acesta-i un duh rău (Is. 14, 12-15; Iez. 28, 13-19), asemenea aceluia care muncea pe Saul (1 Împ. 16, 14-16, 23), pe îndrăciții Gadarei (Lc. 8, 27-39), pe fiul lunatic (Lc. 9, 38-42), pe fiica hananiencei (Mt. 15, 22-28) și pe mulți alții (F. Ap. 19, 13-16; 2 Tim. 3, 5; Tit. 1, 16; Apc. 13).

Cei ce fac astfel, păcătuiesc înfricoșat, pentru că religia ne sfătuiește să cunoaștem pe Dumnezeu, să-l ascultăm și să-I slujim Lui, să credem într-Însul, să-l iubim și să-I ne închinăm, deoarece El va răsplăti pe cei buni cu bine; iar pe cei răi îi va pedepsi aspru, vremelnic și veșnic. Nimeni nu va putea scăpa de judecata Lui dreaptă. Precum cei care fug de lumină se îmbracă cu întunericul; așa și cei ce se depărtează de Dumnezeu, se dezbracă de binecuvântarea, bogăția și fericirea Divină, îmbrăcându-se în blestem, lipsuri și nefericire. Oricare s-ar afla astfel rătăcit, să se întoarcă la Casa Părintelui său, până ce se zice astăzi, ca fiul risipitor, că Dumnezeu nu voiește moartea păcătosului, ci vrea să se întoarcă și să fie viu (Ez. 18; 33).

Cei care nu revin la dreapta-credință și ascultarea de Dumnezeu, se înșeală amarnic. Aceștia care în viața lor nu vor să audă de dreapta-credință, de religie și de Dumnezeu, în ceasul morții nici Dumnezeu nu va voi să mai audă de ei, și atunci vor fi pierduți.

Necredinciosul Voltaire cât a trăit și-a bătut joc de Dumnezeu și de religia lui; iar mai pe urmă văzându-se în agonia morții, a chemat un Preot ca să-l îngrijească sufletește pentru trecerea în viața veșnică. Atunci ucenicii lui, instruiți în necredință, l-au lăsat să moară negrijit sufletește, așa cum viețuise, drept ca un nelegiuit, fără Preot și fără Sfintele Taine. Istoria este plină de astfel de pilde triste!!

17. Am zis că Dumnezeu e o născocire a Preoților, dar El nu există în realitate?

Acești-i un soi de oameni răi, care lăsându-și mințile la spate, grăiesc rele din inimă ori din pânțelele lor. "Prostul (zice înțelepciunea bătrânilor) mai întâi vorbește și apoi se gândește"; iar Dumnezeuiasca Scriptură zice: "Zis-a cel nebun în inima sa, nu este Dumnezeu". Aceștia dacă ar folosi în bine, câtuși de puțin, mintea lor, oricât de scurtă ar fi ea, n-ar fi ajuns să grăiască astfel de nebunii, care-i înrudește cu diavolii și-i îmbrâncește în iadul vremelnic și veșnic. Întunecaților necredincioși, cum cutezați voi a zice: "Nu este Dumnezeu?" Deschideți-vă ochii și priviți cerul și pământul cu toată podoaba lor. Urmăriți cu atenție mișcarea rapidă și precisă a soarelui, a lunii, a pământului și a altor planete ce aleargă neîncetat în spațiul nemărginit, și alte lucrări minunate care se săvârșesc sub privirile noastre, în lumea largă și în ființa noastră omenească. Cine a pus în mișcare și săvârșește acestea toate? Întâmplarea oarbă? Nu. Atunci cine? Dumnezeu. Deci, oricât de necredincios ai fi, mărturisește și tu că om, adevărul

curat, măcar ca nelegiuitul necredincios, Voltaire, care a zis: "Nu pot să-mi închipui, ca un ceasornic să meargă fără să fie pus în mișcare de un ceasornicar. La fel nu pot să-mi închipui ca universul să se miște fără un Dumnezeu Atotputernic!" Toate, toate acestea grăiesc tuturor, că există un Dumnezeu Atotcreator, Atoatețiitor, Atotprezent și Atotbun.

18. Am zis că omul n-are suflet?

Cei ce grăiesc astfel, își arată pe față păcatul necredinței și al orbirii lor sufletești. Ei arată că fac parte dintre oamenii aceia întunecați, despre care grăiește psalmistul, zicând: *"Omul în cinste fiind n-a priceput, alăturatu-s-a cu dobitoacele cele fără de minte și s-a asemănat lor"* (Ps. 48, 12-21). Mulți spoiți cu puțină carte, dar lipsiți de minte, susțin morțiș că ei n-au suflet nemuritor după Chipul și asemănarea Creatorului lor. Ei se rușinează a mai crede și a mărturisi că omul e de origine Dumnezeiască, adică creat de Însuși Dumnezeu, cu suflet nemuritor, minte luminată și voință liberă, însă nu se rușinează a se făli, spunând, după moda lor nouă, că omul e de origine dobitocească și că se trage din maimuță. Această degradare și negliobie josnică, arată și prin acei vârați până la glezne în puțină carte, care se socotesc burduf de știință, că: *"Înțelepciunea lumii acesteia, este nebunie înaintea lui Dumnezeu"* (1 Cor. 3, 19).

Adevărații creștini și oameni, chiar și cei numai cu puțină minte în cap, cred și mărturisesc, că: fiecare om are în corpul său omenesc un suflet nemuritor, făcut de Dumnezeu după Chipul și Asemănarea Sa (Fac. 1, 27-28; 2, 7; Mt. 16, 26; 2 Cor. 5).

Nu-ți strica sufletul. Pe când mulți din preinșii învățați ai acestor vremuri, vitregi dreptei-credințe și moralității, se fălesc vorbind și scriind că omul nu are suflet, că se trage din maimuță, că după moarte pierd ca orice dobitoc, nemairămânând nimic din el, alții, deși cred cum cred, ca și cum n-ar avea în corpul lor un suflet nemuritor, iubesc cu pasiune toate viciile, își satisfac toate poftele chiar și cele mai josnice și degradatoare, arătând în chip practic că ei nu se socotesc altfel, decât niște dobitoace de rând.

Oricare creștin trebuie să grijească de sufletul său ca de ochii din cap. Chiar micile greșeli pot pierde sufletul. Copilul unui fierar credea că face un lucru mic, bătând cuie cu ciocanul în ușă. El își zicea așa: "Cuiele pot fi scoase iar din ușă cu ușurință". Tatăl său zadarnic l-a făcut atent să nu mai bată cuie că strică ușa. Băiatul umplu ușa de cuie, iar săturându-se de joc, începu a le scoate cu

cleștele. Dar ușa rămăsese toată stricată. Atunci zise fierarul: "Copilul meu, te-am lăsat ca să vezi că n-a fost lucru mic jucăria ta, căci ai stricat ușa. Învață să nu faci tot așa și cu sufletul, căci dacă-ți vei pierde sufletul, nu poți face altul, cum fac eu altă ușa în locul celei stricate de tine" (350 pilde, o. c).

Sufletul e mai prețios decât toată lumea. Un pescar sărman de pe insula Samos prinsese odată un pește, pe care se pregătea să și-l fiarbă. Curățindu-l, în pânțelele său găsi o perla de mare preț. Nu putu însă să-i ghicească valoarea, de aceea cutreieră pe la mai mulți cunoscători de asemenea lucruri. Însă nici aceștia nu prețuiră în mod egal perla, ci unii îi dădură mai puțin, alții mai mult pe ea. Unul îi oferi cinci taleri, altul zece, al treilea o sută, iar cel din urmă îi oferi trei sute taleri și o obținut.

Așa este și cu sufletul omesc. Adam și Eva și-au prețuit sufletul numai cu un măr, pe Iosif l-au vândut frații săi pentru douăzeci de arginți, sufletul lui David, bătându-se cu Goliat, a fost prețuit mai mult, promițându-i-se în cazul înfrângerii o împărăție. Dumnezeu, Tatăl nostru, dintre toate creațiile Sale, prețuiește mai mult sufletul omenesc (350 pilde, o.c).

Să ne îngrijim sufletul pentru veșnicie. Un mare pictor fu întrebat de alt pictor: "Cum se face, că deși ești un mare artist, abia pictezi un singur tablou, până când eu dau gata zece tablouri în același timp? Artistul răspunde: "Aceasta este așa, din pricină că tu faci tablouri ieftine, pentru clipe trecătoare, iar eu lucrez tablourile și pentru timpurile viitoare".

Răspunsul acesta să ne îndemne și pe noi să îngrijim de suflet pentru veșnicie. Ne dăm oare seama și noi, că sufletul nostru fiind Chipul lui Dumnezeu, trebuie să semene cu originalul lui, și astfel trebuie să fie mântuit și grijit pentru veșnicie?

Apostolul neamurilor zice: "Ne-am îmbrăcat întru omul cel nou, care se înnoiește spre deplină cunoștință, după Chipul Celui ce l-a zidit" (350 pilde, o.c).

Necredinciosule, orbit la ochii sufletului, oricare vei fi tu, deși ai tăgăduit cu cuvântul, cu scrisul, ori cu fapta, existețta sufletului tău, i-a aminte la conștiința ta, care adeseori te mustră strigând: "Omule! Tu nu ești un om-animă; ci un om cu suflet nemuritor, și de-ți vei pierde acest suflet, apoi tu ești un nefericit pentru totdeauna, un osândit pe veșnicie.

Dulcele nostru Mântuitor, îndemnându-ne la buna-alergare după Sine pe calea vieții, la fericita Împărăție a bucuriei și veseliei

veșnice, ne zice:

"Cel ce voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va vrea să-și mântuiască sufletul său, pierde-l va pe el; iar cine-și va pierde sufletul său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va mântui pe el. Că ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său? (Mc. 8, 34-37).

19. Am zis că nu este Dumnezeu, nici suflet, nici Îngeri, nici draci, nici altă viață viitoare, pentru că nu am văzut, susținând că eu cred numai în ceea ce văd?

Aceasta-i o foarte mare prostie și groaznic păcat, care apasă cumplit asupra necredincioșilor ce susțin cu îndărătnicie că nu cred decât ceea ce văd. Astfel era credința necredincioșilor, saducheilor, ateilor, etc., din cursul vremurilor trecute (Ps. 13, 2; 52, 1; Mt. 22, 23-33). Oamenilor nesocotiți, gândiți-vă bine că toată viața noastră se bazează mai mult pe mărturia simțurilor noastre omenеști decât pe vedere. Ziceți că nu credeți decât ceea ce vedeți! Ei bine, ia spuneți: de ce mai mâncați? Foamea nu se vede, deci nu trebuie să credeți... Lăsați foamea ia mai încolo, fără a v-o astâmpăra cu mâncarea, până veți vedea foamea cu ochii voștri! Tot așa faceți și cu setea, n-o mai astâmpărați cu apă, până când o veți vedea cu ochii!...

Aici e locul să arătăm clar, că viața noastră se bazează mai mult pe mărturia altora, decât pe experiențele noastre, deci, prin credința în mărturiile altora. Copiii cred ce le spun părinții lor. Deși ei văd lucrurile ce-i înconjoară, totuși, neînțelegându-le întreabă pe tata și pe mama lor și cred după cuvântul lor. De pildă: Mama îi spune copilășului ei: "Eu sunt mama ta. Acesta e tatăl tău", și copilul crede, măcar că n-are alte dovezi decât mărturia mamei sale. Școlarii cred ceea ce le spun învățătorii lor, și n-au văzut multe din cele spuse. Noi credem ce ne spun cărțile de istorie, de geografie și alte multe lucruri pe care nu le-am văzut și nu le putem vedea; totuși le socotim adevărate, fiindcă sunt spuse, scrise ori istorisite de persoane vrednice de crezare, care le-au văzut și cunoscut.

Care dintre noi a văzut pe Adam și Eva, potopul, distrugerea cu foc din cer a Sodomei și Gomorei, pe patriarhi, pe prooroci, pe Mântuitorul Dumnezeu-Cuvântul cu Trup omenesc pe pământ, pe Apostolii Săi, Biserica apostolică și patristică, pe Samson, pe Alexandru Macedon, pe Napoleon, pe voievozii români din cursul vremurilor, de la Negru și Dragoș Vodă până la Alexandru Ioan Cuza? Și totuși, cu toții credem și mărturisim că au fost... Cine

din noi a văzut mintea din capul omului? Nimeni. Și totuș, sunt destul de mulți oameni, care cred și mărturisesc că oamenii au mai puțină, ori mai multă minte în cap, deși nu o văd. Care din oameni a văzut știința din mințile omenesci? Nimeni. Și cu toate acestea, mulți cred, mărturisesc și pretind că o au!... Cine a văzut prostia din capul oamenilor? Nimeni. Și cu toate acestea, mulți cred, vorbesc, scriu și mărturisesc, că e multă, multă, foarte multă! Deci, cei care susțin că nu cred decât, numai în ceea ce văd, deci nu cred în existența lui Dumnezeu, a sufletului omenesc, a Îngerilor, a dracilor și a vieții viitoare, zic așa socotind că ar putea scăpa de Dumnezeu, de muștrarea conștiinței lor și de iad!

Nu crezi și ceea ce nu vezi? Odinioară un învățătorăș de sat se fălea în mijlocul unei mulțimi de țărani într-un târg, spunând că știința învățaților de azi, din care are și el multă, multă, zice că nu este nici Dumnezeu, nici suflet, nici Îngeri, nici draci, nici altă viață viitoare și că el nu crede decât numai în ceea ce vede. În același timp a început învățătorășul a defăima adevărurile Sfinței Credințe Ortodoxe, zicând că numai proștii mai cred în Dumnezeu și în minuni.

Atunci un țăran mai îndrăzneț, iese din lumea agitată, se apropie de acel învățătorăș și după un aprins schimb de cuvinte, îi trage două palme zdravene, de i-au roșit obrații și a văzut stele verzi înaintea ochilor. Învățătorășul începe să strige de durere. Țăranul, privindu-l îi răspunse liniștit: "Ce tot strigi așa ca un disperat, domnule învățător, ce, te doare? Eu nu pot să cred decât numai ceea ce văd"... Învățătorășul striga: "Vai! Mă doare cumplit"! Țăranul: "Eu nu văd durerea dumitale"! Învățătorul: "Omule, dumneata cu prostia ce o ai în cap, mi-ai stricat cinstea"! Țăranul: "Eu nu văd nici prostia mea, nici cinstea dumitale! Arată-le dumneata ca să le vadă cu ochii lor oamenii aceștia care ne înconjoară". Învățătorul: "Am să te dau în judecată, că mi-ai pătat cinstea". Țăranul: "Dă-mă. Judecătorul n-are să mă pedepsească, pentru că și el, ca om învățat al zilei, n-are să creadă decât ceea ce vede". Învățătorul: "Judecătorul va crede pentru că-i voi aduce martori". "A-a-a-a, va să zică - a strigat țăranul - d-ta domnule învățător, crezi și ceea ce nu vezi, și prin mărturii ai să faci și pe domnul judecător să creadă ceea ce n-a văzut cu ochii lui. Iată, chiar aici am voit să ajung. Care va să zică, spusa martorilor e un motiv de a crede și domnul judecător, ceea ce n-a văzut. De acum poftim, dă-mă în judecată, că și eu îmi voi aduce martorii mei, care sper că vor fi crezuți, mai mult decât ai dumitale. Poate că dum-

neata, ca să câștigi procesul, îți vei pune martori mincinoși, eu însă ȳmi voi pune martori drepți și cred că oricum, adevărul și dreptatea vor ieși ca untdelemnul deasupra apei..."

A tăgădui cineva existența lui Dumnezeu și a lumii cerești, pentru că nu pricepe, nici ȳnțelege, e asemenea celor ce ar tăgădui lumina și căldura soarelui, pentru că n-o pot transporta cu banița ȳn fundul pivniței lor: umedă, rece și ȳntunecoasă. Adevărații ȳnvățați au fost și sunt credincioși, numai o parte din cei spoiti cu puțină carte lumească, au rămas necredincioși.

Dumnezeu există. Un misionar a dat ȳn mod original, unui brahman, o ȳnvățătură instructivă. ȳnvățatul brahman declară, că nu crede decât. ȳn ceea ce vede, deci nu poate crede ȳntr-Un Dumnezeu nevăzut. Atunci misionarul ȳi arată o mașină de electricitate, ȳntrebându-l: "Ce vezi aici? Câteva roți, sârme. ș.a.", răspunse el. "Altceva nimic?" "Nu." Apucă deci aceste două sârme"! Brahmanul făcu așa, dar deodată se simți străbătut de un curent, care-l făcu să se ȳnfloreze ȳn tot corpul. "Lasă-mă, strigă el disperat, de aici ȳnainte voi crede ȳn Dumnezeul cel nevăzut" (O mie pilde. o.c.).

Există Dumnezeu, suflet... Pe un vapor ce plutea spre America, ȳntre călători se afla unul, care nu mai contenea cu glumele sale nesărate la adresa lucrurilor religioase. Un călător evlavios, ȳl ascultă câțava vreme liniștit, dar pierzându-și răbdarea ȳi zise: D-ta crezi ȳn nemurirea sufletului"? Nu, eu nu am suflet", fu răspunsul. "Nu crezi nici ȳn Dumnezeu?" Nu, căci El nu există". "Da? răspunse omul, dacă e așa, atunci eu am auzit despre dumneata, ba chiar am și citit". "Se poate, zise glumeșul - dar spune-mi de la cine, și unde ai putut citi, pentru că eu nu am scris nici o carte?" Și omul ȳi răspunse: "ȳn psalmii lui David, unde stă scris: *"Nebunul zice ȳn inima sa: nu este Dumnezeu"*.

Răspunsul acesta și răsul ascultătorilor de pe bord, ȳl făcură pe necredincios să se retragă tăcut și gânditor" (O mie pilde, o.c.).

Noi simțim sufletul omenesc și pe Dumnezeu. Fiecare dintre noi a făcut experiența, că ațintindu-și cineva privirea asupra noastră, ne simțim atinși. Fără să ne dăm seama, ne ȳntoarcem și aflăm ochii care ne fixează. S-a mai constatat că oamenii, care din ȳntâmplare au ajuns ȳntr-o ȳncăpere mare și ȳntunecoasă, sub ȳnfluența fricii sau a altui simțământ potențat, pot ghici fără greșală, pe lângă tot ȳntunericul și liniștea ce-i ȳnconjoară, dacă se mai află cineva cu ei ȳn ȳncăperea ȳntunecoasă.

Așa e și cu omenirea de pe acest pământ. De văzut nu vedem

decât lumea care ne înconjoară, în inima noastră însă, simțim că există Cineva, Care e mai presus decât lumea - că nu suntem singuri pe lume, ci de la înălțimi îndepărtate, Cineva privește la noi cu ochi ageri (O mie pilde. o.c.).

20. M-am împotrivit învățăturilor preoților și ale Bisericii, zicând că după moarte, nu mai este: judecată, răsplătirea faptelor, Rai și iad?

Adeseori am auzit și noi înșine, oameni orbiți la ochii sufletului de patimi și de spiritele iadului, zicând: "Aici e raiul, aici e iadul". Și aceasta, ca multe altele asemenea, este o înșelăciune drăcească, o groaznică orbire sufletească, o jalnică prăbușire în iadul vremelnic și veșnic. Adevărul Dumnezeiesc ne arată, că după moartea oamenilor este o judecată, răsplată, Rai și iad.

"Veselește-te, tânărule, în tinerețile tale, și cu cele bune să se desfăteze inima ta în zilele tinereților tale, și umblă în căile inimii tale și după vederea ochilor tăi, dar să știi, că pentru toate acestea te va aduce Dumnezeu la Judecată" ... (Eccl. 11, 9; 12, 14).

Păcatul vechi aduce osândă nouă. Sfântul învățat al Bisericii, Efrem Sirul (+380), care după Sinodul de la Niceea s-a arătat aprig apărător al Credinței Ortodoxe, în tinerețe era necioplit și desmățat. Odată, pe când părinții săi îl trimiseră într-un sat vecin, a întâlnit pe drum, într-o pădure, vaca unui om sărac și luând pietre, a început să le arunce în vită, gonind-o tot mai mult în desișul pădurii. Acest joc urât a ținut până în seară, când vaca se prăvăli într-un șanț, rămânând nemișcată și cu picioarele rupte. Peste noapte a fost mâncată de fiarele sălbatice. După câteva zile, bietul stăpân al vacii, care o căuta, întâlni pe copil și-l întrebă dacă n-a văzut vita în pădure. Efrem îi răspunse cu strâmbături și batjocuri.

Trecând aproape o lună, părinții copilului îl trimiseră în același sat, și era aproape noapte când se găsea pe drum, spre casă. Câțiva păstori văzându-l, îi ziseră cu dragoste: "Acum e prea întuneric, rămâi cu noi noaptea și în zori ai să pleci iar". Efrem primi, se duse cu păstorii și dormi lângă ei. Dar peste noapte intrară fiarele sălbatice în ocolul vitelor și omorâră multe din ele. Când păstorii văzură că lipsesc atâtea, aruncară vina pe Efrem, că el a dat drumul hoților înăuntru, și fără a ține seamă de toată apărarea lui, îi legară mâinile și-l duseră la judecată, învinuindu-l de furt de oi. Judecătorul îl puse la închisoare și-l lăsă acolo 40 de zile, în care timp Efrem avu un vis: i se arătă un tânăr strălucitor de lumină și frumos la chip, care îi spuse zâmbind: "*Știu că nu ești*

vinovat, dar mai știu și ce ai făcut acum câțva timp. Adu-ți aminte când ai făcut să piară vaca aceluia nefericit și învață din asta că Dumnezeu e drept și pedepsește pe păcătoșii, care s-au făcut vinovați"! Și zicând acestea dispăru. După câteva zile, Efrem, împreună cu alți șapte închiși, trebui să se ducă înaintea judecății, unde, după obiceiul de atunci, ei trebuiau mai întâi să fie puși la chinuri, unul după altul, pentru ca să mărturisească. Când veni rândul lui Efrem, acesta tremura ca varga și în spaima lui se îndreptă către Domnul rugându-se: "Doamne, Atotputernice, scapă-mă de apăsarea aceasta, și de azi înainte am să-Ți slujesc numai Ție!" În clipa aceea un ușier al judecătoriei veni înaintea judecătorului și-i spuse: "Doamne, amână puțin pedeapsa aceasta, fiindcă e vremea mesei!" Astfel, Efrem fu din nou dus în închisoare, unde mulțumii lui Dumnezeu din toată inima, deși se temea pentru a doua zi. Când fu însă pentru ziua următoare, judecătorul fu înlocuit de altul, care cunoștea bine pe părinții lui Efrem și puse pe copil în libertate. Slobod acum, Efrem își ținu cuvântul. Se făcu călugăr și duse o viață sfântă. Ori de câte ori își aducea aminte de isprăvile copilăriei, se simțea mișcat până la lacrimi. Această pildă arată cum, pedeapsa lui Dumnezeu adeseori vine târziu, dar tot vine și pe căi negândite" (Vezi pe larg în Tom. II, scrierile Sf. Efrem Sirul).

Trâmbița judecății. În mijlocul unei păduri, unde se despart hotarele a două sate, într-o noapte de primăvară, pe lună plină, s-a săvârșit o faptă înfricoșată. Un om stătea în genunchi, plecat asupra altuia, care zăcea fără suflare. Un nor acoperea fața lunii, pe când cel plecat în genunchi, scotocea pe cel lungit, băgând în buzunar tot ce se găsea. Apoi îndată îl luă în spinare, cu gândul de a-l târî până la un râu, care vâjâia nu departe, și a-l îneca acolo. Deodată se opri gâfâind sub povara moartă. Luna ieșise din nori și-și arunca lumina ei blândă printre trunchi. Foarte aproape răsună un corn de poștă, trimițând notele cântecului: "Te gândești tu la asta"! Valea și câmpia au răspuns prin răsunet. Era ca și cum munții și copacii ar fi cântat: "Te gândești tu la asta?" Celui cu povara pe umeri îi era ca și cum mortul ar fi înviat în spinarea lui și l-ar gătui. Iute aruncă el greutatea, sări la o parte și se depărtă apoi tot mai mult. În sfârșit se opri la râu și ascultă.

Totul era cufundat în tăcere; valurile treceau iute la vale; parcă grăbindu-se să fugă mai repede de ucigaș. Acesta se necăji că n-a șters urmele faptei lui și fu cuprins de o frică ciudată. Veni iute îndărăt, umblă încoace și încolo, în sus și în jos; sudoarea i se scurgea pe frunte; îi era ca și cum ar fi avut plumb în toate mem-

brele. Câte o pasăre de noapte fâlfâia pe deasupra, la trecerea lui prin desiș; dar nicăieri nu găsea ce căuta. Se opri să se orienteze, să-și aducă bine aminte de loc. Dar abia făcu câțiva pași și văzu că s-a rătăcit. Toate licăreau confuz înaintea ochilor lui și i se părea că copacii umblă în sus și în jos, ascunzându-i vederea muntelui. În sfârșit, dimineța își arată cele dintâi luciri ale ei; păsările se treziră și începură cântecele lor vesele; din vale și din munți se auzea pocnetul bicelor. Ucigașul plecă iute. Cadavrul fu găsit și adus în satul în al cărui hotar zăcea. La tâmpla dreaptă avea urma unei lovituri ca de o piatră ascuțită. Nici o condică de lucrător nu era asupra lui, nici un semn din care să se poată cunoaște cine era. Acum trebuia îngropat în cimitirul de lângă biserică, în dealul de la picioarele căruia trecea șoseaua. O nenumărată mulțime însoțea pe cei ce-l duceau la mormânt. Veniseră din toate satele; fiecare voia să-și arate nevinovăția, tristețea și părerea de rău. Liniștit, fără plânsete răsunătoare, numai cu adâncă durere în inimă, se mișca șirul, în sus spre înălțime. Preotul ținu ocuvântare mișcătoare. Mai întâi vorbi el către cel dus din viață și spuse:

"Ai căzut pe drum. Cine știe încotro te ducea dorul inimii tale și ce inimă bătea pentru tine! Domnul, Care știe și vindecă toate, să-ți trimită odihnă și pace între sufletele celor ai Săi! Necunoscut ai căzut, de necunoscută mână. Nimeni nu știe de unde veneai și încotro te duceai. El însă, Acela care știe intrarea și ieșirea ta, te-a lăsat să te ridici în sus, pe drumurile pe care ochiul nostru nu le scapă din vedere. De ce Biserică țineai tu, ce limbă vorbeai - cine-ți poate întreba gura cea mută?" "Ridicați mâinile cu mine", spuse Preotul înainte către cei adunați și toți ridicară mâinile în sus. Apoi zise iarăși: "Curați suntem noi de acest sânge. Aici, în lumina soarelui, mărturisim: Suntem curați de fapta aceasta. Dreptatea însă nu va rămâne ascunsă. Ori pe unde vei fi umblând tu, care ai omorât pe fratele tău noaptea în pădure, sabia spânzură nevăzut deasupra capului tău și va cădea și te va zdrobi. Întoarce-te cât mai este timp! Nu grămădi nelegiuire, peste nelegiuire, căci odată, când va răsună trâmbița judecății..."

Iată numai că se auzi atunci, venind de pe șosea răsunând, cornul poștașului. Era cântecul: "Te gândești tu la asta!" Totul tăcu și-și ținu răsuflarea. Din mijlocul mulțimii sări un tânăr care se aruncă la pământ și strigă: "Eu sunt".

După ce l-au luat, și-a mărturisit el fapta cu căință: cum a venit în oraș cu banii stăpânului, la care slujea; cum a jucat la cărți și i-a pierdut; cum a omorât pe omul pe care voia numai să-l trântască

spre a-l jefui; cum trâmbița poștei l-a zăpăcit; cum a simțit mâinile arzându-i când le-a ridicat spre cer și cum tot atunci pe când vorbea preotul, aceleași sunete din trâmbița poștei i-au smuls mărturisirea.

Linistită, cu jale, fără strigăte, numai cu durere potolită în inimă, începu mulțimea a coborî muntele. Cu sufletul tremurând, cu lacrimi în ochi, plângând tare nefericirea, se întorceau mulți acasă; doi oameni însă, se despărțiseră pe totdeauna din tovărășia omenească.

Sf. Ioan Gură de Aur și tabloul cu reprezentarea iadului.

Sf. Ioan Gură de Aur atârname în odaia sa un tablou care înfățișa focul și chinurile iadului, și în fiecare zi, abia trezit sau mai-nainte de a se scula, dar mai cu seama când era muncit de ispită, se așeza înaintea acestuia, închipuindu-și și meditând cu ajutorul lui la chinurile iadului. Printr-o așa meditare, voința lui s-a întărit așa de mult, că nici o ispită nu-l putea momi. El îndemna și pe ceilalți să facă asemenea și zicea: "Omul să se coboare în iad încă din timpul vieții, fiindcă n-ai să mai poți ieși afară după ce vei fi intrat. Cine disprețuiește sau uită iadul, ușor cade într-însul". Într-adevăr, o privire adâncă a muncilor iadului e cel mai bun mijloc pentru a te feri de păcat.

Un picior în foc. Sf. Martinian, pustnic din Palestina, care și trăise 25 de ani de viață foarte aspră, avu odată mari ispite împotriva curăției. Deoarece nu mai încetau, Sfântul aprinse un foc și-și întinse un picior deasupra lui. Durerea îl făcea să țipe, dar își zicea în sine însăși: "*Dacă nu pot răbda măcar un foc atât de slab, cum aș putea să sufăr focul iadului, în care păcatul m-ar prăvăli?*" Și, din clipa aceea se găsi slobozit din ispitele lui. Chiar durerile piciorului nu-i mai îngăduiau să dea peste cugetele rele. Se înțelege că, din ispită nu e de trebuință să alergi la mijloace atât de eroice și de extreme; ajunge să ne amintim de lucrurile noastre cele de pe urmă: de moarte, de judecată și așa mai departe. Însăși Sf. Scriptură ne învață: "*În toate cuvintele (și lucrurile) tale, adu-ți aminte de cele mai de pe urmă ale tale și în veci nu vei păcătu!*" (Is. Sirah 7, 38; Aceste patru ist. extrase din Teol Morală, 1921, Arhim. I Scriban, pg. 302-304; 216-219; 297-298).

Judecata de apoi. Bogoris, regele bulgarilor, fusese învățat de niște misionari înfocați, adevărurile religiei creștine, dar sufletul lui, fiind prea ocupat cu grijile acestei lumi și inima prea dedată plăcerilor trupești, nu prea erau primitoare Harului Dumnezeuiesc, așa, încât el rămase păgân, alipit de credințele deșarte ale idolatriei și cufundat în umbra morții. Din întâmplare, sau

mai bine zis din purtarea de grijă a lui Dumnezeu, un pictor foarte vestit veni în plimbare în țara lui și fu dus înaintea regelui. Acesta avea o adevărată patimă pentru vânătoare, de aceea porunci pictorului să-i facă tabloul unei vânători cu toate frumusețile ei, spunându-i mai ales, să picteze animale frumoase și chipuri cât mai înspăimântătoare, căci acestea îi plăceau foarte mult. Pictorul, care era creștin, crezu că Dumnezeu îi pune la îndemână o întâmplare atât de nimerită, ca să poată aduce la îndeplinire venirea acestui rege necredicios la adevărata credință. Pentru aceasta în loc să picteze o vânătoare, cum i se ceruse, făcu un tablou grozav și măreț totodată, al Judecății de apoi. Totul în el insufla frică și groază. Într-o parte se vedea cerul întunecat ascuns după nori groși, în alta pământul cuprins de flăcări și marea prefăcută în sânge. Scaunul Judecătorului și al Atotstăpânitorului celor vii și al celor morți, părea atârnat în aer, în mijlocul fulgerelor amenințatoare și înconjurat de un mare număr de îngeri, slujitori ai voinței Lui. Toți oamenii, strânși într-o câmpie întinsă, plini de groază și de frică, așteptau sentința care trebuia să hotărască dacă viața lor veșnică avea să fie fericită sau nefericită. Mai jos stăteau diavolii cu fețele lor urâte, așteptând sufletele nefericite, care aveau să fie lăsate pradă furiei lor. Prăpastia iadului sta deschisă, gata să-i primească, și vărsa vârtejuri înfiorătoare de flăcări și de fum.

Pictorul lucra mereu în taină la tabloul său și făcea pe rege să aștepte, spunându-i că vrea să lucreze un tablou desăvârșit, de care să se ducă vestea.

Sosind și ziua hotărâtă, se adunară toți slujitorii curții în sala unde era pictat tabloul și fiind de față și regele, pictorul trase perdeaua și descoperi privitorilor acel tablou desăvârșit. La vederea lui, regele rămase mult timp uimit, fără să zică ceva, atâta fusese de zguduit de această priveliște înfiorătoare. Pe urmă întorcându-se către pictor, îi zise: "Ei, și ce înfățișează acest groaznic tablou?" Atunci pictorul îi vorbi de judecata lui Dumnezeu, despre muncile care așteaptă pe cei răi, despre răsplata pregătită pentru cei buni, despre grozăviile unei munci veșnice plină de nefericire, într-un cuvânt despre toate adevărurile religiei creștine. Și vorbi cu atâta putere și căldură, încât regele adânc mișcat, nu putu să se împotrivescă simțirii pe care o trezi în el acest tablou înfiorător. Puțin după aceasta, el se întoarse la Dumnezeu și primi religia creștină, hotărât să o păstreze până la sfârșitul vieții. Dacă gândindu-te la Judecata de apoi, nu te simți tot atât de zguduit sufletește, este că nu te gândești cum trebuie și nu cugeți îndeajuns

asupra ei! Așadar, gândește-te bine! (Din "Gândește-te bine", trad. de monahia O. Gologan. Dr. N. Chiriac-Dimancea, "Morală creștină", pg. 150-151).

Muncile păcătoșilor în iad. Povestit-a Avva Macarie: "Umblând odată prin pustie, am găsit o căpățână de mort aruncată pe pământ. Și, clătînând-o cu toiagul meu de finic, mi-a grăit căpățâna: "Eu am fost popă al idolilor și al elinilor celor ce au petrecut în locul acesta, iar tu ești Macarie purtătorul de Duh, și ori în ce ceas te vei milostivi spre cei ce sunt în muncă și te vei ruga pentru dânșii, se mângâie puțin". I-a zis ei bătrânul: "Care este mângâierea și care este munca?" I-a răspuns lui: "Pe cât este de departe cerul de pământ, atâta este focul de dedesubtul nostru, fiindcă de la picioare până la cap, stăm în mijlocul focului și nu este cu putință să se vadă cineva față în față, ci fața fiecăruia este lipită de spatele celui alt. Deci, când te rogi tu pentru noi, din parte vede cineva fața celui alt. Aceasta este mângâierea". Și plângând bătrânul, a zis: "Vai zilei aceleia în care s-a născut omul păcătos, dacă aceasta este mângâierea muncii!" I-a zis ei bătrânul: "Este altă muncă mai grea?" I-a răspuns lui căpățâna: "Mai mare muncă este dedesubtul nostru". I-a zis ei bătrânul: "Dar cine sunt acolo?" I-a răspuns lui căpățâna: "Noi, ca cei ce nu am cunoscut pe Dumnezeu, măcar puțin suntem miluiți, iar cei ce au cunoscut pe Dumnezeu și s-au lepădat de El și n-au făcut voia Lui, dedesubtul nostru sunt". Și luând bătrânul căpățâna, a îngropat-o (Pateric slova M. Nr. 36).

... Amin, amin grăiesc vouă, că vine ceasul... întru care toți (morții) cei din mormânturi vor auzi glasul Lui. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune întru învierea vieții; iar cei ce au făcut cele rele întru învierea osândirii" (Ioan 5, 25, 28). "Am văzut scaun alb, mare, și pe Cel ce ședea pe el, de a Cărui Față a fugit pământul și cerul; și loc nu s-a aflat lor. Și am văzut pe morți, pe cei mici și pe cei mari, stând înaintea lui Dumnezeu: și cărți s-au deschis; și altă carte s-a deschis care este a vieții; și s-au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, după faptele lor. Marea a dat pe morții cei dintr-însa; și moartea și iadul au dat pe morții cei dintr-înșii și s-au judecat fiecare după faptele lor... Și ori care nu s-a aflat scris în Cartea Vieții, s-a aruncat în iazărul cel de foc" (Apc. 20, 11-15).

21. Am zis că odată cu moartea noastră, toate mor pentru noi?

Astă-i o părere păcătoasă a celor orbiți la ochii sufletului, cu care vrea a face pe alți orbi (proști) să creadă că, atunci când moare omul s-au sfârșit toate, așa cum se sfârșește când mor animalele.

Prin această idee întunecată, se vede clar că babilonia din capetele necredincioșilor prin care susțin morțiș că ei n-au suflet și că-s asemenea animalelor pământului (Ps. 4, 12-21), ba încă și mai decăzuți decât ele. Ascultă, cerule, și ia aminte, pământule, că Domnul a grăit: *"Fii am născut și am crescut, dar ei s-au răsculat împotriva Mea. Boul își cunoaște pe stăpânul său și asinul ieslea domnului său, dar Israel nu mă cunoaște pe Mine, poporul Meu nu i-a aminte de Mine. Vai, neam păcătos, popor încărcat de nelegiuiri, sămânță rea, copii stricați!"* ... (Is. 1 comp. Ier. 3, 7; 9, 3-6).

Și aceasta-i o groaznică înșelăciune. Dreapta-credință și orice minte sănătoasă, ne spun că nu se sfârșesc toate, odată cu moartea oamenilor; ci, dincolo de moartea trupului omenesc e o tragere la răspundere pentru felul vieții trăite pe pământ, e o judecată divină, care răsplătește pe cei buni cu fericire veșnică, iar pe cei răi cu osândire veșnică: *"Amin, amin grăiesc vouă... Vine ceasul întru care toți cei din morminte, vor auzi glasul Lui. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții; iar cei ce au făcut cele rele, întru înviera osândirii"* (Ioan 5, 24-29; comp. Dan. 12, 2; Mt. 25, 32-46; Apc. 7, 21; 22).

Sufletul fiecărui om, după moartea temporală a trupului, intră în veșnicie, unde își va lua temporal plata după faptele sale, până la învierea obștească, când se va întoarce în trupul său reconstruit de Ziditor. După Judecata universală, fiecare om, de a făcut bine în viața sa pământească va intra cu trup și suflet în împărăția fericirii; iar de a făcut rele, în iad unde se va chinui veșnic. Oare gânditu-v-ați serios la aceasta?

Deși se vor semeți unii să spună că aceasta-i o sperietoare a Preoților, ori vreo poveste bătrânească sau copilărească, totuși, adevărul e că Dumnezeu va aduce pe tot omul la judecată, unde-i va răsplăti după faptele sale. Deși aici pe pământ, unde *"mincinoși sunt în cumpene fiii oamenilor"*, cei buni sunt adeseori răsplățiți cu rău, și cei răi și nedreți cu felurite bunătăți; la Judecata Divină, fiecare va fi dus și răsplătit după faptele sale.

Odată cu moartea pământească este știut, nu numai că nu se sfârșește totul pentru fiecare om; ci din contra, cu ea se începe totul, o veșnicie. Deci să viețuim bine, creștinește, adică în Darul lui Dumnezeu, îmbogățindu-ne în fapte bune și virtuți creștinești, ca prin această moarte să trecem în viața fericită.

Cel mai mare nebun. Odiniară la curtea regilor, și uneori a prinților chiar, se întâlnea adesea un om gătit ca o piaiță și care trebuia să înveselească pe stăpânii lui. I se da numele de "ne-bunul". Nebunul era o fire născocitoare, vesel, voios, gata cu răs-

punsul, răzător și în stare să facă și pe alții să râdă. Oricui îi era îngăduit să râdă de el, ba și să-l palmuiască, sau să-l lovească cu piciorul. La rândul lui putea și el să râdă de alții și adesea în glumă, spunea mai-marilor săi, crude adevăruri.

Un nebun, de la curtea unui prinț, primi într-o zi de la el un băț cioplit din topor. "Ține acest băț, zise stăpânul, și nu-l lăsa din mână, decât când vei întâlni un om mai nebun ca tine. Aceluia poți să i-l dai". Nebunul se plecă. De atunci, fie că sta, fie că pornea la drum, totdeauna îl vedeai cu bățul în mână.

Trecură câțiva ani de atunci și prințul căzu bolnav. Nebunul veni să-l vadă și rămase în picioare, lângă pat, rezemat în băț. Cum se află stăpânul meu? Întrebă el cu multă plecăciune. "Rău, rău de tot, răspunse prințul! Văd bine, că va trebui să plec curând de pe-aici!" Nebunul începu să plângă. "Și când te vei întoarce, stăpâne?" întrebă el. "Peste o lună?" "Nu", suspină prințul! "Poate peste-un an". "Vai! Nu!". "Dar peste cât timp, stăpâne?" "Niciodată! Nu mă voi mai întoarce niciodată!" Niciodată! repetă nebunul încremenit. "Dar, stăpâne, te-ai pregătit de drum pentru o lipsă așa de îndelungată". "Pregătiri de plecare? Nici una! Nici nu m-am gândit măcar!" "Și tu vei pleca adică curând! Ești gata să părăsești casa ta, ca să mergi în tărâmurile, de unde nu te vei mai întoarce niciodată și n-ai făcut nici o pregătire de plecare! Ține, dar bățul acesta, stăpâne! Ia-l pentru că eu n-am mai întâlnit până acum, un om așa de nebun ca tine!" (Trad. Ier. Nifon Criveanu).

22. Am zis că Dumnezeu ne-a dat uitării, că nu se mai ocupă de noi?

Aceasta-i o vorbă nebunească, ieșită din gurile unor oameni nesocotiți. Dumnezeu pururea s-a ocupat și se ocupă, îngrijind de lumea pe care a făcut-o. A-a-a-a! Că nu se ocupă Dumnezeu după gusturile noastre deșarte, pentru a câștiga bani mulți, avere, lux, etc., spre a ne împlini feluritele pasiuni păcătoase, asta-i altceva. Cei ce vorbesc astfel de vorbe șucheate, sunt față de dreapta-credință, niște persoane ignorante, care judecă cu călcăiele, nu cu mintea. Toate câte ni le trimite Dumnezeu, bune ori aspre, sunt foarte bune, și prin acestea El ne arată că pururea Se ocupă de noi. Noi oamenii gândim și ne grijim mai mult de trup decât de suflet. Dumnezeu însă se grijește mai întâi de suflet și apoi de trupul omenesc (Mt. 10, 26; 16, 25-26; 1 Cor. 5, 5; Evr. 12, 1-14) și de aici mulți înțeleg de-a-ndoaselea, bodogănind că Dumnezeu nu se mai ocupă de noi.

Mulți se înșeală a zice când văd adeseori pe unii din cei răi plini

de bunătați pieritoare; iar pe unii din credincioși suferind. Dumnezeu răsplătește pe unii din cei răi cu bunătați aici, pentru a-i atrage la Sine; iar dacă nu vin la El, puținul bine ce vor fi făcut și ei, să fie răsplătit aici; iar dincolo în veșnicie să se chinuiască în iad. Cei buni sunt certați aici în felurite forme, pentru a-și îndrepta viața, spre a se curăți de păcatele lor și a deveni moștenitori Împărăției lui Dumnezeu. El se ocupă de noi în felurite forme, dar ne respectă libertatea cu care ne-a înzestrat. Este știut de creștinii cei luminați, că cele mai multe răutăți și necazuri ce sunt în lume sunt pricinuite tot de oameni.

Mulți ne plângem de boli, dar acestea oare nu ni le-am cauzat tot noi înșine? Dumnezeu a înzestrat pe om cu sănătate, dar el și-a bătut joc de ea prin felurite neorânduiri, desfrânări, jocuri, îmbuibări, beții, munci istovitoare, nebăgări de seamă, asupriri, felurite abuzuri, etc. Mulți se plâng de sărăcie, dar oare a cui e vina, când aceștia și-au risipit averea ori câștigul lor în felurite deșertăciuni, în lux, slujiri în toaletă și-n port, maimuțări, în jocuri de cărți, de noroc, în petreceri anticreștinești, beții, fumatul tutunului, în leneviri și alte neorânduiri și lucruri tot nefolositoare? Alții se plâng că trăiesc rău în casă, dar oare ei au ascultat cuvântul lui Dumnezeu și sfaturile Bisericii? Și dacă ei au nesocotit binele, de ce se plâng de traiul rău?... De aici vedem bine că oamenii au dat uitării pe Dumnezeu și nu se mai ocupă de Dumnezeu. O! De ne-am ocupa noi oamenii de Dumnezeu, împlinind voia Lui, ar străluci Raiul pe pământ. Creștinii buni viețuiesc cu Dumnezeu de aici de pe pământ și El se ocupă de ei, îi salvează din primejdii și-i umple de bărbăție și fericire cerească.

Dumnezeu scapă pe credinciosul său de la vrăjmași. Predicam într-un sat din Tibet - mărturisește Sundar Singh - țară închisă pentru Evanghelie, când cineva mă sfătui să tac, căci altfel viața mea este în primejdie. L-a început mi-a fost frică, apoi m-am rugat și am dobândit putere. Simțeam pe Iisus lângă mine. Eram gata să-mi dau viața. Atunci m-au împroșcat cu pietre, cu murdării și am fost târât afară din sat. Venind seara, eram singur într-o vizuină, flămând și mort de sete. Satana, mă ispită, dar eu mă rugam încă și ridicând ochii, văzui vreo 50-60 de oameni care veneau către mine cu ciomege și cu pietre. Din nou m-am înfricoșat, dar mă rugai iarăși, gândindu-mă că este o frumoasă ocazie de a muri pentru Acela care și-a dat viața pentru mine.

Când am ridicat ochii și am privit, toți acei oameni nu mai erau. Am petrecut noaptea în rugăciune, acolo în vizuină. A doua zi

dimineța, am văzut pe aceiași oameni, care veneau din nou, și eram sigur că veneau pentru ca să mă omoare.

M-am ridicat și le-am zis: "Sunt fericit că-mi dau viața pentru Mântuitorul meu". Ei îmi răspunseră: "N-am venit ca să te omorăm, ci ca să aflăm ceva. Noi am văzut chinezi, indieni, europeni... dar noaptea trecută am văzut niște oameni așa de neobișnuiți, stând în picioare împrejurul vizuinii tale, că nu i-am putut cunoaște. Dorim să știm din ce țară erau acei oameni, căci niciodată n-am văzut asemenea oameni deosebiți. Ei nu atingeau pământul și stăteau jur-împrejurul vizuinii. N-am mai avut curajul să venim să te vedem, când am văzut atâția oameni". Atunci am înțeles că acei oameni erau Îngeri. Pentru mine nu era necesar ca Dumnezeu să mi-i arate, dar prigonitorii mei i-au văzut. Cineva ar putea crede că acesta poate să fi fost un vis, o părere de om bolnav; dar un om, doi, s-ar putea înșela; nu 50 sau 60! Era ceva adevărat și pentru aceasta, acei oameni au plecat fără a-mi face vreun rău. Am înțeles, astfel, puterea lui Hristos. El era cu mine și nu numai Hristos singur, ci și Îngerii Săi fusese trimiși pentru a mă apăra (Prin Hr. și p. Hr. o.c.).

Hrănit de îngeri ca Ilie. Altădată, propovăduise ziua întreagă, dar nimeni nu-i dăduse o fărâmitură de pâine. Se înnoptase, și el nemâncat și rupt de oboseală, căuta un loc de adăpost. Nimeni nu voia să-l găzduiască. Se culcă sub un copac și adormi. În miez de noapte fu trezit de cineva, care-l lîndemna să se scoale și să mănânce. Doi oameni stăteau alături cu mâncare și apă. Crezu că sunt doi țărani, cărora li se făcuse milă de el, și primi bucuros ceea ce i se da. Dar când voi să vorbească cu ei, se făcură nevăzuți, fără ca el să-și dea seama cum. Căzu în genunchi și mulțumi lui Dumnezeu, pentru purtarea Lui de grijă (Prin Hr. și p. Hr. o.c.).

Dumnezeu e cu credincioșii săi. Într-o zi, Sundar Singh propovăduia cuvântul Evangheliei în Tibet, când îi ieșiră înaintea mai mulți indieni. "Ți-am spus de atâtea ori, să nu mai calci pe la noi și iată-te din nou. De data asta te vom uide".

Un lama (preot indian) le zise: "Nu vom folosi nimic, de-l vom uide. Moartea unui alt creștin, cu o lună înainte, a tulburat mult poporul. Să-l lăsăm în neștirea nimănui în pădure". Mă duseră noaptea în pădure și mă legară de un copac cu un lanț gros de fier. N-aveam cu mine decât un așternut și Biblia. Mi le luară și pe acestea. Lanțul fu înnodat și încuiat cu un lacăt, ca astfel să nu mă pot dezlega. Era strașnic de frig. Mă chinuiam foarte greu.

N-aveam pe nimeni să-mi ajute, nici un prieten. Dar Mântuitorul meu era acolo și-mi era destul!

Frigul nopții nu m-a lăsat să dorm deloc. Dimineața eram așa de înghețat, încât îmi ziceam, că mi s-a apropiat sfârșitul și că voi muri îndată. În acea clipă am simțit o așa de mare pace sufletească, o bucurie așa de minunată, că mi se părea pământul cer. Dacă Hristos n-ar fi Hristosul cel viu; dacă El n-ar fi adevăratul Dumnezeu, ci doar un om, El n-ar fi putut să-mi dea această pace și bucurie sufletească în mijlocul suferințelor! Și cum simțeam acea pace, acea căldură a Sfântului Duh, am uitat de suferințele mele, am uitat de frig și am adormit.

După câțeva vreme am auzit zgomot și m-am sculat. Copacul de care fusesem legat, avea roade coapte și căzând unul m-a trezit din somn. Și iată că... lacătul lanțului era deschis și eu liber! Nu am văzut pe nimeni în jurul meu. Am găsit pe jos poame dulci. După ce am mâncat câteva m-am reîntors în sat să propovăduiesc Evanghelia. Oamenii nu puteau să creadă ochilor. Ei mă socoteau mort, dar eu eram în viață. Cercetară lacătul crezând că-l vor găsi sfărâmat. Dar el era neatins. Acest lacăt nu se putea deschide decât cu o singură cheie și ea era la preotul indian.

Puterea lui Dumnezeu s-a arătat astfel. El poate ajuta pe fiii credincioși ai Săi, El e întotdeauna cu ei (Prin Hr. și p. Hr. o.c.).

Dumnezeu scoate din pierzare pe aleșii săi. Pentru mărturisirea credinței în Hristos, am fost torturat mult - povestește Sundar Singh - și cu brațul sfărâmat am fost aruncat într-un puț adânc al Tibetului... Puțul era adânc de patruzeci picioare și înconjurat de un zid în care avea o ușă. În totul erau două uși încuiate cu chei. Brațul stâng al lui Sundar Singh fusese sfărâmat înainte de a-l arunca în puț, pentru a-i face imposibilă ieșirea din puț și fuga. El auzi că cineva deschise ușa și-i coboară o frânghie. Omul care o aruncase îi zise să o prindă, dar el răspunse că nu se poate servi de brațul său. Atunci omul îi zise să pună frânghia pe sub picioarele sale și astfel va ieși afară din puț. Noaptea fiind întunecoasă n-a putut cunoaște pe Acela care îl scosese afară și el l-a socotit drept un soldat tibetan, venit să-l caute pentru a-l duce să fie chinuit din nou. Îl întrebă de numele său, dar nu-i dete nici un răspuns.

După ce trecu prin cele două uși ce omul deschisese, l-a așteptat pentru ca să-l întrebe pe ce drum să apuce. "Am așteptat, cinci, zece, douăzeci, treizeci minute, dar nimeni n-a venit".

A doua zi de dimineață, am predicat din nou în sat și am fost adus înaintea unui lama (preot budist). El mă întrebă cum am

putut să ies din puț? I-am povestit. Merse de controlă încuietorile, care erau așa cum le lăsase. S-a căutat cheia - singura cheie - se găsi la cingătoarea preotului budist.

Acesta începu a se tulbura. În urmă îmi zise: "Arată-mi brațul". În acest moment mi-am adus aminte că la ieșirea din puț, omul atinsese brațul meu. L-am arătat și brațul era complet yndecat. Atunci preotul îmi zise: "Dumnezeul tău te-a ocrotit; nu-ți vom face nici un rău, dar părăsește locurile noastre, ca nu cumva să ne ajungă vreo pedeapsă" (Prin Hr. și p. Hr. o.c.).

Mântuitorul Hristos Dumnezeu, scapă de la moarte pe alesul său. Un indian a trecut la legea creștină - în 18 decembrie 1904 - și propovăduia altor indieni Sfânta Evanghelie.

"Într-o zi aceștia - îndemnați de preotul indian - nu-l mai ascultară, ci-l duseră pe un munte, spunându-i: "Dacă vrei să scapi cu zile, leapădă-ți credința; altfel te aruncăm jos, în prăpastie". El le răspunse: "Nu v-am făcut nimic rău, de ce mă pedepsiți? V-am vorbit despre Mântuitorul meu! Atât"! Indienii văzură că nu are de gând să-și lepede credința și-i spuseră: "Vei fi ucis". Prăpastia adâncă de la picioarele lui ar fi putut să-l înfricoșeze, dar el își ridică ochii spre cer și se rugă: "Doamne, în mâinile Tale îmi dau duhul".

Atunci chinuitorii îl aruncară jos în prăpastie și răsturnară bucăți de stâncă asupra lui. Dar... o mare minune se întâmplă. Acest om rănit de moarte și care-și pierduse cunoștința, trăia încă, era viu. Cam după o jumătate de ceas putu să-și ridice ușor capul, care-l durea grozav.

Era tot plin de sânge, fără ca să se poată scula în picioare. "Toată lumea m-a părăsit - își zise - nu e nimeni care să-mi vină în ajutor!"

Un glas dulce îi răspunse: "Toată lumea te-a părăsit, dar Eu sunt totdeauna cu tine".

Crezu, că poate un om al lui Dumnezeu îi venise într-ajutor și uitându-se în juru-i, văzu într-adevăr un om, care se apropie de el, și-l rezemă cu spatele de stâncă. Apoi plecă s-aducă apă.

Bietul om rănit, zise: "Îți mulțumesc. Ai venit să-mi dai o mână de ajutor, înainte de a muri". Simțea bine, că Dumnezeu era cu el, dar nu-și închipuia cine să fie acel om. Nu era pe-acolo nici un vas, nici o sticlă, cu care să poată aduce apă, dar bunul Om aduse apă bolnavului în mâinile Sale, făcute cauc.

De două ori îi aduse apă și a treia oară rănitul văzu, că în mâinile ce-l adăpau erau semnele cuielor. Atunci - uimit de cele ce vedea și cunoscând cine era Acela, care-i venise în ajutor - căzu la genunchii Lui și zise: "Mântuitorul și Dumnezeul meu! Credeam că m-ai

părăsit, dar Tu erai cu mine". Omul nu se mai văzu și rănitul era cu totul vindecat. Era o minune dumnezeiască. Acest rănit, în pragul morții, fusese adus din nou la viață. Porni în sat, unde toată lumea se minuna, văzându-l că trăiește: "Noi te credeam mort și tu ești în viață". Iar el le răspundea: "Eram ca și mort, dar Mântuitorul meu e viu și eu sunt de asemenea viu (Prin Hr. și p. Hr. o.c.).

Din cele arătate și din altele multe știute și neștiute de noi, reiese clar că Dumnezeu se ocupă foarte mult, de noi, atunci când și noi îi slujim cu trup și suflet; ba ceva mai mult, chiar și de cei care s-au depărtat de El, precum ne arată în pilda cu oaia și drahma cea pierdută, fiul risipitor, etc. (Lc. 15).

23. Am zis că toate religiile sunt bune?

Acesta e cuvântul sau răspunsul oamenilor neisprăviți, ignoranți. Așa grăiesc aceia care deși susțin că sunt creștini, totuși, nu cunosc religia creștină ortodoxă, nici bogățiile învățăturilor ei Sfinte, luminătoare de suflete, nici încheieturile, Tainele, Darurile, puterile și binefacerile ei. Ignoranța aceasta a făcut pe mulți să dea drumul gurii fără a mai judeca, când zic: "Fiecare cu religia lui. Fiecare cu obiceiurile și legea în care s-a născut. Fiecare să creadă și să se închine cum l-au învățat părinții lui. Ce mai atâtea neînțelegeri și războaie între religii, doar toate religiile sunt bune, toți ne închinăm aceluiași Dumnezeu". La aceste vorbări deșarte și babilonice neînțelegeri șucheate, ar trebui date multe răspunsuri aspre și înfierătoare, dar pentru a nu părea aspru, mă văd silit a răspunde cu compătimire: Sărmanii oameni! Cum nu-și dau ei seama ce vorbesc! Ei susțin astfel pentru că nu știu ce e religia, nu cunosc scopul, dreptarul, nici pe Autorul ei firesc și legitim. De ar ști ei acestea toate, n-ar mai vorbi așa.

Religia e legătura sfântă dintre oameni și Dumnezeu, care cuprinde toate îndatoririle pe care omul le are față de Creatorul său. Religia arată, hotărăște și statornicește legăturile veritabile între omenire și Dumnezeu. Deși toate religiile zic, în unele părți sunt la fel, totuși, au multe laturi de învățătură și activitate potrivnică voii lui Dumnezeu și unicei religii adevărate a Lui. Orice religie deviată de la religia creștină apostolică și patristică conformă celor șapte sinoade ecumenice, orice religie, potrivnică religiei Ortodoxe creștine ce se conduce după dreptarul Bisericii Ierusalimului, mama tuturor Bisericilor, trebuie să revină, să reîntre și să se reunească cu Ortodoxia creștină universală, într-un cuget și un suflet.

"Unul este Dumnezeuul nostru, deci una este și adevărata reli-

gie. Precum ceilalți dumnezei sunt draci, care periclitizează sufletele oamenilor, așa și celelalte religii ramificate în sute de părți, înțelegeri și susțineri morțișe după capetele lor, fiindcă înțeleg Sfintele Scripturi altfel, greșit, primejduiesc pacea creștinilor și mântuirea lor vremelnică și veșnică! Deci, după cuvântul Dumnezeieștii Scripturi: *"Să-și lase cel necredincios căile sale și omul fără-de-lege sfaturile sale, și să se întoarcă la Domnul și-l va milui. Întorceți-vă la Dumnezeu vostru, că mult va ierta păcatele voastre. Că nu sunt sfaturile Mele, ca sfaturile voastre, nici căile Mele ca ale voastre căi, zice Domnul. Ci pe cât sunt de sus (departe) cerurile de pământ, așa de departe sunt căile Mele de căile voastre și cugetele Mele de cugetele voastre"* (Is. 55, 7-9).

Voia lui Dumnezeu e ca toată lumea să vină la unica religie: dreaptă, adevărată, Creștină Ortodoxă, a cărei mamă e Biserica Ierusalimului și al cărei Tată e unul Dumnezeu. *"Părinte Sfinte, fă ca aceștia să fie una, precum și Noi una suntem"* (Ioan 17; 15, 1-6; comp. Mt. 7, 15-23; 24, 11, 24, 28; 1 Cor. 1, 10-13; Rom. 16, 17-18; Ioan 8, 44). Iată care-i voia și dragostea Autorului Religiei adevărate; iar dezbinarea corpului creștinesc și fărâmițarea lui în sute de religii și secte, e plăcerea pierzătorului (1 Ioan 2, 18-19; Ioan 8, 44)!

Vedeți că nu toate religiile sunt la fel înaintea lui Dumnezeu? Vedeți că nu toate religiile leagă pe om de Dumnezeu? Vedeți că nu toate religiile învață pe oameni despre toate datoritiile pe care le au ei față de Dumnezeu? Vedeți că nu toate religiile învață pe oameni după voia lui Dumnezeu și hotărârile Lui? Vedeți că nu toate religiile pun omului la dispoziție mijloacele trebuincioase pentru împlinirea acestor datorii? Vedeți că nu toate religiile sunt recunoscute cum că sunt ale Lui? Oamenii zic multe, în multe și felurite chipuri, pentru că: *"Tot omul e mincinos... și: "Mincinoși sunt în cumpene fiii oamenilor"*, dar nămai Adevărul Domnului, religia Dumnezeiască, rămâne în veac (Ps. 115, 2; 27, 9-10; 1 Ioan 2, 14-17).

Religii omenești, sau devieri și rupturi de la adevărata religie creștină, sunt multe și variate (1 Cor. 1, 10-18; Rom. 16, 17-18; Mt. 7, 15; 24, 11, 24), însă adevărata religie creștină ortodoxă, nu-i de origine omenească; ci în chip veritabil duhovnicesc, ea este de origine Dumnezeiască. Religia aceasta, unică și extraveritabilă în felul ei, nu-i o simplă legătură de la egal la egal; ci e o minunată legătură sfântă, divină, de la mărginit la nemărginit, de la rob la Domn, de la slugă la Stăpân, de la Zidire la ziditor, de la om la Dumnezeu. Oare cine hotărăște legământul între slugă și stăpân? Sluga? Ori Stăpânul? Desigur că nu sluga; ci Stăpânul (Fac. 12). Ei bine, dacă

aici pe pământ, legământul dintre slugă și stăpân îl hotărăște stăpânul (Fac.9), cu atât mai mult legământul dintre om și Dumnezeu nu-l poate hotări omul; ci numai Dumnezeu. Astfel ne adevăresc și Dumnezeieștile Scripturi și Tradiții, că atât în Vechiul Testament cât mai ales și mai desăvârșit în Noul Testament, legământul unicei religii adevărate, a fost făcut de Dumnezeu.

Din cele arătate aici în scurt și fugitiv, reiese clar că unica religie creștină ortodoxă e din firea ei Dumnezeiască, unică, sfântă, desăvârșită, pentru că Autorul ei, Mântuitorul Hristos, Dumnezeu-Cuvântul întrupat, jertfit și proslăvit, etern și universal, este numai Unul Sfânt, adevărat, desăvârșit, Făcătorul și Cărmuitorul Universului. *"Un Domn, o Credință și un Botez..."* (Efs. 4, 5).

Sfaturi Duhovnicești

Mărturisim, Doamne, necredința noastră și fărădelegile părinților noștri, căci am păcătuit înaintea Ta. Nu ne lepăda pe noi pentru Numele Tău. Nu înjosi Tronul Slavei Tale! Adu-Ți aminte și nu strica legământul Tău!... Căci cu mare bătaie a fost bătută fecioara (Țara) fiica poporului meu cu lovitură grea. În câmpii, iată văd oameni uciși cu sabia! În cetate, oameni istoviți de foame! Chiar și Proorocul și Preotul rățăcesc prin țară, fără să știe ce fac... Așteptăm pace și iată nu-i nicidecum bine! Așteptăm vremea vindecării și iată grozăvie! (Ier. 14; 6, 10-19; 8, 10-12; 23, 11-12).

"Mă duc (de la cei ce i-am rănit și bătut pentru satisfacerea pasiunilor păcătoase în care lăncezesc cu îndărătnicie) și nu Mă mai întorc la locul Meu - zice Domnul - până ce se vor căi și-Mi vor căuta Fața Mea. În strâmtoarea lor, ei umblă după Mine, zicând: Veniți să ne întoarcem către Domnul, căci numai El, după ce ne-a rănit, ne tămăduiește; iar după ce ne-a bătut, ne leagă rănilile noastre. El după două zile din nou ne va învia; iar în ziua a treia iarăși ne va scula, ca sub oblăduirea Lui, să ducem o viață nouă. Să-L înțelegem, să ne sânguim, să cunoaștem cine este Domnul. Venirea lui e sigură ca ivirea zorilor..." (Osia 5, 15; 6, 1-3 comp. Mt. 23, 37-39; Ioan 8, 5, 24-30).

Dumnezeu ascultă mărturisirea păcatelor.

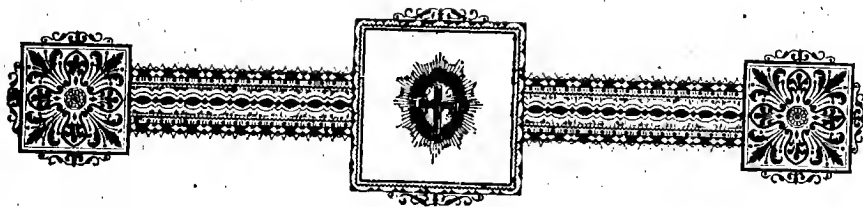
"...Sufletul omului pasionat după deșertăciuni, păcătuiind) vine încet, încet, spre prăpastie și viața lui spre împărăția morților. Dacă omul (căzut în păcate) află un înger (Preot Duhovnic iscusit și plin de dragoste Divină) lângă el, un mijlocitor între vii care să-i arate omului calea datoriei (păcătosul se căiește). Dumnezeu Se milostivește de el și-i zice îngerului: "Izbăvește-l ca să nu se prăbușească în prăpastie. Am găsit pentru sufletul lui prețul de

răscumpărare". Atunci trupul (păcătosului pocăit, spovedit, canonic și împărtășit), înflorește ca-n tinerețe și el vine înapoi la începutul vieții sale. El se roagă lui Dumnezeu, și Dumnezeu îi arată bunătatea Sa, și îi îngăduie să vadă Fața Sa cu mare bucurie, și astfel îi dă omului iertarea sa. Atunci omul (grijit după buna plăcere a lui Dumnezeu) privește peste semenii săi și zice: "Păcătuisem și călcasem dreptatea, dar n-am fost pedepsit după faptele mele, căci El a izbăvit sufletul meu ca să nu trecă prin strâmtoarea morții și ochii mei văd încă Lumina. Iată, toate acestea le face Dumnezeu, de două ori, de trei ori cu omul, ca să-i scoată sufletul din pieire și ca să-i lumineze Lumina celor vii" (Iov 33, 16-28).

În ziua a patra a creației Dumnezeu a zis: "Să se facă luminători pe întinsul cerului, ca să despartă ziua de noapte și să slujească de semne pentru timpuri, zile și ani. Și Dumnezeu făcu pe cei doi luminători mari; pe luminătorul cel mare ca să stăpânească ziua și pe luminătorul cel mic ca să stăpânească noaptea, și făcu și stelele" (Fac. 1, 14-16).

Acesta este calendarul ceresc, după care în decursul vremurilor, oamenii au făcut diferite calendare, unele mai mult și altele mai puțin greșite. Cel mai apropiat de adevăr este actualul calendar ortodox.

STILUL VECHI ORI CREDINȚA?

Dreapta credință Creștină Ortodoxă și calendarul

24. Am crezut și ținut la calendar mai mult decât la Dumnezeu și la învățătura Sfintei Biserici Ortodoxe?

Aceasta-i o deviere de la dreapta-credință, o rătăcire, un păcat greu, ucigător sufletelor celor ce se încurcă în el cu îndărătnicie.

Abaterea aceasta a unor neînțelegători care s-au împotrivit și se împotrivesc cu încăpățănare contra adevărului Divin, contra Sfântului Sinod Ortodox Român, a Sfintelor Pravile și a Sfântului Sinod I din Niceea, e un păcat destul de greu. Dacă a sta împotriva unui P.S. Ierarh când te învață după adevăr, e un păcat greu, cu cât mai groaznic păcat e a sta contra tuturor I.P.S. Ierarhi, Patriarhi, Mitropoliți, Episcopi, Arhieri și Preoți ai Sf. Sinod, a Sf. Biserici Ortodoxe Române, a celorlalte Sf. Biserici Ortodoxe și a Sf. Sinod I ecumnic, care învață pe creștini a ține după calendarul îndreptat, cu echinocțiul fixat la 21 martie și septembrie, unde era în vremea sinodului I Niceean; iar nu la 8 martie și septembrie, unde rămăsese în cursul acestor 16 secole.

Dumnezeiasca Scriptură ne spune că israeliții scoși din robia Egiptului, pe când pibegeau în pustie pierzându-și răbdarea, au cărtit împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu. Atunci Domnul a trimis șerpi înfocați care mușcau poporul așa de cumplit, încât mulți au și murit. Poporul a venit la Moise și s-a plâns, rugându-l a cere de la Domnul să depărteze șerpii de la ei. Moise s-a rugat și Domnul a zis: *"Fă un șarpe de aramă și spânzură-l pe un Semn + de lemn. Oricine va fi mușcat de șerpi înfocați și va privi la el, va trăi"*. Moise și poporul au făcut așa și s-au folosit (Num. 21, 4-9). Intrând în pământul făgăduinței ei aveau în mare cinste, pe lângă cortul și chivotul cu toate obiectele Sfinte, și pe acest șarpe de

aramă, simbol al mântuirii lor (Ioan 3, 14).

După sute de ani, israeliții luându-se după obiceiurile păpărilor, s-au idolatrizat. Ei se temeau de Dumnezeu, dar slujeau și idolilor. Fiii, nepoții și strănepoții au făcut și ei așa cum au apucat de la aceștia (4 Împ. 17, 33, 41). Ei au zeificat și șarpele de aramă, făcut de Moise și folosit de strămoșii lor, și s-au închinat lui idolo-slujindu-i. Împăratul Ezechia (sec. 8 î. Hs.) a sfărâmat, pe lângă alți idoli, și șarpele de aramă: Nehuștean. Desigur că mulți evrei idolo-slujitori se vor fi revoltat pentru aceasta, dar se făcuse o faptă bună... Iată așa-i și cu calendarul Iulian, alcătuit de Sosigene, filozoful păgân, după calendarul păgânilor egipteni. Biserica creștină l-a adoptat și s-a servit de el. Acum în sec. XX, văzând că acest calendar e rămas în urma calendarului ceresc cu 13 zile, l-a îndreptat, lepădând un neadevăr și introducând în locu-i un adevăr, readucând echinocțiile de la 8 martie și septembrie, unde rămăsese în cursul celor 16 secole, la 21 martie și septembrie, unde era și în timpul Sfinților Părinți 318 ai Sinodului I din Niceea. Această îndreptare ne-a deschis ochii să vedem, chiar și peste voia noastră, că și noi avem mulți idolo-slujitori, care țin mai mult la calendarul Iulian, cu obârșie păgână, decât la Dumnezeu, fiindcă s-au obișnuit a trăi mai mult în minciună, cântece curvești, basme, jocuri, baluri, serate, ospete păgânești, beții și felurite petreceri anticreștinești, cu cortegiul lor de blestemății, decât în adevăr, fiindcă le place mai mult întunericul decât lumina.

"Stați la drumuri, uitați-vă și întrebați care sunt căile cele veșnice, care este calea cea bună, umblați pe ea și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre" (Ier. 6, 16).

Albăturile resping negrul, lumina depărtează întunericul și adevărul depărtează minciunările. Văzând cum unii din creștinii noștri ortodocși, din cauza necunoștinței învățăturilor adevărate, s-au smintit pe chestiunea îndreptării calendarului în anul 1924 cu 1-14 octombrie, dând naștere la multe infernalități: revolte contra clerului și a Sf. Biserici, batjocoriri, discreditări, vărsări de sânge, ba chiar și ucideri, sminteală infernală, care și azi clocește în capetele unora: m-am văzut și eu silit să arăt celor nelămuriți în credință, care confundă credința cu calendarul, câteva cuvinte lămuritoare despre precizia calendarului ceresc și scăderile mai mari ori mai mici ale calendarelor făcute de oameni.

Mai întâi de toate, este știut tuturor luminaților creștini și creștine din Sf. Biserică Ortodoxă, că: credința și calendarul nu-s tot una, cum cred stilștii; ci una-i Credința Creștină Ortodoxă și alta-i calendarul.

Credința în Dumnezeu e pusă de Creator în om de la crearea lui pe pământ. După ce omenirea în cursul mileniilor, prin depărtarea de Dumnezeu, s-a cufundat din ce în ce tot mai groaznic în infernalul întuneric al idolatriei, precum adevăresc Dumnezeuieștile Scripturi, istoriile, Viețile Sfinților, etc., focul sfânt al credinței în Dumnezeu a fost readus și pus iarăși în ființa omenirii, dornică de mântuire, de către însuși Dumnezeu-Cuvântul, Care S-a întrupat, jertfit și proslăvit, pentru mântuirea lumii. După Dânsul, acest foc sfânt al credinței, a fost, este și va fi conservat în biserică, în ființa oamenilor, de urmașii Mântuitorului; Apostolii, Ierarhii, Preoții și dascălii luminați ai Bisericii Ortodoxe de Răsărit. Fiecare creștin, pentru a se mântui, are absolută trebuință a-și aprinde, conserva și dezvolta pe altarul ființei sale "Focul Divin" al dreptei-credințe în Dumnezeu, unit cu nădejdea și dragostea desăvârșită în El, Care-i izvorul tuturor bunătăților și fericirilor noastre vremelnice și veșnice. "Fără dreapta-credință nu este cu putință să fim plăcuți lui Dumnezeu, că trebuie ca cei care se apropie de Dumnezeu, să creadă că El este, și că El răsplătește pe cei ce-L caută în adevăr" (Evr. 11, 6-40; 12, comp. 1 Tim. 1, 19; 3, 9; ș.a.). Credința aceasta trebuie însoțită de fapte bune (Iac. 2, 24, 26) fiindcă numai astfel folosește pe cei ce o au.

"Deci, pentru ca creștinul să placă lui Dumnezeu și faptele lui să-i fie bine primite, întâi trebuie să aibă credință în Dumnezeu și a doilea să-și îndrepteze viața sa după credință..." (Vezi. Mărt. Ort. Primele trei întrebări).

Noi creștinii ortodocși, credem cu inima și mărturisim cu gura, un Dumnezeu în trei fețe: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, Treimea cea de o Ființă și nedespărțită... Credem într-o unică, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică Creștină Ortodoxă și mărturisim un Sfânt. Botez, întru iertarea păcatelor, așteptând învierea morților și viața veacului ce va să fie, amin (Vezi Simbolul Credinței și explicarea lui în Mărt. Ort. part. I.; cărțile teologice, etc.). Îndoirea în dreapta-credință și mai ales necredința, sunt păcate groaznice contra ei, care prăbușesc în iadul vremelnice și veșnice, pe cei ce bolesc de acestea (Evr. 10, 38; Apoc. 21, 8).

Calendarul este cu totul altceva, decât dreapta-credință care mântuiește omenirea. Noi oamenii avem două feluri de calendare. Primul calendar adevărat, desăvârșit și foarte bun, e calendarul cerului, calendar făcut de Atotputernicul și Atotînțeleptul Dumnezeu; Soarele, luna și stelele cu alergarea lor rapidă și precisă în nemărginitul spațiu al cerului. Aceasta ne-o adevărește și Dum-

nezeiasca Scriptură, zicând: "Dumnezeu a zis: Să se facă luminător pe întinsul cerului, ca să despartă ziua de noapte, și să slujească de semne pentru timpuri, zile și ani... și Dumnezeu făcu cei doi luminători mari: pe luminătorul cel mare (Soarele) ca să stăpânească ziua și pe luminătorul cel mic, (Luna), ca să stăpânească noaptea; și făcu și stelele. Acestea le-a pus Dumnezeu pe tăria cerului, ca să lumineze pământul, să cârmuiască ziua și noaptea, și să despartă lumina de întuneric. Și a văzut Dumnezeu că lucrul (calendarul) acesta e bun" (Fac. 1, 14-19; comp. 2 Lege 4, 19; Ps. 73, 16-17; 135, 1-9; 103, 19-24; Iov 38-40).

Din cele mai străvechi vremuri, s-au format felurite calendare primitive, după mișcarea acestor luminători ai cerului, care prin mersul lor hotărât de Dumnezeu pe cer, împart vremea precis: în zile, luni și ani. Unii dintr-înșii, precum și evreii (în vremea Patriarhilor lor în primele vremuri ale formării lor ca popor pe pământ, își făceau calendare primitive d.p.: de la un seceriș la altul, de la o coacere a fructelor la alta, etc. În cursul vremurilor, după ce s-au mai cultivat, și-au făcut calendarele lor după lună și soare. Astfel omenirea, a avut trei feluri de calendare. Calendarul lunar, calendarul solar, și calendarul luni-solar. Primul calendar a fost folosit de greci și evrei, în prezent de mahomedani. Al doilea (calendarul iulian) de egipteni, babiloneni, romani și de noi popoarele creștine, și al treilea de evrei. Calendarele acestea, făcute de oameni după calendarul făcut de Dumnezeu pe cer, erau, mai mult s-au mai puțin, greșite față de calendarul cerului, după cum au fost și ei, mai puțin sau mai multșor învățați. Astfel, unele calendare aveau câte zece luni a câte 30 și 31 de zile = 304 zile anual, la care se vedeau siliți a adăuga la fiecare an câte două luni a câte 30 zile... Alții aveau calendarele lor cu câte 354 zile într-un an, pe care le îndreptau anual, tot adăugând câte 11 zile ori câte o lună la al 3-lea an. Alții aveau calendarul anual de 12 luni, a câte 30 de zile, adică 360 zile, dar pe care se vedeau siliți de echinocțiile primăverilor și toamnelor, a-l tot îndrepta, adăugând câte 5 zile anual și mai târziu la fiecare ciclu de 4 ani câte o zi, pentru a-l apropia de exactitatea calendarului ceresc, precum vom vedea aici mai jos.

Din acestea reiese clar că, confuzia babiloniei existentă în capetele bolnave de stilism, e o prăbușire în bezna necunoștinței, căci dreapta-credință și calendarul nu sunt una și aceeași; ci una-i dreapta-credință care mântuiește sufletele, și alta-i calendarul, care ca și ceasul orientează pe om asupra vremii, în anii și zilele vieții lui.

Împărțirea anului în luni, săptămâni și zile, la popoarele vechi și la creștini

Toate neamurile, mari și mici, ale omenirii, au avut noțiunea de măsură a timpului, mai deplină sau mai greșită, după cultura lor. Chiar și popoarele sălbatice nu sunt lipsite de cunoștința nedepplină a anului, a lunii și a zilei; dovadă despre aceasta sunt jocurile lor religioase făcute în aceleași epoci fixe, la apariția lunii pline, sau a altor fenomene naturale. Apoi așezarea trebuințelor lor, după sezoanele firești ale anului, încă ne dovedește noțiunea, chiar întunecoasă, pe care o au aceste popoare despre cursul și măsura timpului. Negreșit că la o măsură exactă, nu ne putem aștepta de la acești sălbatici și nici chiar de la popoarele ce se cred înaintate în cultură. Problema măsurării timpului, nu s-a putut încă dezlega cu precizie până acum. *Dacă ne ocupăm aici de cronologia popoarelor vechi mai însemnate, facem aceasta ca să știm cum era măsura timpului la cei vechi și să cunoaștem motivul pentru care începem, în cultul nostru, ziua cu seara premergătoare, cum și unele întocmiri ale cultului ortodox, după vechea cronologie.*

a) **Egiptenii**, unul din cele mai vechi popoare ale lumii, se orientară la început în măsurarea timpului după soare, lună, stele, coacerea fructelor din grădini și după revărsarea Nilului. Apoi avură anul solar de 12 luni, luna de 30 de zile, sau 360 zile într-un an; dar la acestea ei mai adăugau 5 zile și făceau anul de 365 de zile. Însă egiptenii negăsind o măsură dreaptă în această împărțire a anului, cu vreo 15 secole înainte de era creștină, introduseră și perioadele de 4 ani, dintre care 3 ani aveau 365 de zile, iar cel din urmă 366 de zile. Prin urmare avem aici calendarul adoptat mai târziu de **Iuliu Cezar**, iar mai pe urmă primit și de creștini și păstrat de ortodocși până în ziua de astăzi. Egiptenii începeau ziua cu cântatul **cocoșilor** din timpul dimineții și aveau orariul (**orologiul**) de soare, făcut cu astfel de semne încât după umbra razelor solare cunoșteau orice timp al zilei. După mărturia lui Herodot, împărțeau ziua în 12 ore, după cum făceau aceasta și babilonenii (Anul egiptean avea aceste trei anotimpuri de câte 4 luni: începutul sau inundația (șat) semănatul (Pro) care corespundea cu iarna, și culesul (șemu) care corespundea cu vara).

b) Poporul **zendic** cu leagănul său pe marele platou iranice, cunoștea și el în vechime anul solar, compus din 12 luni de câte 30 de zile, cu un adaus de 5 zile.

c) La **evrei**, în timpul patriarhilor lor, anul se socotea de la un seceriș până la altul, sau 12 luni, unele de 29 zile iar altele de 30

zile, adică peste tot 354 zile. Mai târziu văzându-se scurtimea anului, îl făcură din 12 luni de câte 30 zile. Și acest an nefiind drept, Moise păstră anul vechi de 12 luni lunare sau 354 zile; dar la al treilea an intercala o lună, adică un al doilea martie. Ziua începea cu **apusul** soarelui, potrivit textului biblic de la creație: "Și s-a făcut seară, și s-a făcut dimineață, ziua întâi" (Fac. 1, 6), și se împărțea în ore, folosindu-se evreii de orariul de **soare** și apoi de orariul de **apă**. Daniil vorbește pe orele zilei (Dan. 3, 6; 5, 5), iar Evanghelistul Ioan de împărțirea zilei în 12 ore (Ioan 11, 9); Răspuns-a Iisus (ucenicilor) "*Au nu 12 ore sunt în zi*"? Săptămâna avea 7 zile, anul 52 de săptămâni. Zilele săptămânii se ziceau: 1-a a sâmbetei ori a săptămânii, sau 1-a a sâmbetelor, a 2-a, a 3-a, ș.a.m.d., așezându-se sâmbăta în fruntea zilelor săptămânii. Anul civil începea cu luna nouă a lui aprilie, când evreii au fugit din Egipt; iar anul bisericesc, cu luna nouă a lui octombrie.

La început nici lunile nu aveau nume proprii la evrei, ci ziceau: luna 1-a, a 2-a, a 3-a, etc. Numai luna aprilie, pe care Moise o numi 1-a, se zicea "*luna spicelor*" (Ieș. 13, 4). Cu încetul dobândiră nume și alte luni, d. ex. a 2-a se zicea: "*luna senină*" (3 Împ. 6, 1); a 7-a, "*luna ploilor*" (3 Împ. 8, 2); a 8-a, "*luna fructelor*" (3 Împ. 6, 38). După exil, evreii împrumutară pentru toate lunile nume **babilonice**. Luna 1-a o numiră așadar "*Nisan*" (Neem. 2, 1); care cădea cam în același timp cu martie al nostru; a 2-a "*Iiar*" (aprilie); a 3-a "*Sivan*" (mai); a 4-a "*Tamuz*" (iunie); a 5-a "*Ab*" (iulie); a 6-a "*Elul*" (august); a 7-a "*Tişri*" (septembrie); a 8-a "*Heşvan*" (octombrie); a 9-a "*Chisleu*" (noiembrie); a 10-a "*Tebet*" (decembrie); a 11-a "*Şebat*" (ianuarie); a 12-a "*Adar*" (februarie).

Iar dacă am arătat aici lunile ebraice cu numirile lor originale, am făcut-o pentru că în cultul Bisericii noastre ortodoxe, se amintesc unele din aceste luni, când citim bucăți din Vechiul Testament, sau când facem calculul asupra sărbătorii Paștilor, și se cuvine să avem cunoștință despre ele.

d) **Grecii** aveau anul de 12 luni de câte 29 și 30 de zile, sau 354 zile, dar la un ciclu de 8 ani, adăugau 3 luni de câte 30 de zile și anume; la al 3-lea, la al 5-lea și la al 8-lea și făceau cu aceasta întocmai 8 ani iuliani. Ziua începea cu **apusul** soarelui.

e) **Romanii** se foloseau la început de anul lor de 10 luni sau 304 zile. Regele Numa Pompiliu (a. 714 în Hs.), îi adăugă 2 luni: ianuarie și februarie, și așa, anul se făcu de 12 luni sau 354 de zile. Abia Iuliu Cezar (+44 în. Hs.), în calitatea sa de Pontifex Maximus" și imperator, puse capăt neorânduiei în anul 46 în.

Hs., și făcu anul de 12 luni de câte 30 și 31 de zile, iar februarie de 28, apoi în al 4-lea an de 29 de zile. Împărțirea aceasta o împrumută Iuliu Cezar de la vechii **egipteni**, împreună cu ciclul acesta de 4 ani. Ziua se începea la romani cu **răsăritul** soarelui, apoi cu **miezul** nopții, cum facem noi astăzi. Anul începea cu 1 martie, iar de la Iuliu Cezar încoace, cu 1 ianuarie, cum începem și noi anul civil.

f) **Mahomedanii** au anul lunar de 354 de zile sau 12 luni de câte 29 și 30 zile, cu o intercalare de 11 zile în timp de 30 ani. Ziua începe la ei cu **apusul** soarelui și săptămâna are 7 zile.

g) **Creștinii răsăriteni ortodocși**, păstrează neștirbit împărțirea anului făcută de Iuliu Cezar, deși acest an a rămas până acum cu 13 zile înapoi. Zilele săptămânii (latinește septimana, septem, mane - șapte dimineți) la popoarele latine se numesc după numele corpurilor cerești: Luni = Luna, Marți = Martie, Miercuri = Mercur, Joi = Joe, Vineri = Venus, Sâmbătă = Sa-turn; iar I-a zi a săptămânii se cheamă Duminică sau ziua Domnului, ziua soarelui. Ziua bisericească începe la creștinii ortodocși, ca și în Vechiul Testament, cu apusul soarelui; și de aceea se face vecernia fiecărei zile în seara ce o precedează; iar după împărțirea romană, ziua civilă începe cu miezul nopții. Anul bisericesc, începe ca la bizantini, cu 1 sept.; iar anul civil cu 1 ianuarie ca și la romani.

h) **Creștinii latini și protestanți**, primiră calendarul întocmit în anul 1582 de Episcopul Romei, Grigore al XIII-lea. Calendarul acesta este tot cel întocmit de Iuliu Cezar, numai că după cel grigorian, anul este acum cu 13 zile înaintea celui Iulian... (Dr. Badea Cireșanu, Tez. Lit. T. III, pg. 113-117, ed. cu aprob. Sf. Sin. al Sf. Bis. Ort. Rom., în șed. din 23-X-1908).

Calendarul făcut de păgâni, folosit și de creștini

Iisus Hristos Dumnezeu-Cuvântul și urmașii Săi, s-au ocupat de credință, luminarea și sfințirea oamenilor; iar de măsurătoarea vremii s-au ocupat în cursul vremurilor; magii, astronomii, învățații lumii. Acestea nu au aface una cu alta, decât în raportul dintre calapod și materia ce o îmbracă. Deci, cei care susțin prostește că această măsurătoare e însăși credința, formează o ruptură, schismă, erezie. Asta-i o lucrare anticreștinească și neomenească.

Cum am mai văzut, calendarul e un fel de măsurătoare a timpului. Precum distanțele se măsoară cu metrul, așa timpul zilelor și nopților se măsoară cu ceasul; iar timpul anilor se măsoară cu calendarul. Deci, calendarul, ca și ceasul, e un fel de metru al timpului.

Calendarul făcut de filozoful păgân Sosigene din Alexandria,

la ordinul împ. păgân Iuliu Cezar al romanilor după calendarul îndreptat al egiptenilor, calendar de origine păgână, a fost adoptat și de Biserica creștină, care în începutul activității ei, a avut grija credinței, nu a măsurării vremii sau a calendarului. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, venind în lume ca s-o mântuiască, n-a învățat lumea despre un calendar ori altul, pentru că nu calendarul sau măsurătoarea mai bună ori mai greșită; ci viețuirea bună, cu credincioșie după plăcerea lui Dumnezeu, mântuiește pe oameni. Aceasta ne-o adevăresc Sfintele Evanghelii. Tot astfel a lucrat și Biserica lui, în cursul primelor trei secole. Deci, nu biserica a făcut măsurătoarea timpului, adică calendarul Iulian; ci ea numai l-a primit, așa cum era el făcut de Sosigene, după calendarul egiptenilor, punând apoi în zilele lui, treptat, creștineștile sărbători, fixe și variabile.

Sfinții Părinți ai soborului I din Niceea (325 d. Hs.) se ocupă ceva mai de aproape de calendarul adoptat de la Sosigene, fără a micșora câtuși de puțin prestigiul Bisericii. Văzând că echinocțiul calendarului Iulian a rămas în urmă cu 3 zile, adică de la 24 martie, cum era făcut de Sosigene, filozoful păgân, la 21 martie, au fixat echinocțiul la această dată.

Se știe, că noi zicem că a trecut un an, atunci când a trecut o primăvară, o vară, o toamnă și o iarnă. Când ieșim din iarnă și intrăm iar în primăvară, ziua cea mică de iarnă se tot mărește. Vremea când ziua se face tot așa de mare ca și noaptea, se numește echinocțiu sau isimerie. Sunt două echinocții: unul de primăvară și unul de toamnă. Învățații care socotesc mișcarea vremii, au aflat că numai atunci poți ști bine câtă vreme e într-un an, când știi câtă vreme a trecut de la un echinocțiu de primăvară (sau și de la unul de toamnă) până la celălalt. Astfel s-a aflat că anul ceresc (anul pe care îl măsurăm cu ajutorul soarelui de pe cer) ține, nu 365 zile și 6 ceasuri, cum zicea calendarul Iulian, ci 365 zile, 5 ceasuri 48 minute, 45 secunde și 98 sutimi de secundă. Deci, anul calendarului iulian e mai mare decât anul ceresc cu 11 minute, 14 secunde și 2 sutimi de secundă. Cu alte cuvinte, calendarul iulian ne înfățișează un timp mai lung decât cel adevărat. Soarele a venit la echinocțiu după 365 zile, 5 ore, 48 minute, 45 secunde și 98 sutimi de secundă; dar noi după calendarul iulian, trebuie să mai întârziem încă 11 minute, 14 secunde și 2 sutimi de secundă și deabia atunci să socotim că a venit soarele din nou la echinocțiu, adică să socotim că a trecut un an. Trebuie să mai întârziem noi, (după calendarul iulian) dar soarele nu mai

întârzie. Și aceste întârzieri ale calendarului Iulian, mici la început, sporesc mereu în curgerea anilor. De unde într-un an, întârzierea e numai de 11 minute și ceva, după 123 de ani ea ajunge să fie de o zi întreagă; după 1230 de ani, de 10 zile; după 1599 de ani, de 13 zile, și așa mai departe.

Acest neajuns al calendarului Iulian a fost văzut și de către Sfinții Părinți de la Niceea. Dovadă e faptul că, în loc să socotească zi de echinocțiu pe aceea care o arată calendarul iulian, adică ziua de 24 martie, căci în această zi fusese echinocțiul pe vremea lui Sosigene, ei au mutat echinocțiul calendarului Iulian în ziua de 21 martie, căci în această zi cădea echinocțiul ceresc pe vremea lor (Adev. Ortodoxie și calendarul, o. c. pg. 6-7).

Precum Biserica creștină, în primele veacuri, adeseori transforma unele capişti idoleşti și localuri publice păgâne în locașuri Sfinte (scoțând idolii și mobilele păgâne din ele și așezând în locul lor: Altar, catapeteasmă, Icoane, străni, etc.) tot așa Biserica a adoptat calendarul de care se foloseau păgânii, scoțând dintr-însul sărbătorile lor păgânești și punând treptat în locul aceloră: duminicile, praznicile împărătești și Sfinții mari și mai mici, așa cum îi vedem și-i prăznuim și noi în cursul anului. Astfel, calendarul anului creștin e asemenea unui cuier cu 365 de cuie, în care sunt atârinate însemnări cu prăznuirile duminicilor, praznicile împărătești și sărbătorirea Sfinților de peste an. Calendarul e asemenea unui palat cu 365 de camere, având fiecare în parte sărbătorirea unuia sau a mai multor Sfinți, fiecare cu slujba și istorisirea vieții, faptelor și învățăturilor sale edificatoare creștinilor, care îi serbează în duh și adevăr, după plăcerea lui Dumnezeu și a aleșilor Lui.

Calendarul acesta făcut de oameni (învățații păgâni din cursul vremurilor) precum am văzut, nefiind făcut precis, după calendarul cerului, a rămas în urmă precum s-a arătat în cele de mai sus, la fiecare 123 de ani cu câte o zi. Astfel de la alcătuirea lui de filozoful păgân Sosigene (a. 46 în. Hs.), până în vremurile Sf. Apostoli, Calendarul a rămas cu echinocțiul de la 24 martie, unde fusese fixat, la 23 sau 22 martie (Pidalion o. c. fila 9). În vremea soborului I din Niceea, cel a toată lumea, s-a aflat de către cei 318 Sfinți Părinți și învățații vremii aceleia, că echinocțiul calendarului Iulian se pogorâse de la 24 martie, unde fusese fixat de Sosigene, la 21 martie și dânsii l-au lăsat și fixat la acea dată.

În cursul vremii, de la sinodul Niceean până în secolul al XVI-lea, papa Grigore al XIII-lea văzând că echinocțiul rămăsese de la

21 martie la 11 martie, a însărcinat pe învățatul astronom Lilie, să întocmească o îndreptare a calendarului Iulian. Lilie, dimpreună cu alți învățați ai vremurilor acelora, au cercetat și îndreptat calendarul, readucând echinocțiul de la 11 martie și septembrie unde rămăsese, la 21 martie și septembrie, unde era fixat în vremea sinodului I ecumenic din Niceea (Pidalion fila 8). Calendarul astfel îndreptat de Lilie și învățații apuseni, a fost introdus de papa Grigore al XIII-lea în întreaga biserică apuseană la an. 1582. Deși acest calendar a fost întocmit mai bine decât calendarul iulian, totuși, nu l-au putut întocmi exact, după calendarul cerului făcut de Dumnezeu; ci cu oarecare scăderi mai mici. Astfel, 400 de ani după calendarul Grigorian, sunt mai lungi cu 6 ceasuri decât 400 ani cerești. Deci, după 3600 ani, calendarul Grigorian rămâne în urmă cu o zi, la 7200 ani cu 2 zile, ș.a.m.d. Papa Grigore a poftit biserica răsăriteană, a-și îndrepta și ea calendarul. La această invitație, între altele, Patriarhul Ieremia al II-lea (1583 d. Hs.), răspunde că îndreptarea calendarului e un lucru bine-plăcut lui Dumnezeu, însă nu poate primi calendarul Grigorian, deoarece nu are înțelegere cu celelalte Biserici orientale, și apoi s-ar produce tulburări printre credincioșii de sub conducerea sa. În același an Sinodul Ortodox convocat de patriarhul Ieremia în Constantinopol, pronunțându-se a rămâne tot după calendarul Iulian, zice: "*E drept, căci calendarul iulian are scăderi, dar nici cel Grigorian nu e lipsit de scăderi*" (a).

Biserica Ortodoxă a mers mai departe tot după calendarul Iulian neîndreptat. Către sfârșitul secolului XVIII, când luminații Monahi ai Sf-lui Munte Athos: Agapie și Nicodim (1805) alcătuind "Pidalionul" au aflat după socoteala lor, că echinocțiul rămăsese de la 21 la 11 ori și 10 martie și septembrie, precum arată ei în tâlc, can. 7 Apostolic (b). Deci, contrar susținerii calendaristilor (dintre care unii cred că, calendarul Iulian ar fi pogorât cu hârzobul din cer, sau că e făcut de Dumnezeu), după mărturia Pidalionului,

(a) Vezi Dr. C. Popovici și ep. Melhisedec în scrierile lor. (b) Pidalion fila 9; Pidalionul ne arată clar că echinocțiul sau isimeria, după vechii astronomi, rămâne în urmă cu o zi la 300 de ani; iar după alții mai noi, rămâne în urmă cu o zi la 134 de ani (vezi Pidalionul fila 9), deci, calendarul Iulian alcătuit de filozoful păgân Sosigene, după calendarul egiptenilor, trebuia îndreptat. Calendarul Iulian rămâne în urma calendarului ceresc cu o zi și o noapte (24 ore) la 123 de ani. Calendarul Grigorian rămâne în urma calendarului ceresc cu o zi și o noapte (24 ore) la 360 de ani. Calendarul Ortodox, de care ne folosim și noi românii ortodocși, rămâne în urma calendarului ceresc cu o zi și o noapte (24 ore) la 42.772 de ani. Deci, calendarul cel mai aproape de precizia calendarului ceresc, este acest calendar îndreptat, de care ne folosim noi în prezent.

cu care ei se laudă, vedem clar că treptat-treptat, echinocțiul a rămas în urmă și deci trebuia îndreptat, ca orice lucru omenesc făcut cu scăderile lui.

Menirea Bisericii a fost, este și va fi pururea, cât va fi lumea aceasta, a îndrepta ce-i strâmb, a netezi cele colțuroase și a readuce pe fiii ei de la neadevăr la adevăr. Deci și chestiunea calendarului deviat de la adevăr la neadevăr, trebuia îndreptată, adică readusă la adevăr, sau la echinocțiul din 21 martie și septembrie, fixat de

Biserica Ortodoxă cea sobornicească și oficială, condusă de drept credinciosul Cler, urmaș ai Sfinților Apostoli și ai Sfinților Părinți, se aseamăna cu o corabie plutitoare, care conduce pe credincioși la limanul mântuirii. Din început și până astăzi această Sfântă Biserică a întâlnit mulți potrivnici și dușmani, care au lovit-o din toate părțile; însă ea merge sigură pe marea vieții, având în chip nevăzută pe Mântuitorul, Care îi arată calea în mod miraculos, inspirind celor șapte Patriarhi ai Răsăritului, care se află astăzi la cârmă ei, toate hotărârile cele de folos.

Cu mâna pe cârmă se află Î. P. S. S. Patriarh Ecumenic, în dreapta sa e Î. P. S. Patriarh al

României, în stânga este Șeful Canonic al Bisericii Rusești. Lângă Patriarhul României se află Î. P. S. Patriarh al Jugoslaviei, apoi vine Patriarhul Ierusalimului, al Alexandriei și al Antiohiei. Credincioșii din corabia lui Hristos sunt veseli cu sufletele, liniștiți și cu nepăsare la ofensele potrivnicilor, adică a ereticilor din toate vremurile; dar pe aceștia iată-i cu fața posomorâtă, plină de groază și de tulburare, improșcând cu pietre asupra credincioșilor. Printre cei ce aruncă cu pietre se află: un adventist, un baptist, un francmason, un ateu, un teodolist, un răscolnic, un inochentist, un călugăr stilist, etc.

Cel mai recent dintre dușmanii Bisericii, sectă apărută în timpul nostru este rătăcirea unor nesupuși fii ai Bisericii pe chestiunea îndreptării calendarului, aceștia sunt stilistii, care învață lumea să nu se supună Preoților, să nu prăznuiască Sărbătorile după noua îndreptare și să nu meargă la Sfânta Biserică... Cei bine credincioși rămân tari în credință și nu se pleacă șoptelor înșelătoare; și se împărtășesc cu Biserica lui Hristos cea Sobornicească și oficială, singura păstrătoare a Harului Dumnezeuiesc.

Sf. Părinți ai Sonodului I ecum, din Niceea.

Pr. Samuil Andrievici în cartea: Cuvântări Bisericești ed. 1860 Cernăuți în datele 5/17 sept. 1859 și 12/24 aprilie 1858, etc.; Calistrat Coca ist. S. a V. Test. pag. 2 în data de 1/13 iulie 1889; George Aramă Ist. Bis. ed. 1890, Iași. pg. 38... arată că echinoctiul calendarului iulian, a rămas în urma echinoctiului calendarului ceresc cu 12 zile. Biserica Ortodoxă pășind pe treapta séc. XX, prin fiii ei mai luminați, vede și mărturisește, calendarul Iulian că pentru a rămas cu 13 zile în urma calendarului ceresc, Astfel, marii profesori români: Dr. Badea Cireșanu Tez. Liturgic Tom III pg. 113-117; N. Iorga Ist. Bisericească... Patriarhul Miron; Arhim. Scriban... în "Biserica Ortodoxă" etc.; Patriarhii, Ierarhii, clericii și învățații celorlalte Biserici răsăritene, au văzut și arătat scris, că noi ortodocșii, cu calendarul Iulian am rămas cu 13 zile în urma calendarului ceresc și deci, trebuia îndreptat. În acest scop, în anul 1923 s-au adunat la Constantinopol, în sinod, trimișii Bisericilor Ortodoxe Creștine.

Acolo, cercetând în frica lui Dumnezeu cu de-amănuntul chestiunea îndreptării calendarului Iulian și văzând că nu se aduce nici o știrbire canoanelor și orânduielilor Sfinților Părinți, și că prin rămânerea echinoctiului de la 21 la 8 martie și septembrie, se calcă rânduielele primului Sfânt Sinod ecumenic, s-au hotărât a purcede la îndreptarea calendarului, readucându-se echinoctiul de la 8 martie, unde rămăsese, la 21 martie, unde a fost fixat de Sf. Sinod I de la Niceea... Astfel, în anul 1924, la 10 martie, și-a îndreptat calendarul Patriarhia Constantinopolului și Biserica Greciei. Apoi rând pe rând și-au îndreptat calendarul: Patriarhia Alexandriei, Mănăstirile Sfântului Munte Athos, Biserica Serbiei, Poloniei... În anul 1924 cu începere din luna lui octombrie 1-14, și-a îndreptat calendarul Iulian și Biserica noastră Ortodoxă Română, readucând echinoctiul de la 8 martie și sept. la 21 martie și septembrie, așa cum a fost el fixat în timpul Sf. Sinod I din Niceea, de cei 318 Sfinți Părinți, după calendarul ceresc, de care se serveau statele creștine ortodoxe. Era prea bătător la ochi și dogoritor la obraz, ca Statul să folosească calendarul îndreptat după cel ceresc, mult mai apropiat de adevăr; iar Biserica Ortodoxă depozitara adevărilor Divine, să rămână în urmă, după calendarul iulian, neîndreptat, adică mai departe de adevăr și de hotărârea Sf. Sinod I ecum. Niceean.

Astfel, Sf. Sinod al Sf. Biserici Ortodoxe Române, văzând că îndreptarea calendarului nu știrbește ființa adevăratei credințe creștinești, nici vreo parte din viața noastră bisericească, și-a în-

dreptat calendarul după cel fixat de Sf. Sinod I ecumenic, mult mai apropiat de calendarul ceresc, decât toate celelalte calendare.

Prin această îndreptare chibzuită, noi creștinii ortodocși ne-am apropiat de adevăratul calendar ceresc mai mult decât toate celelalte popoare, chiar și decât catolicii, care merg după calendarul lor Grigorian.

Precum am văzut, în cursul vremurilor, unele popoare rămâneau, după calendarul lor, cu câte două luni în urma calendarului ceresc, altele cu câte o lună, altele cu câte 11 zile, altele cu câte 5 zile, etc. Noi ortodocșii creștini, după calendarul Iulian, rămâneam la fiecare 123 de ani, cu câte o zi în urma calendarului ceresc. Biserica apuseană rămâne cu calendarul ei Grigorian, după fiecare 3600 ani cu câte o zi, în urma calendarului ceresc. În prezent noi ortodocșii, după calendarul nostru îndreptat de învățații astronomi ai vremurilor acestora, prin studiile lor mai înalte, cu aparatele mult mai perfecționate, rămânem cu o zi în urma calendarului ceresc, abia după 42.772 de ani. Deci, calendarul cel mai bun, mai aproape de precizia calendarului ceresc, e calendarul nostru, îndreptat după științele și măsurătorile cu aparatele astronomice cele mai sistematizate ale vremurilor noastre.

Toți cei care suntem dornici de mântuire, avem imperioasa datorie, a lupta din răzputeri, pentru a ieși din minciunării (Ioan 8, 44; Fac. 3, 4; 3 Împ. 13, 18; Efs. 4, 25; Colos. 3, 9; Apc. 13; 21, 8; 22, 15), a ne depărta de orice neadevăr, a reveni și a ne apropia de adevăr cât mai mult. Orice abateră de la adevăr e blestem, cădere, prăbușire, mortificare și pierzare; iar depărtarea de neadevăr, cu revenirea la adevărul Divin, este: binecuvântare, lumină, siguranță, izvor de bunătați, viață, sporire în tot lucrul bun, însoțite de statornică fericire (Lev. 26; 2 Lege 28). Adevărul ne eliberează din bezna întune-coasei pierzări vremelnice și veșnice (Ioan 8, 32; comp. Rom. 8, 14-15, 21); iar minciunăriile îmbrâncesc sufletele în prăpastia blestemului, afurisaniei și anatemei, adică, în pierzare pentru totdeauna (Ioan 8, 44-47; 5, 43; 2 Cor. 11, 3-4, 13-15; Gal. 3, 1; 1, 6-9; Apc. 21, 8; 22, 15; 19, 20). *"Drept aceea, lepădând minciuna, grațiți adevărul fiecare către aproapele său, căci suntem unul altuia mădulare"* (Efs. 4, 25).

Vremea merge tot pe stil vechi?

Readucerea echinocțiilor de primăvară și toamnă, de la neadevăr, cât s-a putut mai aproape de adevăr, adică de la 8 martie și septembrie, unde rămăseseră în timp de 16 secole, la 21 martie și septembrie, unde erau fixate de Sfinții Părinți ai Sin. I ecumenic din Niceea și îndreptarea calendarului omenesc, după

calendarul ceresc, a stârnit o mulțime de zurbagii, bețivani, car- tofori, creștini anticreștini, hulitori, suduitori și profanatori ai celor Sfinte, care au atacat Biserica, pe slujitorii și pe credincioșii ei. Aceștia lansau prin lume, felurite vești infernale, cu scop de a agita poporul contra clerului d. p.: "Că oarecare au văzut că pe la unele Biserici s-ar fi ridicat icoanele în sus, pentru a nu mai fi sărutate de credincioși..." (Boldurile pg. 160); că la Biserica stilistilor din V.N. se va deschide ușa singură înaintea slujitorilor stilști (unde autoritățile au aflat șărlătănia mascată și au demascat-o) ș.a.m.d. Agitățile acestea, au crescut până la încăierări, bătăi sângeroase, sfășieri, revolte și omoruri. S-a aflat însă că stilștii, lucrau mână în mână cu unii politicieni aței.

După ce autoritățile au luat măsuri drastice asupra stilștilor, punându-i sub ascultarea legilor cu forța, curentul stilist m McNind înăbușit, din când în când aruncă din sine, ca niște vulcani, lava infernalităților: amăgiri, agitații, porniri revoltătoare contra adevărului Divin, săgetând sau bolovănind Biserica, pacea și rându- elielile ei. Așa și azi, observăm cum unii calendariști agită poporul contra Sfintei Biserici și a Statului, prin cuvintele: "Vremea merge și acum tot după calendarul vechi, nu după cel nou. Că iarna, primăvara, vara și toamna, vin tot pe stil vechi (deși noi știm di- naintea îndreptării calendarului, că timpul varia și atunci ca și acum, fiind uneori toamna mai lungă, ori mai scurtă, alte ori iarna mai devreme, etc.). Că oile se aleg tot pe stil vechi (asta o fac oamenii când vor). Că merele - zic cei mai bătrâni - acum 70-80 de ani în urmă, se coceau ca și azi la Sf. Ilie; și acum se coc tot la Sf. Ilie pe stil vechi, nu pe stil nou, cu 13 zile mai înainte". Chiar dacă acesta-i adevărul (deși coacerea fructelor variază uneori după vreme și localități, d.p.: cireșele la București se coc aproape cu o lună mai înainte de a se coace la Agapia, la Sihăstria, Secu, la Horaița, etc.), dar noi știm că vechiul calendar, n-a rămas în urmă cu 13 zile în timp de 70-80 de ani; ci în 1600 de ani. Dacă bătrânii sau bătrânele acelea, ce susțin calendarul vechi, pentru că acum 70-80 de ani se coceau merele tot la Sfântul Ilie, ar fi fost în viață acum 1600 de ani, în vremea Sfântului Sinod I ecumenic din Niceea, ar fi văzut într-adevăr, că prin locurile noastre, merele se coceau atunci cam cu 13 zile după Sf. Ilie, adică cu cele 13 zile cu care calendarul Iulian a rămas în urma calendarului ceresc, în îndelungatul curs al vremii de 1600 de ani. Așadar, dacă și atunci merele se coceau prin locurile noastre cu 13 zile după Sf. Ilie, când echinocțiul era la 21 martie și acum când echinocțiile de primăvară

și toamnă s-au readus de la 8 martie și septembrie, unde rămăsese în urmă după calendarul Iulian, la 21 martie și septembrie, socotind după calendarul îndreptat, unde era și în vremea Sinodului I ecumenic, apoi n-avem nici o pricină să ne mirăm pentru lucrul acesta, nici să mai infectăm aerul cu convorbiri deșarte, că merele se coc după stil vechi și nu după stilul nou.

"Tot cuvântul putred (deșert, mincinos), să nu iasă din gura voastră; ci numai care este bun, spre zidirea folosului, ca să dea har celor ce aud" (Efs. 4, 29; 5, 4). "Că pentru tot cuvântul deșert, pe care îl vor grăi oamenii, au să dea seamă de dânsul în ziua Judecării" (Mt. 12, 36, 38-37).

Anul bisericesc și anul civil

Anul bisericesc se începe la 1 septembrie. Omul compus din corp și din suflet, aparține lumii îndoite, adică lumii vizibile și celei nevizibile, lumii corpurilor și lumii spiritelor și astfel se și mișcă el într-un timp îndoit, în timpul de rând sau civil, după care își ordonează el activitatea sa pământească și afacerile sale pământești și în timpul sfânt sau bisericesc, în care se ocupă el cu cele externe, cu împlinirea obligațiunilor sale religioase.

De acest timp sfânt se țin zilele menite de a înfățișa credincioșilor faptele mântuirii și adevărurile principale ale descoperirii și de a le mijloci fructele sau darurile împreunate cu acele fapte și adevăruri. Aceste zile consfințite, mai ales pentru serviciul Dumnezeiesc și pentru mântuirea sufletească, se numesc sărbători și înnoirea și petrecerea lor regulată în Biserică în decursul unui an, formează anul bisericesc creștin.

Anul bisericesc creștin constă mai întâi din zilele instituite spre lauda și preamărirea Uneia din Cele trei persoane Dumnezeiești sau din sărbătorile domnești. Apoi lauda și preamărirea lui Dumnezeu, nu privește numai la Dumnezeu însuși, ci și la organele lui alese, la Sfinți, pentru aceea constă mai departe anul bisericesc din sărbătorile Maicii Domnului și din Sărbătorile Sfinților celor mai aleși. Mai departe, luând Biserica în privire slăbiciunea omului și cât de adeseori cade el în păcat, a așezat zile de pocăință, împreunate cu ajunare, ca mijloc de căință, și pentru aceea constă anul bisericesc și din timpul ajunărilor, al posturilor. Așadar, creștinul, ca membru al corpului mistic al Bisericii, se adresează la Dumnezeu în rugăciune, nu numai pentru sine însuși, ci și pentru alți membri ai Bisericii, și pentru cei adormiți întru speranța învierii și a vieții de veci, și pentru aceea constă anul bisericesc, în fine, și din zilele morților.

Scopul cel dintâi al Religiei Ortodoxe, e mijlocirea mântuirii noastre celei eterne; însă dacă cumpănim influența religiei creștine asupra tuturor referințelor vieții, dacă cumpănim, că noi, legile noastre pătrunse de spiritul umanității și al egalității, drepturile noastre omenești, înnobilarea obiceiurilor, înflorirea științelor și a artelor, prosperarea binelui public și a culturii generale, instituțiile noastre umanitare, în scurt, tot ceea ce în istoria popoarelor creștine e frumos și sublim, și la ce ele în trecut pot privi cu satisfacție și cu bucurie, iar în prezent cu mângâiere și liniște, avem a mulțumi religiei creștine; apoi nu se poate nega că, ea e o condiție esențială și a binelui și a fericirii noastre pământești. Deci e cu cale că, popoarele creștine încep a număra zilele anului de la Nașterea Urzitorului religiei lor celei Sfinte, respectiv de la 1 ianuarie sau de la Tăierea împrejur a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care sărbătoare stă cu Nașterea Mântuitorului în strânsă legătură.

Prima Ianuarie e adică în sine numai o sărbătoare civilă, căci Biserica își începe anul cu prima septembrie; totuși Biserica se folosește de ponderositatea anului nou civil pentru viața civilă și felicitând pe credincioșii săi, și dorindu-le toată binecuvântarea pământească și cerească, îi admoniază că ei, chiar la începutul anului nou, când oamenii își măgulesc cu speranțe înșelătoare de bucurii ce le va aduce el, să cugete și despre deșertăciunea bucuriilor lumești și despre seriozitatea dării de seamă ce-i așteaptă în veșnicie (Dr. V. Mitrofanovici, Lit. Bis. Dreptcredincioase Răsăritene).

Moș Gheroghe și calendarul

(De vorbă cu un seminarist)

"Bună ziua moș Gheorghe!" "Bună ziua Neculai! Uite ți-am adus un pachet de-acasă... Mama-i tot mamă..." "Mulțumesc, moș Gheorghe!... Ia șezi colea te rog. Ce mai vești de pe la dumneavoastră?" "Ce să fie?... Iacă ar fi bine, dacă n-ar fi rău!" "Rău?... Oare-i cineva bolnav?" "Nu-i nimeni băiete; nu te-ngriji. Suntem necăjiți cu preotul nostru!" "Ei da, am aflat că-i satul nemulțumit din pricina schimbării sărbătorilor!" "Cum să nu fie, dacă ne strică legea? Asta-i treabă de preot?" "Da, de ce zici că vă strică legea?" "Cum n-o strică?... Auzi?... În ajunul Sfintei Paraschiva te pune să prăznuiești pe Sfântul Dumitru. În ziua de Sfântul Dumitru zice că-s Sfinții Voievozi; iar în ziua de Sfinții Voievozi, cică-i Intrarea în Biserică. Astea-s vorbe de preot cu seminar?" "Ei bine, moșule..." "Ce bine?... Nu-i bine de fel, băiete. Lasă-mă-n pace și tu. Ori unde-nveți la seminar, îi ții parte?" "Nu moșule... Eu vreau

să zic că Părintele Vasile a avut poruncă să facă Sfintele Slujbe așa cum spui". "Ei, poruncă!" ... Cine era să-i poruncească să ne mute sfinții de colo-colo? Auzi, mă rog... El zice că ziua lui - Sfântul Vasile - o să și-o prăznuiască în postul Crăciunului?... Pofim treabă!..."

"Crede-mă, moș Gheroghe, că Părintele Vasile a avut ordin de la Mitropolie, ca începând cu Sfânta Paraschiva, să schimbe sărbătorile". "Ei, așa zice și el... Da' cine-l crede?... Doar nu era să se lepede de lege și Preasfântul Mitropolit". "Firește că nu!... Se poate să vorbești așa?! Schimbarea asta s-a făcut, moșule, nu numai la noi, românii, ci și la celelalte neamuri creștine ortodoxe ca și noi. Toți Mitropoliții și toți Episcopii s-au sfătuit întâi în Sfântul Sinod, adică știi în adunarea Preasfințiilor lor și apoi au dat ordin tuturor creștinilor ortodocși, să prăznuiască Sfinții, cu toții în aceleași zile". "Taci, măi băiete. De pe acum ai început să-ți tragi spuza pe turtă; par-că te-ai și făcut popă". "Ba de loc, moșule... Iacă, dacă vrei, poți întreba și pe părintele director!" ... "Apoi, dacă-i precum zici, rău m-ai scârbit, băiatul moșului... Vrea să zică, acu, după război, a venit vremea să zvârlim la gunoi tot ce-am apucat de la bătrâni". "Nu trebuie să te scârbești,

moș Gheroghe. De vreme ce mai-marii Bisericii noastre au găsit cu cale, că sărbătorile trebuie mutate, apoi se vede că așa a trebuit să facă!" "Ei trebuia!" "Oare crezi că numai dumneata ai frică de Dumnezeu; iar prea Sfințiile lor s-au lepădat de învățăturile Mântuitorului?" "Nu zic asta, dar vezi, măi Neculai, nu-mi intră mie-n cap, cum de-a fost bine până-acum; iar de acum nu mai e bine ce-a fost!?" "Apoi, moș Gheorghe, asta-i din pricină că a fost la mijloc o socoteală greșită, care durează de șaisprezece sute de ani". "Așa-i de veche?!..." "Da, moșule!... La început nu s-a băgat de seamă, că era greșeala mică de tot. Pe măsură însă ce timpul trecea, an cu an, socoteala cea greșită de la început, a furat din măsura vremii treisprezece zile; căci doar știi că picătură cu picătură se face lac". "S-o fi făcând, dar eu nu-nțeleg despre ce greșeală e vorba și nici ce vrei să-mi spui cu cele treisprezece zile?" "Dacă-i vrea să m-ascuți o leacă, te-oi lămuri și eu, cum ne-a lămurit și pe noi profesorul". "Ei, te-ascult, spune!"

"Dumneata ai vie, moș Gheroghe, nu-i așa?.. și scoți dintr-însa câte o leacă de vin?!..." "Așa e!" "Să zicem că ai un vas de douăzeci de vedre, pe care vrei să-l umplui cu vin dintr-alt butoi mai mare. Dumneata știi hotărât că-n vasul cel mic încap douăzeci de vedre-n cap. Iei o cofă de-o vadră și-ncepi să torni cu ea vin din butoiul cel mare. Când ajungi la a optusprezecea cofă, bagi de seamă că butoiușul cel mic s-a umplut. N-ai să te miri?" "Bine-nțeles...; căci eu știam că trebuie să torn douăzeci de cofe". "Ei, din ce pricină crezi dumneata că s-a umplut vasul numai din optsprezece cofe și nu din douăzeci?" "Se vede treaba c-a fost cofa mai mare de-o vadră". "Vezi bine că asta a fost pricina... Să mai luăm acum și altă pildă!" "S-aud!" "Mătușa Maranda țese pânză multă, nu-i așa?" "Ce să facă, sărmana? Țese și vinde ca să mai scoată și ea ceva de cheltuială, că viața e grea". "Ei să zicem că s-a dus la târg cu-n val de pânză de o sută de metri, să-l vândă. La măsurătoare ea n-a băgat de seamă că bățul negustorului e mai lung decât un metru c-o grosime de deget. Ce crezi?... Cu metrul negustorului o să-i mai iasă tot o sută de metri de pânză?" "Vezi bine că nu! O să-i iasă lipsă". "Iată dar cum o măsură falsă, te poate înșela?" "Văd, dar nu-nțeleg ce-are a face pânza și cofa cu sărbătorile?" "D-aia lasă-mă mai bine să plec că am o sumă de treburi!" "Mai ai puțină răbdare, c-o să-ncepi să-nțelegi!" "Ei zi, dar mai pe scurt, c-am pierdut o grămadă de vreme".

"Mântui îndată, numai te rog să-mi mai răspunzi la vreo două întrebări... Pe ce timp te scoli dimineața?" "Apoi vara mă sculam cum se crăpa de ziuă, că de... atunci e treabă mai multă. Acum treburile s-au mai ușurat și mă scol și eu când începe să răsară soarele?" "Da de unde știi când răsare?" "Apoi am și eu un ceas de-ală cu sonerie, și-l pun să mă deștepte tocmai la șase, odată cu răsăritul soarelui". "Și merge bine ceasul dumitale?" "C-am rămâne în urmă uneori!" "Ia să zicem, moș Gheorghe, că ceasul dumitale ar rămâne în urmă c-un sfert de oră în fiecare zi; și dumneata nu l-ai mai îndrepta niciodată!" "Ei, să zicem". Dumneata îl potrivești de cu seară, să te trezească la șase dimineața. A doua zi se cheamă că te-ai sculat odată cu răsăritul soarelui?" "Păi, dac-am zis că soarele răsare la șase și eu m-am deșteptat după ceasul meu, bine-nțeles că soarele răsărise c-un sfert de ceas mai înainte de a mă deștepta eu". "Dar peste două zile, ce posnă o să-ți faci ceasul?" "O să mă trezească la o jumătate de oră după răsăritul soarelui!" "Foarte bine!... Dar după patru zile?" "După patru zile o să mă scoale cu patru sferturi de oră

mai târziu după răsăritul soarelui!" "Adică un ceas de întârziere!... Văzuși? Ei și dacă te-ai ține așa mereu tot după ceasul dumitale, fără să-l mai îndrepti niciodată, ce s-ar întâmpla?" "Apoi, după cât văd, n-ar trece nici douăsprezece zile și m-aș scula la nămiezi, de m-ar râde tot satul". "Chiar așa, moșule!"

- "Bine, bine...; dar tu mă porți cu vorba și nu-mi spui ce-i cu sărbătorile!" "Venim acuși și la sărbători... Ai putea să-mi spui, de ce prăznuim pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel vara, iar pe Sfântul Nicolae iarna?" "Apoi tu, nu știi din Viețile Sfinților, că Sfinții Apostoli au fost uciși vara, iar Sfântul Nicolae a murit iarna?" "Va să zică toate sărbătorile le prăznuim în vremea când au fost ținute de cei dintâi creștini?... Cele de vară, vara; cele de iarnă, iarna; și așa mai încolo". "Bineînțeles!" "Apoi cui datorăm noi cele patru timpuri ale anului?" "Cui?... Soarelui, că doar el trece într-un an prin cele douăsprezece zodii ale fiecărei luni, până le mântuie pe toate; și iar le ia de la cap"... "Dar cum de știm anume, ziua și ceasul, când soarele intră în fiecare zodie?" "Apoi asta e treaba ălora cu știință de carte". "Ai văzut, moș Gheorghe?... Drept ai grăit!... Învățații din vremea veche, au măsurat cu multă grijă timpul cât îi trebuie soarelui, ca să treacă prin toate zodiile. Dar cu toată băgarea lor de seamă, au greșit măsurătoarea cu douăsprezece minute mai mult pe an!" "Nu-i cine știe ce greșeală... Ia, ca douăsprezece boabe de fasole la un sac!" "E drept, că la un an, nu e mare lucru; dar la doi ani, greșeala se face de 24 minute; la douăzeci de ani, se face de 4 ceasuri; la patru sute de ani se face de 3 zile; iar în șaisprezece sute de ani, de când ne luăm după măsurătoarea de atunci, s-au făcut 13 zile!"

"Așa-a?... Astea sunt cele 13 zile scoase din calendar?... "Astea, moșule... Și dumitale cum îți pare că se leagă aceste 13 zile cu intratul soarelui într-o zodie?" "Apoi, după cât înțeleg eu, soarele a intrat în zodie cu 13 zile mai degrabă de cum e socoteala noastră". "Chiar așa e!" "Va să zică la fel cu umplutul butoiășului mai înainte de a turna într-însul douăzeci de cofe; sau cu măsuratul pânzei babei Maranđa, ori cu sculatul meu după soneria ceasului meu?" "Așa e!... Cred c-ai început să te dumirești?" "Bine, m-am cam luminat eu, că m-ai pilduit cu pricepere, dar cum rămâne cu sărbătorile?" "Ia, spune-mi moș Gheorghe, ce crezi c-ar fi fost cu vremea, dacă, nici acum, nici mai târziu nu s-ar fi îndreptat calendarul, mutându-se sărbătorile". "Eu cred c-am fi pățit ca Preotul care-a pierdut grăunțele puse de preoteasă în antereu, de și-a pierdut bietul om răbojul praznicelor. Pe când prin satele vecine

trăgea clopotele de Sfânta Înviere, ei credeau că se află tot în post. "Ai văzut? îmi pare bine, moșule, că te-ai lămurit!" "M-am lămurit băietel!... Să trăiești!... Dar să-mi spui mie de ce s-a început mutatul sărbătorilor cu Sfânta Paraschiva?" "Apoi nu tot trebuia s-o înceapă odată?" "Asa-i; dar cu sfinții din cele 13 zile, ce s-a făcut?" "Acea nu sunt Sfinți mari. Totuși Sfânta Biserica i-a prăznuit atunci și pe ei, odată cu alți Sfinți mai mari; iar de-acum încolo, își au fiecare ziua lor, ca și mai-nainte". "Să te mai întreb un lucru și mă ducl!... Ceea ce-am făcut noi cu schimbatul calendarului, nu se cheamă că ne-am dat cu nemții?... adică cu catolicii?" "Nicidecum, moșule! Înseamnă că ne-am dat cu adevărul și dreptatea. Ei și-au mutat sărbătorile lor încă de acum patru sute de ani; iar noi le-am mutat abia de curând. Încolo, ei rămân cu sărbătorile lor, noi cu ale noastre, ei își au tot sfinții pe care i-au prăznuit până acum, iar noi, avem de asemenea sfinții noștri, ortodocși, rămași din strămoși".

"Ei, rămâi cu bine, că plec!" "Umblă sănătos, dar să-mi spui ce ai de gând să faci cu părintele Vasile?"... "Ce să fac? Cum oi ajunge acasă mă duc drept la dânsul și-i spun că m-am dat de partea sfinției sale, că are dreptate". Păi, bine, n-o să sară satul și asupra dumitale?" "E-hei! Acum știu cum o să-i liniștesc pe oameni; bine că m-am lămurit eu!" "Să-ți ajute Dumnezeu, moșule!" "Da, rogu-te, cu Paștele cum are să fie?" "Ei, cu Sfintele Paști e altceva. Paștele se schimbă de la an la an și se socotește după pascalie pentru fiecare an deosebit. Aici nu s-a întâmplat nici o greșeală. "Da?... Atunci e bine! Rămâi sănătos, fătul meu!" "Umblă sănătos moș Gheorghe și spune multă sănătate la ai noștri!" "S-auzim de bine". "Să dea Dumnezeu!" (Gh. Gr. Ghiorghiu-Iași, din "Cartea Omului Matur").

SPIRITISMUL E MARE PERICOL

Spiritismul duce sufletele la pierzare

25. Am crezut în spiritism, m-am dus la cei ce grăiesc cu morții?

Spiritismul, pretinsa grăire cu morții a unor înșelați, e o născocire și groaznică amăgire diavolească. Din vremurile străvechi, de când protopărinții noștri, Eva și Adam, au nesocotit cuvântul (porunca) Domnului și au cedat amăgirii șarpelui-diavol, majoritatea oamenilor din toate vârstele și ramurile societății, ascultă și slugăresc mai mult pe diavolul, decât pe Dumnezeu. Dumnezeu, Care ne-a zidit, ne-a făcut și ne face pururea bine, înzestrându-ne cu felurite bogății spirituale și materiale, e hulit de mulți; iar diavolul, care pururea a adus și aduce foarte mult, rău în lume, e slugărit de mulți. Adeseori în case, prin ogrăzi și grădini, prin țărini, prin tramvaie, prin trenuri și în mașini, pe drumuri și străzi, peste tot locul, auzim oameni, femei și copii, suduind cele Sfinte, dând diavolului: lucruri, animale, pe aproapele, copii, frați, ba chiar și pe părinții lor, zicându-le: "Fire-ar... lua-l-ar... duce-s-ar.. băga-s-ar..." Aceste cuvinte de hulă asupra celor Sfinte și de dăruiri diavolilor, arată depărtarea de Dumnezeu a majorității lumii și robirea ei diavolilor (Apc. 13). Rupturile din Biserică, d. p. ereziile și mai ales spiritismul și francmasoneria, sunt o urmare a primirii peceții lui Antihrist. Aceștia nemulțumindu-se cu Hristos (ca și odinioară israeliții), alergă la închinări străine: descântece, ghicitorii, vrăji, farmece, spiritism, vorbirea cu morții, la diferitele idolatrii drăcești, pentru care cad în groaznică afurisanie și tăiere de la Biserica lui Dumnezeu (Ieș. 32; F. Ap. 7, 40-43; Apc. 9; 16).

Această lucrare satanică, înșeală mințile necredincioșilor și ale creștinilor care nu se supun legilor lui Dumnezeu. Cei ce se amăgesc, crezând că sufletele repausaților sunt lăsate de Dumnezeu să umble fără de nici un rost, sunt înșelați de diavolul. Asta-i

îngelăciunea diavolului, care umblă ca un leu răcnind, căutând pe cine să înghită (1 Petru 5, 8; comp. Iov. 1, 2). "*Sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu*" (Înt. Sol. 3, 1-9); iar ale păcătoșilor sunt în temnițele infernului, a cărui cheie este tot în mâna lui Dumnezeu (Apc. 1, 18; 3, 7; Iov. 12, 14; Is. 22, 22; 20, 1-7). Sufletele repauzaților, deci, nu-s lăsate a umbla fără de nici-un rost pe pământ, și cu atât mai mult nu-s la cheremul oricărui terchea-berchea.

Dumnezeu vrând ca oamenii să nu se mai înșele cu această lucrare diavolească, a poruncit: "*... Să nu te deprinzi a face urâciunile pe care le fac popoarele acestea (idolatre). Să nu se găsească la tine de aceia care trec pe fiul, sau pe fiica lor prin foc, nici prezicător sau ghicitor, sau vrăjitor sau fermecător. Nici descântător, nici chemător de duhuri, nici mag, nici de cei ce grăiesc cu morții. Căci urâciune este înaintea Domnului, tot cel ce face acestea... Prooroc din mijlocul tău și din frații tăi ca și mine, îți va ridica Domnul Dumnezeul tău, pe Acela (Iisus Hristos) să-L ascultați*". "*Să nu alergați la cei ce cheamă morții, și pe la vrăjitori să nu umblați și să nu vă întinați cu ei. Numai Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru*" (2 Lege 18, 9-12, 15; Lev. 19, 31).

"Dacă vi se va spune - zice Domnul poporului Său prin Isaia - de cineva; "*Întrebați pe cei care cheamă morții, și pe cei ce grăiesc din pânțele*", să le răspundeți: "*Oare nu se cuvine poporului să alerge la Dumnezeul său? Să întrebe oare pe morți, pentru soarta celor vii*"? (Is. 8, 19-20; 19, 3).

Dumnezeu-Cuvântul este Puterea creatoare și Lumina necreată, *Care luminează și sfințește pe tot omul ce vine în lume*, prin apropierea de El cu credincioșie. El este principiul binelui, frumosului, adevărului, vieții și statornicei fericiri, vremelnice și veșnice (Ioan 1, 9-14). Diavolul e o creatură decăzută, prințul răului, al întunericii, al nefericirilor și al distrugerii (Lc. 10, 18; comp. Is. 14, 12-20. Apc. 12; 13; 19, 19-20; 20). Căderea unora din îngeri și intrarea răului fizic și moral în lume, prin amestecul îngerului căzut, e o credință universală a lumii de pe pământ.

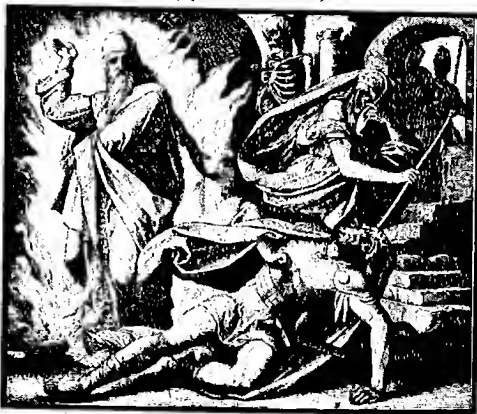
Protopărinții noștri Adam și Eva, creați de Dumnezeu și așezați în Raiul pământesc, lăsându-se înșelați de diavolul, cu deșarta nădejde de a se mări, adică a se face ca Dumnezeu, 1) au împlinit un fapt de credință către dracul, punându-se sub epitropia lui; 2) au săvârșit un fapt de renunțare și nesupunere formală către Dumnezeu, Creatorul lor; 3) s-au schimbat trupește și moralicește prin păcatul lor, căzând într-o stare jalnică, necunoscută de ei, care le producea surprindere și rușine. De atunci toată omenirea

e plecată la rău, din copilăria ei (Fac. 6, 5-19; 8, 21). Diavolul pururea înșeală pe oameni în două feluri: 1) Prin credința în el cu felurite slujiri idolești, și 2) prin tăgăduirea existenței lui. Acestea-s două curse infernale, cu care prinde sumedenii de oameni și-i aruncă în iadul vremelnic și veșnic.

Diavolul e un adversar de moarte al creștinismului, de care trebuie a se păzi fiecare creștin, deoarece e foarte viclean, mincinos, ademenitor, convingător permanent. El e cu atât mai de temut, atunci când ia forma de apostol, apărător al credinței și a Legilor Divine, cum lucrează mocnit prin eretici, sectari și schismatici (Vezi V. Sf.). Dar și pe calea credințelor deșarte, a vrăjitoriilor și a spiritismului, face multe pustiiri în lume.

Spiritismul a prăbușit în pierzare pe Saul, Împăratul Israeliților

Sfânta Scriptură ne arată că, odinioară Saul fiind ales și uns împărat peste cele 12 seminții ale lui Israel, prin neascultarea lui, a depărtat Duhul Domnului de la el și un duh rău, trimis de Dumnezeu, venea și-l chinuia. Atunci David cântând cu harfa îl gonia și Saul se simțea mai ușor, mai liniștit (1 Împ. 14, 14-15; 16, 28). Saul cade în alte păcate mai grele și urmărește cu moartea pe binefăcătorul său David. Filistenii s-au pornit cu taberele lor contra lui Israel, Saul a fost cuprins de frică și un groaznic cutremur i-a zguduit inima. El a întrebat pe Domnul, dar Domnul nu i-a răspuns nici prin vise, nici prin urim, nici prin Prooroci; Dumnezeu îl părăsi definitiv. Astfel părăsit, duhul răului pune desăvârșit stăpânire pe ființa lui Saul, și-l împinge a alerga la spiritism. Deși el îndepărtase pe toți vrăjitorii și grăitorii cu morții, ca pe niște urâciuni blestamate de Dumnezeu, fiind însă împins de diavolul ce-l stăpânea, zice slugilor sale: *"Căutați-mi o femeie care să*

Saul a murit (ucigându-se) pentru nelegiuirea sa pe care o făcuse înaintea Domnului, nepăzind cuvântul Lui și alergând la o vrăjitoare cu întrebarea sa. Și nu a căutat pe Domnul. De aceea a și fost el omorât și domnia a fost dată lui David, fiul lui Iesei (1 Par. 10, 13-14).

cheme morții, că să mă duc s-o întreb". Slujitorii lui i-au zis: "*Iată că, în En-Dor este o femeie care cheamă morții*". Atunci Saul s-a schimbat, a luat alte haine și a plecat cu doi oameni. Au ajuns la femeia aceea, noaptea. Saul i-a zis: "*Spune-mi viitorul, chemând un mort și scoală-mi pe cine îți voi spune*"...

"Scoală-mi pe Samuil". Când a văzut femeia pe Samuil a scos un țipăt mare...

Samuil a zis lui Saul: "Pentru ce m-ai tulburat, chemându-mă?". Saul a răspuns: "Sunt într-o mare strâmtorare: filistenii îmi fac război și Dumnezeu s-a depărtat de la mine, nu mi-a răspuns nici prin Prooroci, nici prin vise, și te-am chemat să-mi arăți ce să fac". Samuil a zis: "Pentru ce mă întrebi pe mine, când Domnul s-a îndepărtat de la tine și S-a făcut vrăjmașul tău? Domnul îți face așa cum îți vestisem din partea Lui; Domnul a rupt împărăția din mâinile tale și a dat-o altuia, lui David. N-ai ascultat de glasul Lui, de aceea îți face Domnul așa, astăzi. Și chiar Domnul va da pe Israel împreună cu tine în mâinile filistenilor. Măine, tu și fiii tăi, veți fi împreună cu mine, și Domnul va da tabăra lui Israel în mâinile filistenilor" (1 Samuil 28, 7-19).

Această prezicere s-a și întâmplat în același fel în același răstimp vestit de vedenia cu chipul lui Samuil.

"Filistenii s-au bătut cu Israelii și aceștia au fugit de filistenii și au căzut uciși pe muntele Ghelboa. Filistenii au ajuns pe Saul și pe fiii lui și au ucis pe Ionatan, pe Aminadab și pe Melchisua, fiii lui Saul. Lupta contra lui Saul ajunsese cumplită și arcașii îl lovira pe acesta, care fu greu rănit. Atunci a zis Saul purtătorului de arme al său: "Trage-ți sabia și mă străpunge cu ea, că să nu vină acești netăiași împrejur, să mă ucidă și să-și bată joc de mine". Purtătorul de arme însă n-a voit, căci se temea cumplit. Atunci Saul și-a luat sabia și s-a aruncat în ea. Văzând purtătorul de arme că Saul a murit, s-a aruncat și el în sabia sa și a murit cu el".

"Astfel au murit, în același timp și în aceeași zi, Saul și cei trei fii ai lui, cel ce-i purta armele și toți oamenii lui" (1 Regi 31, 1-6).

Dar motivul acestei pedepse este următorul: "Saul a murit pentru că s-a făcut vinovat de fărădelege față de Domnul, al Căruia cuvânt nu l-a păzit, și pentru că a întrebat și a cerut sfat, celor ce cheamă morții" (1 Cronici 10, 13-14).

Drept urmare, dacă Saul n-a putut primi răspuns de la Domnul pe căi binecuvântate și îngăduite, adică prin vise, prin urim, sau prin Prooroci, este de la sine înțeles, că nu prin căi neîngăduite ar fi putut căpăta lumina lui Dumnezeu.

Deci, prevestirea care i se făcuse de către acea vedenie cu chipul lui Samuil, prin mijlocirea unei vrăjitoare, sau prin limba ocultiştilor de azi, a unui "mediu", a fost în realitate o lucrare diavolească. Şi totuşi prevestirea s-a împlinit întocmai, falsificându-se lucrarea lui Dumnezeu.

De îndată ce Saul, care era vinovat pentru atâtea fărădelegi, a căzut în grava ispită de a vorbi cu morţii, de a practica necromanţia, atât de înrudită cu spiritismul modern, de care se fac vinovaţi şi atâţia din fraţii noştri - ademeniţi de mirajul unor fenomene "oculte" - de bună seamă că Satana l-a stăpânit şi mai îndeaproape pe Saul, putând dispune de viaţa lui, prin voia lui Dumnezeu, şi pentru călcarea poruncii pe care a dat-o Domnul: Cât despre faptul că vedenia lui Samuil era în realitate o nălucire satanicească, iată ce susţine Sfântul Grigore de Nissa, în epistola sa despre pitonisi (a).

"Cu privire la Samuil, unora din cei dinainte de noi le-a plăcut să socotească drept adevărată evocarea sufletului lui Samuil de către acea vrăjitoare; eu însă având în vedere prăpastia pe care Evanghelia o înfăţişează cu atâta tărie, între cei răi şi cei buni, după cum a zis Patriarhul (Avraam) sau, mai degrabă, Domnul Patriarhului - încât este cu neputinţă celor osândiţi să se suie la odihna celor drepti (b); iar celor Sfinţi să coboare la ceata celor răi - nu accept că ar fi adevărate astfel de păreri, fiind învăţat să cred că numai Sf. Evanghelie e demnă de crezare. Aşadar, fiindcă Samuil e mare între Sfinţi, iar vrăjitoarea e o persoană blestemată, deoarece vrăjitoria e un lucru blestemat, nu cred că Samuil, care stă într-o astfel de odihnă, ar fi străbătut - nici de voie, nici fără de voie - acea prăpastie de netrecut către cei nelegiuţi; fără de voie, căci n-ar fi putut demonul ca să străbată prăpastia şi să strămute pe Sfântul așezat în ceata celor Sfinţi; iar de voie n-ar fi făcut aceasta, prin aceea, că nici n-ar fi voit şi nici n-ar fi putut să se amestece cu cei răi. Căci celui ce este între cei buni, nu-i este cu voia strămutarea de la cele în care se află, la cele potrivnice. Dar chiar dacă cineva ar admite că ar fi voit, natura prăpastiei, însă, nu permite trecerea.

(a) Trad. de d. dr. Ene Branişte după textul grecesc din Migne P. G. Tom. XLV. col. 108-113, după M. M. pg. 88-101. (b) E vorba, bineînţeles, de neputinţa în care se află un suflet osândit de a se ridica prin propriile sale puteri la odihna dreptilor. În această privinţă, învăţătura sobornicească a Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, despre posibilitatea schimbării în mai bine a stării sufletelor din iad, prin puterea mântuitoare a rugăciunilor Bisericii însăşi, este categorică.

Ce socotim noi deci despre aceasta? Dușman al firii omenești este vrăjmașul obștesc a toate, căruia tot gândul și toată râvna îi este să rănească pe om chiar la inimă. Dar ce altă rană împotriva oamenilor e mai mare, ca aceea de a-i îndepărta de la Dumnezeu, Făcătorul de viață, și a trece de bună voie la pieirea morții? Pentru că cei iubitori de ele trupești au râvna de a avea încă din această viață o oarecare cunoștință despre cele viitoare, prin care ei nădăjduiesc, fie înlăturarea celor rele, fie dobândirea celor plăcute; de aceea, ca să nu se îndrepte oamenii spre Dumnezeu, înșelătorul neam al demonilor, a născocit o sumedenie de chipuri de cunoaștere a viitorului; augurii, ghicire prin simboale, oracole, aruspicii, necromanția, extazul demonic, posedările, inspirațiile și altele multe de acestea. Și orice fel de ghicire din vreo înșelăciune ar socoti cineva că e adevărată, acel înșelător demon apare spre îndreptățirea înșelătoarei păreri a celui amăgit.

Deci, o specie a înșelăciunii acesteia era și aceea a ventrilogilor, a căror vrăjitorie se credea că are puterea de a atrage sufletele celor răposați iarăși la viața de mai înainte. Fiind deci Saul în deznădejdea salvării, deoarece toți străinii se ridicaseră cu război împotriva sa, și venindu-i ideea că Samuil l-ar putea învăța vreun mijloc de scăpare, demonul ce sălășluia în ventrilogă și care înșela de obicei pe acea femeie, se înfățișă în ochii femeiei ca o umbră în diverse chipuri, deoarece nimic nu-i apărea lui Saul din cele ce vedea femeia. Căci îndată ce se apuca de vrăjit, se și iveau spectrele în ochii femeiei, iar demonul crea credința că, aparițiile acelea sunt reale (adevărate). Și mai întâi, faptul că persoana lui a fost ghicită, deși era travestit sub exteriorul hainei, mai ales aceasta a făcut pe Saul să creadă, că femeia nu se poate înșela în nimic, odată ce haina lui particulară, cu care se înfățișa, nu derutase puterea vrăjitoarească. Spunând deci că ea vede niște zei coborând și un om drept îmbrăcat în manta, cum ar putea oare stabili slujitorii științei ceea ce este istoric? Căci dacă într-adevăr, Samuil este cel văzut, atunci și ceilalți văzuți de vrăjitoare, sunt într-adevăr zei. Dar Sf. Scriptură numește pe demoni, zei:

"Căci toți zeii neamurilor sunt demoni" (Ps. 95, 5), deci ar putea fi și sufletul lui Samuil cu demonii? Doamne, ferește! Ci, demonul care se arată totdeauna (de obicei) vrăjitoarei, a luat cu el și alte duhuri, ca să înșele, atât pe femeie cât și pe Saul cel amăgit de ea; și a făcut ca demonii să fie socotiți zei de către ventrilogă, iar el însuși (demonul s-a dat drept persoana căutată a lui Samuil și) a simulat glasul aceluia, și - pe cât era posibil să se creadă din

aparențe - a dat răspunsul așteptat din înlănțuirea faptelor, în chip de profeții. A mărturisit însă - deși fără să vrea - adevărul, că e demon, zicând că: "Măine, tu și Ionatan cu mine..." (1 Împ. 28. 19). Căci dacă într-adevăr ar fi fost Samuil, cum ar fi suferit să stea alături de el, unul încercat cu toate răutățile? Ci e limpede, că, în locul lui Samuil apărând demonul acela rău, n-a mințit zicând că el va fi cu Saul.

Iar dacă Sf. Scriptură zice că: "Și a zis Samuil...", să nu neliniștească pe cititor cuvântul acesta, ci să înțeleagă: "*Cel ce era socotit Samuil*". Căci găsim pretutindeni în Sf. Scriptură obiceiul, de a se pune ceea ce se pare, în loc de ceea ce este; așa de exemplu cazul cu Balaam, care zice odată că: "*Voi auzi ce va vorbi în mine Dumnezeu...*" (Num. 22, 17); dar, după acestea zice că: "*Știind Balaam că era plăcut lui Dumnezeu să nu blesteme pe israeliți, n-a mai plecat - ca de obicei - în întâmpinarea ghicitorilor*"; căci cel neprevenit și aici ar crede că adevăratul Dumnezeu îi vorbește lui Balaam. Într-adevăr, contextul arată că Sf. Scriptură a numit astfel pe cel socotit de Balaam, Dumnezeu, iar nu pe Cel ce este într-adevăr Dumnezeu. Așa dar, și aici, cel crezut Samuil, simula vorbirea adevăratului Samuil, deoarece demonul imita foarte bine profeția, ghicind cele posibile" (a).

Manifestări drăcești în lume, prin vrăjitorii

Despre feluritele semne și false minuni pe care le poate întreprinde puterea Satanei, găsim diferite exemple și în Sfânta Scriptură. Iată un caz: Când Dumnezeu a voit să scoată pe poporul lui Israel din robia Egiptului, a dat putere mare, făcătoare de minuni, lui Moisi și lui Aaron. Deci, ducându-se acești Prooroci la Faraon pentru a-i întoarce inima neînduplecată, îi face acestuia diferite semne de groază, care totuși nu-l clintesc din împietrirea lui. Astfel, Aaron și-a aruncat toiagul înaintea lui Faraon și înaintea slujitorilor lui; și toiagul s-a prefăcut într-un șarpe. Dar Faraon a chemat pe niște înțelepți și pe niște vrăjitori, și vrăjitorii Egiptului au făcut și ei la fel prin vrăjitoriile lor.

"Toți și-au aruncat toiagele și s-au prefăcut în șerpi". Același lucru s-a întâmplat și cu apele râului, pe care Aaron le-a prefăcut cu toiagul, în sânge. Dar "vrăjitorii Egiptului au făcut și ei la fel, cu vrăjitoriile lor" (Ieș. 7, 11-12).

Deosebit de prețioasă ne este în această privință și povestirea Sf. Ciprian, filozoful din Antiohia Siriei, care, înainte de a se fi

(a) Trad. de dr. Ene Braniște după textul grecesc din Migne P. G. Tom, XLV. col. 108-113, după M. M. pg. 88-101. ss.

convertit la creștinism, a fost unul dintre cei mai mari vrăjitori de pe timpul împărăției lui Decie.

Ca mare preot al zeităților Olimpului și mare fermecător și pierzător de suflete, ajunsese prieten credincios al stăpânitorului iadului, cu care singur, față-n față a vorbit și de cinste mare de la dânsul s-a învrednicit". De care lucru Sfântul a mărturisit, zicând: "Să mă credeți pe mine ca pe acela ce singur pe diavolul l-am văzut, pentru că prin jertfă l-am rugat pe el și l-am sărutat și am grăit cu dânsul și cu acei care sunt la dânsul mai mari și m-au iubit și mi-au laudat înțelegerea mea. Un pâlci de draci mi-a dat spre slujba mea. Chipul lui era ca o floare de iarbă și capul lui era încununat. Iar când se întorcea încoace și încolo, se cutremura tot locul acela și mulți stăteau lângă scaunul lui cu felurite rânduielei".

Meșteșugurile diavolești ale lui Ciprian, erau într-adevăr mai presus de orice închipuire.

Aflăm astfel, din "Viațele Sfinților", că Sf. și marele Mucenic Ciprian, în timpul slujirii lui idolești, se deprinsese a schimba văzduhul, a porni vânturi, a slobozi tunete și ploi, a tulbura valurile mării, a aduce vătămări și răni asupra oamenilor". Spre învățătura drăcească se îndeletnicea câte 40 zile în post, și după apusul soarelui mânca, dar nu pâine, nici altă hrană, ci numai ghindă de stejar. S-a desprins să facă fel de fel de vrăji și de năluciri "până și pe morții din morminte făcându-i să grăiască".

"Pe mulți i-a învățat la relele vrăji ale sale: pe unii a zbura prin văzduh, pe alții a înota în luntre pe nori, pe alții i-a făcut a umbla pe ape, și mulți la dânsul alergau întru nevoile lor, fiindcă le ajuta cu drăcească putere de care era plin".

"Prin farmecele lui, diavolul s-a prefăcut în chipul fecioarei Iustina și așa a mers la Aglaid, cel care în zadar o iubea pe Iustina, ca să i se pară lui că este Iustina. Aglaid a sărit de negrăită bucurie și alergând la ea, a cuprins-o și o săruta, zicându-i: "Bine ai venit la mine, prea frumoasă Iustino"... "Iarăși Ciprian a pus pe acela, chip de pasăre și făcându-l ca să zboare prin văduh, l-a trimis la casa Iustinei, ca să poată zbura prin fereastră în camera ei. Și chiar Ciprian s-a prefăcut în femeie și în pasăre. Mai apoi, el a adus ispită Iustinei și asupra caselor tuturor rudeniilor, ale vecinilor și ale cunoscuților ei, precum oarecând diavolul asupra dreptului Iov; le omora dobitoacele, pe slugile lor le lovea cu vătămări și pe dâșii în necaz nemăsurat îi arunca. Apoi a lovit și pe Iustina cu o boală, încât zăcea pe pat și plângea maica sa pentru dânsa".

"Și erau răni în dobitoace și multe boli între oameni; și a străbătut, prin lucrarea drăcească, auzul prin toată cetatea, pentru Iustina care i se împotrivese lui..." (Vezi pe larg V. Sf. 2 oct.).

Îngerii și diavolii cunosc cuvintele și faptele oamenilor

Este știut că, precum îngerii buni cunosc toate cuvintele, acțiunile și faptele oamenilor, tot astfel le cunosc și îngerii cei răi. Sufletul fiecărui om e ca o antenă de radio, care prinde toate felurile de unde, spirituale și Dumezezești, anghelicești și diavolești. Fiecare om e slobod prin libera sa alegere, a învăța butonul aparatului său sufletesc, într-un sens ori în altul, din spiritualele posturi de emisie. De ne vom osteni a prinde undele "posturilor de emisie Divină" primind însuflările Dumezezești, vom trece și vom fi pe teritoriul Împărăției lui Dumnezeu; iar de vom prinde și ne vom însuși undele sau însuflările ispititorilor diavoli, vom trece și vom fi pe teritoriile împărăției întunericului, în raza infernală de acțiune a diavolului și vom urma voinței lui. Sfinții și Cuvioșii devenind vase alese ale lui Dumnezeu, primind însuflarea Duhului Sfânt, au pătruns adâncul Scripturilor Divine, au cunoscut gândurile și tainele oamenilor și au făcut anumite proorocii pentru prezent și viitor.

De asemenea și falșii prooroci, supunându-se stăpânirii diavolești, au făcut și fac felurite prevestiri, ghicesc faptele și păcatele oamenilor, vorbesc verzi și uscate cu multă ușurință, fac multe semne și minuni, desigur false, prin care produc sminteli în lume și care periclitează mântuirea multora, ba chiar și a unora din cei aleși!

Privitor la aceasta, Sf. Ioan Damaschin zice așa: "Nici îngerii lui Dumnezeu nici demonii nu cunosc cele viitoare; cu toate acestea, proorocesc. Îngerii proorocesc pentru că Dumnezeu le revelează și le poruncește să proorocască; pentru aceea se realizează toate câte spun ei. Dar și demonii proorocesc; uneori pentru că văd cele ce se întâmplă departe, alteori prin conjunctură. Pentru aceea de multe ori mint și nu trebuie crezuți, chiar dacă uneori spun adevărul în chipul în care am arătat. Ei cunosc și Sfintele Scripturi. Toată răutatea și patimile necurate au fost născocite de ei. Li s-a îngăduit să ispitească pe om, dar nu au putere să forțeze pe cineva. Căci noi avem facultatea de a primi ispita sau de a nu o primi. Pentru acest motiv s-a pregătit diavolului și demonilor lui, și celor care îl urmează, focul nestins și pedeapsa veșnică (Sf. I Damaschin "Dogmatica" o.c. pg. 65-66).

Satana lucrează meșteșugit a trage sufletele în pierzare

Mântuitorul ne arată clar căderea Satanei, zicând: "*Văzut-am pe Satana ca un fulger din Cer căzând*" (Lc. 10, 18). Satana căzut din cer, luptă pururea pe felurite căi a trage după sine în pierzare și pe oameni, ba când poate chiar și pe unii din cei aleși. Una din multele curse drăcești este și "spiritismul" sau vorbirea cu morții, prin care suprimă cuvântul Divin, dând celor înșelați cuvinte dubioase, inspirații satanice, sfaturi demonice, îmbrâncitoare la păgânism, în idolatrie cu care prăbușește pe oameni în pierzare vremelnică și veșnică.

Spiritul unui foarte distins pastor protestant (E. Bersier) ar fi glorificat legătura cu morții, spunând mesagerului spiritist: "O, frații mei, ce mult rău au făcut învățăturile noastre și încă vor face de acum înainte, împiedicând frumosul avânt al spiritului spre lumină, *ținând sufletul fixat de o veche carte*, de litera ei chiar, oprindu-i liberul exercițiu al facultăților sale celor mai frumoase, oprind să vină și să ceară vieții însăși, secretul său!"

Iată cum se vede copita măgarului! Diavolul vine și spune, în numele unui om al Evangheliei, că Evanghelia este o piedică la slobozenie! Da, cu adevărat că ea este o piedică, dar nu la libertate, la mântuire; ci la pierzarea sufletului! Și acestea se cheamă: "spirite superioare"! (I. Gr. Opreșan "Spiritismul" o.c. pg. 13-14). Aceasta o lucrează Satana și prin purtătorii în zadar a numelui creștinesc, care opresc pe creștini a citi și a cugeta ziua și noaptea în Legea Domnului sau în Dumnezeieștile Scripturi și Tradiții Sfinte.

Diavolul lucrează prin credința reîncarnării pentru rătăcirea lumii

Reîncarnarea sufletelor este tot o învățătură satanicească de obârșie păgână, a idolatriilor egipteni și mai ales a budiștilor din Asia și răsăritul Rusiei, cu scopul infernal de a prăbuși pe oameni în pierzare, care spre deosebire de purgatorul catolicilor, susținând că sufletele se reîncarnează în alte trupuri omenești, ba chiar și în dobitoace, insecte, paraziți, etc. (a).

Iată ce scrie un purtător de nume creștinesc, încurcat în mrejele spiritismului: "Dumnezeu, Ființa supremă, a creat toate spiritele, toate sufletele oamenilor, odată pentru totdeauna. De atunci ele se încarnează și se reîncarnează mereu, până devin desăvârșite,

(a) Eus. Popovici *Ist.Bis. univ. cart. I-a*, o.c. pg. 69; S. Mehedinți: "*Poți fi om deplin fără să fii creștin?*" o.c. pg. 14 și 15.

când rămân în sferele înalte, lângă ființa supremă. Astfel, zice el, spiritul lui Moise, Confucius, Socrate și ale altor oameni geniali, s-au reîncarnat de mai multe ori și au venit pe pământul nostru, în persoana lui Ilie, Isaia, Ieremia, Ioan Botezătorul, și așa mai departe.

În consecință, zic spiritiștii, și Domnul nostru Iisus Hristos nu a fost decât un spirit perfecționat prin mai multe reîncarnări. După învățătura acestor rătăciți, la fiecare zămislire a unui copil nou, se încinge o luptă grozavă între spiritele bune și cele rele, luptându-se care mai de care să intre în corpul noului zămislit, spre a veni iarăși pe pământ, să-i facă rotația, desăvârșindu-se prin mai multe renașteri" (Spiritismul o.c. pg. 17-18).

Deși spiritismul admite reîncarnarea sufletelor numai în corpuri omenești, deosebindu-se câtva de budism, dar este potrivit Dumnezeieștilor învățături creștine, prin susținerea că unele suflete ispășesc în trupurile nevinovate ale noilor născuți, în care se reîncarnează, păcatele făcute de ele cu trupurile lor de mai-nainte, din care au ieșit. Dumnezeu arată clar că, fiecare om va fi răsplătit cu fericire sau osândă, după felul viețuirii sale pe pământ (Iov. 26; 2 Lege 28; Iez. 18; Dan. 12, 1-3; Mt. 25; Ioan 5, 29; Apc. 22).

Insinuări demonice. "Un copil de 6 ani din Simla (India) a uimit pe cei din jurul său cu povestirile lui din viața sa anterioară". El pretinde că a trăit cândva în localitatea Poona și că părinții de atunci erau originari din Patan, un sat din statul Baroda... El a dat amănunte precise asupra locuitorilor unde a trăit, și spusele sale au putut fi verificate, când mama sa a vizitat, împreună cu dânsul satul "Patan". Aici copilul i-a arătat o casă, spunându-i că era proprietatea unchiului la care ședea pe atunci. Și aceste spuse au fost confirmate de actualii locatari ai casei. Deocamdată amănuntele asupra acestui caz curios se opresc aici.

Trebuie să relevăm însă că în ultimii ani s-au mai semnalat două, trei cazuri de același fel și în special interesant a fost acela al unei fetițe de vreo 10 ani, care începu într-o zi să spună că în ea s-a reîncarnat sufletul unei surori mai mare, moartă cu mulți ani în urmă. Amănuntele pe care le dădea această copilă asupra vieții aceleia - a cărei "reîncarnare" susținea că e - era de o precizie uimitoare, căreia nu i s-a putut găsi nici o explicație" (După ziarul "Universul" 13-IX-1937).

Iată cum diavolul pitonic, ce stăpânește unele persoane, lucrează pentru a îmbrânci sufletele din dreapta-credință, la idolatria budismului și în iad.

Spiritismul mascat cu unele forme bisericești, periclitează pe creștini

Spiritismul e cu atât mai periculos, cu cât se aseamănă mai mult cu creștinismul. Periculos, deoarece numai o minte ageră și studiată, poate să-l recunoască în rătăcirea lui, pe care o ascunde sub mantia de lumină, furată din biserica creștină. Sub această mantie, prin întuneric, clădește biserițe spiritiste, subminând, spre dărâmare, Biserica Mântuitorului.

"Mantia de lumină" a spiritismului părintele autor o vede în împrejurarea că spiritiștii fac adunările lor în camere, pe care le numesc "paraclise" și care sunt împodobite cu icoane, candelă, cruci, analoage, iconostase, și la începutul ședințelor se aprind lumânări, încât ai impresia că s-ar pregăti oficierea unui parastas. Se practică și tămâierea, apoi se rostesc rugăciuni bisericești, ca: "Împărate Ceresc", "Tatăl nostru" și se cântă cântări după melodia din biserică. Toate acestea se fac însă pentru ca să vină și să intre în persoana numită mediu (medium) spiritul chemat, ca să aducă vești din cer și să facă profeții pentru viitor.

Membrii cercului spiritist își fac și semnul Crucii, ba țin și post pentru ziua de ședință. Îmbrăcați astfel în haina de lumină, ei sting uneori toate luminile, rămânând numai o lumină mică a unei candelă, și fiind întuneric, se cheamă un spirit din spiritele: 1) repausaților prieteni sau rude ale celor ce sunt în ședință; 2) ale marilor bărbați de stat (scriitori, miniștri, mitropoliți); 3) spiritele sfinților... adică fac un lucru potrivit învățaturii descoperită de Dumnezeu în Sfânta Scriptură și prin Sfânta Biserică. Noi știm că Mântuitorul a refuzat bogatului din Evanghelie, dorința lui de a trimite pe săracul Lazăr în lume, spre a aduce vești de acolo, spunând că au pe Moisi și pe Prooroci (Lc. 16, 27-28). În al doilea rând, chemarea duhurilor morților fiind un obicei păgânesc, a fost oprit în legea veche a evreilor a-l practica. "*Să nu fie - zice Sf. Scriptură - nimeni care să întrebe pe cei ce cheamă duhurile... Nimeni care să întrebe pe morți, căci ori cine va face acest lucru, este urăciune înaintea Domnului*". (Deutr. 18, 11-14; Diac. Gh. Ciocan "Lumini ce trebuiesc aprinse" o.c.),

E bine, ca spiritiștii care se consideră încă creștini, să parăsească cu desăvârșire spiritismul și cursele lui spiritiste și să comunice cu Dumnezeu, cu Iisus Hristos, cu Maica Domnului, cu Sfinții Îngeri și cu toți sfinții prin rugăciuni curate făcute în duh și-n adevăr, prin citirea Dumnezeieștilor Scripturi, a Vieților Sfinților și a Scrierilor Sfinților Părinți, prin participarea la Sfin-

tele Slujbe, la Dumnezeiasca Liturghie și primirea Sfintelor Taine, așezate de Hristos și administrate de Preoții Bisericii Lui. Cei care rămân în credința și frecventarea spiritismului, pierd dreptul de a se mai împărtăși cu P.S. Trup și Sânge al Domnului, timp îndelungat de 20 de ani.

Diavolul atacă și tăgăduiește religia prin spiritism. În Franța s-a pus întrebarea, prin spiritism, lui Satana însuși: "Ce trebuie a se crede despre existența dracului?" Și răspunsul scrie: "Eu nu exist"; iscălit: "Satana". O altă întrebare adresată sufletului lui d' Alembert într-o chemare practică de Cagliostro la Lady Mantz: "Se află o altă lume?" Și răspunsul a venit: "Nu se află altă lume". Și nu se găsea nimeni, zice cu această ocazie comediantul Fleury, pentru a-i răspunde: "Dacă nu se află altă lume, de unde vii tu?"

Mai mult, spiritele de la Cagliostro, până în prezent totdeauna s-au arătat foarte vrăjmașe, față de oamenii bisericii, de orice religie revelată și de toată nădejdea vieții viitoare. Noi vom alege dintre miile de cazuri, acest curios specimen: M.C. La Roche-Heron, într-un articol publicat în 1854 despre mediile americane, sfârșește astfel istorisirea unei vizite ce el o făcu, cu un amic al său, doamnei Brown, fiind acolo și doamna Fish: "Unica convorbire ce am avut cu spiritele, nu lipsea de a ne pricinui o oarecare tulburare, și noi păstram tăcere. Doamna Brown ne invită atunci spre a verifica dacă acestea sunt sufletele bune a părinților noștri, întrebându-le despre faptele intime, necunoscute de mediuri și de toți cei de față. Ea ne zice chiar că, pentru a ne asigura contra oricărei bănuieli, noi putem a scrie chestiunile noastre și a obține răspunsul spiritelor, fără ca nici o persoană, din care erau de față, să fi citit sau știut despre ceea ce noi întrebăm. Noi rostim atunci aceste cuvinte cu voce tare: "Spiritul, voiește el a da trei lovituri, când eu voi scrie pronumele mamel mele"? Apoi luând o hârtie, și departe de toate privirile, noi am scris pe rând, cinci nume de botez, altele decât acelea ce le-am avut în vedere. Nici un răspuns. Noi scriem cea dintâi literă a pronumelui mamei noastre. Imediat cele trei lovituri se aud, înainte de a fi terminat cuvântul de scris.

"Noi punem asemenea pe rând cincizeci de chestiuni despre fapte, nume, date, ce știam că sunt necunoscute de acei care s-ar afla în America: Noi obținem în chip neschimbăcios răspunsuri satisfăcătoare, fără nici o greșeală. Amicul nostru obține de asemenea un număr foarte mare de răspunsuri adevărate, fără nici o greșeală. Apoi, căutând a străbate valul acestor fenomene, noi

întrebăm cu glas tare: "Sunteți trimis de Dumnezeu?" "Da". "Nu sunteți trimis de dracul?" "Nu". "Spiritul voiește el a-mi spune care este cea mai bună religie"? (în acest moment noi observăm că doamna Brown părea viu contrariată). Noi continuăm: "Este cultul methodist? Cultul papist? Cultul (ortodox) catolic? Cultul presbyterian? Iudaismul? Islamismul?" Tăcere desăvârșită. Nici un răspuns, chiar negativ. Doamna Brown ne zice atunci că spiritele nu iubesc a fi întrebate despre religie, și vecinul nostru pe jumătate nebun, luând la rândul său cuvântul, ne zice cu pasiune și aproape cu turbare: "Știți voi ce însemnează această tăcere? Aceasta vrea să zică că toate religiile sunt rele. Nu este așa?" adaugă el, ca și cum s-ar adresa spiritelor, "că tot cultul este absurd"? Trei lovituri puternice se aud. "Este de ajuns de a asculta de sfaturile conștiinței sale"? "Da". Fu răspunsul. "Este de ajuns de a asculta spiritele"? "Da". "Că orice religie care are preoți este rea"? "Da". "Unde este un papă este rea"? "Da". "Unde se află orice fel de miniștri este rea"? "Da! Da! Da!" (Ic. Strav.Șt. Ionescu "Amestecul dracilor..." o.c. pg. 136-140).

Toți cei care stăruiesc în vicleșug și în minciună, care învață și luptă cu minciuni contra adevărului Divin și a Bisericii creștine ortodoxe, sunt niște minciuno-învățători, zizaniile vrăjmașului creștinilor, fiii diavolului (Mt. 13, 39; Fac. 3, 1-5; Apc. 21, 8; 22, 15).

"Am văzut - zice Sf. Ioan Teologul în Apocalips - (ieșind) din gura balaurului și din gura fiarei și din gura proorocului celui mincinos, trei duhuri necurate asemenea broaștelor. Că sunt duhuri ale dracilor care fac semne, care merg la împărații pământului și a toată lumea, ca să-i adune pe ei la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu Atotțiitorul" (Apc. 16, 13-14).

Pe toți aceia care, în cursul vremurilor formează cele trei camarile infernale, îi înfierează aspru Sf. Prooroci, Mântuitorul, Sf. Apostoli și Păstorii-Dascăli ai Bisericii.

"Voi - zice Mântuitorul iudeilor și tuturor minciuno-învățătorilor - din tatăl (vostru) diavolul sunteți și poștele tatălui vostru voiți să faceți. Acela ucigător de oameni a fost din început, și întru adevăr n-a stat, că nu este adevăr într-însul. Când grăiește minciună dintru ale sale grăiește, că mincinos este și tatăl ei" (Ioan 8,44).

"Fiara... face pe toți; pe cei mici și pe cei mari, pe cei bogați și pe cei săraci, pe cei slobozi și pe cei robi, ca să le dea lor semn peste mâna lor cea dreaptă sau peste frunțile lor, că nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cel ce are semnul sau numele fiarei, sau numărul numelui ei. Aici este înțelepciunea. Cel ce are

minte socotească numărul fiarei, că număr de om este, și numărul ei: șase sute șase zeci și șase" (Apc. 13, 16-18).

"Fiara a fost prinsă, și cu ea proorocul cel mincinos care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pe cei ce au luat semnul fiarei și pe cei ce s-au închinat chipului ei. Vii ș-au aruncat amândoi în iazărul cel ce arde cu piatră pucioasă" (Apc. 13; 19, 20).

Satana se preface în înger de lumină. Diavolul uneori se arată mascat sub chipul Îngerului luminii, al Sfinților, al Maicii Domnului, ba și în chipul lui Iisus Hristos, spre a trage lumea în pierzarea lui.

Dl. N. Dumitru publică următorul caz din istorisirile scriitorului italian: Domenico Margiotta, doctor în litere și filozofie, fost francmason, ajuns pe treptele cele mai înalte, care vorbește de multe apariții și felurite înfățișări ale diavolului: "La o ședință la care luau parte oameni culți și cu vază, venea Satana, luând chipul Maicii Domnului și le comunica lucruri curioase. Un Preot, auzind de acest lucru chiar din gura scriitorului de mai sus, s-a dus și el la o ședință de acelea, ca să vadă fantoma. A luat însă sub haina lui, Sfânta Împărtășanie de pe Sf. Masă, fără a spune nimănui acest lucru. Spiritul a venit ca de obicei în chipul Sfintei Fecioare, cu copilul în brațe. Atunci Preotul s-a sculat în picioare și scoțând Sf. Împărtășanie din sân, a zis fantomei: "Spirite, dacă ai fi fost cu adevărat duhul Maicii Domnului nostru Iisus Hristos, se cuvenea să cădem la picioarele tale și să ne închinăm ție și Copilului Sfânt; dar întrucât, noi creștinii nu credem lucrul acesta, ca duhul Sfintei Fecioare să vină la chemarea unor oameni păcătoși și să se distreze cu el, în Numele acestei Împărtășanii, care este însuși Trupul și Sângele Fiului Ei și Dumnezeuului nostru, te conjur, să dispari dinaintea noastră și să nu mai rătăcești lumea cu înșelăciunile tale".

După aceste cuvinte, duhul cel rău a dispărut imediat, lăsând în cameră o flacără de foc, care s-a stins degrabă, o ceață și o duhoare urâtă de smoală. Această întâmplare și altele, l-au făcut pe autor să se lase de spiritism și de francmasonerie, și să se întorcă la religia lui Iisus Hristos, scoțând la iveală toate rătăcirile satanice ale francmasonilor și spiritiștilor. Fapte și întâmplări ca acestea de mai sus povestesc și alți spiritiști, care s-au întors la credința lui Hristos Domnul, cu o hotărâre neclintită, după ce s-au convins că ședințele și aparițiile acelea sunt lucruri satanicești.

Șarlatanie josnică în spiritism. În ședința unui cerc spiritist din Petrograd, spiritul materializat îi ordonă unei membre

domnișoare, care credea fără rezervă și dogmaticestește tot ce spunea spiritul, să-și taie limba. Domnișoara s-a executat numaidecât, dar a murit curând în cele mai grozave chinuri. Mai pe urmă însă justiția a descoperit complicitatea la acea crimă a tuturor membrilor acelui cerc spiritist, cu scopul de a moșteni averea imensă a acelei nefericite domnișoare.

Iată, pentru ce Biserica noastră condamnă spiritismul, ca o ocupație dăunătoare sufletelor... (Glasul Monahilor 1-8, I, 1943).

Cercetați duhurile. Avva Varsanufie (sec.VI) prevenind pe creștini cum pot cunoaște cursele diavolilor (amestecul dracilor în treburile omenști prin spiritism, etc.) și a se feri de ele, zice: "Ia aminte, frate, că orice gând care vine fără a avea premergătoare liniștea și smerenia, se strică, nu e de la Dumnezeu, ci din partea stângă. Domnul nostru vine cu liniște. Însă tot ce vine de la vrăjmașul, vine cu tulburare și răzvrătire".

Deși spiritiștii au pretenția că Domnul Hristos li se arată prin acele "odăite întunecoase," le pictează și sfintește icoane, creștinul luminat însă, nu cedează acelor curse, știind că Însuși Mântuitorul ne-a prevestit să nu credem în acele năluciri satanice, zicând: *"Păziți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi (blânzi ca oile) iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori. După roadele lor îi veți cunoaște. Atunci se vor scula hristoși mincinoși și vor da semne mari și minuni, ca să amăgească, de va fi cu puțință și pe cei aleși. Iată, mai-nainte am spus vouă. Deci de vor zice vouă: iată în pustie este, să nu ieșiți, iată în cămări, să nu credeți. Că precum iese fulgerul de la răsărit și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului (Mt. 7, 15; 24, 11, 24-27).*

Ciudățeniile spiritismului. Unii spiritiști spun pe lângă felurite pozne ale duhurilor cu care ei lucrează, că multe spirite ale morților înjură de acolo, cum au înjurat aici... Un protestant, de neam alsacian, care încercase să vorbească cu duhurile prin ajutorul unei mese, zice: "Duhurile mi-au spus așa murdării, că am aruncat masa pe fereastră".

Altul, un vrednic reprezentant al nobilimii franceze, catolic după credința sa și creștin model, a încercat să capete știri din lumea duhurilor prin mijlocul scrisului. Spiritele te fac să scrii sub îmboldirea lor, și așa afli multe de la ele și prin scris, nu numai prin ciocăniturile meselor. Dar ce să vezi? de sub condeiul acestuia, care scria din spusele duhului, au început să se depene alte murdării, încât omul cu condeiul în mână, s-a scârbit să prindă

pe hârtie atâtea porcării, și a aruncat hârtia în foc.

Iată și pe alt mărturisitor. Acesta era un pastor francez, care făcea spiritism. Era un bărbat bine cunoscut și prețuit. Apoi el este acela care a spus: "Se găsesc duhuri rele cu grămada, câte vrei, mai cu seamă care să spună măscări. Pentru a avea împărtășire cu un duh bun, uneori trebuie să aștepti câte o săptămână întreagă"

Dar dacă este așa, dacă între duhuri găsești atâția porci; dacă pe cel de treabă îl găsești abia la o săptămână, atunci mai bine lipsă (de lucrarea spiritismului). Ducă-se pe pustii! (Arhim. I. Scriban, Glasul Monahilor, 28-II-1943).

Cei care s-au încredințat spiritismului s-au pierdut. Unui om îi murise nevasta pe care o iubise mult și era nemângâiat. Un prieten îl sfătui să recurgă la spiritism spre a se mângâia, căci va veni spiritul nevestei lui și o să stea de vorbă cu ea. Dar în loc să se mângâie, mai rău îi ardea inima după soția pierdută. La o ședință, omul a întrebat "spiritul" ce să facă spre a se consola, căci cu cât stă de vorbă cu spiritul, cu atât mai greu poate să uite durerea pentru pierderea nevestei iubite. Spiritul i-a spus ca să se însoare a doua oară și se va consola, uitând pe nevasta dintâi. La auzul acestor vorbe, bietul soț a protestat, zicând că nu face sacrilegiul acesta. Atunci spiritul i-a spus ca să se însoare, fără muștrare de conștiință, chiar cu femeia medium, cu care se făceau ședințele spiritiste, și va fi mângâiat, căci ea este un înger și nu o femeie, și repede o să uite nevasta dintâi". Omul a făcut după sfatul "spiritului" și s-a însurat cu femeia indicată de spirit. Dar în loc de înger a văzut că e un diavol; și în loc de mângâiere, omul a recurs la ștreang, curmându-și viața.

Fapta aceasta și altele, arată că nu era sufletul nevestei lui, care i-a dat sfatul să se însoare cu femeia acăea, ci diavolul, spre a-l duce la sinucidere, ca să-și piardă sufletul (Amestecul dracilor. o.c.).

Spiritiști polonezi înnebuniți și sinuciși. Înaintea războiului acestuia am citit în ziare, cum un predicator din Polonia, făcând cu ai săi spiritism, în timpul ședinței au înnebunit și unii și alții s-au aruncat de la etaj jos, pirzându-se astfel cu o înfloritoare și cumplită moarte.

Jurnalele americane din felurite vremuri, de orice culoare și opinie religioasă, arată felurite cazuri de nebunie simplă, nebunie drăcească sau chiar de îndrăcirii a multor mediumi, ba chiar și a multora din cei ce au luat parte la ședințele spiritiste. "Cea mai

mare parte a mediilor, zice Baston-Pilat din 1 iunie 1852, devin firoși, idioți, nebuni sau stupizi; și chiar mulți din auditorii lor. Nu trece o săptămână când noi să nu auzim că oarecare din acești nefericiți și-au pus sfârșit zilelor prin sinucidere, sau că au intrat într-o casă de nebuni. Mediile prezentau adesea semne vizibile de deranjări în facultățile lor mintale, și unii semne, nu mai puțin sigure, de o adevărată stăpânire a dracului".

"Șase persoane au intrat în ospiciul de nebuni, în Indiana, în luna aprilie, din cauza relațiilor lor cu *les spiritis rappings*" zicea *Courrier and Inquirer* din 10 mai a aceluiași an. *Le Horlad* din 30 aprilie raporta suicidul unui cetățean din Utica, numit Junius Alcott, care s-a aruncat sub roata unei mori, într-un acces de nebunie produsă prin aceeași cauză. La Paris, multe persoane au fost apucate, de la marginea meselor învârtinde, de o nebunie care le-a dus la Bicêtre sau la Charenton; dar încă mult mai mulți în case particulare de nebuni: Doamna Victor Hennequin a murit nebună; bărbatul său, care s-a făcut secretarul spiritului, vorbind prin intermediul unei măsuțe, a murit în urmă de nebunie drăcească (Amestecul dracilor, o. c.).

Dumnezeu văzând aceste infernale lațuri ale spiritismului, întinse lumii de șarpele-diavol, spre a o prăbuși în iad după el, hotărăște tuturor oamenilor a se păzi de spiritism. În acest scop, Dumnezeu oprește cu desăvârșire spiritismul, ca și vrăjitoria și ghicitul: "Să nu vrăjiți nici să ghiciți... Să nu alergați la cei ce cheamă duhurile morților, și pe la vrăjitori să nu umblați și să nu vă spurcați cu ei" (Lev. 19, 26-31).

Cei ce merg la spiritiști se pierd. "Dacă vreun suflet - zice Domnul - va alerga la cei ce cheamă morții și la vrăjitori, ca să desfrâneze în urma lor, Eu voi întoarce Fața Mea împotriva sufletului aceluia și-l voi pierde din poporul lui" (Lev. 20, 6).

Cei care găzduiesc și cercetează pe spiritiști, cad în osândă (2 Lege 18, 9-12; comp. 4 Împ. 21, 6; 2 Par. 33, 6). Spiritiștii, ca și vrăjitorii, ghicitorii, în V. Test. erau dați pierzării (Lev. 20, 27; comp. Ieș. 22, 18; 1 Par. 10, 13-14). Spiritiștii ascultă mai mult de șarpele diavol, ca Eva în Rai, decât de Dumnezeu (Fac. 3). Aceasta o arată și Mântuitorul, zicând: "Eu am venit în Numele Tatălui Meu și voi nu Mă primiți pe Mine, de va veni altul (Antihrist, diavolul) în numele său, pe acela îl veți primi" (Ioan 5, 43). Dar: "nimeni nu poate sluji la doi domni" (Mt. 6, 24). Aceasta văzând-o și Sf. Ap. Pavel, zice: "Mă tem, ca nu cumva precum șarpele a amăgit pe Eva cu vicleșugul său, tot așa să nu se strice și cugetele voastre de la curăția cea întru

Hristos. Căci dacă cel dintâi venit vă propovăduiește un alt Iisus, decât Acela pe Care vi L-am propovăduit, sau luați un alt duh decât Acela pe Care l-ați luat, sau altă evanghelie decât aceea pe care ați primit-o, voi îngăduiți foarte bine". (2 Cor. 11, 3-4; Fac. 3, 4; Ioan 8, 44-47).

Spiritismul este o înșelăciune diavolească; iar slujitorii și adepții lui sunt lucrătorii Satanei, precum și alți potrivnici ai bisericii lui Dumnezeu: *"Unii ca aceia sunt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, închipuindu-se întru Apostolii lui Hristos. Și nu este de mirare; că însuși Satana se prefăce în înger de lumină. Nu este dar lucru mare de se prefac și slujitorii lui, ca slujitorii dreptății; căroră le va fi sfârșitul după faptele lor"* (2 Cor. 11, 13-15; comp. Filip. 3, 18-19; Efs. 6, 12).

Toți cei care tulbură Biserica lui Dumnezeu, voind a răsturna Evanghelia lui Hristos, vestind altă Evanghelie afară de cea propovăduită de Apostoli, sunt prăbușiți sub anatema (Gal. 6, 6-9). Cei care nu se leapădă de această înșelăciune diavolească a spiritismului, nu pot fi primiți la Sfintele Taine, canonisindu-se ca și vrăjitorii (Afurisanie pe 20 de ani).

"Iubiților! Nu vă încredințați oricărui duh; ci, cercetați duhurile ca să știți dacă sunt de la Dumnezeu, fiindcă mulți prooroci mincinoși au ieșit în lume... Fiilor! ceasul cel de apoi este; și precum ați auzit că Antihrist vine, și acum antihriști mulți s-au făcut, din aceasta cunoaștem că ceasul cel de apoi este. Dintru noi au ieșit, ci nu erau dintru noi, că de ar fi fost dintre noi, ar fi fost cu noi, ci au ieșit ca să se arate că nu sunt toți dintre noi. Voi de la Dumnezeu sunteți, fiilor, și ați biruit pe aceia; căci mai mare este Căla ce este întru voi, decât căla ce este în lume. Aceia din lume sunt; pentru aceea din lume grăiesc, și lumea pe dâșii ascultă. Noi din Dumnezeu suntem; cel ce cunoaște pe Dumnezeu, ne ascultă pe noi; care nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă pe noi. Dintru aceasta cunoaștem Duhul adevărului și duhul înșelăciunii" (1 Ioan 4, 1; 2, 13-19; 4, 4-6).

Diavolul înșală și pe unii din cei aleși

Sub această mască înșelătoare Satana a luptat și înșelat nu numai creștini simpli, dar și Sfinți Cuvioși... Cuv. Iacob părăsind lumea și averea, s-a dus în pustie unde petrecea în privegheri, post și rugăciuni. Mândrindu-se, însă, s-a înșelat de diavolul, care venind la el în chip de înger de lumină, l-a sfătuit să-și grijească chilia, să aprindă candela, lumânări și tămâieri, ca să primească pe Hristos, ce va veni noaptea să-i răsplătească cu multe daruri osternelile. Monahul s-a încrezut în diavolul și a făcut așa. Pe la miezul nopții a venit la el Antihrist, cu slavă și strălucire multă.

Iacob deschizând ușa chiliei, s-a închinat lui, dar diavolul lovindu-l în frunte, a fugit înapoi. A doua zi Iacob a alergat la un bătrân ca să-i spună pățania. Bătrânul văzându-l, mai-nainte de a spune el, i-a zis: "Fugi de aici, că te-ai batjocorit de Satana". Plângându-și Iacob mult timp greșeala, bătrânul l-a trimis la o viață de obște, unde a făcut ascultare la bucătărie și alte lucrări. Împlinindu-și canonul cu credincioșie, i s-a dat de sus Darul facerii de minuni și s-a mântuit în Domnul (Prolog 13 Aprilie).

Precum vedem și aici, diavolul dă celor înșelați imbold de efort ascetic (post, priveghere, metanii, osteneli) de credință și fapte bune, mai cu seamă acelor care dispun de o fire potolită, înfăptuind astfel o evlavie diabolică, cu care meșteșugește el a înșela chiar și pe cei aleși.

Amăgirea Sf. Cuv. Simeon Stâlpnicul. Diavolul, tatăl minciunii, cea ce urăște binele și nu face decât răul, ne mai putând suferi atâta sfințenie, s-a prefăcut în înger luminos, și într-o noapte, pe când mulțimea din împrejurimile stâlpului dormea, s-a arătat lui Simeon, cu cai și căruță de foc. Deci apropiindu-se dracul de dânsul, a cuvântat: "Ia aminte, Simioane, și ascultă cele ce-ți voi spune. Ai dus până acum o viață plăcută lui Dumnezeu, care cunoaște toate înfrânările tale. Pentru aceea El te-a ales, prea fericitul, să săvârșești minuni: să vindeci pe cei bolnavi, să luminezi pe cei necredincioși, să mângâi pe cei întristați, căci strălucit ești prin fapte și puternic prin cuvântul tău".

Simeon a răspuns: "Facă-se voia lui Dumnezeu". Satana urmă: "Deci socotindu-le toate, a venit pentru tine, o neprihănitule, ziua răsplătirii celei de apoi. Căci Dumnezeu cerurilor și al pământului, Cel ce a pus vremurile și anii întru a sa putere, și împarte tuturor bunătățile Lui, m-a trimis la tine, precum mă vezi, ca să te ridic la cer, întocmai ca altădată pe Ilie, vrednic fiind de o cinste ca aceasta".

Simeon a zis iarăși: "Facă-șe voia Domnului". "Vino deci, nepotolitule, și nezăbovind, aruncă-te de sus în această caretă, ca în slavă să te închini Celui ce te-a zidit după Chipul și Asemănarea Sa, și să te vadă de aproape Heruvimii și Serafimii, Proorocii și Apostolii și toți Sfinții și Mucenicii din cer".

Iar Simeon, necunoscând înșelăciunea vrăjmașului, a zis cu umilință: "Doamne, facă-se voia Ta cu mine păcătosul." Și ridicând piciorul ca să pășească în caretă, cu mâna dreaptă și-a făcut *semnul Sfintei Cruci*. Și îndată diavolul s-a stins, împreună cu căruța și cu caii de foc, spulberându-se ca praful de vânt. Văzând Simeon

drăceasca înșelăciune, s-a spăimântat și a plâns, socotind că harul lui Dumnezeu s-a tras de la dânsul. Iar piciorul cu care a voit să pășească în căruță, și l-a pedepsit în acest chip: un an întreg a stat numai în el. Diavolul zădărnîc de o asprime ca aceea, i-a lovit glezna cu o rană cumplită și putrezindu-i carnea, au ieșit viermi, cum scrie și ucenicul său Antonie.

Și tocmai în vremea aceasta a venit la dânsul Vasilisc, mai mare peste Saracini, care vorbind multe cu Simeon, a crezut în Hristos. Și cum sta el jos, lângă stâlp, a văzut un vierme căzut pe pământ, și luându-l în mână a ieșit. Deci trimițând Simeon după dânsul, l-a întrebat pentru ce a luat el viermele căzut din putredul lui trup? Iar Vasilisc deschizând palma, a aflat în ea un mărgăritar de mult preț... (Vezi pe larg Viața Sfântului Simeon în luna Sept. ziua 1).

Sfinții și Cuvioșii se păzeau de amăgirile drăcești

Experiența pustnicească ne învață că Sfinții și toți cuvioșii, păstrau totdeauna cea mai mare rezervă față de feluritele arătări. Ei refuzau a crede în spusele vedeniilor. Astfel, unui frate oarecare i s-a arătat diavolul într-o noapte, în chip de înger luminat, i-a zis: "Eu sunt Gavriil și sunt trimis la tine să-ți aduc o veste bună". "Fratele i-a răspuns: *"caută că vei fi trimis la alții, că eu sunt un păcătos și nu sunt vrednic ca să văd înger"*. Acestea zicând el, îndată a pierit vicleanul dinaintea lui și s-a făcut nevăzut.

Un bătrân oarecare ședea în chilia lui, și nevoindu-se pentru mântuirea sa, vedea aieva pe diavoli umblând și-i hulea. Diavolul văzându-se pe sine, că de multe ori este batjocorit de acest bătrân, i s-a arătat lui zicând: "Eu sunt Hristos". Bătrânul văzându-l pe el și-a închis ochii săi. Diavolul atunci i-a zis: "Pentru ce îți închizi ochii?" Caută de mă vezi, că eu sunt Hristos". Răspuns-a lui bătrânul: *"Eu nu voiesc să văd pe Hristos cu ochii mei aici în lumea aceasta"*. Acestea auzind diavolul s-a făcut nevăzut.

De asemenea mai mulți îngeri arătându-se în vedenie unui alt bătrân, l-au întrebat: "Voiești să vezi pe Hristos"? Și le-a răspuns lor: "Anatema vouă și aceluia pentru care ziceți; că eu Hristosului meu cred, Care a zis: *"De va zice vouă cineva, iată aici Hristos, sau iată-l acolo, să nu credeți..."*. Și auzind dracii s-au făcut nevăzuți (vezi pe larg "Patericul" cap. VII; V. Sf. Proloagele; Ist. Bis. etc).

Experiența vieții creștine ne arată că, mulți cuvioși frați și Părinți, încrezându-se în vedenii și-n vise, s-au înșelat de draci și și-au pierdut mântuirea.

Sf. Grigore Decăpolitul n-a cedat arătării amăgitoare.

Acest Cuvios Părinte a fost foarte mult și adeseori hărțuit de draci, dar înarmându-se cu rugăciunea și cu Sfânta Cruce, i-a biruit pe dâșii. Pe când acest Sfânt Cuvios Părinte își făcea rugăciunea, diavolii năvăleau asupra lui și-l mușcau de picioare; iar când făcea metanii, se încolăceau ca șerpii de mâinile lui, se atârnavă de el ca să nu se ridice în sus, îl mușcau de mâini și-l înțepau cu limbile ca și cu niște ace înveninate, pricinuindu-i groaznice dureri. Aceasta o făceau viclenii draci ca să-i depărteze mintea de la cele Dumnezeiești și să i-o plece la cele pământești.

Altă dată, în noaptea de 9 martie, adică spre ziua Sfinților 40 de Mucenici ai lui Hristos, diavolii au mers în peșteră la dânsul, având cununi pe capetele lor, strălucind ca soarele, au zis către dânsul: "Noi suntem cei 40 de mucenici ai lui Hristos, și am venit să-ți dăm dar și putere asupra dracilor". Dar el cunoscându-i cu Darul lui Dumnezeu, care locuia într-însul, i-a certat și s-au făcut nevăzuți... (V. Sf. 20 n-brie).

Iată cum luptau și biruiau pe diavoli, adevărații creștini, Sfinții, iar în vremurile noastre vedem cu durere sumedenii de creștini alergând pe teritoriile diavolilor, la spiritisma, petreceri și acțiuni anticreștinești; slugărind acelor spirite infernale!!!

"Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, s-a întors de la Iordan și a fost dus de Duhul în pustie, timp de ptezeci de zile fiind ispitit de diavolul... Și răspunzând Iisus i-a zis: Mergi înapoia Mea, satano, căci scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai Lui Unuia să-I slujești" (Mc. 4, 1, 8).

VEDENII BUNE ȘI RELE

Primejdia încrederii în arătările drăcești

26. M-am încrezut în feluritele vedenii?

Cei grabnici a crede și a se încrede în feluritele vedenii ale lor sau ale altora, se înșeală ușor, se încurcă grabnic în cursele Satanei și de nu-și revin la adevărata credincioșie și viețuire creștinească, se prăbușesc desăvârșit în pierzare vremelnică și veșnică. Vedeniile, ca și visurile, se împart în trei feluri: 1) Vedenii din pasiuni și reamintiri; 2) Vedenii de la diavoli; 3) Vedenii de la Dumnezeu.

Vedeniile sunt niște arătări văzute, parțial ori complet, cu ochii sufletului (cu mintea), fie în stare de funcționare normală a organismului, fie într-un somn complet, pe jumătate s-au parțial, fie în extaz. Vedeniile false sau păcătoase, se arată oamenilor nădesăvârșiți în credință și pasionaților după felurite patimi păcătoase. Vedeniile adevărate se arată oamenilor buni, plăcuți și aleși ai lui Dumnezeu, uneori și oamenilor de rând.

Vedenii din pasiuni și reamintiri, sunt acele arătări care-î vin omului din aprinderea după unele patimi de care-i pasionat, și din reamintirea lor. Așa, pasionaților după lumeasca slavă deșartă, aceasta li se nălucește înainte; iubitorilor de argint li se nălucesc bani mulți, prin care umblă cu mâna, îi privesc și-i numără; amoretzaților, sub felurite forme, li se nălucește în minte chipul sau idolul după care sunt pasionați, etc. " Dacă tu- zice un părinte - vii în Biserică și întorci mintea și privirile tale de la Slujbele Divine la persoana aceea după care te aprinzi, te vei întoarce la casa ta pustiu de Darul lui Dumnezeu, având în mintea ta chipul persoanei aceleia, idolul acela, care te va frământa mult, îmbrâncindu-te în mocirla păcatului, și când ești treaz și în somn...".

Vedenii diavolești. Alte multe și felurite vedenii sunt născocite de diavoli în mintea oamenilor, prin îngăduința lui Dumnezeu, fie pentru cercarea omului, fie din cauza nesincerității omului și a păcatelor lui tănuite. Diavolul angajează în aceste vedenii

înșelătoare, năluците de el sufletelor bolnave în păcate, pasionate după ceea ce-i urăciune înaintea lui Dumnezeu, nesincere, neascultătoare, învrăjbitoare, cuprinse de urăciune față de tot ceea ce nu-i după placul lor, fie binele acela oricât de mare în sine.

Diavoli care rulează prin felurite năluciri, variate arătări sau vedenii, adeseori celor ce se lasă prinși în cursa lor, le dă un imbold de eforturi ascetice, de credință și de fapte bune, mai cu seamă celor ce dispun de o fire potolită sau temperament liniștit, înfăptuind astfel o evlavie diavolească, cu care se silesc, luptând a înșela chiar și pe cei aleși.

Pustnic încrezut vedeniilor și-a ucis părintele. Era un oarecare sihastru ce trăia în pustie cu multă înfrânare, postire, priveghere și alte osteneli pentru mântuirea sa, atât, încât se socotea pe sine că a ajuns la măsura părinților celor de demult. Pe acesta a început vrăjmașul diavol a-l amăgi și a-l înșela cu năluciri diavolești.

Adeseori diavolul i se arăta în chip de înger, ca și cum ar fi de la Dumnezeu trimis pentru pustniceasca lui viață cea iscusită, ca să-l povățuiască și să-l învețe cele ce i se cade a ști. Așa multă vreme arătându-se lui, în chipul îngerului luminat, multe îi arăta în vedenii și îi spunea lucruri neștiute. El nesocotind vicleșugul vrăjmașului, s-a încredințat bine, cum că este îngerul și îi slujește pentru viața lui plăcută lui Dumnezeu. Tatăl acestui sihastru, încă era în viață și trăia la țară într-un sat.

După multă vreme, auzind el pentru feciorul lui sihastru, unde trăiește și la ce loc în pustie, a dorit să meargă acolo, ca să-l mai vadă pe el cu ochii săi, mai înainte de moartea sa, fiindcă numai pe acel fecior îl avea și de mulți ani nu-l văzuse. Luându-și traista și o secure în mână, biețul tată a ajuns în acea pustie. Apropiindu-se de acel loc unde era chilia sihastrului, acel înger al Satanei, care pururea se arăta acelui sihastru, i-a grăit lui astfel: "Păzește-te și ia aminte de tine, că diavolul s-a închipuit în chipul tatălui tău și iată vine la tine cu o traistă și cu o secure în mână, și vrea să te omoare. Deci, ia-ți și tu degrabă securea în mână și ieși înaintea lui și apropiindu-te de dânsul, apucă tu înainte și-l lovește cu securea ta și-l omoară pe el".

Nepriceputul pustnic încredințându-se acelui înger și ascultându-l pe el, a ieșit, și văzând pe tatăl său venind cu securea în mână, precum i s-a spus, s-a apropiat de el și lovindu-l cu muchia securii în cap, l-a omorât. Atunci îndată l-a apucat pe el necuratul duh și l-a muncit până ce l-a omorât și pe el.

Fratele încrezător vedeniilor, a devenit ghicitor, decăzut, și apoi salvat. Doi frați, s-au dus în pustia cea mai dinăuntru ca să sihăstrească, spre a-și mântui sufletele. Acolo în liniștea pustietății, ei își făceau pravila și canonul lor. Șase zile se despărțeau unul de altul, iar în a șaptea zi întâlnindu-se, își făceau rugăciunile și mâncau împreună, nimic mai mult vorbind între dânsii. Deci, mergând dracii la unul dintr-înșii, îl amăgeau pe el în multe feluri și îi arătau mai înainte venitiri de frați și cele ce se făceau în multe locuri. Acestea văzându-le și auzindu-le el că se fac întocmai, credea lor, socotind că sunt înșelători cei ce îi vestesc lui mai înainte acestea. L-au oprit încă pe el să se ducă și la fratele său în ziua cea orânduită.

Ducându-se odată să cerceteze pe un frate în mănăstire și-a arătat vedeniile unora din mănăstire, întrebând ca pentru altul: "Oare este cu puțință ca cineva să știe cele din lume"? Aceia auzind și cunoscând că el este cel înșelat, l-au certat pe el zicând: "Dacă te îndeletnicești întru acestea, să nu mai vii la noi". Fratele auzind, și-a venit în sine și îndată s-a pocăit, lepădând acelea toate. După aceea întorcându-se el la locul său, au venit iarăși dracii după obicei ca să-l amăgească!!! Atunci el îi numea mincinoși și îi certa pe ei. Dracii văzându-se biruiți, îndată s-au prefăcut în dobitoace necuvântătoare și îngrozindu-l, s-au dus.

Piosul frate spunând duhovnicului vedenia sa, a scăpat de înșelăciunea drăcească. Un frate oarecare ședea cu tăcere liniștită în chilia lui, păzindu-și pravila și orânduiala sa. Vrajmașul diavol, vrea cu orice preț să-l amăgească și să-l înșele pe el... Într-o noapte culcându-se fratele în chilia lui, s-a închipuit vicleanul în chip de înger luminat și mergând la dânsul l-a deșteptat, zicând: "Scoală-te, robul lui Dumnezeu, la rugăciunea și pravila ta". Fratele deșteptându-se din somn, l-a văzut pe el strălucind luminat, dar îndată s-a făcut nevăzut. Sculându-se s-a apucat de rugăciune și de obișnuita lui pravilă, socotind că Îngerul lui Dumnezeu este acela, ce l-a deșteptat pe el. A doua noapte, după ce s-a culcat fratele și a adormit, îndată iarăși a venit vicleanul și l-a deșteptat pe el, zicând: "Scoală-te robul lui Dumnezeu, la rugăciunea și pravila ta". Și așa de multe ori, în multe nopți îi făcea. Îndată cum adormea, venea și-l deștepta pe el.

Odată a mers fratele la un bătrân, care nu era prea departe de dânsul, și i-a spus lui vedeniile ce avea, zicând: "Părinte, pe mine acum de câțeva vreme, în toate nopțile după ce mă culc și adorm, îndată vine îngerul și mă deșteaptă la rugăciune". Bătrânul

socotind bine cele spuse, i-a zis lui: "Dar în ce chip vine la tine îngerul și cum te deșteaptă"? Fratele i-a răspuns: "După ce mă culc eu și adorm, îndată vine îngerul, strălucind luminat, și apropiindu-se de mine mă deșteaptă zicând: "Scoală-te robul lui Dumnezeu, la rugăciunea și pravila ta": Eu atunci deșteptându-mă și deschizând ochii, îl văd pe dânsul strălucind luminat și îndată fugе și se facе nevăzut. Și așa îmi facе mie în toate nopțile și nici cât de puțin nu mă lasă să dorm".

Bătrânul i-a zis lui: "Fiule, acela nu este îngerul care dorește binele și mântuirea ta, ci este vicleanul diavol, care vrea și îți dorește pieirea ta și vrea să te amăgească până te vei încredința lui bine; apoi te va înșela și te va pierde, precum și pe mulți alții i-a pierdut. Deci tu, fiule, nu-l asculta pe el; ci când va veni la tine să te deștepte, zi-i lui așa: "Eu când îmi va veni vremea de sculat și îmi va fi voia să mă scol, mă voi scula și fără de tine; iar pe tine nu te ascult, nici te voi asculta".

Această învățătură luând fratele, de la acel bătrân iscusit, a mers la chilia sa. Atunci dacă a venit noaptea și s-a culcat fratele să doarmă, vicleanul, îndată cum a adormit, a și venit la dânsul și l-a deșteptat pe el, după cum se obișnuise, zicând: "Scoală-te robul lui Dumnezeu, la rugăciunea și pravila ta". Fratele i-a răspuns lui, după cum îl învățase pe el bătrânul, zicându-i: "Eu, când îmi va veni vremea și voi vrea să mă scol, mă voi scula și fără de deșteptarea ta; iar pe tine nu te ascult, nici nu te voi asculta". Acestea auzind vicleanul, a oftat zicând: "O, călugăre nebun, fără minte și blestemat, ai mers la bătrânul cel rău și mincinos, de te-a înșelat pe tine. La acel bătrân a mers ieri un frate, și l-a rugat foarte, ca să-i facă lui un bine, să-l împrumute cu un galben, fiindu-i de mare trebuință și n-a vrut să-l împrumute; ci a mințit, zicând că nu are și totuși are un galben. Deci, dintru aceasta să știi și să cunoști că acela este un bătrân rău și mincinos și te-a înșelat pe tine, fiind prost și fără de minte".

Acestea zicând vicleanul, s-a făcut nevăzut. Fratele, după ce s-a făcut ziuă, a mers la acel bătrân și i-a spus, cum a zis el vicleanului diavol, precum l-a învățat pe el și ce i-a zis lui vicleanul și cum i-a spus lui pentru un frate, ce a venit de s-a rugat să-i facă lui un bine, să-l împrumute cu un galben și nu l-a împrumutat pe el, ci a zis că nu are și totuși are. Deci a întrebat pe bătrânul zicând: "Au așa sunt acestea, părinte?" Răspuns-a lui bătrânul, zicând: "Cu adevărat, așa este, fiule, că a venit la mine un frate și mi-a cerut să-i dau un galben împrumut, și am un galben, însă am zis

că nu am, pentru că știam că nu-i este lui de folos acel lucru, pentru care cerea galbenul; ci mai văros îi era lui spre vătămare. Pentru aceea am socotit, mai bine să spun o minciună și să izbăvesc pe fratele de vătămarea suflatească. Iată, pentru ce nu i-am dat galbenul, ci am zis că nu am. Tu, fiule, însă, te păzește și cunoaște pe vicleanul vrăjmaș care umblă să te înșele". După aceea mult fiind învățat și întărit de bătrânul, a mers la chilia sa.

Cuvioșii Părinți și frați, viețuitori în pustie, care cugetau ziua și noaptea la Legea Domnului, prin experiența pustnicească, păstrau o foarte mare rezervă, feluritelor arătări sau vedenii, refuzând cu toată tăria a crede în ele. Ei se sfătuiau unii pe alții, a nu se încrede vedeniilor.

Astfel și marele ascet, Ioan de la Cruce, ne sfătuiește și pe noi: "A ne feri de orice fel de descoperiri și de a nu le dori. În orice caz suntem legați de a le destăinui la un cât mai încercat (iscusit) Duhovnic, ca nu cumva să le înțelegem greșit. Este iarăși bine, să ne ferim de asemenea descoperiri, nu numai fiindcă acestea sunt foarte ușor născocite de demoni, dar fiindcă un suflet care le-ar dori sau care s-ar complăce în ele, s-ar împotmoli în deșertăciuni" (Suirea Carmelului).

Neîncrezându-se vedeniilor, a biruit ispita. Un frate oarecare, într-o noapte își citea pravila și se ruga lui Dumnezeu, la miezul nopții, după obiceiul său. Atunci vicleanul diavol prefăcându-se în chip de înger luminat, a intrat la dânsul în chilia lui și a început a-l ferici pe el, zicând: "Fericit ești, robule și ostașule cel bun al lui Dumnezeu, că nu te lenevești a te scula din somnul tău, la rugăcinea și la slujba lui Dumnezeu".

Fratele mirându-se, l-a întrebat pe el, zicând: "Dar cine ești tu, de ai venit la mine să mă ferecești și să mă lauzi pe mine așa?" Diavolul i-a răspuns, zicând: "Eu sunt îngerul lui Dumnezeu și am venit la tine să te păzesc și să te izbăvesc de toate cursele și înșelăciunile vrăjmașului și să te povățuiesc spre faptele cele bune și plăcute lui Dumnezeu". Fratele i-a zis: "De ai fi tu așa cum zici, îngerul lui Dumnezeu, n-ai veni la mine acum noaptea, să-mi smintești pravila și rugăciunea mea; ci ai veni ziua. Deci, pentru aceasta eu nu te socotesc pe tine a fi îngerul lui Dumnezeu, măcar deși ești așa de strălucitor; ci mi se pare că tu ești îngerul întunericului, pentru aceea te arăți tu noaptea și nu ziua". Vicleanul vrăjmaș auzind acestea, n-a mai putut suferi nici a putut să mai zică alta, fără numai atât: "O, călugăre rău și blestemat!" și acestea zicând, s-a făcut nevăzut.

Sfânt ispitit pentru vedenii și nebiruit. Eu fiilor - istorisește Avva Or - știu pe un om oarecare în pustia aceasta, care zece ani mâncare pământească n-a mâncat. Îngerul lui Dumnezeu îi aducea lui odată la trei zile, mâncare cerească și-i da lui în gură și aceea îi era lui în loc de mâncare și de băutură. Știu pe un om ca acela, la care a venit un pâlc de diavoli luminați, strălucind în chipul unei cete de îngeri, și o căruță de foc, cu cai de foc și mulțime de ostași înarmați, întocmai cum ar veni un împărat oarecare mare și venind s-au apropiat de dânsul, zicându-i: "Omule, tu ai isprăvit toate faptele cele bune. Acum vino dar de te închină mie, că eu te voi lua în căruța aceasta, te voi înălța de pe pământ la cer, ca pe Ilie Tesviteanul, și te voi așeza la un loc împreună cu dânsul. Auzind acestea, el zicea în gândul său: "Eu în toate zilele și nopțile, mă închin Împăratului și Dumnezeului meu, dar acesta oare cine este, de îmi zice mie să mă închin lui?" Acestea socotindu-le el în gândul său, a răspuns aceluia ce-i zicea lui să i se închine: "Eu am pe Domnul Iisus Hristos, Împăratul și Dumnezeul și Mântuitorul meu, Căruia pururea mă închin, ziua și noaptea; iar ție ți se închină aceia ce sunt cu tine". Acestea auzind diavolul, îndată a pierit și s-a făcut nevăzut cu căruța cu cai și cu toate oștile lui" (Pateric, cap. VII, 1, 11, 8, 4, 5, 6, 13, 7).

Diavolul prin vedenii ispitea pe sfinți, chiar și răstigniți pe cruce. Sf. M. Mavra fiind spânzurată pe Cruce, ca și soțul ei Timotei, îl îmbărbăta la privegheri, arătându-i cum o ispitea diavolul prin vedenii amăgitoare, zicând: "Deșteaptă-te, fratele meu, gonește somnul de la tine și priveghează, ca să afli cele văzute de mine; căci am văzut pe un om stând înaintea mea ca într-o uimire, având în mâinile sale un pahar plin cu lapte și miere, zicându-mi: "Pe acesta primindu-l, să-l bei". Iar eu am zis către dânsul: "Tu cine ești"? Acela mi-a răspuns: "Sunt îngerul lui Dumnezeu". Atunci am zis către dânsul: "Să ne rugăm dar lui Dumnezeu". Dar el mi-a zis: "Eu milostivindu-mă am venit spre tine, văzându-te flămândă și însetată și postind până la ceasul acesta".

Apoi iarăși am zis către dânsul: "Cine te-a trimis pe tine la mine cu această milă netrebnică și ce grijă porți de răbdarea și postirea mea? Nu știi oare că Dumnezeu și pe cele cu neputință le dăruiește celor ce se roagă către Dânsul"? "Zicând acestea am început a mă ruga. Pe când mă rugam, am văzut pe acel om, ce mi se arătase cu paharul, întorcându-și fața dinspre mine la apus și îndată am cunoscut că este nălucirea vrăjmașului, care și pe Cruce vrea să ne ispitească, și a pierit acea nălucire.

După aceea, a venit iarăși altul, și mi se părea că m-a scos la un pârau, pe care curgea lapte și miere, și-mi zicea: "Bea". Iar eu am răspuns: "Acum ți-am spus ție, că nu voi bea apă și altă băutură pământească până ce voi bea paharul morții pentru Hristos Domnul meu, pe care El singur îl va da mie, prin mântuirea și nemurirea vieții veșnice". Când am zis acestea, omul cel care bea din râu, îndată a pierit, împreună cu râul (Viețile Sfinților 3 mai).

Ispitirea cuviosului Nikita și salvarea lui. Sunt unii ostași viteji, care nu în ceată s-au obișnuit a face război, ci câte unul se repede asupra vrăjmașului lor; pe care, deși de multe ori îi lasă Domnul să cadă, ca să nu se înalțe, însă văzând lupta lor și bărbăția mai dinainte, nu-i lasă până în sfârșit, ci îi ridică și nebiruiți îi pune în față. Dintre unii ca aceia, ostași viteji ai lui Hristos, s-a aflat în Sfânta Mănăstire Pecerska, Cuviosul Isakie închisul, cum și acest fericit Nikita, despre care vrednicul de laudă Policarp, înștiințându-se de la Sfântul Simon, mărturisește astfel: În zilele cuviosului egumen Nikon, a fost un frate în Sfânta mănăstire Pecerska, anume Nikita, acesta a început a se ruga egumenului, ca să-l binecuvinteze și să se nevoiască în singurătate; iar egumenul îl oprea zicându-i: "O! Fiule, nu îți este de folos, tânăr fiind, să șezi degeaba, mai de folos îți este să fii cu frații, slujindu-le, că nu-ți vei pierde plata ta; singur ai văzut pe fratele nostru Isakie, cum se ispitea în închisoare de diavoli, și s-ar fi înșelat, dacă marele dar al lui Dumnezeu nu l-ar fi mântuit, pentru rugăciunile cuvioșilor părinților noștri Antonie și Teodosie". Iar Nikita a răspuns: "Nicidecum, părinte, nu mă voi înșela de un lucru ca acesta; ci cu tărie doresc a sta împotriva meșteșugirilor diavolești, iar iubitorului de oameni Dumnezeu mă voi ruga, ca și mie să-mi dea darul facerii de minuni, precum a dat lui Isakie cel închis, care și până acum face multe minuni". Zis-a lui iarăși egumenul: "Mai presus de putere este dorința ta, fiule, ferește-te, ca nu înălțându-te, să cazi jos; eu îți poruncesc, ca mai ales să slujești la frați, că pentru ascultarea ta te vei încununa de la Dumnezeu".

Iar Nikita nicidecum nu voia să ia aminte la cele grăite de egumen, neputând înăbuși râvna cea mare către viața retrasă; și ceea ce a voit, a și făcut, căci închizându-se a astupat ușa și petrecea rugându-se, fără să iasă. Însă nu după mult timp, n-a scăpat de cursele diavolului, căci în vremea cântării sale auzea glas rugându-se împreună cu el, și îi venea bună mireasmă negrăită; apoi de aceasta amăgindu-se, zicea în zise: "De n-ar fi acesta înger, nu s-ar ruga cu mine, nici mirosirea Sfântului Duh n-ar fi aici".

Deci, a început cu dinadinsul a se ruga, zicând: "Doamne, arată-te singur mie, ca să te văd". Atunci s-a făcut glas către dânsul: "Nu mă voi arăta ție - că ești tânăr - ca nu înălțându-te să cazi". Iar dânsul cu lacrimi a zis: "Nicidecum, Doamne, nu mă voi înșela că m-a învățat egumenul, ca să nu iau aminte la înșelăciunea diavolească, ci la tine, și cele poruncite mie le voi face". Atunci balaurul cel pierzător de suflete, luând putere asupra lui, i-a zis: "Cu neputință este omului, ca în trup fiind să mă vadă; dar iată, îți voi trimite pe îngerul meu, ca să petreacă cu tine, iar tu să-i faci voia lui". Și îndată a stat înaintea lui diavolul în chip de înger. Iar Nikita căzând, i s-a închinat lui ca unui înger, și i-a zis diavolul: "De acum să nu te mai rogi, ci, citește cărți și așa te vei afla lui Dumnezeu vorbind, și vei da cuvânt folositor celor ce vor veni la tine; iar eu de-a pururea mă voi ruga Făcătorului tuturor pentru mântuirea ta."

Crezând închisul cele grăite și înșelându-se și mai mult cu mintea, nu se mai ruga, ci se sârguia la citirea cărților, iar pe diavol îl vedea neîncetat rugându-se pentru dânsul; apoi cu cei ce veneau la el vorbea mult din Sfânta Scriptură, pentru folosul sufletului; după aceea a început a și prooroci. Și se făcuse slăvit, încât toți se mirau de împlinirea cuvintelor lui. Altă dată a trimis la voievodul Iziaslav, zicând: "Astăzi unii uciseră pe voievodul Gleav Sviaslavi în Zavolocia; degrab să trimiți pe fiul tău Sveatapolk la scaunul Novgradului". Și precum a zis, așa s-a și făcut; căci după câteva zile a venit înștiințare despre uciderea voievodului Gleav. Și după aceasta mai mult a străbătut vestea, că cel închis este prooroc și foarte mult îl ascultă domnii și boierii. (Că deși nu știe diavolul ceea ce are să fie, ci ceea ce singur a făcut și a învățat pe oamenii cei răi - adică să ucidă, sau să fure - acestea le spune).

Deci, când veneau la cel închis, cei ce voiau să audă cuvânt de mângâiere de la el, atunci diavolul, cel ce i se părea înger, îi spunea lui toate, cele ce li se întâmplau lor, și el aceleași le proorocea. Deci, nu putea nimeni să se întrebe cu Nikita din cărțile legii vechi, căci totul știa pe de rost: *Ieșirea, Leviții, Numerii, Judecătorii, Cărțile împăraților și toate proorociile* după rânduială, cum și toate cărțile evreiești le știa bine; iar sfintele cărți evanghelicești și apostolești, care s-au dat spre îndreptarea și întărirea noastră, nici o dată nu voia să le vadă, sau să le audă, nicicum să le citească; dar nici pe altul nu lăsa să vorbească către el din Noul Așezământ; pentru aceea s-a cunoscut de toți, că este înșelat de vrăjmașul.

Deci, aceasta nesuferind-o au mers la cel înșelat, Cuvioșii

Părinți: Nikon egumenul, Ioan, care a fost egumen după dânsul, Pimen Pustnicul, Isaia, care a fost episcopul Rostovului, Matei, mai-nainte văzătorul, Isakie închisul Pecerskii, Agapit doctorul, Grigorie făcătorul de minuni, Nicolae care a fost episcop al Tmutorocanski, Nestor scriitorul de ani, Grigorie făcătorul de canoane, Teoctist mai-nainte văzător; toți aceștia, străluciți cu faptele bune, mergând acolo, făceau rugăciuni către Dumnezeu pentru Nikita, gonind pe diavolul dintr-însul. Apoi scoțând pe Nikita afară, îl întrebau ca să le spună ceva din Vechiul Așezământ, iar el se jura, că niciodată n-a citit acele cărți, pe care mai-nainte le știa pe de rost. Ba încă nici un cuvânt nu știa, încât abia l-au învățat pe el slovele. Atunci, cu rugăciunile Cuvioșilor Părinți, venindu-și în sine, și-a mărturisit greșeala sa și aceea cu amar, deprinzându-se mai apoi spre mare înfrânare și ascultare; apoi a avut o curată și smerită viață, încât a covârșit pe toți cu fapta bună. Iar iubitorul de oameni Dumnezeu, văzând atâta nevointă a fericitului, și netrecându-i cu vederea cele de mai-nainte fapte bune ale lui, în care din tinerețe se deprinsese, a primit adevărata lui nevointă: și precum a primit pocăința Sfântului Petru, cel ce se lepădase de trei ori, zicându-i: "*Paște mielulei Mei, păstorește oile Mele*", același semn de pocăință bine primită, i-a dat și fericitului Nikita.

Căci pentru multa sa dragoste spre paza tuturor poruncilor lui Dumnezeu, l-a făcut păstor al cuvântătoarei Sale turme, suindu-l la scaunul episcopiei Novgorodului unde - spre încredințarea iertării Sfântului, de alunecarea cea de mai-nainte - i-a preamărit îmbunătățita lui viață cu Darul facerii de minuni; căci, odată fiind secetă, s-a rugat lui Dumnezeu, și a căzut ploaie din cer; așijderea și aprinderea cetății, cu rugăciunile sale a stins-o; și multe alte minuni făcea. Astfel păscând bine turma sa cea cuvântătoare, s-a mutat către Domnul la viața veșnică, în anul șase mii șase sute șase (1098 d. Hr.), în treizeci și una de zile ale lunii ianuarie. Mai pe urmă, după 453 de ani, cât timp trupul Sfântului Ierarh Nikita a stat ascuns în mormânt, săpându-se, s-au aflat moaștele lui întregi și nerișpite, izvorând multe tămăduiri celor ce aleargă cu credință acolo. Dumnezeului nostru slavă în vecii vecilor. Amin (Viețile Sfinților 31 ianuarie).

Războiul nevăzut. Sf. Efrem Sirul scrie în viața Cuv. Avramie, că diavolul voind să amăgească pe Cuv. Avramie, acolo unde el cânta în miezul nopții, a strălucit chilia sa și a auzit un glas, zicându-i: "Fericit ești Avramie, că nimeni nu-i asemenea ție,

fiindcă toate poruncile mele le-ai săvârșit". Avramie a răspuns: "Întunecimea ta fie cu tine întru pieire, plinule de minciună și de amăgire, că eu 'om păcătos sunt".

Sfântului Simeon Stâlpcnicul i s-a arătat diavolul plin de lumină cu cai roșii, zicând: "Domnul m-a trimis pe mine, îngerul Său, ca să te răpesc precum a răpit pe Ilie. Intră în carul acesta ca să mergem la cer, fiindcă toți îngerii și Sfinții vor să te vadă". Sfântul vrând să se suie, și-a făcut *Semnul Crucii* și îndată diavolul s-a făcut nevăzut.

Cuv. Ioan (care mai înainte a spus împ. Teodosie biruința ce urma să o facă asupra varvarilor) a văzut car și caii cu totul strălucind și a auzit glas, zicându-i: "Omule, toate le-ai făcut bine, cunoaște-mă pe mine împăratul și slujește mie". Ioan a zis: "Numai Domnului Dumnezeului meu mă închin și singur Aceluia slujesc".

Marelui Pahomie, s-a arătat diavolul în chip de Hristos, și a zis: "Pahomie, eu sunt Hristos și am venit către tine, prietenul meu". Pahomie i-a răspuns că: "*Hristos este pacea, iar tu m-ai umplut pe mine cu totul de tulburare*", și făcându-și Cruce, diavolul s-a făcut nevăzut.

Pe monahul Valent l-a arăgit diavolul arătându-i-se de multe ori ca un înger. Apoi luând chipul lui Hristos, blestematul, și având cu sine pe mulți diavoli strălucind, i-a zis: "Iată a venit Hristos către tine". Și așa ticălosul Valent, încrezător vedeniilor, a slujit diavolului. Când s-au împărtășit toți părinții, Valent a zis: "Nu vreau să mă împărtășesc că eu am văzut pe Hristos...". Atunci l-au legat frații ca pe un nebun și ieșit din minte, supunându-l canonului călugăresc (Tâlc. Teofilact la 2 Cor. 11, 14).

Fiecare fiu și fiică a Sfintei Biserici ortodoxe creștine, e dator a nu primi repede feluritele vedenii, spre a nu fi înșelat. Această ne sfătuiesc Sfinții Părinți, luminători ai Bisericii, precum îndeamnă stăruitor și fericitul Nicodim Aghioritul, că în cazul când ispitorul ne-ar ataca vreodată, cu mincinoase arătări, cu vedenii și cu prefaceri în înger de lumină, să respingem acele arătări cu toată energia și fără de nici o șovăială zicând: "Schimbă-te, ticălosule, în întunericul tău... Nu-mi trebuie arătări...". Privitor la vedeniile înșelătoare, arătările dubioase, și la înșelații ce le introduc în popor, Mântuitorul ne spune clar să ne ferim de ele, zicând: "*Păziți-vă de proorocii mincinoși care vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar înăuntru sunt lupi răpitori... Luați aminte de sinevă... că se vor scula mulți prooroci mincinoși, care vor înșela pe mulți... Atunci de vă va spune cineva: "Iată aici este Hristos sau iată acolo,*

să nu credeți. Că se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși, și vor face semne mari și minuni, până acolo, încât să înșele, dacă va fi cu puțință, și pe cei aleși. Iată mai înainte am spus vouă. Deci, dacă vor zice: "Iată-L în pustie (văzători amăgiți de diavoli cu arătări anticreștinești și vedenii satanicești) să nu vă duceți acolo. Iată-l în cămări (odăite ascunse, adunări secrete, de spiritism, sectarism, sau lojile francmasonice, unde se adună unii oameni rupți cu totul de religie "spiritiștii - teosofi" și alți oameni, care se țin cu un deget de religie și cu toată ființa de spiritism, adică de slujba Satanei, spiritualiștii", etc.). să nu credeți" (Mt. 7, 15; 24, 11, 25-26). Aceasta o arată și Sf. Ap. Pavel presviterilor Bisericii Efesului, zicând: "Luați aminte de voi și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstoriți Biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu Sângele Său. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei întru voi, care nu vor cruța turma. Și dintru voi înșivă se vor scula bărbați, grăind îndărătnicii, ca să tragă pe ucenici după dânșii. Pentru aceea privegheați... Și nu este de mirare (pentru ivirea și arătarea Hristoșilor și proorocilor mincinoși) căci chiar Satana se preface într-un înger de lumină (aparentă, nălucitoare). Nu este deci mare lucru dacă și slujitorii lui se prefac în slujitori ai neprihănirii... Dar oricine dintre noi, sau înger din cer de va predica o altă Evanghelie, afară de ceea ce am binevestit vouă, anatema să fie" (F. Ap. 20, 28-31; 2 Cor. 11, 13-15, 3, 4; Gal. 1, 6-10).

VEDENII ȘI ARĂTĂRI BUNE, DUMNEZEIEȘTI

Aceste vedenii se descopăr de Dumnezeu oamenilor Sfinți, uneori chiar și oamenilor de rând. Acestea sunt rarități foarte prețioase. Dumnezeu învrednicește pe cineva de vedenii numai atunci când voiește să lucreze faptele mântuirii, atât pentru cel ce are vedenia cât și pentru urmașii săi, sau pentru ceilalți oameni.

Vedenia strămoșului Adam. Prima vedenie de pe pământ a fost a lui Adam, când a zidit Dumnezeu pe Eva din coasta scoasă din trupul lui. "Domnul Dumnezeu a adus somn greu peste Adam și a adormit. Atunci Domnul Dumnezeu a luat una din coastele lui și strângând carnea la loc, a făcut din coasta scoasă pe Eva" (Fac. 2, 21-22). În acel somn de uimire, i s-a descoperit despre Sfânta Treime, despre căderea îngerilor, despre taina întrupării Domnului nostru Iisus Hristos, despre înmulțirea neamului omenesc ce avea să fie dintr-însul, și alte multe taine atunci prin descoperire a cunoscut, afară de a sa cădere (Hronograf o.c. pg. 28-29). Acest loc

scripturistic tâlcuindu-l Sf. Ioan Hrisostom, zice: "Precum Adam fără femeie (prin conlucrarea lui Dumnezeu) femeie a adus; așa și Fecioara (prin conlucrarea Divină) fără de bărbat, bărbat a născut, pentru Eva plătind bărbaților datoria. Întreg a rămas Adam după scoaterea coastei trupești, nestrictată a rămas și Fecioara după nașterea Pruncului dintr-însa". Zidirea Evei din coasta lui Adam a fost și o preînchipuire a nașterii Bisericii creștine din Coasta însulită a Domnului Hristos, din care își are ființa și hrănirea duhovnicească.

Vedenia lui Sit. Al treilea fiu al lui Adam, Sit, care s-a născut odată cu sora lui Asvama (precum Cain cu Calmana, Abel cu Delvora și ceilalți vreo sută de fii cu surorile lor (Fac. 5, 4; 1, 28; Hronograf o.c. pg. 86; 114, ș.a.), pe când era de 40 de ani s-a răpit de Îngerul Domnului la înălțime și acolo a învățat multe taine Dumnezeiești. Acolo i s-a descoperit și a știut despre răzvrătirea și necurăția ce avea să fie în neamul cel de pe urmă, ce avea să iasă din seminția lui, pe care Dumnezeu avea să-l pedepsească cu apă și cu foc, despre venirea Mesiei și mântuirea neamului omenesc. În răpirea sa de înger la înălțime, Sit a văzut așezarea minunată a făpturii celei de sus: frumusețea cerului și mișcarea aerului, alergarea soarelui, a lunii și a stelelor în spațiul nemărginit, tocirea semnelor cerești, a planetelor și lucrările lor le-a cunoscut. Și multe, multe, alte lucruri nevăzute a văzut și pe cele neștiute le-a știut, în timpul celor 40 de zile în care s-a învățat de Îngerul Domnului. În acel timp al înaltelor învățături, i s-a luminat fața lui din vedenia cereștilor făpturi și din îngereștile convorbiri, precum mai pe urmă și fața lui Moisi când a stat cu post și meditari adânci 40 de zile și 40 de nopți pe Muntele Sinai înaintea lui Dumnezeu.

După aceea Sit s-a aflat iarăși pe pământ la părinții săi (întristați de dispariția lui) pe care i-a veselit cu venirea sa și cu povestirea celor descoperite lui aievea și în vedenii în înălțime, unde fusese răpit și învățat de Înger. Fața lui Sit strălucea cu podoabă și cu slavă ca o față de înger. Această slavă a avut-o în toate zilele vieții sale, pentru aceea ceilalți oameni l-au numit Dumnezeu (mic) iar pe urmașii lui: fiii lui Dumnezeu.

Sit, povestindu-i tatălui său și mamei sale despre cele văzute în înălțime, le însemna pe pământ, deosebiri cerești, asemănările planetelor: soarelui, lunii, stelelor și alergările acestora în nemărginitul spațiu al văzduhului. Tot așa însemnându-le el, astfel a început a afla slovele, pe care după dânsul le-a completat Enos fiul său. Acelea s-au numit mai târziu după potop, slovele

evreiești: Așa s-a descoperit numărătoarea de la stele, slovele de la căile alergării lor în văzduh și cartea de la Sit, care împreună cu tatăl său Adam și fiul său Enos, s-au ostenit închipuindu-le pe piatră, ca neamurile de pe urmă să le cunoască și să se folosească de ele. Aceasta o adevăresc hronografii neamurilor, zicând că: *"De la Sit este începutul slovelor de cărți"*. De asemenea și vestitul istoric Gheorghe Cedrinul, istorisește că: Cainan, fiul lui Arfaxad, nepotul lui Sit și strănepotul lui Noe, a aflat oareunde în câmp, o scrisoare a uriașilor ce au fost mai-nainte de potop. Din aceea se vede că și mai-nainte de potop erau cărți. Din acele cărți (primitive) Sf. Ap. Iuda ne citează pe Enoh, istorisind: "Despre aceștia a proorocit și Enoh, cel al șaptelea de la Adam, zicând: *"Tată, va veni Domnul întru mii de sfinți ai Săi, ca să facă judecată împotriva tuturor și să mustre pe toți necredincioșii de faptele păgânătății lor, cu care au făcut fărădelege și de toate cuvintele lor de hulă, pe care le-au grăit împotriva Lui, păcătoșii cei necredincioși..."*. Despre cartea proorociei lui Enoh ni se istorisește de către Tertulian, Climent prezbiterul Alexandriei, Ieronim, Atanasie cel Mare, etc., că în vremea potopului a fost luată și păzită de Noe în corabie. De această carte și altele s-au folosit și Moisi în scrierea celor cinci cărți ale sale (Hronograf o.c. pg. 86, 87, 88, 89; Iuda 1, 14-15).

Vedenia Partriarhului Avraam. Dumnezeu Slavei S-a arătat lui Avraam în Mesopotamia, zicându-i: *"Teși din pământul tău și din neamul tău și vino în pământul pe care îl voi arăta ție. Eu voi face din tine un popor mare, (de Mă vei asculta), te voi binecuvânta și voi mări numele tău, încât vei fi o binecuvântare și pentru alții. Eu voi binecuvânta pe cei ce te binecuvintează și pe cei ce te blestemă îi voi blestema. Întru tine se vor binecuvânta toate neamurile pământului"*. Avraam, încrezându-se vedeniei di-

vine, și-a luat cu sine pe Sara, soția sa, pe Lot, nepotul său și avuțiile sale și a străbătut țările până la Hanaan și s-a oprit la Sichem, lângă stejarul Mamvri. Acolo iarăși i S-a arătat Dumnezeu și i-a zis: *"Toată țara aceasta o voi da urmașilor tăi"*. Avraam, credincios vedeniei, a ridicat acolo un Altar Domnului.

După pogorârea sa în Egipt din cauza foametei, întoarcerea în Hanaan, despărțirea de nepotul său Lot, biruința împăraților, și

binecuvântarea lui de Melhisedec, împăratul Salimului și Preotul Celui Prea Înalt, Dumnezeu iarăși îi vorbește lui Avraam într-o vedenie: "*Nu te teme, Avraame, Eu sunt scutul tău și plata ta este foarte mare...*". Apoi scoțându-l afară i-a arătat cerul, zicându-i: "*Ridică-ți ochii spre cer și numără stelele, dacă poți! Așa va fi seminția ta*". Avraam a crezut lui Dumnezeu și i s-a socotit lui aceasta întru dreptate.

După aceea, iarăși i-a promis Dumnezeu țara Hanaanului moștenire, după care Avraam aducând jertfă: o junică, o capră, un berbec, de câte trei ani, o turturea și un porumbel; pe care spintecându-le în două, a pus jumătățile lor față în față. Păsările răpitoare se repezeau asupra lor, dar Avraam le izgonea. Atunci un somn greu a venit peste Avraam și o spaimă cu întunerice mare a căzut asupra lui. Domnul i-a grăit: "*Cu adevărat să știi, că urmașii tăi vor locui vremelnice într-o țară străină unde vor fi robi, și aceia (egiptenii) îi vor asupri patru sute de ani. Tu vei merge la părinții tăi. Pe poporul acela îl voi judeca Eu; iar urmașii tăi vor ieși de acolo cu mari bogății*". După sfințitul soarelui, s-a făcut întuneric și un cuptor fumegând cu văpăi de foc a trecut printre ciosvârțile dobitoacelor despicate. În aceeași zi Dumnezeu a încheiat un legământ cu Avraam, făgăduindu-i: "*Urmașilor tăi le voi da ținuturile acestea de la râul Egiptului până la râul cel mare al Eufratului*" (Fac. 12-15).

Când era de 99 ani, Avraam iarăși a avut o vedenie în care i s-a arătat Dumnezeu, reînnoind cu el legământul, însoțit de tăierea împrejur, după aceea S-a înălțat de la el (Fac. 17, 1-22). Apoi i s-a arătat Dumnezeu, la Stejarul Mamvri în chipul a trei călători, pe care el i-a poftit la cortul său, unde i-a odihnit și ospătat, când i s-a promis că în anul viitor bătrâna Sara cea stearpă va avea un fiu și despre strigarea Sodomei și distrugerea ei (Fac. 18, 19). O vedenie minunată a văzut Avraam, când Dumnezeu l-a pus la încercare să-i aducă jertfă pe unicul copil, când l-a și oprit prin îngerul Său și l-a binecuvântat iarăși (Fac. 22).

Vedeniile Patriarhului Iacob. Acesta a avut o vedenie în somn, în care a văzut o uriașă scară rezemată pe pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Îngerii lui Dumnezeu se suiau pe scara aceea; iar Domnul Dumnezeu sta deasupra ei și a vorbit cu el (Fac. 28, 10-22; 30, 11-13). De asemenea mai pe urmă a vorbit în somn Îngerul Domnului și Dumnezeu cu el. Altă dată mergând pe drum a văzut Îngerii lui Dumnezeu și a zis: "*Aceasta este tabăra lui Dumnezeu*". După aceea Iacob plecând să se împace cu fratele său Isav, un

om misterios întâmpinându-l, s-a luptat cu el până în zorii zilei. Văzând Acela că nu-l poate birui, l-a lovit peste încheietura șoldului, scrântindu-i-o. Apoi i-a zis: *"Dă-mi drumul că se luminează de ziua"*. Iacob ținându-se bine de el, i-a răspuns: *"Nu-ți voi da drumul până nu mă vei binecuvânta!"* Acela întrebând cum îl cheamă și aflând din gura lui numele, i-a zis: *"Numele tău nu va mai fi Iacob; ci Israil (cel ce luptă cu Dumnezeu), pentru că ai luptat cu Dumnezeu și cu oamenii și ai biruit!"* Iacob a întrebat atunci: *"Spune-mi te rog Numele tău!"* Acela i-a răspuns: *"De ce întrebi de Numele Meu?"* Și l-a binecuvântat pe el acolo. Iacob a pus numele locului aceluia Peniel *"Fața lui Dumnezeu"*, zicând: *"Am văzut pe Dumnezeu față către față și am scăpat cu viață!"* (Fac. 32, 1-2, 29-32).

Vedeniile Proorocului Moise. Dumnezeu s-a arătat și a vorbit cu Moise la rugul ce ardea în foc fără a se mistui, trimițându-l să scoată pe israeliți din robia egiptenilor. Acolo în Egipt, Dumnezeu s-a arătat și a vorbit adeseori cu Moise și Aaron, împuternicindu-i a scutura jugul robiei seculare și a scoate poporul israelit din Egipt, trecându-l prin Marea Roșie și pustia Sinaiului... timp îndelungat, până ce, prin Isus Navi, l-a băgat în pământul făgăduinței (Vezi pe larg în Cartea Ieșirii, Leviticului, Numerii și Deuteronom Sf. Isac Sirul 32, 35; Num. 22, 23).

Descoperire Dumnezeiască. Pe când Isus Navi era aproape de Ierihon, ridicându-și ochii a văzut un bărbat misterios, stând în picioare înaintea lui, cu sabia scoasă în mână sa. Isus îndreptându-se către el i-a zis: *"Tu ești dintre ai noștrii sau dintre vrăjmașii noștri?"* Acela i-a răspuns: *"Nu; ci Eu sunt voievodul oștirii Domnului și am venit acum"*. Atunci Isus Navi aruncându-se cu fața la pământ, s-a închinat Domnului și a grăit: *"Ce poruncește Stăpânul meu, robului Său?"* Voievodul îngerilor a zis: *"Scoate-ți încălțămintele din picioarele tale, că locul pe care stai e sfânt"*. Isus a făcut așa (Is. N. 5, 13-15) și a condus poporul după voia lui Dumnezeu.

Arătare edificatoare sufletelor. Poporul israelit după moartea vrednicului său conducător Isus Navi, luându-se după obiceiurile neamurilor păgâne, s-a idolatrizat. Atunci poporul a

văzut pe Îngerul Domnului suit din Ghilgal la Bochim, muștrând: "Eu v-am scos pe voi din Egipt și v-am adus în pământul pe care cu jurământ l-am făgăduit părinților voștri, zicând: "În veac nu voi strica legământul Meu cu voi! Dar nici voi să nu faceți nici un legământ cu locuitorii acestei țări; ci altarele lor (idolatre) să le sfărâmați! Voi însă n-ați dat ascultare cuvântului Meu. De ce ați făcut așa? De aceea vă spun și Eu: "Nu-i voi alunga (pe acești potrivnici din fața voastră; ci ei vă vor sta în coaste ca o cursă și dumnezeii lor vor fi pentru voi niște lațuri". Pe când Îngerul Domnului vorbea acestea fiilor lui Israel, tot poporul ridicându-și glasul a plâns... și au adus jertfe Domnului.

Arătare incurajatoare. Văzând Dumnezeu că fiii lui Israel L-au părăsit idolatrizându-se, i-a dat în mâna madianiților, care i-au robii și apăsasă cumplit. Atunci ei și-au cunoscut abaterea și au strigat către Domnul. În acel timp Îngerul s-a arătat lui Ghedeon pe când bătea grâul ca să-l ascundă de madianiți, zicându-i: "*Domnul este cu tine, viteazule! Tu ești ales ca să izbăvești pe israeliți din mâinile madianiților! Iată te și trimitt!... Eu voi fi cu tine!*"... Credincios arătării Divine, a alergat în casă și i-a adus un dar: un ied pregătit și azime, punându-le pe stâncă. Îngerul Domnului a întins vârful toiagului său și atingând carnea și azimile, a izbucnit foc din stâncă, mistuind darul, și El s-a făcut nevăzut. Întărit de Duhul Domnului, călăuzit de sus, Ghedeon cu ostași anume aleși, a scăpat poporul din robia madianiților (Jud. 6, 7, 8).

Arătare prevestitoare. Israelii din nou reîntorcându-se la păcatele păgânilor, s-au idolatrizat și Dumnezeu i-a dat 40 de ani robi filistenilor. Atunci s-a arătat Îngerul Domnului femeii lui Manoeh și soțului ei, vestindu-le că vor naște pe Samson, care va fi închinat Domnului și va mântui pe Israel de filistenii. Manoeh, drept mulțumire lui Dumnezeu pentru acea arătare minunată, a adus dar de mâncare un ied, jertfă lui Dumnezeu pe stâncă. Atunci au văzut săvârșindu-se o minune. Pe când flacăra se ridica de pe jertfelnic la ceruri, Îngerul Domnului (socotit de ei un om binevoitor) s-a înălțat în flacăra jertfelnicului în sus... (Jud. 13).

O chemare divină. Pe când fiii bătrânului Preot Eli, făceau multe neorânduiri și netrebnicii la Biserica lui Dumnezeu, Domnul a strigat noaptea pe credinciosul slujitor al Bisericii, copilul Samuil, ce dormea acolo, zicându-i: "*Samuile! Samuile!*" El a răspuns: "*Iată-mă!*" Și alergând la Eli, a zis: "*Iată-mă! M-ai strigat?*" Eli a zis: "*Nu te-am chemat, fiul meu! Întoarce-te și te culcă!*"

Copilul s-a întors și s-a culcat. Domnul iarăși l-a strigat: "*Samuile!*" Samuil S-a sculat și ducându-se la Eli, a zis: "*Iată-mă! M-ai chemat?*" Eli a zis: "*Nu te-am chemat, fiul meu, întoarce-te și te culcă!*" Samuil nu știa că-l cheamă Domnul, fiindcă nu i se descoperise. Domnul a chemat a treia oară pe Samuil, care sculându-se a alergat la Eli, zicând: "*Iată-mă! M-ai chemat?*" Atunci Eli pricepând că Domnul îl cheamă pe copil, i-a zis: "*Du-te și te culcă! Și dacă te va mai chema, tu să zici: 'Vorbește, Doamne, că robul tău ascultă!'*" Samuil s-a dus și s-a culcat în culcușul său. Atunci Domnul a venit iarăși și stând în dreptul lui, l-a strigat ca și mai înainte: "*Samuile! Samuile!*" El a răspuns: "*Vorbește, Doamne, că sluga Ta ascultă!*" Domnul a zis: "*Iată, Eu sunt gata să fac în Israel un lucru, pe care oricine îl va auzi, îi vor fiui amândouă urechile. Voi judeca și pedepsi casa lui Eli, pentru că știind că fiii săi se poartă rău; nu i-a pedepsit de loc, ca să-i îndrepteze*"... Dimineăta Eli a chemat pe Samuil, care i-a spus tot ce auzise din gura Domnului... Acelea s-au întâmplat întocmai. Casa Arhiereului Eli (care păstorise 40 de ani pe Israel) a căzut. Ofni și Finees bătuți în luptă și omorâți, Chivotul Sfânt a căzut în mâinile filistenilor. Eli la auzirea acestei știri a căzut de pe scaun și rupându-și spinarea a murit. Samuil a condus pe israeliți și a biruit pe filistenii (Vezi pe larg 1 Împ. 1-25, 1).

Arătare Dumnezeiască. "În anul morții împăratului Ozia, am văzut pe Domnul - mărturisește Isaia - stând pe Tron înalt și măreț și poalele hainelor Lui umpleau Templul. Serafimii stăteau înaintea Lui, fiecare având câte șase aripi: cu două își acopereau fețele, cu două picioarele, iar cu două zburau. Și strigau unul către altul zicând: "*Sfânt Sfânt! Sfânt! este Domnul Savaot, plin este tot pământul de Mărirea Lui*". Din pricina glasului celor ce strigau, porțile se zgâduiau din tâtânile lor, iar Templul s-a umplut de fum. Atunci am zis: "*Vai mie, că sunt pierdut! Sunt om cu buze spurcate și locuiesc în mijlocul unui popor cu buze spurcate și pe Împăratul, Domnul Savaot, L-am văzut cu ochii mei*". Atunci un Serafim veni în zbor la mine, având în mâna sa un cărbune, pe care îl luase cu cleștele de pe Jertfelnic. Cu acel cărbune aprins, atingând gura mea, mi-a zis: "*Iată, S-a atins de buzele tale și va șterge toate păcatele tale și fărădelegile tale le va curăți*". În acel timp am auzit glasul Domnului, zicând: "*Pe cine îl voi trimite și cine se va duce pentru noi la poporul acesta?*"

Eu am răspuns: "*Iată-mă! Trimite-mă pe mine!*" El a zis: "*Du-te și spune poporului acestuia: Cu urechile veți auzi, dar nu veți înțelege, cu ochii veți privi, dar nu veți vedea! Că s-a împietrit inima*

poporului aceluia, cu urechile sale greu au auzit și ochii săi și-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și cu inima să înțeleagă, ca să se întoarcă și să-i vindec pe ei". Și am zis: "Până când, Doamne"? Și a zis: "Până se vor pustii cetățile, ca să nu fie cine să locuiască într-insele și casele, ca să nu fie cu oameni și pământul ca să rămână pustiu. După aceasta va îndelunga Dumnezeu oamenii și se vor înmulți cei ce au rămas pe pământ. Și dacă va rămânea încă unul din zece și acela va fi hărăzit focului sau nimiciți la rândul lor, dar așa ca terebintul și stejarul, ale căror buturugi, când copacul e tăiat, rămâne în pământ. Din trunchiul rămas va răsări o Mlădiță Sfântă, Răscumpărătorul, Cel ce Se sacrifică pentru credincioși, Iisus Hristos Mântuitorul" (Is. 6; 7; 9; 43, 49-56; 60; 61).

Vedenia Proorocului Ilie. După ce, cu rugăciunea a închis cerul și n-a plouat pe pământ trei ani și șase luni, apoi cu rugăciunea a înmulțit vinul și unțdelemnul văduvei milostive din Sarepta Sidonului, a înviat pe fiul ei, a adus foc din cer pentru jertfa sa, demascarea și uciderea popilor idolești și deschiderea cerului cu aducerea ploii mult dorită asupra pământului ars de secetă, Ilie văzându-se amenințat de Izabela, a fugit în pustie. Obosit de grijă și grea tulburare, își cerea moartea de la Dumnezeu și culcându-se a adormit. În timpul acesta un Înger al Domnului l-a deșteptat, zicându-i: "Scoală-te și mănâncă"! Și căutând Ilie a

văzut lângă el o azimă și un ulcior cu apă. Luând a mâncat, a băut și culcându-se, a adormit. Îngerul l-a deșteptat din nou, zicându-i: "Scoală și mănâncă pentru că lungă este calea ta". Ilie s-a sculat, a mâncat și a băut, și în puterea acelei mâncări și băuturi a mers 40 de zile și 40 de nopți și a ajuns la Horeb, muntele lui Dumnezeu. Suindu-se sus în munte, a intrat

într-o peșteră. Acolo i s-a arătat Domnul și i-a zis: "Ce faci, Ilie"? El a răspuns: "Răvnit-am pentru Domnul. Dar iată, fiii lui Israel au părăsit Așezământul Tău; Altarele Tale le-au dărâmat, pe Proorocii Tăi i-au ucis cu sabia, și am rămas numai eu singur, pe care mă cauți a-mi lua viața"! Domnul a zis către Ilie: "Întoarce-te înapoi și unge pe Elisei prooroc în locul tău! Opritu-Mi-am în Israel 7000 de bărbați, ale căror genunchi nu s-au plecat lui Baal...". Mai

târziu și-a luat rămas bun de la ucenicii săi, după care a fost luat de pe pământ de un car cu cai de foc și ridicat în văzduh către cer... (3 Împ. 17; 18; 4 Împ. 2).

Vedenia Proorocului Miheia. Acest Sfânt Prooroc, nesocotit de idolatrul împărat Ahab, fiind chemat să-și spună cuvântul proorocesc, înaintea celor 400 prooroci mincinoși, a oștirilor adunate și a mulțimii lumii, să pornească sau nu cu război asupra sirienilor, a zis: "Mergi... Am văzut pe tot Israelul împrăștiat în munți, ca o turmă fără păstor. Și a zis Domnul: "*Au nu Domnul este acestora Dumnezeu? Să se întoarcă fiecare la casa sa*". Ahab a zis atunci către Iosafat împăratul iudeilor: "*Au nu ți-am spus eu, că acesta nu-mi proorocește mie bune; ci numai rele?*" Miheia i-a răspuns: "*Nu așa, împărate, nu eu, ci ascultă cuvântul Domnului... Am văzut pe Domnul stând pe tronul Său și toată oastea cerească stătea de-a dreapta și de-a stânga Lui*. Atunci a zis Domnul: "*Cine va fi în stare să înșele pe Ahab, împăratul lui Israel, ca să pornească cu război contra sirienilor și să cadă în Rematul Galaadului?*" Unul spunea una și altul spunea alta. Din mulțime a ieșit un duh potrivnic și stând înaintea Domnului a zis: "Eu îl voi înșela pe el"! Domnul a zis: "*Cu ce?*" Și el a răspuns: "Voi ieși și voi fi un duh mincinos în gura proorocilor lui"! Domnul a zis: "*Înșela-l-vei și-l vei birui. Ieși și fă așa*". Iată deci, că, Domnul a dat un duh mincinos în gura tuturor proorocilor tăi și a hotărât pierzarea ta!"

Atunci Miheia a fost pălmuit de căpetenia proorocilor mincinoși, iar Ahab a poruncit: "Aruncați-l pe acesta în temniță și-l hrăniți cu pâinea și apa întristării, până mă voi întoarce în pace". Miheia, credincios vedeniei sale, a zis: "*Dacă te vei întoarce în pace, Domnul n-a vorbit prin mine*". Apoi a adăugat: "Ascultați acestea toate popoarele"! Ahab a pornit la război. În toiul luptei Ahab a fost rănit de o săgeată la încheietura plătoșei și pe seară a murit (3 Împ. 22).

Vedenia slujitorului lui Elisei. Împăratul Siriei a năvălit cu oaste multă asupra poporului israelit. Proorocul Elisei ajuta mult pe împăratul lui Israel prin prezicerile sale, ca să nu cadă în cursa sirienilor. Slujitorul proorocului văzând mulțimea oștirii sirienilor, s-a înfricoșat și a zis: "Ah, domnul meu ce vom face"? Proorocul i-a răspuns: "*Nu te teme că mai mulți sunt cei cu noi decât cei cu ei*". Elisei s-a rugat zicând: "*Doamne, deschide-i ochii să vadă*". Domnul a deschis ochii slujitorului, care a văzut muntele plin de cai și de care de foc împrejurul proorocului Elisei (4 Împ. 6, 8-23).

Vedeniile Proorocului Iezechiil. Pe când era în robia Babilonului, Proorocul Preot Iezechiil, stând între prinșii de război lângă râul Hovar, a văzut venind un vânt năpraznic de la miazănoapte, un nor gros și un foc strălucitor, care vărsa lumină strălucitoare în jurul lui. În mijlocul lui se arătă un loc luminos ca electru băgat în văpaie. "Acolo în mijloc - zicea el - am văzut chipurile a patru viețuitoare cu înfățișare omenească. Toate patru

viețuitoarele aveau în față chip de om, în dreapta chip de leu, în stânga chip de taur și în spate chip de vultur. Fiecare avea câte patru fețe și patru aripi. Picioarele lor erau drepte și rotunde, scânteind ca arama strălucitoare; iar aripile lor erau sprintene. Din tuspătru părțile de sub aripi, ieșeau mâini de om și toate patru aveau fețe și aripi. Fiecare mergea drept

înainte, încotr-o le mână Duhul. Între viețuitoare era ceva asemănător cărbunilor aprinși, ca niște lumini, ce umblau printre viețuitori; iar focul strălucea și scăpăra ca fulgerul.

Deasupra capetelor celor patru viețuitoare, era ceva ca bolta cerului, asemenea cleștarului strălucitor, care-ți lua ochii. Sub această boltă cerească se întindeau aripile lor, unele spre altele, și fiecare viețuitor avea câte două aripi cu care își acopereau trupurile lor. Când porneau (tuspătru viețuitori) auzeam fâlfăitul aripilor, ca un vuiet de ape mari, cu glasul celui Atotputernic ca un huiet, ca huietul unei oștiri; iar când se opreau, lăsau aripile în jos. În acel timp, răsunetul se auzea pe bolta cerului care era deasupra capetelor lor. Pe bolta cerului, deasupra capetelor lor, era ceva care semăna cu safirul, era ceva ca un tron de împărat, deasupra căruia ședea Cineva ca un chip de om. Înăuntru și de jur-împrejur, am văzut ceva ca focul; ceva ca un puternic electru luminător, de la mijlocul lui în sus și în jos. El era înconjurat de o lumină strălucitoare, cu înfățișarea curcubeului, așa era lumina Lui de jur-împrejur. Era aceeași Chipul Slavei Domnului. Când am văzut-o, am căzut cu fața la pământ și am auzit glasul Unuia care-mi grăia: "*Fiul omului! Scoală-te în picioare ca să grăiesc cu tine... Iată, Eu te voi trimite la casa lui Israel cea îndărătnică, care M-a amărât pe mine, ei și părinții lor până în ziua de astăzi... Tu grăiește-le Cuvintele Mele, fie că te vor asculta, fie că nu te vor*

asculta, că sunt o casă de îndărătnici " (răzvrătiți):

Altă dată, i s-a descoperit în vedenii, despre împresurarea și dărâmarea Ierusalimului, despre crâncenele pedepse ce veneau asupra poporului pentru feluritele nelegiuiri și noua așezare a Împărăției lui Dumnezeu (Iez. 1-9 ș.c.l.).

Vedeniile Proorocului Daniil. Acest bărbat ales al lui Dumnezeu, a văzut în vedeniile sale, precum însuși adeverește: patru vânturi ale cerului sfredelind marea necuprinsă, din care au ieșit patru fiare, una mai ciudată decât alta. Prima semăna cu un leu și avea aripi de vultur. A doua fiară avea înfățișarea ursului tolănit pe o parte, ținând în gură cu dinții trei coaste, căruia i s-a poruncit: "*Scoală-te și mănâncă multă carne*"! A treia fiară semăna cu o panteră, cu patru aripi de pasăre în spate și cu patru capete, căreia i s-a dat putere. A patra fiară era mai grozavă, înfricoșătoare și puternică, având dinți puternici de fier și ghiare de aramă, mânca și sfărâma; iar ce rămânea călca în picioare. Această fiară se deosebea de celelalte fiare, și avea zece coarne, dintre care s-a ridicat un corn mic, cu ochi și cu gură ca de om, care grăia cu trufie și da război cu Sfinții Celui Prea Înalt până la împlinirea vremii, când împărăția va ajunge în stăpânirea Sfinților. Apoi am văzut în vedenie și împărăția fiului Omului și a Sfinților Lui. Prima fiară arăta Împărăția Babilonului, a doua împărăția medo-persilor, a treia împărăția grecilor și a patra puternica și uriașă împărăție a romanilor, care se va război cumplit cu sfinții lui Dumnezeu și Împărăția Fiului Omului, care va fi universală și eternă. Aceștia îi vor sluji toate semințiile pământului și-L vor asculta.

După doi ani a vut o altă vedenie, în care a văzut un berbec și un țap uriaș, care bătându-se groaznic, a biruit țapul pe berbec, și crescând până la oastea cerului, a doborât la pământ o parte de oștire și de stele, pe care le-a călcat în picioare. Tot crescând a ajuns până la voievodul cerului, căruia i-a răpit jertfa zilnică și i-a pângărit Templul, așezând acolo păcatul. Berbecul preînchipuia marea împărăție medo-persană; iar țapul puternica împărăție a grecilor (Dan. 7, 8, 2, 4). Mai târziu a mai avut și alte vedenii: despre Arhanghelul Mihail, despre istoria poporului iudeu, despre nefericirile ce se vor năpusti asupra poporului evreiesc, până la venirea Mesiei, despre învierea morților și vremea de apoi (Dan. 10, 11, 12).

Vedenia Proorocului Zaharia. Proorocul Zaharia a văzut în vedeniile sale multe arătări prezicătoare la viitorul poporului: caii și călăreții, patru coarne și patru făurari, așezarea preoției,

Arhiereul Isus învinuit de Satana și apărât de Domnul, candelabru cu măslinii de lângă el, sulul cărții care zboară, patru care și cununa pusă pe capul Arhiereului (Zah. 1-6 ș.a.).

Felurite vedenii și arătări în timpul Macabeilor. Eliodor marele sfetnic al împ. Seleuc al Asiei, a venit însoțit de garda sa ca să jefuiască vistieria Templului. Atunci au fost îngroziți de

puterea lui Dumnezeu, încât și-au pierdut cumpătul. În acel timp i s-a arătat un cal, călărit de un călăreț groaznic, care năpustindu-se năvalnic în Eliodor, l-a lovit cu copitele cele dinainte ale calului. Și s-au mai arătat încă doi voinici vânjoși, strălucind de slavă, care loveau de-o parte și de alta necontenit cu bicele pe Eliodor, coplesindu-l cu loviturile. Eliodor s-a

prăbușit jos, învăluit în întuneric, de unde a fost luat cu o nășălie și scos afară, mut și fără nădejde de scăpare... Atunci toți au cunoscut puterea Divină și au proslăvit pe Dumnezeu, Care a scăpat vistieria Bisericii de răutatea hrăpărețului.

După aceea, în toată cetatea, s-au arătat timp de 40 de zile în văzduh cohorte de călăreți, care alergau îmbrăcați în veșminte de aur și înarmați cu lănci. Apoi cete de călăreți așezate în linie de bătaie, năvăliri și iureșuri de amândouă părțile, vâlmășag de scuturi și săbii scoase din teacă și săgeți azvârlite. Era o scăpărare, de armuri de aur și o rară privesc de felurite platoșe. Lumea se ruga ca aceste arătări să le fie de bine, dar ele erau prezicerea unor groaznice cruzimi și măceluri, care au venit în curând asupra cetății Ierusalimului, pentru păcatele lor... (2 Mac. 3; 5; 3 Mac. 2). Fiind iarăși amenințat de Ptolomeu Filiopator, după rugăciunea Arhiereului Simon, a fost împiedicat de puterea lui Dumnezeu de a intra în Templu, fiind lovit cu încremenire.

Mai târziu iudeii fiind amenințați de vrăjmașii lor, după rugăciunea fierbinte a bătrânului Preot Eleazar pentru apărarea poporului său, Atotputernicul Dumnezeu cel adevărat, și-a arătat Sfânta lui față și a deschis porțile cerului, pe unde au ieșit doi Îngeri, slăviți și înfricoșați la vedere, pe care i-au văzut toți, afară de iudei. Îngerii s-au așezat în fața oștirii vrăjmașilor, pe care au umplut-o de cumplită spaimă și au ferecat-o cu lanțuri nedezlegate, dimpreună cu împăratul păgân. Elefanții, fiarele de război,

întorcându-se înapoi cu spaimă, spre oastea înarmată, au călcat-o în picioare și au omorât-o".

Alte multe vedenii au fost văzute și de alți Prooroci și aleși ai lui Dumnezeu în V. Test, pe care ni le pune înaintea Dumnezeiasca Scriptură, când o cercetăm cu deamănuntul și cu luare-aminte.

Vedeniile lui Cornelie Sutașul și ale Sf. Apostol Petru.

După pogorârea Duhului Sfânt, Apostolii împuterniciți, activau cu putere, încât zilnic se adăuga mulțime de lume la Biserică... Dumnezeu a hotărât și venirea păgânilor la Biserica Sa. Cornelie, sutașul roman, a avut o vedenie în care a văzut aievea pe Îngerul lui Dumnezeu intrând la el și vorbindu-i, că rugăciunile și milosteniile lui sunt bine primite la Dumnezeu, după care îi spune să cheme pe Ap. Petru din Iope spre a-l creștina. A doua zi, pe când trimișii lui Cornelie se apropiiau de cetate, Petru s-a suit în foișor ca să se roage, pe la ceasul al șaselea. Făcându-i-se foame, a vrut să mănânce, dar pe când gazdele pregăteau masa, a venit peste el o uimire, a avut o vedenie. Atunci a văzut cerul deschis și un vas oarecare pogorându-se ca o masă de pânză, de cele patru colțuri legate, lăsată în jos spre pământ. În ea erau toate dobitoacele cu câte patru picioare, târătoarele pământului și păsările cerului. Atunci un glas a strigat către Petru: *"Scoală-te Petre, junghie și mănâncă!"* Petru a răspuns: *"Nicidecum, Doamne, că nicio-dată n-am mâncat ceva spurcat sau necurat"*. Glasul de sus i-a zis a doua oară: *"Cele ce Dumnezeu a curățit, tu să nu le zici spurcate"*. Aceasta s-a făcut de trei ori și îndată s-a ridicat pânza la cer. Pe când Petru nu se dumerea de vedenia aceea, au venit trimișii lui Cornelie Sutașul. Atunci Duhul i-a zis: *"Iată, trei bărbați care te caută. Scoală-te, coboară și mergi împreună cu ei, că Eu i-am trimis"*. Petru a plecat și ajungând la Cornelie, auzind cele povestite lui despre înger, a cunoscut rostul vedeniei și l-a creștinat.

După aceea Irod Agripa și-a pus mâna pe câțiva din fruntașii Bisericii, ca să-i piardă. Și a ucis cu sabia pe Iacob, fratele lui Ioan. Văzând el că aceasta e pe placul iudeilor, a prins și pe Petru și l-a băgat în închisoare, dându-l la patru străji, câte patru, ca să-l păzească. Astfel, Petru era păzit în temniță; iar Biserica făcea

rugăciuni la Dumnezeu pentru dânsul. Pe când vrea Irod ca să-l scoată ca să-l piardă, Petru dormea între doi ostași, legat cu două lanțuri și păzitorii păzeau temnița. Îngerul Domnului a venit și luminează a strălucit înăuntru. Lovind în coaste pe Petru, i-a zis: *"Scoală-te curând"*, și au căzut lanțurile de pe el. Îngerul iarăși i-a zis: *"Încinge-te și te încalță cu încălțămintele tale. Îmbracă-te cu haina tă și vino după mine"*. Petru a făcut așa. Și mergând el astfel, nu știa dacă este adevărat, ceea ce se făcea prin înger; ci i se părea că vede o vedenie. Trecând prima strajă și a doua, au ajuns la poarta de fier, ce ducea în cetate, care singură s-a deschis lor și au ieșit în uliță și îndată îngerul s-a făcut nevăzut. Atunci Petru venindu-și în sine, a zis: *"Acum știu cu adevărat, că a trimis Domnul pe Îngerul Său și m-a scos din mâna lui Irod și din toată așteptarea poporului iudeilor"*. Acestea zicând, s-a dus la Biserica din casa Mariei, unde erau adunați mulți creștini la rugăciune (F. Ap. 10; 12, 1-19).

Vedeniile zelosului Saul-Pavel. Saul suflând cu îngrozire, ură și omor împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhieriei și a cerut de la dânsii scrisori către sinagogile din Damasc, că dacă ar afla acolo părtași învățaturii Domnului, bărbați și femei, să-i aducă legați la Ierusalim.

În calea spre Damasc, pe când se apropia de cetatea aceasta, fără de veste a strălucit peste el o lumină ce venea din cer. Și

căzând el la pământ, a auzit un glas ce-i zicea: *"Saule, Saule, pentru ce Mă prigonești?"* El răspunzând a zis: *"Cine ești, Doamne?"* Și Domnul a zis: *"Eu sunt Iisus, pe care tu Îl prigonești. Greu îți este ție să lovești cu piciorul tău, contra boldurilor"*. Saul cuprins fiind de frică și de tremur, a zis: *"Doamne, ce trebuie să fac?"* Și i-a zis Domnul: *"Scoală-te și stai pe picioarele*

tale, căci spre aceasta m-am arătat ție, ca să te rânduiesc slujitor și martor, atât celor ce ai văzut, cât și celor pentru care va fi să Mă arăt ție. Te-am scos pe tine din acest popor și din neamurile la care te voi trimite, ca să le deschizi ochii, să se întoarcă de la întuneric la lumină și de la stăpânirea Satanei, la Dumnezeu, ca prin credința în Mine să primească iertarea păcatelor și parte cu cei ce s-au sfințit... Scoală-te, intră în cetate că și acolo ți se va spune ție

ce trebuie să faci". Atunci, cei ce mergeau împreună cu Saul pe cale, auzind glasul și nevăzând pe nimeni, stăteau încremeniți. Saul s-a sculat de jos și deschizându-și ochii săi, nu putea să vadă nimic. Ducându-l de mână, au intrat în cetate și a rămas orb trei zile, în care timp nici n-a mâncat, nici n-a băut nimic.

În vremea aceea era în Damasc un ucenic, numit Anania. Și a zis Domnul prin vis către Anania: "*Scoală-te și te du pe ulița ce se cheamă dreaptă și căutând în casa lui Iuda, vei găsi un om din Tars, anume Saul, care acum se roagă*". Saul a yăzut în vedenie pe un om numit Anania, intrând la dânsul și punându-și mâinile peste el ca să vadă. "*Doamne, a zis Anania, auzit-am de la mulți vorbind de acest om, și de toate relele ce el a făcut sfinților tăi în Ierusalim. Ba încă și aicea, are imputernicire de la căpeteniile preoților, să pună în lanțuri pe cei ce cheamă Numele Tău*". Domnul a zis iarăși: "*Mergi, că vas ales îmi este acesta, ca să poarte numele Meu înaintea popoarelor și a împăraților, precum și înaintea fiilor lui Israel. Eu îi voi arăta câte trebuie să pătimească el, pentru Numele Meu*".

Atunci s-a dus Anania și intrând în casa lui Iuda, și-a pus mâinile pe Saul și a zis: "*Saule, fratele meu, Domnul Iisus Hristos, Care ți S-a arătat pe cale, m-a trimis ca să-ți dau vedere și să te umpli cu Duh Sfânt*". Și îndată a căzut de pe ochii lui ceva, ca niște solzi, și a văzut. Apoi sculându-se, s-a botezat. Saul a rămas câteva zile cu ucenicii care erau în Damasc; și a început îndată a propovădui în sinagogi, că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Și se mirau toți cei e auzeau și ziceau: "*Au nu este acesta cel ce în Ierusalim voia să dea morții pe toți cei ce chemau acest Nume? Au nu și aicea venise el ca să piardă pe toți aceștia și să-i ducă legați la arhieriei?*" Saul se întărea mereu, și arunca tulburare în iudeii care locuiau în Damasc, dovedind că Iisus este Mesia (F. Ap. 9, 1-22; 22, 1-16; 26, 9-18).

În Troia, noaptea i s-a arătat lui Pavel o vedenie; un bărbat macedonean sta rugându-l și zicând: "*Treci în Macedonia și ne ajută*". Când am văzut această vedenie, am căutat numaidecât să ne facem drum în Macedonia, înțelegând bine că Dumnezeu ne cheamă să predicăm și acolo Evanghelia" (F. Ap. 16, 9, 10).

"Odinioară - mărturisește Sf. Ap. Pavel - pe când mă rugam în Biserică, m-am făcut într-o uimire. Atunci am văzut pe Domnul care mi-a zis: "*Grăbește și ieși curând din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine*". Eu am zis: "*Doamne, ei singuri știu că eu eram cel ce aduceam la închisoare și băteam prin*

sinagogi pe credincioșii 'Tăi. Și când au vărsat sângele lui Ștefan, martorul Tău, am fost și eu de față, găsind că-i bună fapta lor și păzeam veșmintele ucigașilor lui". El a zis către mine: "*Mergi, că Eu te voi trimite afară la neamuri...*" (F. Ap. 22, 17-21).

Altă dată povestind despre virtuțile, ostenele și greutățile apostoliei (2 Cor. 11), adaugă: "Voi veni la vedenii și la descoperiri ale Domnului. Cunosc un om întru Hristos, care mai-nainte cu patrusprezece ani - în trup sau afară de trup, Dumnezeu știe - că a fost răpit în Rai și a auzit cuvinte de nespus, pe care nu îi este iertat omului să le grăiască. Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine nu mă voi lăuda, fără numai întru neputințele mele... Și pentru ca să nu mă trufesc cu măreția acestor descoperiri, datu-mi-s-a mie un ghimpe, îmbolditor trupului meu, îngerul satanei, ca să mă bată cu palma peste obraz, ca să nu mă trufesc. Asupra lui, de trei ori am rugat pe Domnul, ca să-l depărteze de la mine. Dar El mi-a zis: "*Destul îți este ție Darul Meu, pentru că puterea mea se desăvârșește întru neputință...*" (2 Cor. 12, 1-10).

Vedeniile și misterioasele descoperiri ale Sfântului Ioan Teologul... Acestui mare și iubit ales al lui Dumnezeu, fiind exilat de stăpânirea păgână în insula Patmos, pentru Cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos, i s-a descoperit: Slava Dumnezeirii, Taina celor șapte îngeri și șapte Biserici, sub chipul

celor șapte stele din mâna lui Dumnezeu și cele șapte sfeșnice luminând dinaintea Lui; priveliștea cerească, tronul Dumnezeirii cu patru Heruvimi; 24 bătrâni; cartea cu șapte peceti; Mielul ce a deschis cartea, lăudat de oștile cerești; desfacerea pecetilor cu grozăviile lor; trâmbițele cu grozăviile lor; lupta Bisericii cu balaurul și fiarele apocaliptice; cer nou și pământ nou cu

cerescul Ierusalim, etc. Aceste descoperiri divine, aduc foarte mare folos sufletelor care le cercetează și cugetă la ele cu întreagă înțelepciune.

Vedenii minunate și foarte edificatoare de suflete, au avut mulți Părinți, bărbați apostolici și patristici, d.p. Păstorul Herma, mulți Ierarhi și Cuvioși Părinți din cursul vremurilor, precum adevărate Vietile Sfinților, Istoria Bisericii, etc. Despre felurite vedenii ale lui Kir Daniil Ieromonahul, ale Pustnicului Grigorie din pustia

Iordanului și a oarecărui om drept și minunat din cartea "Sfârșitul Omului", etc.

Dumnezeu descoperă și celor necredincioși, care sunt sinceri în neștiința lor, tainele Sale, ca să servească pe cei credincioși. Uneori se servește chiar și de animale (Num. 22, 28; 3 Împ. 13, 24), în planurile Dumnezeieștii Sale Providențe, angajând astfel și pe celelalte zidiri ale Sale la lucrarea mântuirii omului. Vedeniile sunt posibile în toate vremurile și în zilele noastre. Sunt credincioși buni ridicați la un mare nivel de viețuire duhovnicească, susținuți de o deosebită lumină harică, care se învrednicesc a avea vedenii bune, dar acestea sunt foarte rare și aceștia trebuie să fie cu mare precauție, spre a nu se înșela.

Adevăratele vedenii se controlează prin așezarea sufletească, faptele ascetice cât mai mult tănuite și dirijate de înțelegerea lepădării de sine, umilința sinceră și rugăciunea permanentă. "Și apoi când el compară pe cele spirituale cu cele ale veacului acestuia, zice Sf. Macarie, atunci le disprețuiește pe acestea din urmă, fie că vede un rege, sau pe cei puternici, ori pe cei înțelepți, privind numai la comoara cea cerească. Pentru că Dumnezeu dragoste este, de aceea primește El focul Divin și Ceresc al lui Hristos, se înviorează și se bucură de el, fiind înlănțuit de acesta" (Omilia VII-a, 1).

Vedeniile nu se produc la cherețul omului și nici nu se face o meserie din ele, cum este înșelăciunea spiritistă, ci ele sunt mai presus de voința omului; iar felul de înfăptuire și scopul lor, este în mâna Providenței Dumnezeiești. Omul este numai un receptacol, umilit pururea de neputința sa și cu cât se învrednicește de mai mari descoperiri, cu atât mai mult se cunoaște pe sine, că nu este nimic prin sine însuși, cufundându-se într-un adânc de smerenie.

Vedenia care lasă în suflet tulburare sub orice formă, este de la diavolul; iar aceea care lasă pace, liniște, umilință și iubire neprecupețită, poate fi considerată bună, după ce s-a verificat cu acea sete a ucenicilor de pe drumul Emausului: "*Au nu era inima noastră arzând întru noi...?*"

Duhovnicul, chiar când are toate probabilitățile adevăratei vedenii, să nu se entuziasmeze în fața credinciosului, ci cu blândețe să-l sfătuiască la umilință și la o iubire larg cuprinzătoare, fiindcă pentru cel curat, nu-i nimic spurcat și să-i cerceteze cât mai des starea sa sufletească (1 Cor. 2, 15; 2 Cor. 12, 1-12).

Iar în cazurile când lucrurile sunt nelămurite, să aibă modestia de a nu se pronunța nici într-un fel (Prav. Bis. de Ierom. Nicodim Sachelarie o.c.).

27. Mi-am pus în minte să mă sinucid? M-am hotărât (o dată, de două ori... adeseori) a împlini acest păcat cumplit?

Fiecare om este dator a-și păstra viața pământească, a-și conserva și căuta sănătatea, a nu se expune la moarte. Omul e dator a-și sacrifica sănătatea și viața sa pentru apărarea dreptei credințe creștinești, pentru salvarea aproapelui și a patriei. A se sinucide, însă, nu-i este iertat nici a cugeta la așa ceva.

Sinuciderea e o crimă față de Dumnezeu, care-i Creatorul și Stăpânul vieții fiecărui om (Mt. 6, 25-33; Lc. 12, 22-34; Înt. Sol. 16, 13; 3, 1-10). Sinuciderea calcă legea naturală (Fac. 1, 28; 9, 47); mozaică și creștină (Ieșire 20, 13; comp. 1 Împ. 31, 4-5; Mt. 4, 5-7) (a). Sinuciderea e o crimă față de omenire, de familie și de patrie.

Aproape toți acei ce se sinucid, ajung la această fărădelege din pricina vieții lor neregulate, pentru dedarea la patimi nelegiuite, cum e: lenea, desfrânarea, risipa de bani străini, dragostea neiertată, suferința ce-o simte un soț când e părăsit de altul, etc. Între urmările ticăloase pe care le are acest păcat înfricoșat, sunt și acestea; groaza ce însuflă știrea că cineva și-a ridicat viața, durerea și pagubele mari pe care le are familia rămasă pe urma celui sinucis, sau alte persoane cu care sinucisul a stat în legătură, etc. Această nelegiuire este pricinuită și de păcatul depărtării de Dumnezeu și de mulțimea păcatelor părințești.

Aceasta o adevărește Dumnezeu prin Proorocul Ieremia, zicând despre seminția lui Iuda: *"Toți care vor rămâne din acest neam rău, vor alege mai degrabă moartea decât viața, în toate locurile unde îi voi izgoni, zice Domnul oștirilor"* (Ier. 8, 3). Exemple: Saul (1 Împ. 31, 4), Ahitofel, (2 Împ. 17, 23), Iuda (Mt. 27, 5; F. Ap. 1, 18), etc.

Sinuciderea unuia din Apostoli. Iuda Iscarioteanul, unul din cei 12 Apostoli ai Domnului, deviind de la adevărul Dumnezeiesc prin însușirea demoniceii viclenii și minciunării, a ajuns la sinucidere. Mântuitorul văzând că umblă tot pe de lături, cu vicleșug și minciună (Lc. 26, 14-39; comp. Fac. 3, 1-5), l-a arătat celorlalți Apostoli zicând: *"Au nu Eu pe voi cei 12 v-am ales? Și unul din voi este diavol!"* Altă dată, după ce Iuda făcuse târg cu Arhiereul Caiafa și camarila lui, ca să-și dea pe dascălul său în mâinile lor, Mântuitorul stând la cină cu ucenicii Săi în foisorul din Ierusalim, tulburându-se cu Duhul a zis: *"Amin, amin zic vouă, că unul din voi Mă va vinde"*. Vestea aceasta a căzut ca un trăsnet în mijlocul

(a) Pilda slugii leneșă și vicleană care a ascuns în pământ talantul primit de la Domnul său; Mt. 25, 24-30; se aplică și sinucigașilor.

adunării apostolești. Revenindu-și ucenicii din tulburătoarea uimire și nepricepându-se, se întrebau unii pe alții: "*Cine e acela care-L va vinde?...?*" Atunci Mântuitorul, pentru a păstra pacea adunării, a răspuns tăinuit: "*Vânzătorul Meu e acela căruia întingând pâinea i-o voi da*". Și întingând pâinea, a dat-o lui Iuda Iscarioteanul. Atunci, după pâine a intrat într-însul Satana. După luarea bucății de pâine, a ieșit degrabă afară. Și era noapte. El s-a dus la Arhieriei Ana și Caiafa, în adunarea lor și descoperindu-le secretul, unde Mântuitorul se va duce la rugăciune, loc sigur pentru a-L prinde mai ușor, a adunat oaste și slujitori înarmați cu: săbii, sulite și ciomege și s-a dus noaptea târziu în grădina Ghetsimani. Acolo a aflat pe Domnul și L-a vândut prin sărutare vicleană.

După fapta aceea satanică, Iuda vânzătorul văzând că Dascălul lor, luminător și binefăcător, a fost osândit la moarte, căindu-se, a dus înapoi cei treizeci de arginți și dându-i arhierilor, preoților și bătrânilor (soborului evreiesc) a zis: "*Am păcătuit că am vândut sânge nevinovat*". Ei, satisfăcuți de ispravă lor satanică, au răspuns: "*Ce ne pasă nouă. Treaba ta, tu vei vedea...*". Atunci Iuda, aruncând arginții în Biserică, chinuit de remușcare și frânt de deznădăjduire, s-a dus și s-a spânzurat, de unde căzând cu capul în jos, a plesnit peste mijloc și i s-au vărsat toate măruntaiele (Mt. 26, 23-25, 45-56; 27, 3-10; F. Ap. 1, 16-20).

Viclenia, minciunăria și iubirea de bani, sunt niște capcane drăcești, cu care diavoli au pierdut pe mulți (F. Ap. 3, 1-5; 4, 8-16; 2 Împ. 16, 20-23; 17, 1-25; F. Ap. 5, 1-10; 1 Tim. 6, 9-10; Is. Sir. 8, 3; Is. Navi 7 etc.).

Sinuciderea e cel mai mare și mai cumplit păcat pe care pot a-l face unii oameni în această lume. E păcat împotriva Duhului Sfânt, fiindcă prin sinucidere omul protestează contra celui mai învederat adevăr, care este existența vieții sale de om. Sinucigașii nu pot fi iertați, nici în veacul acesta nici în veacul viitor, că dacă nu s-a miluit singur, cum ar putea fi miluit de alții? Sinucigașii nu se pot înmormânta în cimitirul obștesc... nici cu prohod și pomeniri de Preoții Bisericii.

Ce zic Sfintele Pravile despre sinucigași? 1) "Omului celui ce se va sinucide, să nu i se cânte rânduiala înmormântării, nici

să fie înmormântat la Biserică (cu Preot); ci să fie lepădat afară, fără numai de va fi fost îndrăcit, ori ieșit din firea sa" (Învăț. pentru canoane din Evhologhiu, ed. 1888 Buc. pg. 562).

2) "Cine va cădea și se va ucide de bună voia lui, acestuia să nu i se cânte, nici să i se facă lui pomeniri niciodinioară. De va cădea însă fără de voia lui (în orice fel de moarte) și se va ucide și va muri, acestuia să i se cânte și să i se facă lui pomeniri".

3) "Orice om, din voia lui, de se va arunca dintr-un țărm jos, și va muri sau într-o apă sau dintr-o piatră (de pe o stâncă în prăpastie) sau se va înjunghia sau cu vreo funie se va spânzura sau în alt chip de moarte (se va sinucide, adică: împușcându-se, otrăvindu-se, etc.); pe unul ca acela să nu-l îngroape ca pe un creștin, nici să-l cânte, ci să-l lepede pe dânsul ca pe un spurcat. De va fi făcut aceasta chiar pentru Dumnezeu, să nu se crute, că niște bunătăți ca acelea și moarte, n-a învățat Dumnezeu pe nimeni. Iar de-i va fi făcut lui altcineva aceasta, pe acesta să-l cânte și să-l îngroape și pomeniri să-i facă, ca și tot creștinului" (Prav. Bis. Gor. pg. 101, 121; Pateric. pg. 297).

4) "Pentru cei sinuciși, clericul este dator a face dezrobire dacă a făcut aceasta aflându-se ieșit din minte, pentru că de multe ori rudele aceuia, voind a-l învrednici de liturghie și de cuvenitele rugăciuni, spun neadevărul, zicând că nu era în toate mințile. Uneori a făcut aceasta din persecuția oamenilor sau din supărare și nu trebuie a se face Liturghie pentru el, deoarece s-a făcut luiși ucigaș. Deci, preotul trebuie a cerceta cu deamănuntul, ca să nu cadă în păcat" (Sf. Timotei 14).

5) "Aceste aspre măsuri, de a nu se îngădui ca cei sinuciși să fie îngropați în cimitirul Bisericii, sau să li se facă slujbe, sunt potrivite dreptății Dumnezeiești și sănătoasei rațiuni omenești, și pentru că în același timp, ele deșteaptă conștiința credincioșilor celor vii" (1 Ioan 5, 16-17; comp. Ier. 7, 14; 11, 14; 14, 11-12; Ioan 17, 9).

Fugi de sinucidere. O fată fiind mereu bătută de părinții săi, voia să se spânzure și când a ajuns la un gard mare și era gata să-și pună lațul de gât, în acea clipă, o! minune a lui Dumnezeu, a văzut împrejurul ei o mulțime de copii negri, care se certau între ei. Atunci a lăsat funia jos și alergând acasă, a strigat către părinții săi și a zis: "De acum puteți să-mi faceți ce voiți: ori că mă veți muștra ori că mă veți bate, eu voi suferi totul, pentru că Dumnezeu mi-a arătat că mare pedeapsă așteaptă pe cei care-și ridică singuri viața de pe pământ". Și le-a spus și lor întâmplarea. De aici încolo a trăit tot restul vieții sale în frica lui Dumnezeu.

Grozăvia sinuciderilor. Filozoful Platon în opera sa: *De legum latrone* dialog 9, - zice despre sinucideri: cum trebuie judecat acela, care a răpit viața - prin silnicie - însuși trupului său? Numai Dumnezeu știe ce înmormântare i se cuvine după moarte. Pentru sinucigași trebuie desemnat un loc de înmormântare deosebit, unde nu este nimeni înmormântat. Trebuie îngropați acolo unde e pământul mai păcătos, mai neproductiv, astfel, ca nici o piatră, nici o inscripție, să nu facă pomenire de acel păcătos".

Istoricul Iosif Flaviu s-a refugiat împreună cu alți patru oameni într-o peșteră, din cauza persecuției lui Vespasian. Unul dintre ei făcu propunerea că, decât să ajungă sclavi ai lui Vespasian, mai bine să se sinucidă. Iosif însă le răspunse: "Credeți voi că sinuciderea este eroism? Oare este lăudat căpitanul care de teama vreunei furtuni, voiește să-și cufunde singur corabia?"

Într-o cârciumă apărură o caldă de croitor. Ceru de mâncare și de băut. Când prinse puțin curaj, ceru să-i vină lăutari și câțiva prieteni la masă. După ce petrecură voioși câteva ore, plăți și urmat de amici și de lăutari o luă spre râul din marginea orașelului. Ajunși aici, el intră în apă, apoi dădu o sută de lei lăutarilor zicându-le: "Zi țigane", iar prietenilor: Rămâneți cu bine, fraților" și se aruncă în apă unde se îneacă. Trupul său abia a doua zi fu aruncat pe mal de valuri. Locuitorii orașelului însă îl lăsară acolo, nevoind să se atingă de trupul unui om lipsit de Dumnezeu (O mie pilde).

"Sinuciderea - zice J.J. Rousseau - este o moarte ascunsă și rușinoasă. Ea este un furtișag făcut geniului omenesc. Înainte de a părăsi omenirea, înapoiază ceea ce ți-a dat. Dar nu iubesc nimic și sunt nefolositor lumii. Filozof de o zi, nu știi că nu vei putea să te miști în lume fără să găsești o datorie de împlinit și că fiecare om este folositor omenirii, prin singurul fapt că el trăiește? Smințitule! Dacă în adâncul inimii tale se găsește încă o rămășiță de sentiment virtuos, vino să te învâț să iubești viața. Oricând vei fi ispitit a părăsi viața, zi în tine așa: "Am să mai fac încă o faptă bună înainte de a muri. Și pe urmă, du-te, caută un sărac ca să-l ajuti; pe un nefericit să-l mângâi, pe un asuprit să-l aperi. Dacă considerația aceasta te va reține astăzi, ea te va reține și mâine și poimâine și în întreaga ta viață".

Sufletele sinucigașilor le duc dracii în iad. Sf. Arhiereu Nifon a văzut un suflet târât de diavoli la iad. Sufletul acela era al unui rob, pe care îl chinuise stăpânul său cu foame și cu bătaie. Nefericitul rob nerăbdând chinurile acelea și fiind îndemnat de diavoli, a luat o funie și s-a spânzurat. Îngerul păzitor al robului

aceluia sinucis, mergea mai pe departe, plângând pentru sufletul lui, pe care-l duceau dracii în ghiarele lor, bucurându-se și torturându-l. Atunci i s-a poruncit îngerului care plângea, ca să meargă în cetatea Romei și acolo să păzească un prunc care în acea vreme era născut și botezat de curând (Viața Sfinților 23 dec.). La acest groaznic păcat se fac părtași și cei care au contribuit, prin felurite presări și insuportabile torturări demonice, asupra sinucisului.

28. N-am putut și nu pot suferi pe cei ce-mi fac nedreptate?

Aici se vede sufletul mare și sufletul mic. Cel ce suferă nedreptățile ce i se fac de cei necredincioși, pasionați după felurite patimi josnice, sau de la cei căzuți din Dar sub felurite forme, lăsând răzbunarea la Dumnezeu, acela e un suflet mare, mărimos; iar cei ce caută a-și răzbuna singuri asupra celor ce-i nedreptătesc, sunt suflete mici, pipernicite, bolnave și mortificate.

Sf. Ap. Pavel înfruntând pe creștinii mici la suflet, care se târâsc unii pe alții la judecăți înaintea necredincioșilor, le zice: "... *Frate cu frate se judecă și aceasta la cei necredincioși. Deci, dar, cu adevărat, păcat este vouă, căci aveți judecăți între voi. Pentru ce mai bine nu suferiți strâmbătatea? Pentru ce mai bine nu răbdăți paguba? Ci voi înșivă faceți strâmbătate și aduceți pagubă cu aceasta fraților! Au nu știți că nedreptii Împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni?...* " (1 Cor. 6, 1-9; comp. Rom. 12; 1 Petru 3, 9-18).

Sf. Grigore de Nazianz, văzându-se împresurat și strâmtorat de cei ce-l nedreptăteau, zicea: "A căuta dreptatea la nedreptățitori, te rușinezi pe sineți; iar a suferi nedreptatea, e lucru Dumnezeiesc (Mt. 5, 39-48; comp 1 Cor. 6, 1-7):

Sf. Vasile cel Mare, înaintea stăpânirii ariene ce-l nedreptătea și persecuta, se încuraja, zicând: "Vreți averile mele? Cu acestea pe voi nu vă veți îmbogăți, nici pe mine nu mă veți săraci. Aceste haine vechi și puține cărți, care-s toată bogăția mea, nu vă trebuie. Patria mea e în cer și pe aceea n-o puteți lua de la mine. Chinurile nu mă înspăimântă, căci acelea mă vor duce mai degrabă la Dumnezeu".

Sf. Ioan Gură de Aur, văzând vijelioasele furtuni dezlănțuindu-se cu furie asupra sa, din partea confrăților săi și a stăpânirii împărătești, se îmbărbăta cu fiii săi duhovnicești, zicând: "Multe sunt valurile și puternic curentul; nu mă tem însă de înec, fiindcă stau pe stâncă. Când valurile furioase se prăvălesc, corabia Mântuitorului nostru Iisus Hristos nu poate să se înece. Să mă tem de moarte? Dar Hristos este viața mea și moartea-mi este un câștig.

De exil? Al Domnului este pământul și plinirea lui. De pierderea bunurilor pământești? Acestea toate rămân tot aici pe pământ, după trecerea din viața aceasta. N-am adus nimic în lume și nici nu pot lua ceva din ea. De primejdii? Le disprețuiesc. De mărimi? Mi-e scârbă de ele. Nu mă tem de sărăcie. De bogăție n-am nevoie. De moarte nu mă înspăimântez. Nu doresc să trăiesc decât pentru voi. De aceia vă implor: "Consolați-vă, că nimeni nu mă poate despărți de voi. Ceea ce Dumnezeu a unit, omul nu poate să despartă. Biserica constă nu în ziduri, ci în comunitatea credincioșilor. Măine voi fi cu voi la ceasul rugăciunii, căci unde sunt eu sunteți și voi, și unde sunteți voi sunt și eu. Nici moartea nu ne poate despărți. Sunt gata de mii de ori, să-mi dau viața pentru voi".

Totdeauna e bine a lăsa răzburarea la voia lui Dumnezeu. *"Nu stați împotriva celui rău... A Mea este izbânda, Eu voi răsplăti fiecăruia după faptele lui..."* (Mt. 5, 38-48; 26, 52-57; Rom. 12, 17-21; 1 Tes. 2, 15; Evr. 10, 30-31; 1 Petru 3, 9; Apc. 13, 10).

Răsplata nedreptilor. Un boier plecă cu argații săi la vânătoare de prepelițe. El cutreieră felurite semănături și ajunse și la holda unei sărmame văduve. Văduva îl rugă să nu-i calce holda, căci aceasta este singurul izvor de existență pentru ea și copiii săi. Rugarea nu i-a fost însă ascultată. Boierii cu argații călcară întreaga holdă a sărmamei văduve, parcă dinadins. Ce se întâmplă însă? Întorcându-se boierul la conacul său, când voi să descălece, calul se sperie și-l trânti pe boier așa de cumplit, că rămase mort pe loc.

În noaptea zilei de 8 iulie anul 518, s-a dezlănțuit o furtună groaznică asupra Constantinopolului. Fulgerele și trăznetele se succedau unul după altul. Viforul cumplit trezi din somnul ei mortal, conștiința împăratului Anastasius I, care a săvârșit nenumărate nedreptăți Bisericii lui Hristos. Ca un nebun, plin de frică și cu groaza pe față, se vedea împăratul fugind dintr-o cameră în alta, căutând scăpare. Dimineața îl aflară mort de spaimă într-o cămăruță desnică. Pe semne îl omorâse frica de răzburarea lui Dumnezeu, pentru nedreptățile comise.

Renumitul fabulist Esop, dojeni odată pe locuitorii din Delphi pentru cultivarea rea a pământului. Locuitorii se supărară foarte și nu numai că-l închiseră, ci îi vâră în sacul lui un pocal din sfintele vase ale Templului și îl acuzară apoi, ca fur al celor sfinte. Pentru această nedreptate ce i se făcu, Esop compuse următoarea fabulă: "O broască primi la sine pe un șoarece. Îl legă cu o sfoară și voi să-l ducă în fundul apelor. Șoarecele începu să strige că se înecă.

Broasca însă nu-l ascultă. Un vultur ce observă totul, sări asupra șoarecelui și-l mănca, trase însă cu sfoară și broasca afară din apă, care avu aceeași soartă. Esop voia să zică, că Dumnezeu la rândul Său, răsplătește nedreptatea, cu toată siguranța (O mie pilde).

Taina lacrimilor. Atât timp cât încă n-ai intrat în împărăția lacrimilor, până atunci cele ascunse ale tale slujesc încă lumii, adică tu mai trăiești încă în duhul lumii acesteia și mai săvârșești încă lucrurile Dumnezeiești tot numai cu omul cel dinafară, în timp ce omul dinăuntru rămâne fără de roade, pentru că roadele lui încep cu lacrimile. Dar când vei intra în împărăția lacrimilor, atunci să știi că mintea ta a ieșit din temnița acestei lumi, a pus piciorul pe treapta unui veac nou și a început să miroase mireasma minunată a unui aer nou. Lacrimile încep să izvorască pentru că, s-a apropiat nașterea pruncului duhovnicesc. Darul, care e mama tuturor, ard de dorința să scoată în mod tainic, la lumina veacului viitor, un chip Dumnezeiesc. Dar acest fel de lacrimi, nu se aseamănă cu lacrimile care apar din cândîn când, la cei ce se liniștesc în tăcere, fie prin contemplare, fie prin citire, fie prin rugăciune.

Eu nu vorbesc de acest fel de lacrimi, ci de acelea care izvorăsc neîncetat, zi și noapte. Ochii care au ajuns la această măsură, sunt asemenea unui izvor de apă, care curge până la doi sau trei ani, iar pe urmă trece la împăcarea gândurilor. Iar după împăcarea gândurilor, sufletul, pe cât îngăduie firea, intră în acea odihnă, de care spune Sf. Pavel (Evr. 4, 3) și după această liniște plină de pace, mintea începe să privească tainele cerești. Atunci Duhul Sfânt începe să-i descopere cele cerești și în el se sălășluiește Dumnezeu, înviind în el roadele duhului. Dar mai ascultă ceva: când vei intra în împărăția împăcării gândurilor, atunci se vor lua de la tine lacrimile cele multe și vor veni în loc, lacrimi ce se dau cu măsură și la vreme potrivită (Filocalia).

Prin lupte bine-chibzuite, suferințe și lacrimi, ajungem în împărăția luminii. Întreaga Dumnezeiasca Scriptură ne adeverește aceasta. Toată lumea cerească, pământească și cea de dedesubtul pământului, preaslăvește pe Cel ce S-a umilit, a ostenit, a luptat, a suferit și S-a jertfit pentru mântuirea noastră...

Să cercetăm cu luare-aminte și să vedem poi cine a împărățit pe Scaunul Dumnezeirii? Mie mi s-a părut cum că leul are să ia împărăția! Sf. Scriptură zice: "*Iată, a biruit leul cel ce este din sămânța lui Iuda. Și, celui ce biruiește, zice Dumnezeu, îi voi da lui să șadă pe Scaunul Meu*" (Apc. 4, 5; 3, 21). Dar iată că nu văd pe

leu stând pe Scaunul Dumnezeirii. Negreșit are să ia împărăția vulturul, cel ce-și acoperă cuibul său și peste puii săi se va îndura, care și-a întins aripile sale și i-a luat pe ei și i-a ridicat pe umerii săi (2 Lege 32, 11; comp. Ieș. 19, 4; Is. 31, 5; 46, 4; 63, 9; Osia 11, 3; Apc. 12, 14). Dar iată că nici pe vultur nu-l văd pe Scaun. Oare cine este în acel fel care primește acea dumnezeiască și împărătească cinste, Căruia are a se închina toată zidirea: cea de sus și cea de jos? Privind iată, văd pe miel împărățind, stând pe Scaunul Dumnezeirii și Miel înjunghiat. Și aud pe mii de mii zicând cu glas mare: *"Vrednic este Mielul cel junghiat, să ia putere și bogăție și tărie și înțelepciune și cinste și slavă și blagoslovenie"* (Apc. 5, 6-14). Aici să luăm aminte că același și Unul este Hristos; și leu și vultur și Miel. Leu, căci a biruit lumea, pe moarte și pe iad l-au stricat. Vultur, că pe sufletele Sfinților le-a ridicat pe aripile Sale și pe umerii Săi și i-au scos pe ei din iad. Miel, căci a pățimit pentru toți. Însă când a voit a împărăți, a împărățit, nu în fața leului, nici în fața vulturului, ci în fața Mielului celui junghiat, ca să arate cum că a merge către cununa Împărăției Cerești și a veșnicei Slave, nu este altă cale, fără numai Rana și Pățimirea Celui junghiat. Astfel, oricare din pământeni voiește ca să afle acolo cununa, să-și rănească inima sa prin umilință, să-și junghie patimile sale prin omorâre și să pătimească rău întru ostenele pocăinței.

Căutând spre cele cerești, să privim și spre ale raiului. Raiul cel ce s-a descris în descoperirea Sfântului Ioan Teologul, pe lângă altele minunate și nepovestite frumuseți ale sale, are și pe această, frumusețe, că cele 12 porți ale sale sunt fiecare din câte un mărgăritar. Și atâta de mari se află acolo mărgăritarele, că din câte unul sunt făcute acele porți întregi și mari ale Raiului. Pentru această oarecine mărturisește, zicând: "Că în vedenia nopții de i se arată mărgăritare, apoi înseamnă lacrimi". La aceasta se vede unindu-se și Sf. Ioan Gură de Aur, zicând: *"Ochii lui David cu ploi de lacrimi erau înfrumusețați ca și cu niște mărgăritare"*. Mă minunez!!! Dacă sunt mărgăritarele închipuirea lacrimilor și semn de plângere, pentru ce dar, sunt acolo porți de mărgăritare, unde nu se arată nimic de lacrimi, nimic nu se aude de suspin și plâns, și toate sunt pline de nepovestită bucurie? Eu cercetând am cunoscut că acolo, prin acele porți de se va sili să intre cineva, nu va putea prin altceva, fără numai prin lacrimi. Văzut-ai că porțile Raiului cele de mărgăritare, înseamnă mărgăritarul lacrima? Și aceasta să-ți fie știut, că prin lacrimi ți se cade ție, creștine, a intra în Rai, și nu este altă intrare în Rai, fără numai prin lacrimile cele de mărgăritare. Că așa s-a orânduit de sus, căci lacrimile se fac din sfărâmarea inimii,

sfărâmarea inimii din întristare și inimă rea, întristarea și inima înfrântă din scârba cea pentru păcate și din pătimirea cea rea pentru Dumnezeu. Acest fel este calea spre odihna raiului.

Pe Iosif cel prea frumos în Egipt, l-a pregătit Domnul a merge spre scaunul și cununa împărătească, tot pe calea strâmtorărilor, a suferințelor și a lacrimilor. Mai întâi l-a trecut prin spinii persecuției, scârbe, năpraznică năpastă, temniță întunecoasă, lanțuri grele, goliciune, foame, lipsa celor de nevoie, cale lungă și legături de multă vreme. "*Că au smérit în cătuși picioarele lui și prin fier a trecut sufletul lui*". După aceea s-a învrednicit de slavă, cunună și stăpânire împărătească.

Înaltă e rânduiala proorocilor, înaltă a Apostolilor, dar nu mai prejos și a Învățătorilor, a Cuvioșilor, a feciorelnicilor, a pustnicilor și a celorlalți! Însă nici una dintre acelea n-a primit desăvârșirea fără a sa deosebită pătimire. Tuturor acestora S-a făcut model Domnul nostru Iisus Hristos. El venind pe pământ către oameni, S-a arătat în chipul a feluriți Sfinți, dar nu S-a înălțat către Slava cununii împărătești până ce n-a venit în rânduiala pătimirii. Prooroc era, spunând mai înainte cele ce erau să fie: pentru stricarea Ierusalimului, pentru Judecata zilei celei înfricoșate... Apostol era, pentru că de la Dumnezeu Tatăl a fost trimis, umblând și propovăduind pretutindeni. Doctor fără de arginți era, pentru că tot poporul căuta să se atingă de El și să se tămăduiască de neputințele sale. Mare făcător de minuni era, pentru că pe morți îi învia. Ci nu aici și-a întărit cununa slavei și a împărăției Sale. Dar unde? În rânduiala pătimirii, în cununa de spini, în vărsarea Sângelui Său. "*Că așa se cuvenea a pătimi Hristos și să intre în Slava Sa*". Și așa, vedem pe Iisus Hristos, pentru primirea morții, cu Slavă și cu cinste încununat...

O, iubitorilor ascultători! Dacă Hristos, Domnul nostru, Care a voit a intra în însăși Slava Sa, în acest fel a trebuit a pătimi, ce ne rămâne nouă de făcut? Ce fel de osteneli, ce fel de nevoință ne trebuie nouă, celor ce voim, a intra nu în a noastră slavă, ci în cea străină? În cea străină, pentru că ne-am înstrăinat de dânsa, prin păcatele noastre. "*Că din pânțece, păcătoșii s-au înstrăinat...*"

Acestea știindu-le, să părăsim tot păcatul care lesne înconjoară, trecând de sub stăpânirea întunericului în Împărăția Luminii, slujind cu trup și suflet lui Dumnezeu, Izvorul tuturor bunătăților și al fericirii noastre. Astfel lucrând, luptând cu bună chibzuială, prin strâmtorări, prigoniri, suferințe și lacrimile pocăinței, ne vom

învrednici și noi a-zice cu Proorocul David:

"Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-însa, Amin" (Ps. 117, 24; Prel. d. Sf. Dimitrie al Rost.).

DUHUL SFÂNT, DUMNEZEU

ubitorul mântuirii și fericirii noastre vremelnice și veșnice, Dumnezeu Tatăl, ne-a dat și ne dă mântuire prin: Activitatea, Jertfirea și Proslăvirea Unicului Său Fiu, Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul. De asemenea, El ne dă nouă viață vremelnică și veșnică, prin Duhul Său cel Sfânt (Ps. 103, 30; Iov. 27, 3-4; Rom. 8, 10-11; F. Ap. 17, 25).

În Elveția sunt așa numitele "vâi ale morții". Acestea sunt niște vâi închise de munți și ferite de orice vânt. Dar vai, oamenii de acolo sunt mai mult bolnavi și mor mai curând decât prin alte locuri. Așa sunt și sufletele peste care nu suflă vântul Duhului Sfânt, bolnave, mortificate și moarte în fărădelegi.

Într-o țară întreagă, întregul Egipt, cu un popor de milioane de oameni, trăiește lumea din revărsarea Nilului. Fără această revărsare, întreg Egiptul ar fi o pustietate de nisip ca și Sahara. Așa e și viața noastră sufletească. Ea trăiește din revărsarea harului Duhului Sfânt. Fără această revărsare, viața noastră cea sufletească este o pustietate a păcatului.

Un pelerin plecă să cerceteze locurile Sfinte, unde a învățat și a murit Domnul. După un timp de călătorie fericită, ajunsese într-un deșert fără de oameni, unde rătăci. Isprăvindu-i-se merindea, căzu la pământ istovit de foame și de sete, și își aștepta moartea. În acel timp de grea primejdie, iată se apropie de el un pustnic, care-i dă de mâncare și băutură. Apoi îl ridică, și nu numai îl îndreptă pe calea către țintă; ci îl și însoți. Noi suntem acel pelerin, plecați în căutarea celor cerești. De câte ori nu ne abatem noi, de la calea cea dreaptă și rătăcim în deșertul vieții păcătoase, lumești, punându-ne sufletul în primejdie? Cât de dorit ne-ar fi atunci, prietenul mântuitor și îngrijitor, care să ne călăuzească pe calea cea dreaptă, să ne sprijinească scopul nostru. Un astfel de Prieten ne este Duhul Sfânt, Mângâietorul, Duhul adevărului, atotprezent, trimis de Mântuitorul Apostolilor și creștinilor. El ne luminează, ne întărește, ne sfințește, sălășluindu-se întru noi (350 pilde).

Duhul Sfânt este Acela care zice: *"Părtaş sunt Eu tuturor celor ce se tem de Tine"* (Ps. 118, 63). Dumnezeu lucrează în Biserica Sa

prin Duhul Său cel Sfânt. Toate slujbele, în frunte cu Dumnezeuasca Liturghie, toate tainele, toate lucrările din Biserică, sunt lucrarea Duhului Sfânt. Fără Duh Sfânt - zice un Sfânt Părinte - nu este nici Biserică, nici Preot, nici predică, nici slujbă, nici taină". Dumnezeu lucrează în Biserica Sa pururea, prin Duhul Sfânt, la: luminarea, curățirea, sfințirea și îndumnezeirea adunărilor binecredincioase, prin cele șapte Taine: Botez, Mir-Ungere, Pocăință, Împărtășire, Căsătorie, Maslu și Preoție. Sfântul Chiril al Ierusalimului, vorbind în catehezele sale, despre Duhul Sfânt, zice așa: "Apa este o icoană simbolică și foarte expresă a Duhului Sfânt. Cerul este locuința îngerilor, cerul, însă s-a format din apă. Pământul e locuința oamenilor, dar și pământul s-a format tot din apă, și pentru că lumea s-a creat în șase zile, Duhul Domnului S-a mișcat și a lucrat în ape. Începutul lumii a fost apa, și începutul Dumnezeieștii Evangheliei a fost râul Iordanului.

Apa a fost sfârșitul Testamentului Vechi și începutul Testamentului Nou, deoarece Ioan Botezătorul a fost cel din urmă, dar și cel mai mare dintre prooroci... Prin apă există toate. Tot așa (și cu mult mai mult) prin Duhul Sfânt. Ea pică din cer sub o formă, dar produce efecte felurite, precum și Darurile Duhului Sfânt. O fântână umezește toată arătură (Nilul umezește Egiptul, dându-i viață). Aceeași ploaie pică din cer pe pământ, dar în multe (și felurite) chipuri își arată ea puterea: pe crin, pe garoafă, pe trandafir, pe iacintă, pe viorea, și pe celelalte flori cu culori" (și miresme) felurite (Catehezele 3 și 16 ale S. Chiril).

Astfel precum sunt feluritele efecte produse de ploaie și în genere de apă, așa multe și felurite sunt efectele produse prin harul Duhului Sfânt, ce se revarsă din cer peste sufletele credincioase și iubitoare de Dumnezeu, precum odinioară asupra Proorocilor (Fac. 41, 38; Ieș. 31, 3; 35, 31; Num. 11, 16-30; 27, 18; Lc. 1, 15), asupra Apostolilor (F. Ap. 2, 4; 4, 31-38; 6, 5; 9, 17), asupra creștinilor (F. Ap. 8, 17; 10, 44; 11, 15). Duhul Sfânt din grația Sa, prin Botez ne renaște, prin Mir-Ungere ne împuternicește, prin Sfânta Împărtășanie ne nutrește, sfințește și îndumnezeiește, prin pocăință ne iartă păcatele, prin căsătorie confirmă ordinea socială, prin Sf. Maslu ne tămăduim sufletește și trupește; iar prin Preoția Sfântă ne facem organe sfințite, pentru serviciile sfințirii Bisericii, adică a oamenilor credincioși.

Acestea știindu-le, ni se cere imperios, ca și noi toți creștinii - cler și popor - dornici de mântuire, să folosim Dumnezeieștile Taine și darurile Duhului Sfânt, prin care se revarsă asupra și în ființa noastră creștinată, mari bogății și binefaceri duhovnicești

și trupești, spre a putea dobândi și veșnicile făgăduințe ale statornicei fericiri în Împărăția Cerurilor. Toți creștinii binecredincioși, osârdnici în lupta cea bună, care păstrează Duhul lui Dumnezeu în ființa și activitatea lor, dobândesc fericita viață vremelnică și veșnică; iar cei care păcătuiesc împotriva Sfântului Duh, fără de părăsire, îndreptare și pocăință, se prăbușesc în muncile iadului vremelnic și veșnic.

"Prin Sfântul Duh este pricina cea atotmântuitoare. De suflă spre cineva Acesta, după vrednicie, curând îl ridică din cele de pe pământ, îl într-aripează, îl crește și sus îl așează... Prin Duhul Sfânt este îndumnezeirea tuturor, bunavoiere, înțelegerea, pacea și binecuvântarea, că întocmai lucrător este cu Tatăl și cu Cuvântul... Acestuia I se închină oștile cele de sus cu toată suflarea celor de jos" (Antifon gl. 6; Ioan 14, 16, 26; 15, 26; 2 Cor. 13, 14; 1 Petru 4, 4; Apc. 4; 5; 7; 14; 21; 22).

Cugetări Duhovnicești

"Eu - zice Proorocul Daniil - (măhnindu-mă în robia Babilonului) mi-am îndreptat fața către Domnul Dumnezeu, stăruind în rugăciune, în rugi fierbinți, cu post, sac și cenușă. Așa rugându-mă Domnului Dumnezeu, m-am mărturisit, zicând: "O, Doamne, Dumnezeule cel mare și minunat, care păzești legământul și mila celor ce Te iubesc pe Tine și iau aminte la poruncile Tale! Păcătuit-am, fărădelege am făcut, ca și cei nelegiuți ne-am purtat. Răsculatu-ne-am și ne-am depărtat de la poruncile și de la orânduirile Tale. N-am ascultat de servii tăi prooroci, care ne-au grăit întru Numele Tău, către împărații noștri, mai-marii noștri, părinților noștri și către tot poporul cel din țară. A ta, Doamne, este dreptatea; iar a noastră rușinarea fețelor noastre, precum se arată astăzi oamenilor, din pricina fărădelegilor ce le-am săvârșit împotriva Ta.

Doamne, Dumnezeule, a noastră este rușinarea fețelor, a împăraților noștri, a mai-marilor noștri și a părinților noștri, căci noi am păcătuit Tie. A Domnului Dumnezeului nostru este milostivirea și îndurarea. Răsculatu-ne-am împotriva Lui. N-am ascultat de glasul Domnului Dumnezeului nostru, ca să umblăm în Legea Lui, pe care ne-a dat-o nouă prin mâna servilor Săi Prooroci (Dascăli ai credinței, nădejdei și dragostei curate și sfinte). Tot Israelul a călcat legea Ta și s-a depărat ca să nu mai audă glasul tău. Vărsatu-s-au peste noi blestemul și jurământul scris în Legea lui Moisi, slujitorul lui Dumnezeu, căci am păcătuit împotriva Ta. Și a adevărit cuvintele Sale pe care le-a grăit către noi și către judecătorii noștri care au cârmuit peste noi, căci a voit ca să abată peste noi strașnic prăpăd, care nu s-a mai întâmplat niciodată sub cer, asemenea celui din Ierusalim. Precum este scris în legea lui Moisi toată această nenorocire s-a năpustit asupra noastră, dar n-am îmbunat fața Domnului Dumnezeului nostru, prin a ne întoarce de la fărădelegile noastre și prin a lua aminte la adevărul Lui. Gândit-a îndelung Domnul asupra

nenorocirii și a abătut-o peste noi, căci drept este Domnul Dumnezeuul nostru în faptele pe care le-a făcut, dar noi n-am ascultat de glasul Lui.

Și acum, Doamne, Dumnezeuul nostru, Tu care ai scos pe poporul tău din pământul Egiptului cu mână tare și te-ai făcut vestit până în ziua de astăzi, păcătuim-am, fărâdelege am făcut. O, Doamne! întoarce-se după milostivirile Tale toată mânia și toată vâpaia urgiei Tale, de la cetatea Ierusalimului, de la muntele cel Sfânt al Tău! Căci pentru păcatele noastre și pentru fărâdelegile părinților noștri, Ierusalimul și poporul Tău au ajuns de oară pentru toți vecinii noștri. Și acum, Doamne, Dumnezeuul nostru, ascultă rugăciunea servului tău și ruga lui fierbinte, și luminează fața Ta peste Templul Tău pustiit, pentru Numele Tău cel Sfânt! Doamne, Dumnezeuul meu, pleacă urechea Ta și ne auzi, deschide ochii Tăi și vezi pustiirea noastră și cetatea în care se cheamă numele Tău. Căci nu pentru dreptățile noastre aducem înaintea ta rugăciunile noastre cele fierbinți; ci pentru milele Tale cele mari. O, Doamne, auzi-ne! O, Doamne, iartă-ne! O, Doamne, ia aminte și nu fii târzielnic, pentru Numele Tău, Dumnezeuul meu; căci Numele Tău îl poartă cetatea și poporul Tău!"

Pe când eu grăiam și mă rugam, *mărturisindu-mi păcatul meu și al poporului meu Israel*, și cădeam cu ruga mea fierbinte înaintea Domnului Dumnezeuului meu, pentru muntele cel sfânt al Dumnezeuului meu, pe când încă vorbeam în rugăciunile mele, a venit repede în zbor iute, omul Gavriil, pe care-l văzusem mai-nainte într-o vedenie. Și apropiindu-se, s-a atins de mine în vremea aducerii jertfei de seară, zicându-mi: "Chiar acum am sosit ca să-ți deschid mintea, luminându-te. Când tu ai început să te rogi (mărturisindu-ți păcatele tale, ale părinților și neamului tău), poruncă mi-a fost dată (de la Dumnezeu), și eu am venit ca să-ți vestesc, că tu ești un om iubit de Dumnezeu. Ia aminte la poruncă și fii băgător de seamă la vedenie..." (Dan. 9).

"Dumnezeu luminează este și nici un întuneric nu este întru Dânsul. De vom zice că avem împărtășire cu Dânsul, dar umblăm în întuneric, mințim și nu facem adevărul. De vom zice că n-avem păcat, pe noi înșine ne înșelăm, și adevărul (cuvântul Lui) nu este întru noi. De ne vom mărturisi păcatele noastre, credincios este și drept, ca să ne ierte nouă păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea. De vom umbla în lumină, precum El este în lumină, împărtășire avem unii cu alții, și Sângele lui Iisus Hristos, Fiul Lui, ne curăță pe noi, de tot păcatul..." (1 Ioan 1, 6-10; comp; Efs. 5, 8-20; Evr. 9, 14). "Fericiti cărora s-au iertat fărâdelegile și cărora s-au acoperit păcatele. Fericit bărbatul căruia, nu-i va socoti Domnul păcatul, nici este în gura lui vicleșug" (Ps. 31, 1-2).

PĂCATELE STRIGĂTOARE LA CER

RĂZBUNAREA PENTRU PĂCATELE STRIGĂTOARE LA CER

umnezeiasca Scriptură și Sfânta Tradiție ne arată că mulți oameni, chiar și creștini, din cler și popor, săvârșesc adeseori păcate grele, păcate strigătoare la cer (Vezi Mărturisirea Ortodoxă p. III. intr. 42; Fac. 4, 10; 18, 20; Mal. 3, 5; Ieș. 21, 15). La toate acestea, după ce frate creștine, te-ai socotit bine, mărturisește oricâte ai păcătuît, după cum îți arătăm și aici mai jos.

1. Am ucis pe cineva cu voia mea ?

"...De ce ai făcut aceasta? - a zis Domnul fraticidului Cain - glasul sângelui fratelui tău, strigă către Mine din pământ. Și acum, blestemat să fii tu pe pământul care a deschis gura să primească sângele fratelui tău, din mâna ta..." (Fac. 4, 8-14). Vezi și despre Avesalom (2 Împ. 13; 18; 1 Ioan 3, 12).

Judecată! O, judecată! Odinioară un creștin bun cu soția lui, neavând copii, aflând un copil lepădat în cale, l-au luat și l-au crescut. Ajungând copilul în vârstă, a ieșit om cu fire rea, cugetând rău, vrăjmășește, contra celui ce l-a crescut. Tatăl său adoptiv, fiind neguțător, l-a luat pe fiul său ca tovarăș cu sine la neguțatorie. Nepriceputul și nerecunoscătorul fiu, râvnind la bani și avuție, a omorât pe tatăl și binefăcătorul său și i-a luat banii. După aceea muștrându-l conștiința, s-a căit, ca și Iuda Iscarioteanul, și mergând la scaunul spovedaniei, și-a mărturisit înaintea Duhovnicului păcatul său. Duhovnicul auzind, i-a zis: "Mare și greu este păcatul acesta ce ai făcut. Du-te și dă la săraci toată avuția aceea ce ai luat-o. După aceea adună-ți și averea ta, și o dă milostenie la

săraci, știind că Dumnezeu este multmilostiv și va face milă cu tine". Paricidul primind cu toată credința și dragostea canonul dat de Duhovnicul iscusit, s-a dus și a împlinit întocmai cele zise.

După aceea, trecând ucigașul acela pe lângă cimitirul unde era îngropat mortul, auzi un glas strigând: "Judecată-ă-ă-ă! O! Judecată!" Mirându-se el mult de aceste cuvinte strigătoare: "Judecată! O! Judecată!" s-a îngrozit și a alergat la Duhovnicul lui, spunându-i de acele înfricoșătoare strigări auzite. Duhovnicul auzind, se miră de minunea aceea, cum că grăia mortul, cerând "judecată". Apoi l-a întrebat: "Odată l-ai auzit strigând așa, ori de mai multe ori"? Paricidul a răspuns: Ori de câte ori am trecut pe acolo, unde este îngropat, l-am auzit strigând așa!" Duhovnicul mirându-se de cele ce i se spunea, a zis: "Mare este păcatul tău! Dacă ai dat avuția lui pe care ai răpit-o și pe a ta toată, la săraci, și încă tot mai strigă, apoi groaznic de greu e păcatul tău!!!... Mergi iarăși pe acolo unde-i îngropat cel ucis de tine și de va striga iarăși tot așa, tu să-i zici: "Până când?" și apoi ascultă ce va zice mortul acela către tine".

Mergând paricidul, cum îl sfătuiše Duhovnicul, a trecut iarăși pe la locul acela. Atunci auzi iarăși de la mort, același cuvânt strigând: "Judecată-ă-ă-ă! O! Judecată!" Paricidul ascultând cu mare înfiorare, a întrebat: "Până când?"; iar mortul i-a răspuns: "Până în zece ani". De acolo mergând la Duhovnicul său, i-a spus taina aceea, dar nici el, nici Duhovnicul, n-au putut cunoaște ce voiește Dumnezeu... Duhovnicul rămânând ca uimit, nedumerit și nepricepându-se ce canon, ori sfat să-i mai dea, i-a zis: "Mergi de așteaptă vremea și dacă se vor împlini cei zece ani, să vii iarăși la mine".

Plecând de la Duhovnicul său numai cu acest sfat, paricidul așteptă cu mare frică și groaznic cutremur trecerea vremei acestor zece ani, cugetând cu înfricoșare, ziua și noaptea, ce răspuns și ce judecată îi va da Dumnezeu. După împlinirea celor zece ani, paricidul s-a dus la Duhovnicul lui, și întorcându-se prin cetate, a intrat într-o măcelărie de unde a cumpărat un cap de oaie și a plecat spre casa lui, ca să-l gătească. Mergând pe drum (o, mare și înfricoșată minune!), din săculețul în care pusese capul de oaie, curgea sânge (groaznică povestire!) Oamenii văzând, îl opriră în loc, întrebându-l: "Ce ai în săculețul acela, de curge sânge? Ce sânge este acesta?" Iar el le-a răspuns: "Nu știu! Am cumpărat un cap de oaie de la măcelărie și l-am pus înăuntru, ca să-l duc acasă, să-l fierb". Oamenii curioși, îi luară săculețul din spate și deschizându-l, văzură într-însul un cap de om. Atunci l-au înconjurat, l-au legat

și l-au dus la judecată. Acolo mărturisind adevărul, cum a ucis pe tatăl său, care l-a aflat lepădat în cale și luându-l l-a crescut, după care și-a luat pedeapsa ce i se cădea... Iată așa se împlini, după zece ani, cuvântul mortului ce striga din mormânt: "*Judecată-ă-ă! O! Judecată!*" (a).

Cain și Abel văzând pe părinții lor aducând jertfă lui Dumnezeu, au adus și ei la fel. Dumnezeu a căutat spre jertfa lui Abel; iar spre jertfa lui Cain n-a căutat. Cain s-a mâniat pe fratele său Abel și scoțându-l cu vicleșug și minciună afară la câmp, s-a aruncat asupra lui și l-a omorât. Atunci Dumnezeu a zis lui Cain: "Unde este Abel, fratele tău?" Cain a răspuns: "Nu știu. Au doară sunt eu păzitorul fratelui meu?" Și Dumnezeu i-a zis: "Ce ai făcut? Glasul sângelui fratelui tău strigă către Mine din pământ. Și acum blestemat să fii tu pe pământul care și-a deschis gura să primească sângele fratelui tău din mâna ta. Când vei lucra tu pământul, el nu-ți va mai da puiera sa. Gemând și fugar vei fi tu pe pământ"

Cruzimea lui Irod cel Mare și pedepsirea lui. Această stărpitură de om, de neam Idumeu, furase cu vicleșug domnia stăpânilor săi, Asmonei. Căsătorindu-se cu o nepoată a lor, Maria, spre a mușamaliza vânzarea, mai pe urmă a ucis-o. Mai-nainte înecase prin trădare pe cumnatul său Aristobul. Condămnase la moarte pe un alt cumnat, Iosif și pe Ircan al II-lea, ultimul domnitor al biruitei dinastii israelite. După ce și-a ucis soția, a pus să omoare și pe mama ei, Alexandra, și pe copiii lui Baba, pentru că erau înrudiți de departe cu Asmoneii. Acest monstru se desfăta, când a pús să ardă de vii: pe Iuda din Sorifeu, pe Matei din Margaloth, dimpreună cu alte căpetenii ale fariseilor. Acest Irod temându-și tronul, suflând cu vrăjmășie de moarte asupra Pruncului Iisus, a trimis ostași și a omorât, mai rău de cât niște fiare, 14.000 de prunci mici până la 2 ani, cu scopul infernal de a ucide și pe Hristos.

Mânia Divină s-a deslănțuit mai groaznic asupra ucigașului Irod. Înfuriat, a vrut să se sinucidă, înjunghiindu-se cu un cuțit, dar n-a reușit. Pe patul de moarte fiind, a poruncit a se uide Arhelau, al treilea copil al său. "Dumnezeu - istorisește Iosif

(a) Mărgăritarele Sf. I. Hrisostom. Vezi păcatul avorturilor și pedepsirea mamelor ucigașe de prunci în "Judecata particulară". pg. 47-53, de autor.

- voind a face pe Irod să sufere pedeapsa nelegiurii sale, boala sa a sporit mereu. O căldură lentă ce nu se arăta deloc pe dinafară, îl ardea și-l mistuia pe dinăuntru. Avea o foame atât de violentă, că nimica nu era de ajuns pentru a-l sătura. Intestinele sale erau pline de bube. Colici violente îl făceau a suferi dureri, grozave. Picioarele sale erau umflate și vinete. Părțile trupului cele ascunse, erau atât de stricate, că se vedeau ieșind dintr-însele viermi. Nervii săi erau cu totul retrași. Nu respira decât cu mare anevoie și răsuflarea sa era atâta de rea, că nimenea nu se putea apropia de el. Convulsiile ce-i agitau tot trupul, îi dădeau o forță neînvinsă. Toți aceia cari priveau, cu un spirit de milă, starea în care se găsea acest nefericit principe, erau de acord, că aceasta era o pedeapsă văzută, a lui Dumnezeu, spre a-l pedepsi pentru cruzimea și nelegiuirile sale".

Cruzimile împăratului Irod Antipa și pedeapsa lui.

Acesta era unul din fiii lui Irod cel Mare, care moștenise Galileea și Perea. El era lipsit de inteligența și caracterul energic al tatălui său. În schimb era putred de felurite vicii. Era înșelător, desfrânat, ambițios și crud. Domnia sa a fost liniștită aproape vreo 30 de ani, până la nelegiuita lui însoțire cu Irodiada, soția fratelui său Filip și nepoată de frate. Aceasta a fost începutul tuturor nefericirilor casei sale și a poporului său. Aducând pe Irodiada în palat, și-a alungat soția sa legitimă, care era fiica lui Aretas al IV-lea, regele Arabilor. Aceasta a dat naștere unui război, sângeros, între Arabi și Israeliți, în care s-a vărsat mult sânge. Acest Irod fiind muștrat de Sf. Ioan Botezătorul: "*Nu ți se cuvine ție, ca să ai de soție pe femeia fratelui tău*", la îndemnul Irodiadei l-a închis în temnița castelului Maheront, și la cererea fiicei sale, Salomeia jucătoarea, i-a tăiat capul. El s-a împăcat cu Pilat, cu care era certat, și s-au învoit a-L osândi la moarte pe Mântuitorul, după ce a poruncit să-l îmbrace în batjocură, într-o mantie strălucită, pentru că n-a vrut a-i da nici un răspuns la întrebările lui.

Răzbunarea Divină l-a pedepsit, chiar din viața aceasta. Armatele sale au fost nimicite de Aretas. Castelul Maheront a fost ocupat de Arabi. Evreii au văzut în acest dezastru, o pedeapsă Divină pentru uciderea Sf. Ioan Botezătorul. Câțiva ani mai târziu, împăratul Romanilor, în urma unor abateri, l-a dezbrăcat pe Irod de demnitățile lui, i-a confiscat averea și l-a exilat, dimpreună cu Irodiada, la Lion în Galia, la anul 38, la patru ani și jumătate după ce Mântuitorul fusese adus înaintea lui, să fie ocărât și batjocorit. Acolo, Irod și Irodiada, au murit în neagră mizerie. De asemenea

Salomeea, căsătorindu-se cu unchiul său Filip, regele Ituriei și Traconidei, apoi cu vărul său Aristobul, regele Colcisului, după multe nelegiuiri, trecând iarna pe deasupra unui râu înghețat, s-a rupt gheața sub ea și după ce trupul i s-a cufundat în apă, sloiul de gheață revenind la locul lui, i-a tăiat capul, care a rămas deasupra pe gheață, trupul i-a rămas spânzurat sub gheață, înpleticindu-i apa picioarele, așa cum le înpleticise în jocul pantomimei, cu care a comis crima odioasă din Maheront. Iată cum a ajuns-o și pe ea urgia Divină.

Cruzimea și pedepsirea lui Irod Agripa. Acest Irod Agripa I, întrebuintă puterea ca să maltrateze pe unii din Biserică. El a pus de a prins și a tăiat cu sabia pe Sf. Ap. Iacob, fratele lui Ioan. Văzând că această nelegiuire era plăcută Iudeilor (așa cum multe nelegiuiri plac majorității lumii purtătoare în zadar a numelui creștinesc) a adăugat a prinde și pe Petru și a-l întemnița. El ar fi condamnat la moarte și pe Petru, dar Mântuitorul Hristos, prin Îngerul Său, l-a scos din lanțuri și din temniță într-un chip minunat, economisindu-l pentru predicarea Evangheliei.

Persecuția ce întreprinse Irod asupra Apostolilor, nu rămase mult timp nepedepsită, și Îngerul executor al Dreptății Dumnezeuști, îl făcu curând a suferi pedeapsa ce merită, pentru nelegiuirea sa. Sf. Apostol și Ev. Luca, istorisește în Faptele Apostolilor (cap. 12), că Irod se duse din Iudeia la Cesaria, și că într-o zi de sărbătoare arătându-se îmbrăcat cu o haină regală, și șezând pe tronul său, vorbea înaintea poporului, care striga în aclamațiile sale: "Este vocea unui Dumnezeu și nu a unui om". În acel moment, un Înger al Domnului îl lovi și fiind mâncat de viermi, el muri.

Este locul de a ne mira de perfecta conformitate ce se întâlnește între Sfânta Scriptură și Iosif, în istorisirea acestui miracol. Căci iată sincera mărturisire ce el face de acest important adevăr, în cartea a nouăsprezecea din istoria sa. "În anul al treilea al domniei sale, el celebră în cetatea Cesariei, ce se numea odinioară turnul lui Straton, jocuri solemne în onoarea împăratului. Toți cei mari, și toată nobilimea din provincie, se găsiră la acea sărbătoare; iar a doua zi după aceste spectacole, Agripa veni dis-de-dimineată la teatru, cu o haină a cărei fund era de argint, lucrată cu atâta artă, încât, când soarele-l bătea cu razele sale, strălucea de o lumină atât de vie, că nu-l putea privi cineva fără a fi mișcat de un respect amestecat cu frică. Atunci acei lași lingușitori, ale căror discursuri otrăvitoare răspândeau un venin mortal în inima Principilor, începură a striga, că până atunci ei nu considerase pe regele lor

de cât ca pe un om, dar că ei vedeau acum că se cuvenea a-l onora ca pe un dumnezeu, și a-l ruga de a le fi favorabil, fiindcă el părea că nu era ca ceilalți, de o condiție muritoare. Agripa suferi această nelegiuire, pe care ar fi trebuit a o pedepsi foarte riguros.

Însă îndată ridicându-și ochii, el văzu un Înger deasupra capului său pe o funie întinsă în aer, și nu avu greutatea de a cunoaște că acel Înger era prezicerea nefericirii sale, după cum odinioară fusese al fericirii sale. Atunci el scoase un adânc suspin, și simți în acel moment, măruntaiele sale sfâșiate de dureri nesuferite.

Irod se întoarse către oamenii săi, și le zise: "Iată, acela pe care voi voți a-l face să se creadă a fi nemuritor, gata de a muri, și această necesitate inevitabilă, nu putea fi o convingere mai grabnică de minciuna voastră. Însă trebuie a voi tot ce Dumnezeu voiește. Eram prea fericit, și nu era principe a cărui fericire ar fi trebuit să o pizmuiesc". Isprăvind aceste cuvinte, el simți durerile sale sporind încă. Îl duseră în palatul său, și zvonul se răspândi că era gata de a-și da duhul. Îndată tot poporul, cu capul acoperit de un sac, după obiceiul părinților noștri, făcu rugăciuni la Dumnezeu pentru sănătatea regelui său, și tot aerul răsună de strigăte și de plângeri. Atunci principele, fiind în cea mai de sus cameră a palatului său, văzându-i de acolo prosternați la pământ, nu-și putea opri lacrimile; și acele crude dureri neîncetând de cinci zile, îl luară în anul cincizeci și patru al vieții, care era al șaptelea an al domniei sale. El domni patru ani sub împăratul Caius, dintre care în cei dintâi trei ani n-a avut decât Tetrarhia care fusese a lui Filip, și se adăugă în anul al patrulea Tetrarhia lui Irod; și în cei trei ani ce el domni sub Claudie, acest împărat îi dădu și Iudeea, Samaria și Cesaria (a).

2. Am făcut sodomie bărbat cu bărbat și femeie cu femeie, eu cu altul și altul cu mine?

"Bărbații cetății Sodomei, au înconjurat casa (lui Lot în care erau găzduiți cei doi Îngeri Dumnezeiești) de la cel tânăr, până la cel bătrân și tot poporul împreună. Și au chemat afară pe Lot și au zis către dânsul: "Unde sunt bărbații care au intrat la tine noaptea? Scoate-i la noi ca să ne împreunăăm cu ei" (Fac. 19, 4-5; Jud. 19, 22-30; Rom. 1, 24-28; 1 Cor. 7, 2; Evr. 13, 4; (b). Acest cumplit păcat oprește pe făptaș 15 ani de la Sf. Împărtășanie (c). Sf. Ioan Postnicul în

(a) Ist. Bis. Ep. Eusebiu al Cesariei. (b) Vezi și tâlcul și subânsemnările lor din tâlcuirea lui Teofilact la cele 14 epistole ale Sf. Ap. Pavel. Vezi și întreb. 7-a din întrebările ce se pun femeilor la Sf. Mărturisire, din Molitfelnic. (c) Can. 7 și 58 al Sf. Vasile, can. 4 al Sf. Grigore de Nissa.

can. 35 din "Pidalion" îi reduce canonul la 8 ani oprire de Sf. Împărtășire, dacă face pocăință mâncând uscat după ceasul al 9-lea (ora trei după-amiază la noi) și 200 metanii pe zi. În vremea acestui canon i se dă voie a lua Aghiazmă Mare la Sf. Naștere, la Bobotează, la Sf. Înviere, la Sf. Apostoli Petru și Pavel și la Adormirea Maicii Domnului.

"Carele va face cu muierea sa afară de fire, acela Preot să nu se facă, ci numai să se despartă de tot de dânsa, și dacă se va despărți, atunci să se canonisească, 15 ani să nu se cuminițe" (Pravila bis. Matei Basarab, gl. 231).

3. Am asupra pe cei săraci, pe văduve, orfani, neputincioși și lipsiți?

Omul care sărăcește din cauza nenorocirilor, din pricina ocupațiilor pentru viața socială sau pentru alte cauze binecuvântate, trebuie ajutat. Cei cari asupresc pe aceștia păcătuiesc groaznic. *"Pe sărac și pe mișel a asuprit, cu jaf a jefuit, zălogul nu l-a dat înapoi, și la idoli a pus ochii săi, fărădelege a făcut. Cu camătă a dat, adaos a luat; acesta cu viață nu va viețui; pentru că toate fărădelegile acestea a făcut, cu moarte va muri; sângele lui asupra lui va fi"* (Iez. 18, 12-13; Ieș. 22, 21-27; Mal. 3, 5; F. Ap. 6, 1; Is. 58; Amos 5, 10-13; Mt. 25, 31-46).

Văduva și bogatul lacom. Un bogătan lacom luase pe nedrept mica moșioară a unei văduve sărmâne, pentru a-și mări grădina sa. Într-o zi pe când nesățiosul bogătan se plimba satisfăcut prin grădina mărită și împrejmuită gospodărește, văduva nedreptățită veni la el cu un sac gol și-i zise plângând: "Te rog, domnule, să mă lași să iau din pământul moștenit de la părinții mei, numai atât cât intră în sacul acesta". Bogatul privind-o cu îngâmfare i-a răspuns: "Da, îți dau voie. Iată, îți împlinesc această proastă rugare". Văduva atunci umplu sacul cu pământ și apoi îl rugă iarăși: "Acum, mai am o rugămintă: fă bine și ridică-mi sacul pe umeri!" Bogatul nefiind dedat cu munca grea, se codi. Văduva stărui mereu cu rugărilor, până ce s-a hotărât acela să-i ajute. Pe când se trudea să ridice sacul, văzând că nu poate, strigă oftând: "Nu-i cu putință. E prea greu!" Atunci văduva i-a zis: "Apoi vecine, dacă numai sacul acesta umplut cu pământ îți este prea greu, apoi cum o să-ți fie tot pământul moșioarei mele, ce mi-ai răpit-o, care te va apăsa veșnic în viața de dincolo! Aici nu te silește nimenea peste putere, dar acolo te vor bate drăcii cu bice de foc și cu felurite torturi, ca să ridici!"... Bogatul înspăimântându-se de cuvintele văduvei, i-a

dat moșioara înapoi, cu hotărârea de a nu mai nedreptăți pe nimeni în viitor. Vai! Vai! Vai și amar celor ce asupresc pe săraci și necăjiți. Ruinarea multor case și palate boierești, precum și pustiirea multor cârciumi și case de dezmaț, adevăresc pedeapsirea vremelnică și veșnică a asupritorilor.

După faptă și răsplată. Un om bogat cu numele Săvoiu, porunci servitorilor să alunge, dintr-una din multele sale case, pe o biată văduvă cu cinci copii, pentru că nu putea să plătească chiria. Când veniră servitorii, mama spuse srâmtorată: "Ah, îngăduiți-mă puțin; poate că stăpânul vostru are să aibă milă de noi; vreau să merg la el și să-l rog". După aceea merse cu patru din're copii la omul bogat, (căci unul zăcea bolnav) și toți îl rugară fierbinte, să nu-i izgonească. Săvoiu însă zise: "Nu pot să-mi schimb porunca, rămâne așa cum am hotărât; plătiți-vă datoria".

Mama plânse amarnic și zise: "Vai ! lasă-mă cel puțin sub acoperiș, până se va face sănătos copilul meu cel bolnav". Săvoiu întoarse spatele nefericitei mame și bieților copii, care plângeau, se rugau și îngenunchiau la pământ înaintea lui. Nepăsător, merse în pavilionul din grădină ca să se odihnească, așa cum era obișnuit.

Era însă o după masă înăbușitoare și nici un fir de aer nu se mișca. Pe lângă grădină curgea la vale un râu. Pe neașteptate, Săvoiu auzi de pe mal un freamăt de vânt, a cărui răcoare se întinse; lui însă îi sună ca plânsul copiilor și al bieteii văduve, și începu să fie neliniștit pe pernă. În curând râul începu să vâjâie mai tare; lui i se părea că stă pe țărnul unei întinse mări bântuită de valuri, și se rostogoli pe perna de fulgi. Când ascultă din nou, răsună din depărtare tunetul unei furtuni ce se iscase; atunci crezu că aude "Glasul Dreptății". Se sculă, merse la servitori și le porunci să deschidă casa bieteii văduve. Dar ea plecase cu copiii în pădure și nu putu fi găsită nicăieri. Între timp vijelia se apropiase. Săvoiu tremura la auzul bubuiturilor puternice ale tunetelor, și umbla de colo până colo ca un fugărit, plin de teamă și neliniște. A doua zi află că copilul bolnav murise în pădure și mama cu restul copiilor găsisse găzduire în altă parte. Săvoiu începu să urască grădina cu pavilionul și perna, și îi fu groază de întunericul liniștit al nopții. Curând după aceea căzu într-o boală grea. În aiureala căldurilor pomenea totdeauna freamătul trestiei, vâjâitul râului și mugetul înăbușit al furtunii. Astfel își dădu sufletul (Trad. E. Vasilescu parabole o. c.).

"Orice ați făcut unuia din acești mai mici ai Mei, Mie Mi-ați făcut" (zice Domnul). (Mt. 25, 40, 45; comp. Prov. S. 14, 31; 17, 5; Zah 2, 8; Mat. 10, 40-42; Evr. 6, 10, 8; 2 Lege 27, 19).

Pedeapsa episcopului lacom ce oprișe averea minorului.

Un orașean din Kiev îmbolnăvinduse, văzând că e aproape să moară, a luat, 1000 grivne de aur și 100 grivne de argint și i-a dat în seama unui alt locuitor din acel oraș, anume Serghie, ca să păstreze aurul și argintul acela până când fiul său Zaharia va crește mare și apoi să-i dea. După moartea tatălui său, Zaharia făcându-se mare, de 18 ani, a vrut să-și ia aurul și argintul său de la Serghie. Acela însă, cuprins de lăcomie, a tăgăduit mințind: "N-a lăsat tatăl tău nimic la mine", și n-a vrut să-i dea banii. Zaharia văzându-se nedreptățit, i-a zis: "Dacă tăgăduiești așa, să mergi în Biserica Pecerscăi și mărturisește înaintea Precistei că n-ai luat nimic de la tatăl meu". Lacomul Serghie s-a dus și a jurat acolo, dar când a vrut să sărute Sf. Icoană, n-a putut nici într-un chip să se apropie de dânsa. După ce a ieșit din Sf. Biserică, l-a răpit pe el duhul necurat și l-a muncit până ce a dat tot aurul și argintul lui Zaharia. Pentru jurământul strâmb a fost bătut și judecat de împărat ca răzvrătit, și i s-a luat toată averea. (Min. 308 a Maicii Domnului).

Așa au pățit și pățesc mulți. Pentru aceea, cei ce au răpit și au nedreptățit pe aproapele lor, au fost și sunt pedepsiți în felurite forme, pierzându-și și averea lor.

4. Am oprit simbria - plata - slugilor, lucrătorilor...?

"Iată plata lucrătorilor celor ce au secerat țarinile voastre - pe care o opriți voi - strigă; și strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaot au intrat" (Iac. 5, 4-6; Vezi . Levit. 19, 13; II Lege 24, 14-16; Malah. 3, 5; 2 Lege 1, 17; 16, 19).

Slugile sau lucrătorii sunt datori a lucra la stăpânul care i-a tocmnit, fără lenevire, trândăvie, șiretenie sau hoție, pentru că Dumnezeu și Legea Lui pedepsește pe sluga sau lucrătorul viclean și leneș (Ies. 23, 3, 2; Lev. 19, 15; Mt. 25, 14-30; Efs. 6, 5-7; Col. 3, 22). La rândul lor stăpânii sunt datori a se griji de slugile și lucrătorii care-i slugăresc, așa precum cere dreptatea. Oricare dintre stăpâni va nedreptăți pe slugile sau lucrătorii lor, nehrănindu-i sau neadăpându-i cu îndestulare cu cele necesare, ori neîmbrăcându-i cu trebuincioasele haine și neplătindu-le simbria creștinește, săvârșesc păcate strigătoare la cer. Stăpânii care asupresc, tiranisesc, ocărăsc, ceartă, bat, opresc plata celor ce le-au slujit și lucrat, săvârșesc păcate strigătoare la cer, atrăgându-și grea osândă de la Domnul. Dumnezeu nu va căuta în fața acestor stăpâni nedreptățitori, că-s mari puternici ori slăviți, fiindcă El este Stăpânul stăpânilor, Domnul domnilor și nu Se minunează

de fața puternicilor lumii acesteia trecătoare (Lev. 19, 15-18).

Dreptatea și strâmbătatea. Venea odată Dreptatea de unde o mai fi venit, alungată de bună seamă, flămândă și necăjită. În drumul ei, dă peste Strâmbătate, greoaie de saț și îngâmfare, fudulă și trufașă, ca una ce hălăduia bine de tot.

- Bine întâlnit, cucoană, zise Strâmbătatea semeață.

- Bun găsit Strâmbătate-o, zise Dreptatea amărâtă.

- Da de unde vii așa de amărâtă, prăpădită și zdrențăroasă? Ori poate nici n-ai mâncat azi?

- De unde vin? De unde mă alungă toți oamenii, și adevărat zise-și că nici n-am mâncat azi?

- Așa-ți trebuie, că nu știi să trăiești în lume! Hai cu mine să te-nvăț a trăi bine, zise Strâmbătatea.

Merg împreună la o cârciumă să ospăteze. Dreptatea zise:

- Eu nu intru, că n-am bani!

- Parcă eu am, zise Strâmbătatea, dar hai să mâncăm, să bem, ba să ne scoatem și bani de cheltuială.

Intrară înăuntru, și Strâmbătatea începu a cere mâncare și băutură la un băiat din crâșmă. Dreptatea mânca și nu prea, muncind-o gândul cum ară să iasă din încurcătură! Pe urmă Strâmbătatea ceru socoteala la băiat. Băiatul o făcu, și când o aduse, Strâmbătatea îi zise:

- Restul băiete, ai uitat să mi-l aduci?!

- Ce rest, cucoană?

- Cum, ce rest? Nu-ți dădu-i un galben când mi-ai făcut socoteala? Ce, ai uitat?

- Mie? zise băiatul uimit. Faceți greșeală, cucoană, poate a-ți dat altui băiat; mie, nu mi-ați dat nimic.

- Cum așa, vrei să mă furi? Și furioasă Strâmbătatea strigă pe stăpân.

- Uite, domnule, istorie frumoasă! Vin la crâșmă la d-ta, mănânc, beau, plătesc un galben și cer restul; și băiatul d-tale mă trimite la alt băiat. Ce fel de treabă-i asta? Crâșmă cinstită-i asta, sau ce?

- Vai de mine, conită, nu se poate una ca asta? zise stăpânul și jap! două palme băiatului înlemnit, și numără el Strâmbătații restul, strigând băiatului:

- O să ți-i scad din socoteală, tâlharule...

Iar băiatul își făcu Cruce, zicând amărât: "*Doamne, Dreptate, unde ești, să vezi și să auzi cele ce se întâmplă aici?*" la care întrebare, Dreptatea i-a răspuns în gând, înlemnită și ea de cele ce văzuse:

- "*Aici sunt mări băiete, dar ce să-ți fac, dacă văd și aud, pe câtă vreme și eu am mâncat și am băut?*" (Pr. I. Trifa.)

5. Am defăimat, batjocorit, și vorbit de rău pe părinții mei?

"Ochiul (minții) celui ce batjocorește pe tatăl și nu cinstește bătrânețile mamei, să-l scobească pe el corbii (oamenii nelegiuți, slujitorii Satanei, diavoli) din văi (prăpastiile josnicilor diavolești) și să-l mănânce puii vulturilor" (adică spiritele răpitoare) (Prov. Sol. 30, 7; Mt. 15, 4; 19, 19; Ef. 6, 1-3; Ieș. 21, 16).

Disprețul, defăimarea, batjocura, ponegrirea, certarea și mai ales baterea părinților, sunt păcate strigătoare la cer. Cei ce fac acestea, să-și aducă aminte de Ham, fiul lui Noe, de Avesalom, fiul lui David, ș. a. și să se îndrepte mai înainte de a cădea în groaznice osândiri vremelnice și veșnice (Fac. 9, 18-27; 2 Imp. 15-18...); "Cel care nu iubește pe tatăl și pe mama sa - scrie Sf. Petru Chrisologul- a încetat de a mai fi fiul lor. Ia raza de la soare și nu mai este lumină, desparte râul de la izvor și va seca, rupe creanga de la copac și se usucă, separă membru de la trup, și putrezește, așa și când se smulge (se pierde) din fiu, iubirea părintească, nu mai este "fiu".

Măsura cu care măsoară, ți se va măsura. Un tânăr hotărî să se căsătorească. El promise viitoarei sale soții, după dorința ei, să alunge din casă pe bătrânul său tată. Într-o zi conduse deci pe bătrân afară din sat, spunându-i să se ducă unde va voi, că la el n-are ce căuta. Ochiul bătrânului se umplură de lacrimi și izbucnind în plâns, îi zise fiului său: "Vezi acolo pe deal piatra aceea mare? Până acolo am condus și eu pe tatăl meu, lăsându-l apoi în voia soartei. Condu-mă deci și tu până acolo!" "Dumnezeule- strigă fiul- ce aud? Tu tată, ai făcut părinților tăi această nedreptate, pe care voiam să ți-o fac eu ție acum? Oare și copiii mei vor face cu mine astfel? Vino îndărăt. Și de acum înainte cea mai bună cameră din toată casa mea, va fi a ta și te voi îngriji cu bună-credință până la moarte" (O mie pilde, o.c.).

Un alt tânăr, căsătorit de curând, la îndemnul soției de a bate și de a arunca pe tatăl său afară din casă, puse mâna pe el și îmbrâncindu-l, îl apucă de păr și-l târa cu furie să-l scoată afară

pe cerdac și să-l arunce jos. Când îl trăgea peste prag, nefericitul tată îngrozit, a strigat: "Destul, fiule, că până aici am îmbrâncit și am tras și eu pe bătrânul meu tată"...

Un biet tată bătrân, devenind scârbos fiului și nurorii sale, a fost dat deoparte cu masa. Acolo pe vatră îi dădeau mâncare într-un vas scobit în lemn. Bătrânul mâhnit, mânca lăcrimând, gândindu-se ce era odată și ce-a ajuns... Într-o zi fiul său, umblând prin curte după treburile gospodăriei, vede pe copilul lui mai mărișor scobind cu cuțitul într-un trunchi de lemn. "Ce faci tu acolo, măi Petrișor?" îl întreabă tatăl. "Fac o piuă în care să-ți dau să mănânci când îi fi și mata bătrân ca tata mare", i-a răspuns copilul. Atunci tânărul fu cuprins de mare rușine și teamă de pedeapsa lui Dumnezeu. Intrând în casă și-a cerut iertare de la tatăl său, și de atunci înainte la pus la masă și la îngrijit cu multă osârdie, ca un adevărat fiu.

Fiii înțelepți își cinstesc părinții și neamul. Agatocles, fiul unui olar, ajungând rege al Siracusei, nu se rușina de tatăl și mama sa și de starea lor umilă. Pentru a nu-și uita niciodată neamul său de jos, din care se trăgea, a ordonat să i se pună pe masa regală, pe lângă vesele de aur și de argint, totdeauna și vase de lut. (Diodor Siculicus 1, 19.)

Tot mai mult fac părinții pentru copii. Odată s-a dus la un pustnic înțelept, luminat de ninsoarea bătrâneților, un tânăr bine crescut, și-i zise: "Cinstiți bătrân! Eu iubesc mult pe mama, care-i bătrână și neputincioasă. Am luat-o în casa mea, unde i-am dat locuință, o îmbrac, îi dau de mâncare și băutură chiar cu mâna mea. Cu însăși mâinile mele o ridic din pat, o iau în brațe, o scot primăvară afară și o plimb prin aer curat și iarăși eu, cu mâinile mele o culc pe patul primenit și așternut curat. Spune-mi, te rog drept: răsplătitu-i-am eu cu aceasta tot ce a făcut ea pentru mine?" Pustnicul i-a răspuns: "Răsplătit? Departe, fiule, departe. Nici măcar a zecea parte nu i-ai întors ei din câte a făcut ea pentru tine. Tu însă ai făcut bine, după cât ai putut, Dumnezeu să-ți dea răsplată mare după puținul tău". "Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ..." (Ieș. 20, 12).

6. M-am arătat nemulțumitor față de dâșșii? I-am bătut?

"Noe a băut vin și s-a îmbătat și s-a dezgolit în casa sa. Și a văzut Ham, tatăl lui Hanaan, goliciunea tatălui său și ieșind afară a spus celor doi frați ai săi..." (Fac. 9, 21-26; 26, 34-35; 27, 41-46; 28, 8-9; 2 Împ. 15, 19). "Cel ce bate pe tatăl său sau pe mama sa, cu moarte să se omoare" (Ieș. 21, 15).

7. Am defăimat pe sfinții mei Părinți sufletești - Preoții Bisericii- neținând seamă de învățăturile lor, date spre folosul meu și spre cel obștesc după porunca lui Dumnezeu?

"Cel ce ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă, și cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă. Iar cel ce se leapădă de Mine, se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine" (Lc. 10, 16; Ioan 13, 20; Num. 12, 14, 16; Iez. 3, 4-21; 33, 1-9; 2 Paral. 26, 3-21; Col. 4, 1; Mt. 10, 11-15, 40-22; Lc. 9, 5; 10, 9-16; Evr. 13. 7-17).

Preoții se mai numesc și Îngerii bisericii, pentru că după Mântuitorul, ei sunt trimișii lui Dumnezeu și mijlocitori între Dumnezeu și între oameni (1 Tim. 2, 1-5; Ioan 20, 21 -23; Lc. 10, 16; Mt. 10, 11-13; 28, 18-20; F. Ap. 20, 28-32; 2 Cor. 5, 18-20).

Preoții sunt păstori, povățuitori și călăuzitori ai oamenilor pe calea vieții și a mântuirii, spre redobândirea statornice fericiri vremelnice și veșnice, astfel: cei care îi ascultă și-i cinstesc, pe sine se folosesc; iar cei care nu-i ascultă și-i nesocotesc, pe sine se păgubesc, primejduindu-se vremelnice și veșnice. *"Ascultați de povățuitorii voștri și vă supuneți lor, că aceștia priveghează pentru sufletele voastre, ca unii ce au a da seamă pentru voi"*. Prin aceste cuvinte, Dumnezeu prin Apostolii și Proorocii Săi, poruncește păstorilor a asculta în tot ceea ce-i bun și folositor de Păstorii lor: Ierarhi și Preoți, și să se supună sfaturilor mântuitoare, pe care le dau, chiar de ar și avea ei o viață stricăță sau oarecare vicii (Lc. 10, 16; Mt. 10, 11-15, 40-42; comp. Fac. 9, 20-28; 2 Împ. 15-18; 11 și 12; 2 Paral. 26, 16-23; F. Ap. 5, 1-10; 13, 6-11); iar dacă au dogme ereticești și hulitoare, potrivnice Ortodoxiei, să fugă de ei, de ar avea viață cât de curată, măcar de ar fi și Îngeri din cer (Gal. 1, 6-9; comp. 3. Împ. 13; Mt. 7, 15; 24, 11, 24; Rom. 16, 17-18).

Toți creștinii sunt datori a asculta pe Păstorii buni povățuitori ai lor, care priveghează ostenindu-se pentru sufletele lor, pentru ca, să facă aceasta cu bucurie, și nu suspinând; fiindcă această îndărătnicie îi păgubește (Evr. 13, 7, 17). Creștine! dă-te supui tu Arhiereului tău și odihnești pe Preotul și Proiestosul tău, astfel îi faci lui mai ușoară greutatea purtării de grijă, ce o are pentru mântuirea ta, fiindcă el primește bucurie când tu te supui lui; iar de-i zici împotriva și te arăți fără de omenie, el cu neomenia aceasta a ta, va priveghea și va purta grijă (mai cu greutate) pentru sufletul tău. Însă dă nu vei îndrepta nesupunerea ta, Arhiereul, Proiestosul, Preotul tău, va suspina către Dumnezeu împotriva ta, și suspinarea aceasta a lui, nu-ți va fi ție de folos; ci îți va fi foarte

vătămatoare și păgubitoare. Vezi, iubitele, că apostolul nu iartă Arhireului și Proiestosului, Preotului, să izbândească asupra nesupușilor cu alt chip, decât numai cu suspinarea, căci această suspinare pricinuieste Arhireului, Proiestosului, Preotului, blândețe și îndelungă-răbdare, iar nesupusului și celui neîndreptat, mai mult îi aprinde focul muncii, fiindcă îndeamnă pe Dumnezeu a Se face mai aspru pedepsitor al nesupusului aceluia: Tu, creștine, care nu te supui Arhireului, Proiestosului, Preotului tău, nu te face nebăgător de seamă pentru că este numai suspin izbânda lui cea asupra ta; ci pentru aceasta teme-te mai mult, pentru că suspinul acesta părut mic, ajunge la urechile Domnului și te dă pe tine urgiei Lui" (Vezi mai pe larg Evr. 13,17 în tâlcul de Teofilact, edit. cu binecuv. și aprob. Sf. Sinod al Sf. Bis. autocefale Ortodoxe Române).

Defăimarea preoților păgubește sufletele. și mânia pe Dumnezeu. Un preot obișnuia a merge la un oarecare Sihastru și a face aducerea Sf. Taine, fiindcă el nu ieșea afară. Deci, a venit cineva la Sihastrul și a grăit nenumărate prihăniri asupra Preotului, ponegrindu-l în diferite forme. După aceea venind Preotul, precum obișnuia, să facă aducerea Sfintelor Taine, Sihastrul fiind îngreșat și scârbit de cele ce auzise, nu i-a deschis Preotului. Preotul s-a întors înapoi. Atunci a venit de sus un glas către Sihastru, zicând: "*Au luat oamenii judecata mea!*" Împreună cu glasul acela, Sihastrul s-a aflat într-o uimire, și a văzut: un puț de aur, cu ciutură (găleată) de aur și funia de aur, cu o apă foarte bună și limpede. Acolo la acel puț a văzut pe un bubos ce scoate apă și turna. Și vrând Sihastrul să bea din apă, s-a sfiit și n-a băut, pentru că-l vedea bubos pe cel ce scoate apă. Și iată iarăși a venit glas către el, zicând: "*Pentru ce nu bei din apă? Ce pricină are bubosul ce scoate apă? Pentru că scoate și toarnă?*" După aceasta, Sihastrul venindu-și în sine și luând seama la înțelesul vedeniei, a chemat pe Preot și l-a rugat pe el să-i facă Sfânta Aducere (Dumnezeiasca Liturghie) ca și mai-nainte. (Pateric, o.c.).

Vedeți? Dacă Sihaștrii cu viață înaltă, curată și sfântă, erau aspru dojeniți de Dumnezeu când nesocoteau pe unii Preoți pentru scăderile lor; oare ce vor pătimi oamenii cei păcătoși, care defăimă pe Preoții Bisericii? Desigur că vor fi certați de sus cu atât mai mult, cu cât sunt mai păcătoși decât Sihaștrii aceia.

"Tu cine ești care judeci pe sluga străină? Domnului său stă sau cade. Și va șta, că puternic este Dumnezeu a-l pune pe dânsul (pe sfințitul Său liturghisitor) *ca să stea!*" (Rom. 14,4; comp. Lc. 6, 7, 37; Rom. 2, 1; 1 Cor. 4, 3, 5; Iac. 4, 11; 12, 4).

SĂ NE FERIM DE ORICE CĂDERE ÎN PRĂPASTIA PĂCATELOR STRIGĂTOARE LA CER

ceste păcate strigătoare la cer, după "Mărturisirea Ortodoxă" și învățăturile Divine și bisericești, sunt păcatele care cer de la Dumnezeu răsplătire, adică a fi grabnic pedepsiți aceia care le săvârșesc. Păcatele acestea distrug instinctele bune, produc groaznică dezordine morală și denaturează lumea care le săvârșește. Pentru edificarea multora, dăm aici câteva pilde, grăitoare de greutate și pedepsiri ale acestor groaznice păcate strigătoare la cer.

Pedepsirea cruzimii. Un țăran avea șapte copii, care spre nefericirea lui, toți șapte erau muți. Multe momente negre îi cauză această mare nefericire. Odată merse în satul vecin la moară, cu cei șapte feciori ai săi muți. La masă, văzându-și pe cei șapte feciori ai, săi, frumoși și sănătoși, însă muți, îl cuprinse iarăși tristețea. La întrebarea morarului, că ce are de se întristează așa de groaznic, el răspunse suspinând: "Doamne, Doamne, pentru ce am meritat eu aceasta?" Atunci morarul luându-l la o parte îi zise: "Văd că ești trist, pentru că copiii tăi sunt muți. Îți aduci însă aminte - căci eu te cunosc din copilărie - când prindeai vreo pasăre, îi rupeai limba și îi dădeai drumul? Adeseori te-am înfruntat atunci, dar fără folos. Acele păsări - care prin cântecele lor laudau pe Dumnezeu - te-au acuzat înaintea Lui pentru faptele cele crude, și iată-te condamnat, ca tu să nu auzi niciodată din gura copiilor tăi, numele de tată".

Un tânăr lucrător în fabrica de bere, când avea odată de lucru chiar deasupra cazanului în care fierbea ovăzul, alunecă și căzu în cazan. În căderea sa, el se prinse cu mâinile de marginea cazanului, însă picioarele îi rămaseră în berea clocotită, până îi veniră alții în ajutor și-l scoaseră afară! Cine poate povesti durerile cumplit pe care le-a simțit acel nefericit? Dus la spital în agonia morții, medicii au fost siliți să-i amputeze amândouă picioarele.

Când se făcu mai bine, începu a cugeta la faptele sale din trecut. Din cele reamintite își aduse aminte și recunoscă, că nefericirea lui nu era decât o răsplătire a faptelor lui rele. În copilărie smulgea aripile la nenumărate insecte (fluturi, albine, etc.) pe care le lăsa apoi să se chinuiască. Unei păsări îi rupsesse un picior și-i dăduse drumul chinuită. Unei pisici îi legase picioarele dinapoi și turnase

apă fiartă pe ea. Și atunci când vedea cum se chinuiau acele vietăți, inima-i creștea de bucurie. După operație, el a mai trăit douăzeci și cinci de ani, și fiecărui copil, ce venea la el, îi vorbea cum trebuie să se poarte omul cu animalele și cu vietățile mici. (O mic pilde)

Un copil împietrit la inimă, scotocea toate tufișurile după cuiburi, și scotea ochii puișorilor de pasăre cu o plăcere drăcească. Mama sa îl probozea adeseori, zicându-i: "Tu ești un copil îndărătnic, fără frica lui Dumnezeu. Ține minte de la mine, că dacă nu te vei îndrepta, Dumnezeu are să te bată groaznic". Copilul blestemat însă râdea pe înfundate și-și făcea înaintea blestemățiile lui tot mai cu vârf. Într-o Duminică, în loc de a se duce la Sf. Biserică să se roage, s-a dus iarăși prin pădure ca să-și satisfacă cruzimea lui. Acolo, în vârful unui stejar înalt, zări un cuib mare de pasăre. El se urcă îndată sus și luă un pui și-l aruncă jos. Întinse mâna să ia și pe al doilea. Atunci sosiră bătrânii - niște vulturi năpraznici - și într-o clipă îi scoaseră ochii cu ciocurile lor tari și ascuțite.

După faptă și răsplată (Ist. Morale)

Păcatul sodomiei, se numește tot felul de desfrânare împotriva firii... cum sunt și feluritele împiedicări intenționate a zămislirii de prunci. Păcatul acesta, în strânsă legătură cu aruncarea pruncilor, predomina în păgânism care depărtându-se de Dumnezeu se închinau idolilor (adică făpturilor și pasiunilor pătimase) (Rom. 1, 18-27; 2 Petru 2). Urâciunea acestui păcat e așa de grozavă, încât a silit pe Dumnezeu să ardă cu ploaie de pucioasă și foc căzut din cer, marile cetăți Sodoma și Gomora. (Fac. 18, 20; 19, 1-29; comp. 2 Petru 2, 6-9). Păcatul acesta (ca și curvia, lăcomia și idolatria) nu trebuie nici să se numească între creștini.

Asuprirea văduvelor, orfanilor, lipsiților și neputincioșilor, e groaznicul păcat al acelor care îi despoaie pe aceștia, prin felurite șiretenii diabolice, cei care le refuză ocrotirea legilor și ajutorul cuvenit, epitropii care administrează rău moștenirea minorilor, falsificatorii testamentelor, etc. Greutatea păcatului acestuia se vede clar din înfricoșatele muștrări și amenințări pe care le făceau Proorocii lui Dumnezeu israeliților și iudeilor (Is. 1, 17; 5, 8; 58, 6; Ier. 7, 5; Mih. 2; 1; 6, 10; Mal. 3, 5).

Acestea se potrivesc adeseori și majorității lumii purtătoare de nume creștinesc din vremurile noastre.

Păcat strigător la cer săvârșesc toți creștinii care în loc de a asculta și a bucura pe Părinții lor trupești și duhovnicești în tot ceea ce-i învață după Dumnezeu spre folosul, mântuirea și fericirea sufletelor lor; ei se îndărătnicesc și nu numai că nu-i

ascultă, ci îi mai și nesocotesc, defaimă, batjocoresc, vrăjmășuiesc, necăjesc, învinuindu-i pentru unele scăderi sau păcate ale lor, ba unii îi mai și lovesc!!!

Păcatul lui Ham. Noe fiind lucrător de pământ, a sădit vie. Bând din vinul viei s-a îmbătat și în somn s-a dezvelit. Atunci Ham, tatăl lui Hanaan, văzând goliciunea tatălui său, și ieșind afară a spus celorlalți doi frați ai săi. Sim și Iafet auzind, au luat haina tatălui lor, și l-au acoperit, întorcându-și ochii lor în altă parte, ca să nu vadă goliciunea tatălui lor... Trezindu-se Noe, a cunoscut câte i-a făcut feciorul cel mai tânăr, și a zis: *"Blestemat să fie Hanaan! slugă să fie fraților săi"*. Apoi binecuvântând pe cei doi fii ai săi care-l acoperiseră cu cinste, a zis: *"Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeu lui Sim, și Hanaan să fie sluga lui! Să înmulțească Dumnezeu pe Iafet și să locuiască el în locașurile lui Sim, și Hanaan să fie slugă lui!"* Adevărat zice Legea Divină: *"Blestemat este cel ce necinstește pe tatăl său și pe mama sa..."* (2 Lege. 27, 16; comp. Prov. Sol. 20, 20; 30, 17; Ieș. 21, 15-17).

"Am văzut sub jertfelnic sufletele celor înjunghiați pentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturisirea (dreptei credințe creștinești) pe care o ținuseră, care strigau cu glas mare, zicând: *"Până când, Stăpâne Sfinte și adevărate, nu vei judeca și nu vei răzbuna sângele nostru față de cei care locuiesc pe pământ"...*

Și fiecăruia li s-a dat veșminte albe și li s-a zis lor: ca să se odihnească încă puțină vreme, până ce se vor plini și cei dimpreună robi cu ei și fraților care au să se omoare ca și ei" (Apc. 6, 9-11; comp. Apc. 19, 2; Lc. 18, 7).

ANEXĂ

DESPRE MĂRTURISIRE

"Au venit la El aducând un paraltic, fiind dus de patru oameni..., iar Iisus văzând credința lor, zice paralticului: Fiule, iartă-ți-se păcatele tale... "Scoală, ia-ți patul tău și mergi la Casa ta": (Mc. 2, 3, 4, 11).

Nu este puțin lucru când se găsesc oameni în lume care să aibă milă de un nefericit. În general oamenii nu aleargă decât unde este fericire. Omul nefericit e un om singur; nu-l ajută nici prietenia, nici rudenia; iar când se găsește vreo inimă, care să aibă milă de el și mâini să-l ajute, este pentru el cea mai mare mângâiere a nefericirii sale. Paralticul din Ierusalim era vrednic de milă, de vreme ce 38 de ani a zăcut la scăldătoarea oilor fără să primească vreodată ajutor de la vreun om, să-l apuce, să-l ridice și să-l arunce în acele ape tămăduitoare. "Doamne, spunea el cu multă înfristare către Iisus, om nu am ca atunci când se tulbură apa să mă arunce în scăldătoare" (Ioan 5, 7). O soartă mult mai bună a avut paralticul de astăzi din Capernaum, care a găsit patru oameni să-l poarte și mulți ca să-l ajute și să-l ducă în casa unde a auzit că Iisus învața cuvântul adevărului pe o mulțime nenumărată de popor: "Și au venit la El, aducând un paraltic purtat de patru oameni" (Mc. 2, 3). Mare dragoste față de aproapele și mare credință față de Hristos au avut-o acești oameni! Ei neputând să intre pe ușa astupată de numeroși ascultători, au desprins acoperișul casei și pe acolo au coborât pe paraltic înaintea Dumnezeiescului Doctor, să-l vadă, să i se facă milă de el, să-l tămăduiască. Cu privire la această minune, vă rog, creștinilor, să vă gândiți la două lucruri: la boala bolnavului și la puterea doctorului. Aceste două puncte: povara bolii, adică păcatul și ușurința vindecării, adică iertarea, vor forma subiectul predicii de astăzi. Ascultați-le cu atenție ca să vă folosiți.

Oamenii nu pot înțelege după cum trebuie cât este de mare povara păcatului, după toate cele spuse de sfinții învățători și teologii scolastici. Nimic nu se face mai ușor și nimic nu se înțelege mai greu decât păcatul. Asta-i pricina că păcătuim ușor și ne pocăim greu. Păcatul, creștinilor, este o boală foarte grea, pentru două pricini: mai întâi, din pricina vredniciei lui Dumnezeu care este insultat, al doilea, din pricina dispoziției omului care păcătuiește. Să vi le tălmăcesc pe amândouă ca să fac să înțelegei vrednicia lui Dumnezeu. Nu vreau să vă tălmăcesc, atât cât poate mintea omenească, ce este Dumnezeu și să vă spun, că el este existența desăvârșită, binele desăvârșit, înțelepciunea desăvârșită, care a făcut din nimic toate cele văzute și nevăzute; că el este Împăratul cel atotputemic, de care ascultă cerul, pământul și iadul; că el este Judecătorul cel în-

fricoșător al viilor și al morților, pe care-l slăvesc prin cântece îngerii, îl adoră oamenii, tremură dracii, i se închină toată firea. Îți spun numai că Dumnezeu este acel binefăcător al tău; cu totul plin de milă, care, din tină cum erai, te-a plăsmuit după chipul și după asemănarea lui, care ți-a dat viață și suflet; care pentru dragostea de tine, făcându-se om, a pățimit, a murit pe cruce, și-a vărsat tot sângele ca să te răscumpere. Îți spun că acela este Tatăl tău cel iubitor de oameni, care te-a făcut fiu prin harul înfierii în Sfântul Botez; ți-a dat avere de mare preț, comorile tainelor Bisericii lui și te-a făcut moștenitor al Împărăției cerurilor. Poate să fie o binefacere mai mare decât aceasta? Tu păcătuiești și păcatul tău este o nerecunoștință, ce o arăți față de binefăcătorul și Părintele tău. Tu în ceasul acela uști binefacerile Lui, îndepărtezi dragostea Lui, calci în picioare sângele Lui, disprețuiești Evanghelia lui. Gândește-te, cum pare o atât de mare nerecunoștință lui Dumnezeu, binefăcătorul și Tatăl tău, care ți-a făcut atâtea binefaceri, care te-a iubit atât de mult! Creștinilor, se spune că atunci când Iuliu Cezar a văzut pe ucigașii care veneau să-l omoare în Senat și a descoperit printre aceia pe Brutus, pe care-l iubea ca pe un fiu, i-a spus: "Și tu fiule!" Cu aceste cuvinte și-a acoperit fața cu toga ca să nu vadă atâtea nerecunoștință, de care s-a cutremurat mai mult decât de moarte. "Conducătorii poporului s-au adunat contra Domnului și contra Hristosului lui" (Ps. 2, 2). Iudeii, agarenii, ereticii, neevlavioșii, necredincioșii, luptătorii contra lui Dumnezeu se înarmează împotriva lui Dumnezeu și împotriva lui Iisus Hristos Fiul Său Unul-Născut; pornesc război împotriva Evangheliei Lui, insultă numele Lui. Cu ei te unești și tu creștine, când păcătuiești. Te unești cu iudeii, când iubirea ta de argint înmulțește dobânzile, când nedreptățești pe săraci, când răpești lucrul străin te unești cu agarenii, când pofta nerațională te silește să te tăvălești în mocirla plăcerilor trupești; te unești cu ereticii, când limba ta îndrăzneală hulește, jură strâmb, mințe, osândește, defaimă pe aproapele. Dumnezeu te vede și zice: și tu, fiule?

Ce este deci păcatul, creștinilor? Păcatul este un rău nemărginit, este o desăvârșită nerecunoștință, săvârșită împotriva lui Dumnezeu; ba, ce este mai rău, săvârșit înaintea ochilor Lui. Creștine, să insulti pe Dumnezeu înaintea ochilor Lui, este un lucru atât de greu, încât pare cu neputință să fie săvârșit de un om. Asta, după părerea sfinților învățători, nu vine din altă parte decât de acolo că noi urâm pe Dumnezeu în ceasul acela și suntem urâți de Dumnezeu. Pentru că Dumnezeu este vrednic de dragoste nemărginită, ura noastră față de Dumnezeu este nemărginită; iar pentru că Dumnezeu este bunătate nemărginită, ura lui Dumnezeu față de noi este nemărginită. Asta o face păcatul când insultă pe Dumnezeu. Nu pare oare cu neputință că un om poate să îndrăznească atât de mult împotriva lui Dumnezeu?

Vândut de frații lui, cumpărat de niște negustori israeliți, Iosif a fost răscumpărat în Egipt de conducătorul Petefris, eunucul șefului bucătar al împăratului Faraon, care, după buna plăcere a lui Dumnezeu, l-a pus econom și supraveghetor al bogățiilor lui. Dar pentru că Iosif era foarte

frumos la față, femeia conducătorului și-a pus îndată ochii pe el, s-a aprins de dragoste satanică și căuta să se culce cu el. Știți ce-a răspuns Iosif cel prea curat la rugămintele, la făgăduielile, la linguşelile Evei egiptene?

- Eu, a spus el, eram sclav și bărbatul tău, stăpânul meu, m-a răscumpărat. Eram sărac și m-am îmbogățit. Eram străin și mi-a încredințat în mâinile mele toată averea lui, afară de tine, femeia lui. Toate acestea sunt milostiviri ale lui Dumnezeu, căruia mă închin. Cum este cu putință să arăt atâta nerecunoștință față de Stăpânul meu? Cum este cu putință să fac un asemenea păcat față de Dumnezeu? "Cum voi putea să fac cuvântul acesta și să păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu?" (Fac. 39, 9).

- Iosife, gândește-te bine la robia ta, gândește-te la folosul tău! Ești tânăr, ești frumos! Tinerețea și frumusețea sunt două mari prilejuri, două mari apărări în astfel de ispite. Ești rob! dacă cedezi, toată feicirea stăpânului tău este a ta.

- Bine! Dar "cum voi putea să păcătuiesc înaintea lui Dumnezeu?"

- Gândește-te, că dacă dragostea ce ți-o poartă se schimbă în mânie ești pierdut. Dacă nu-i satisfaci pofta, teme-te de calomnia ei. Dacă-i vei disprețui iatacul, te așteaptă închisoarea.

- La toate m-am gândit dar "cum voi putea, să păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu?"

- Ți se pare oare cu neputință? Fapta rămâne ascunsă; nu te vede nimeni, nu te întreabă nimeni.

- O știu, dar mă vede și mă judecă Dumnezeu, căruia eu mă închin.

- Deci, ce hotărăști?

- Să se mânie pe mine, să mă calomnieze, să mă bage la închisoare, să mă osândească la moarte, pe toate acestea pot să le sufăr. Dar cum pot să insult pe Dumnezeu? Aceasta mi se pare întru totul cu neputință:

"Cum voi putea păcătui împotriva lui Dumnezeu?"

Creștinilor, Iosif era mulțumit să-și piardă șansa lui, să-și piardă libertatea, să-și primejduiască viața. Știți că într-o zi, când femeia aceea desfrânată l-a găsit singur, l-a apucat de haină ca să-l tragă spre ea, iar el și-a lăsat haina și a fugit de păcat, pentru că socotea că era cu neputință ca un om să insulte pe Dumnezeu: "cum voi putea să păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu?" Prin această istorisire vreau să spun că este un rău atât de mare a insulta prin păcat pe Dumnezeu, încât pare cu neputință de săvârșit. Este cu neputință să voiască cineva să urască pe Dumnezeu, care este vrednic de nemărginită dragoste și să voiască să fie urât de Dumnezeu, care este nemărginit de bun. Lucrul acesta, spune dumnezeiescul Hrisostom, este mai greu chiar decât iadul. "Pentru cel căzut, înstrăinarea și îndepărtarea de Dumnezeu este mai grea decât chinurile așteptate dincolo". Iad înainte de iad? Nu este acesta un rău nemărginit? Acest nemărginit rău aș vrea, de-ăr fi cu putință, să vă fac să-l înțelegeți. Teologia ne învață că Dumnezeu, ca unul ce are prin fire întreaga fericire desăvârșită, nu poate să se întristeze; dar dacă Dumnezeu ar putea să

se întristeze, întristarea pe care i-ar pricinui-o un păcat al unui om, ar fi mai mare decât bucuria pe care i-ar pricinui-o toate virtuțile atâtor bărbați sfinți, toate înfrânările atâtor cuvioși silaștri, tot sângele atâtor mucenici viteji. Nu este acesta un rău nemărginit, care ar putea, prin el însuși, să pricinuiască o întristare nemărginită fericitei firi a lui Dumnezeu? Dar dacă Dumnezeu, ca Dumnezeu, nu poate să se întristeze, a putut să se întristeze ca om, atunci când, chinându-se, în grădina Ghet-simani, spunea: "Întristat este sufletul Meu până la moarte" (Mt. 26, 38; Mc. 14, 34). Domnul spunea așa, după cum tălmăcesc îndeobște toți sfinții învățători, nu pentru că se temea de patimi, de moarte, de palme, de bice, de cruce, de chinul și ocara crucii, ci pentru că în ceasul acela a ridicat pe umerii Lui păcatul întregii lumi spre a merge să-l pironească pe cruce. Această povară era atât de mare, încât l-a făcut pe el, Fiul întrupat al lui Dumnezeu, să asude cu sânge și să se întristeze până la moarte: "Întristat este sufletul Meu până la moarte", cu alte cuvinte povara aceea era nemărginită.

Un rău nemărginit este iarăși pierderea harului dumnezeiesc. Ce pierde omul când pierde harul dumnezeiesc? Nu-s destule cuvinte ca să tălmăcească această pierdere și nici lacrimi îndestulătoare s-o plângă. Sufletul este întreaga existență a omului, iar harul lui Dumnezeu este întreaga existență a sufletului. Ce este pentru ochii mei lumina soarelui, aceea este pentru suflet harul lui Dumnezeu. Sufletul se luminează, se sfințește, se îndumnezeiește prin harul dumnezeiesc. "Ce este soarele pentru lumea sensibilă, spune Grigore Teologul, aceea este Dumnezeu pentru lumea spirituală: soarele luminează lumea văzută iar Dumnezeu pe cea nevăzută; soarele umple de lumină solară vederea trupului, iar Dumnezeu îndumnezeiește firile spirituale" (Sf. Grigore Teologul, Cuvânt la Marele Atanasie). Lucrul cel mai frumos la care Dumnezeu se va uita cu cea mai mare plăcere și pe care-l va iubi pe pământ este un sufletul împodobit cu veșmântul țesut de Dumnezeu al harului dumnezeiesc, așa cum este el când se curățește sau cu apa Sfântului Botez, sau cu lacrimile pocăinței. Nici ciuma nu face atâta stricăciune, nici trăznetul nu face atâta prăpăd, câtă pagubă face sufletului păcatul când îl despoaie de harul dumnezeiesc.

Uitați-vă la două icoane: una în cer, a lui Lucifer, alta pe pământ, a lui Adam. Cine era Lucifer prin harul lui Dumnezeu? Verhovnicul fericitelor duhuri, steaua cea mai luminoasă, care strălucea în paradis. Ce a ajuns după ce a pierdut harul dumnezeiesc? Înger întunecat, drac înfricoșător, căzut din marea lui slavă, osândit să ardă veșnic în focul iadului. "Cum", plânge Isaia căderea lui, "cum a căzut Luceafărul care răsuna dimineța" (Is. 14, 12). Ce era Adam prin harul lui Dumnezeu? Icoană însuflețită și asemănarea lui Dumnezeu! (Fac. 1, 26). Împărat al făpturilor de sub lună! Se bucura și de desfătare nesfârșită, dar și de viață nemuritoare. Ce-a ajuns după ce-a pierdut harul dumnezeiesc? Rob al morții, moștenitor al blestemului, un animal neînțelegător: "Alăturatu-s-a animalelor neînțelegătoare și s-a asemănat lor" (Ps. 48, 12). Ce

este un suflet prin harul lui Dumnezeu? O mireasă a lui Dumnezeu, un tovarăș al îngerilor, un moștenitor al paradisiului, o împărăteasă împodobită, cu toată bogăția darurilor dumnezeiești. Dar ce ajunge sufletul după ce pierde harul dumnezeiesc? Urâciunea îngerilor, alungat din paradis, sărac, rob diavolului! Este oare cu puțință, vrea oare omul să-și facă atâta pagubă? Cezar August avea printre prietenii lui pe un principe roman, căruia i-a încredințat odată un secret; acesta, la rândul său, l-a încredințat femeii lui. Dar e tot una să pui apă într-un vas crăpat sau să încredințezi un secret unei femei! Femeia aceea l-a făcut cunoscut altor femei, așa încât lucrul a ajuns cunoscut tuturor. Cezar a aflat, l-a chemat pe prietenul lui și l-a mustrat că nu i-a fost credincios; i-a spus că nu-i vrednic de favorul și de prietenia lui. Prietenul său s-a rușinat, s-a spăimântat, s-a întristat atât de mult încât întorcându-se acasă după ce s-a plâns către femeia lui a luat cuțitul și s-a junghiat; dar cu același cuțit: a junghiat și femeia, plătind amândoi cu aceeași pedeapsă aceeași greșală.

Atât de mare întristare pentru că au pierdut prietenia Cezarului? Și atât de puțină întristare când pierdem prietenia lui Dumnezeu? Ah! mai bine ar pieri soarele din ochii noștri sau și-ar deschide pământul gura să ne-nghită de vii, decât să fim păgubiți de o asemenea comoară prin păcatul nostru! Este mult, negreșit, să piardă un om prietenia Cezarului, a unui împărat pământesc, dar nu-i cu totul rău, pentru că o astfel de prietenie nu reprezintă tot binele omului; dar să piardă harul lui Dumnezeu, prin pierderea căruia își pierde viața și sufletul, pierde pământul și cerul, pierde slava cea veșnică, pierde pe vecie pe Dumnezeu, pierde totul, acesta este un rău nemărginit, pentru că un astfel de har este un bine nemărginit. Pe lângă aceasta mai este încă un alt rău tot așa de nemărginit. Care? Vinovăția și pedeapsa păcatului adică chinul veșnic. Dacă Dumnezeu ar fi rânduit, creștinilor, pentru fiecare păcat câte o sută de ani de temniță, treacă-meargă, căci cei o sută de ani trec; dacă ar fi hotărât o mie de ani de surghiun, fie, căci și cei o mie de ani se sfârșesc; dacă ar fi hotărât mii de mii de ani de chin, și acest chin s-ar fi terminat odată! Dar chinul iadului, care n-are să se termine, care n-are să se sfârșească, care n-are să treacă niciodată? Acest lucru este atât de înfricoșător, încât dacă ne-am gândi bine la el ar trebui să piară lumea din ochii noștri, ar trebui să fugim în pustie și să plângem toată viața noastră. Cum? A hotărât Dumnezeu chin veșnic pentru pedepsirea păcatului? Așa ne spune credința noastră; este un articol de credință: "Aceștia (adică păcătoșii) vor merge în munca veșnică" (Mt. 26, 46), spune, Hristos. Într-un cuptor foarte adânc, Dumnezeu a aprins focul cel nestîns, pregătit diavolului și îngerilor lui (Mt. 25, 41), ca să întemnițeze acolo pe păcătoșii nepocăiți. Știți unde se găsește un păcătos atâta timp cât nu se pocăiește? Pe marginea gurii cuptorului aceluia; nu este ținut decât de o ață subțire, așa cum este și viața aceasta trecătoare, supusă morții firești, silnice sau neașteptate. Dacă se va rupe ața aceasta, păcătosul a căzut; a căzut spre a fi pedepsit veșnic, fără nădejde de mântuire. Când cerul tună și fulgeră - ca să nu spun altceva, iar cel desfrânat stă în pat cu amanta în brațe, Dumnezeul meu, în ce

primejdie se găsește acel ticălos suflet!

Un filozof nu voia să călătorească pe mare, pentru că spunea că viața corăbierului nu-i mai departe de moarte decât cu trei degete, atât cât e de groasă scândura corabiei. Cât îi de departe de munca veșnică sufletul unui păcătos nepocăit? O clipă numai! Un om care are în minte chinul veșnic mai poate oare să săvârșească un păcat trecător? "Nu, spune Dumnezeu Hrisostom; aducerea aminte de iad nu ne lasă să cădem în iad" (Sf. Ioan Hrisostom, Omilia 31 la Ep. c. Romani, cap. 16). Ah, dacă mi-ar intra bine în minte că îndată ce păcătuiesc sunt vrednic de munca veșnică, aș spune și eu ca Iosif: "Cum pot să păcătuiesc? Cum voi putea face cuvântul acesta și să păcătuiesc înaintea lui Dumnezeu?" (Fac. 39, 9).

Prin urmare păcatul este un rău nemărginit și pentru că insultă pe Dumnezeu care este binele desăvârșit, și pentru că ducela pierderea harului. Dumnezeiesc, care este neprețuit, și pentru că pricinuieste pedeapsa, care este veșnică. Este un alt rău mai greu decât acesta? Dar oare cum se vindecă? Cu un cuvânt pe care îl spune duhovnicul: "Fiule, iartă-ți-se păcatele tale". Este cu puțință? Așa ne învață dogma credinței noastre! Poate să se săvârșească prin acea putere dată de Iisus Hristos, în persoana Apostolilor, tuturor preoților Bisericii lui: "Ori câte veți lega pe pământ vor fi legate și în cer." (Mt. 18, 18). Prin această putere, fiecare duhovnic are puțință să ierte orice fel de păcat. Este oare vreo vindecare mai ușoară decât aceasta? Nu! Acum, păcătosome, vreau să vorbesc cu tine și să te întreb: Pentru ce nu te pocăiești cât mai repede? Pe de o parte ai cea mai mare boală ce și-o poate închipui mintea omenească; pe de alta ai cea mai ușoară vindecare, ce poate s-o dea Dumnezeu. Prin urmare ascultă!

Neeman, stăpânul Siriei, om vestit prin puterea și bogăția lui, avea tot trupul acoperit cu lepră (4 Împ. 5, 1). Cu alai mare s-a dus la Elisei profetul. Ajunsese aproape de el și profetul a trimis să-i spună: "Mergi de te spală de șapte ori în Iordan și te vei curăți" (4 Împ. 5, 10).

Neeman s-a supărat la auzul acestor cuvinte, și a spus:

- Cum, așa de ușor face profetul aceste minuni? Nu s-a gândit să-mi iasă întru întâmpinare? N-a făcut rugăciune? Nu și-a pus mâna pe mine ca să mă curețe de lepră, ci spune să mă scald numai în Iordan? Nu sunt oare mai potrivite pentru treaba asta râurile Damascului? "Nu sunt mai bune Arvana și Farfa, râurile Damascului decât Iordanul și toate apele lui Israel?" (4 Împ. 5, 12).

Așa grăia Neeman supărat și a pornit să se întoarcă. Atunci slugile lui i-au grăit așa:

- Stăpâne, dacă profetul, ca să te curățești de lepra ta, ți-ar fi spus să faci cine știe ce mare lucru, să-ți cheltuiești toată bogăția, să mergi departe până la marginile pământului, în căutare de izvoare și râuri, n-ai fi făcut-o? Și nu vrei să faci un lucru atât de ușor ce ți-l spune, să te speli în Iordan, fără osteneală și cheltuială? Este vreo boală mai urâcioasă decât lepra? Este vindecare mai ușoară decât să te speli? "N-ai fi îndepărlit, Stăpâne, dacă ți-ar fi grăit vreun cuvânt mare? Și nu faci ce ți-a spus: spală-te și curăță-te!" (4 Împ. 5, 12).

Neeman a fost convins de aceste cuvinte; s-a scăldat și s-a curățit. Acestea ți le spun și ție, creștine! Boala ta nu-i lepră; e păcat ca și acela din pricina căruia a căzut din cer Lucifer (Lc. 10, 18), păcat din acela din pricina căruia a fost alungat din paradis Adam (Fac. 3, 23), - păcat din acela din pricina căruia Dumnezeu a vărsat foc și a ars cele cinci orașe, păcat din acela din pricina căruia a trimis Dumnezeu potopul și a înecat pământul (Fac. 7, 4), păcat prin care ai insultat pe Dumnezeu, te-ai dezbrăcat de harul dumnezeiesc, din pricina căruia ești vrednic de osândă veșnică. Dacă Dumnezeu ți-ar fi spus spre a-ți ierta un asemenea păcat: du-te sau să plângi, petrecându-ți toată viața ta în sihăstrie, sau să suferi mucenicie pentru numele Meu, n-ai fi făcut-o? Trebuia s-o faci cu bucurie. Decât să te chinui veșnic în iad, mai bine să te chinui puțin ani în sihăstrie; decât să trăiești veșnic în muncă, mai bine să mori o dată în mucenicie. "N-ai fi îndeplinit dacă Dumnezeu ți-ar fi grăit un cuvânt mare?" (4 Împ. 5, 12). Dar Dumnezeu n-a rânduit nici așa. A rânduit mijlocul cel mai ușor și cel mai scurt. Îți spune: Nu te du să trăiești în sihăstrie, nu te du la mucenicie; mergi la preoți, oameni ca și tine; arată-le lor boala ta, spune-le păcatul tău: Ei au toată puterea de iertare, toată puterea de vindecare. "Oricâte vor dezlega pe pământ vor fi dezlegate și în cer" (Mt. 18, 18). Îți arăți boala, fii mărturisești păcatul - și ce minune! - îndată ce va deschide duhovnicul, aici jos, buzele și va spune:

"Fiule, iartă-ți-se păcatele!" în același timp spune de sus și Dumnezeiescul Părinte: "Iertate ți sunt păcatele!" Preotul spune aici jos: "Te iert", iar de sus Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu răspunde: "Te iert". "Te dezleg", hotărăște aici jos preotul, iar acolo îndată iscălește hotărârea Duhul cel Sfânt: Ce minune! O spun iarăși, la rostirea acelor cuvinte atotputernice acel rău nemărginit a dispărut, povara nemărginită a căzut, boala aceea omorâtoare a fost vindecată, păcatul a fost dezlegat. "Cât este de mare iubirea de oameni a lui Dumnezeu, cât este de covârșitoare bunătatea lui, exclamă învățătorul cel cu rostul de aur. Dumnezeu proclamă dintr-o dată drept pe păcătos dacă își mărturisește păcatele și dacă va arăta pe viitor o viață virtuoasă". Este o altă boală mai mare decât păcatul? Și este o altă vindecare mai ușoară decât această iertare? Creștine, dacă Dumnezeu ți-ar fi spus pentru ca să te ierte să faci cine știe ce lucru greu, nu l-ai fi făcut? Și-ți spune să faci un lucru atât de ușor și nu-l faci? "N-ai fi împlinit dacă Dumnezeu ți-ar fi grăit un cuvânt mare?" (4 Împ. 5, 12). Nu vei face oare când ți spune: Du-te și arată-te preoților? Una din două: Sau, dacă vrei s-o faci, trebuie s-o faci cât mai repede, sau, dacă nu vrei s-o faci acum, este semn că nu vrei s-o faci niciodată.

Povestirea paralizicului din pericopa evanghelică de astăzi m-a dus cu gândul la un lucru care se întâmplă aproape în fiecare zi în vremea noastră. Într-o zi, Iisus Hristos s-a dus în orașul Capernaum. A intrat într-o casă și a început să învețe. Poporul a auzit că învață; s-au adunat atât de mulți oameni, încât nu mai încăpeau nici la ușă (Mc. 2, 1-2). Și cine să nu alerge? Cine să nu asculte acele cuvinte Dumnezeiești, care erau cuvintele cunoștinței de Dumnezeu și ale vieții veșnice? Nu aleargă atât de

grăbit cerbul însetat la apă (Ps. 41, 1) pe cât alergau popoarele să se sature de învățătura Mântuitorului. "S-a dus vestea că este într-o casă și s-au adunat mulți încât nu mai încăpeau nici la ușă, și le grăia lor cuvântul" (Mc. 2, 1-2). Atunci îi aduseră pe un paraltic purtat de patru oameni (Mc. 2, 3).

Luați seama! Un suflet păcătos când va merge la doctorul duhovnicesc spre a lua vindecarea iertării, trebuie să fie purtat de patru virtuți: mai întâi de credință: să creadă neîndoios că prin mărturisire este iertat; al doilea de dragoste: să iubească pe Dumnezeu și pe aproapele; să iubească pe Dumnezeu, urându-și poftele lui de mai înainte; să iubească pe aproapele, iertându-i orice greșală; al treilea de nădejde; să nădăjduiască cu tărie în harul și ajutorul lui Dumnezeu; și al patrulea de zdrobirea inimii: să-l doară cu adevărat inima de păcatele săvârșite.

Dar la ceea ce m-am gândit este că paralticul de azi avea două boli: una în suflet, păcatul și alta în trup, paralizia. Hristos l-a vindecat de amândouă: mai întâi de boala sufletului: "Fiule, iartă-ți-se păcatele!" (Mc. 2, 5), și apoi de boala trupului: "Scoală ia-ți patul și mergi la casa ta" (Mc. 2, 11). Când i-a vindecat sufletul, unii spuneau că Hristos hulește: "Pentru ce grăiește acesta asemenea hule?" (Mc. 2, 7). Când i-a vindecat trupul, toți se minunau și slăveau pe Dumnezeu: "Încât toți se minunau și slăveau pe Dumnezeu zicând: Niciodată n-am văzut asemenea lucruri" (Mc. 2, 12). Acest fapt vrea să arate că oamenii socotesc o nimica vindecarea sufletului și nu prețuiesc decât vindecarea trupului. Se îmbolnăvește un creștin; în jurul patului lui se află soția lui cuprinsă de grijă și teamă, copiii înristați, servitorii și servitoarele gata să slujească; stau lângă el rude și prieteni veniți să-l mângâie și să-l cerceteze. Negreșit bolna vul acela nu-i un sfânt; e un om, care poartă trup și locuiește în lume. Cine știe ce fel de păcate și câte păcate are în suflet. Este deci și bolnav și păcătos. Dacă cineva îi spune să cheme duhovnicul să-l vindece pe bolnav de păcatele lui, tuturor li se pare că hulește: "Pentru ce vorbește Acesta asemenea hule?" (Mc. 2, 7). Toată grija și răvna lor este să cheme doctorul; nu numai unul, ci mulți doctori ca să încerce orice fel de doctorie pentru însănătoșirea trupului. Se fac paraclise, milostenii și rugăciuni. Dar pentru ce? Nu pentru ca Dumnezeu să-i ierte păcatele bolnavului, ci ca Dumnezeu să-i dăruiască bolnavului sănătate. Hristos n-a făcut așa cu paralticul de azi. Mai întâi l-a vindecat de păcatele lui: "Fiule, iartă-ți-se păcatele!" (Mc. 2, 5). După aceea l-a vindecat de paralizia lui: "Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta!" (Mc. 2, 11). A făcut asta ca să învățăm că la bolile noastre trebuie mai întâi să chemăm pe duhovnic să ne ierte, apoi pe doctor ca să ne vindece. Pentru ce să ne temem dacă va veni îndată duhovnicul? Oare mărturisirea este hotărârea morții noastre? De multe ori boala trupului se naște din pricina păcatului sufletului. Să vindecăm mai întâi sufletul și se vindecă îndată și trupul. Păcatul este rădăcina, iar bolile sunt ramurile. Să se taie întâi rădăcina și ramurile cad singure. Noi însă facem cu totul dimpotrivă. Și ce se întâmplă? Așteptăm ultima clipă când răul se îngreunează mai mult; când bolnavul nu mai are sănătoase nici simțirea, nici mintea; când nici nu mai cunoaște,

nici nu mai înțelege. Ce mărturisire, ce îndreptare mai poate să facă atunci nefericitul? Este mai mult decât adevărat că cei mai mulți creștini mor neîndreptați; asta din pricină că atunci când le spunem să cheme la început pe duhovnic, li se pare că hulim: "Pentru ce grăiește acesta asemenea hule?" (Mc. 2, 7). Mare rătăcire! Întreb: nu trebuie cinstit mai mult sufletul decât trupul? Negreșit! Când se îmbolnăvește trupul, se îmbolnăvește și sufletul. De unde deci trebuie să începem vindecarea? De la partea cea mai aleasă!

Se povestește și oamenii râd, când li se povestește, că un pictor își începea portretele sale de la picioare. De multe ori, umplând toată pânza cu celelalte părți ale corpului, nu-i mai rămânea loc pentru cap. Ce portret vrednic de răs! Ce pictor nepriceput! Trebuia să înceapă de la cap ca să facă un lucru cum se cade.

Ce vreau să spun? Trebuie să începem vindecarea de la suflet, partea cea mai aleasă, și apoi să ne îngrijim de trup. Mai întâi să vină duhovnicul să ierte păcatul: "Fiule, iartă-ți-se păcatele tale!" (Mc. 2, 5) și apoi prin harul și ajutorul lui Dumnezeu, și doctorul va vindeca boala: "Scoală, ia-ți patul tău și mergi la casa ta!" (Mc. 2, 11) (Ilie Miniati "Didahii").

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	5
EPISTOLĂ CALĂUZITOARE	
<i>la Împărăția Cerească</i>	11
<i>Sfat bun celor ce vor a se spovedi</i>	14
<i>Pregătirea celor ce vor a se spovedi</i>	17
<i>Cele patru părți ale pocăinței</i>	19
<i>Înfrângerea inimii</i>	20
<i>Mărturisirea se cuvine să se facă la Duhovnici iscusiți</i>	22
<i>Cum trebuie a se mărturisi păcătosul?</i>	24
<i>Mărturisirea păcatelor să se facă cu umilință</i>	26
<i>Mărturisirea să nu fie prihănitoare</i>	28
SFATURI DUHOVNICEȘTI	
<i>Păcătosule nu te rușina a-ți mărturisi păcatele tale</i>	33
<i>Păcatele se arată ori aici, la scaunul Mărturisirii,</i> <i>ori dincolo, la scaunul Înfricoșatei Judecăți</i>	36
<i>Mărturisirea să fie hotărâtoare</i>	39
<i>Penitentul să primească bucuros a-și</i> <i>împlini canonul său</i>	45
<i>Penitentul ce-și împlinește canonul cuvenit,</i> <i>devine iarăși fiu al lui Dumnezeu</i>	49
<i>Penitentul însuși se cuvine a-și cere mai mult canon</i>	53
<i>Penitentul e dator a-și face canonul cuvenit;</i> <i>ori aici vremelnic; ori dincolo veșnic</i>	56
<i>Penitenții să nu se Împărtășească atunci când</i> <i>sunt opriți de Duhovnic</i>	58
<i>Să ne cercetăm din vreme toate păcatele</i>	62
<i>Mărturisirea să fie de bună voie</i>	66
PĂCATELE ÎMPOTRIVA DUHULUI SFÂNT	
<i>Cercetarea conștiinței</i>	69
<i>Cum păcătuim împotriva Duhului Sfânt</i>	70
STILUL VECHI ORI CREDINȚA?	
<i>Dreapta-credință Creștină Ortodoxă și calendarul</i>	131
<i>Împărțirea anului în luni, săptămâni și zile,</i> <i>la popoarele vechi și la creștini</i>	135

<i>Calendarul făcut de păgâni, folosit și de creștini</i>	137
<i>Anul bisericesc și anul civil</i>	145
SPIRITISMUL E MARE PERICOL	
<i>Spiritismul duce sufilete la pierzare</i>	151
<i>Spiritismul a prăbușit în pierzare pe Saul,</i> <i>Împăratul Israelitelor</i>	153
<i>Manifestări drăcești în lume prin vrăjitorii</i>	157
<i>Îngerii și diavolii cunosc cuvintele și faptele oamenilor</i>	159
<i>Diavolul lucrează prin credința reîncarnării</i> <i>pentru rătăcirea lumii</i>	160
<i>Spiritismul, mascat cu unele forme bisericești,</i> <i>periclitează pe creștini</i>	162
<i>Diavolul înșală și pe unii din cei aleși</i>	169
<i>Sfinții și Cuvioșii se păzeau de amăgirile drăcești</i>	171
VEDENII BUNE ȘI RELE	
<i>Primejdia încrederii în arătările drăcești</i>	173
<i>Vedenii și arătări bune, Dumnezeuiești</i>	183
<i>Duhul Sfânt, Dumnezeu</i>	209
PĂCATELE STRIGĂTOARE LA CER	
<i>Răzbunarea pentru păcatele strigătoare la cer</i>	213
<i>Să ne ferim de orice cădere în prăpastia</i> <i>păcatelor strigătoare la cer</i>	227

